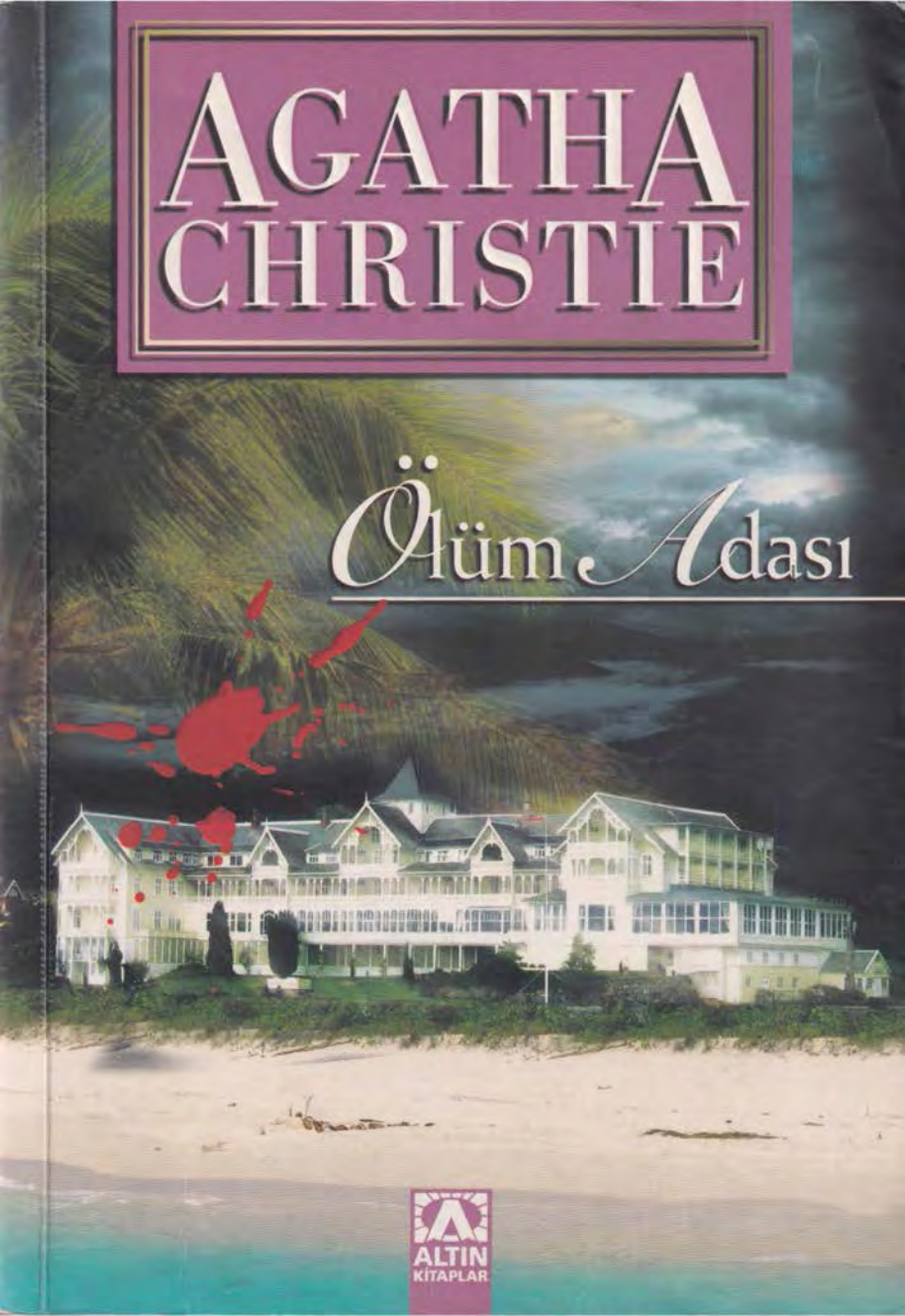
AGATHA CHRISTIE

Ölüm Adası

ALTIN KİTAPLAR

Karayip güneşinin tadını çıkaran Miss Marple huzursuz günler geçirmektedir.

Evet, sıcak hava romatizmalarına iyi gelmiştir ama bu cennet gibi yerde heyecandan eser yoktur.

Miss Marple'ın otelin müşterilerinden emekli bir subayla tanışması tatiline renk katar. Emekli subayın, tanıdığı bir katilin öyküsünü anlatması Miss Marple'ın ilgisini çeker. Binbaşı tam katilin fotoğrafını göstermek üzereyken birdenbire vazgeçer. Adamın panik içindeki davranışlarını otelde katili görmüş olmasına yoran Marple, yanlış kişiye odaklanır. Ve bu cennet gibi adada peş peşe cinayetler işlenir...

"Coşkulu... Tadı damakta kalan... Bayan Christie'nin bugüne dek yazdığı romanların en iyisi."

Observer

Agatha Christie

ISBN 978-975-21-1269-8

9 789752 112698

ALTIN KİTAPLAR

ALTIN
KİTAPLAR

KİTABIN ORİJİNAL ADI

A CARIBBEAN MYSTERY

YAYIN HAKLARI

© AGATHA CHRISTIE
AKCALI TELİF HAKLARI AJANSI
ALTIN KİTAPLAR YAYINEVİ
VE TİCARET AŞ

KAPAK

GÜLHAN TAŞLI

BASKI

1. BASIM EKİM 2010
AKDENİZ YAYINCILIK AŞ
Göztepe Mah. Kazım Karabekir Cad.
No: 32 Mahmutbey – Bağcılar / İstanbul

BU KİTABIN HER TÜRLÜ YAYIN HAKLARI
FİKİR VE SANAT ESERLERİ YASASI GEREĞİNCE
ALTIN KİTAPLAR YAYINEVİ VE TİCARET AŞ'YE AİTTİR.

ISBN 978 - 975 - 21 - 1269 - 8

ALTIN KİTAPLAR YAYINEVİ
Göztepe Mah. Kazım Karabekir Cad.
No: 32 Mahmutbey – Bağcılar / İstanbul
Tel.: 0.212.446 38 88 pbx
Faks: 0.212.446 38 90

http://www.altinkitaplar.com.tr
info@altinkitaplar.com.tr

AGATHA CHRISTIE

Ölüm Adası

TÜRKÇESİ
ÇİĞDEM ÖZTEKİN

Batı Antillerdeki harika anılarla bezeli
tatili unutamadığım kadim dostum
John Cruickshank Rose'a...

OLAYA KARIŞANLAR

Binbaşı Palgrave : Eski bir asker. Dünyayı dolaşmıştı ve öykü anlatmaktan çok hoşlanıyordu.

Tim Kendal : Karayiplerdeki otelin genç sahibi. Tüm varlığını bu otel için harcamıştı ve başarılı olmak için çabalıyordu.

Molly Kendal : Tim'in karısı. Çok genç, güzel ve gergindi. Bir şeylerden çok korkuyordu.

Greg Dyson : Neşeli, çapkın bir Amerikalı. Gezmeyi seviyor, kuşlarla ilgileniyordu.

Lucky Dyson : Greg'in karısı. Hoş, çekici ve cilveli bir kadındı.

Edward Hillingdon : Kibar bir botanikçi. İdeal bir eş, tipik bir İngiliz.

Evelyn Hillingdon : Edward'ın zarif eşi, ne düşündüğü anlaşılmayan gizemli bir kadın.

Bay Rafiel : Zengin, hırçın, kaba bir milyoner. Kadınlardan ve gevezelerden hoşlanmıyordu.

Esther Walters : Bay Rafiel'in sekreteri. Yaşlı adamın tüm kaprislerine hoşgörüyle yaklaşıyordu. Güzeldi ama bunun ön plana çıkmasından hoşlanmıyordu.

Arthur Jackson : Yakışıklı genç masör. Bay Rafiel'in hem hastabakıcısı hem de uşağı olarak çalışıyor, paraya çok değer veriyordu.

Doktor Graham : Sakin, kibar, emekli bir doktor. Olanlara bir anlam veremiyordu. Endişeliydi.

Jeremy Prescott : Rahip. Kibar, hoşgörülü bir insan. Dedikodudan hoşlanmıyordu.

Joan Prescott : Rahibin dedikoduya meraklı, sivri dilli kız kardeşi. Ağabeyine çok düşkündü.

Senyora de Caspearo : Cilveli, sözünü sakınmayan bir İspanyol. Çevresindekileri aşağılıyor, nazara inanıyordu.

Victoria Johnson : Zenci oda hizmetçisi. Bir şey görmüştü ve bunun yaşamının şansı olduğunu düşünüyordu.

ve

MISS MARPLE : Deneyimiyle, zekâsıyla kimsenin ondan beklemediği kadar başarılı, hayranlık uyandıran bir katil avcısı.

1. BÖLÜM

Binbaşı Palgrave Bir Öykü Anlatıyor

"Bu Kenya sorununu ele alırsak," dedi Binbaşı Palgrave. "Yaşamında bir kez bile oraya gitmeyenler bu konuda konuşuyorlar. On dört yılımı orada geçirdim. Hem de en iyi yıllarımı..."

Bu nezaket gereği yapılmış bir şeydi. Aslında Binbaşı Palgrave yaşamından hiç de ilginç olmayan kesitleri anlatırken, Miss Marple sessiz sakin kendi düşüncelerine dalmıştı. Bu onun alışık olduğu bir durumdu. Hep aynı şeydi. Yalnızca yer ve zaman değişiyordu. Geçmişte ağırlıklı olarak Hindistan'dan söz açılırdı. Yüzbaşılar, binbaşılar, albaylar, generaller – ve artık duya duya ezberlediği bir dizi sözcük: *Simla. Hamallar. Kaplanlar. Chota Hazri-Tiffin. Khitmagars* filan... Binbaşı Palgrave'ın kullandığı sözcüklerse biraz farklıydı tabii: *Safari. Kikuyu. Filler. Swahili.* Ama kalıp hep aynıydı: Geçmişi anıp mutlu olmak için dinleyici arayan yaşlı bir adam... Vücutların dimdik, kulakların keskin ve gözlerin sağlam olduğu o eski günleri anımsama isteği... Bu öyküleri anlatanlardan bazıları gerçekten yakışıklı emekli askerler olurdu. Bazıları ise ne yazık ki hiç de cazip tipler olmazdı. Binbaşı Palgrave da kırmızı çehresi, biri cam olan gözleri ve görünümü itibarıyla bu ikinci kategoriye giriyor, aynen içi doldurulmuş bir kurbağaya benziyordu.

Miss Marple, bu yalnız yaşlı adamların hepsine aynı nezaket ve anlayışı gösterirdi. Onları dikkatle dinliyormuşçasına oturur, za-

man zaman onları çok iyi anladığını belirtircesine yavaşça başını sallardı. Ama bu arada da kendi düşüncelerine dalar, çevrede keyif alınacak bir şeyler bulmaya ve bunun zevkini çıkarmaya çalışırdı.

Bu kez Karayipler Denizi'nin derin maviliğinin zevkine varmaya çalışıyordu.

Sevgili Raymond, diye düşünüyordu minnettarlıkla. Bu yaptığı gerçekten çok büyük bir incelik... Gerçekten iyi ve sevecen bir insan o. Neden yaşlı teyzesi için bu denli zahmete katlansın ki? Vicdanlı bir insan olduğu için mi yoksa aile bağlarına duyduğu sadakattan dolayı mı? Ya da belki beni gerçekten sevdiği için..."

Miss Marple kendi kendine, "Evet," dedi. "Yeğenim Raymond beni gerçekten *seviyor* ve zaten hep sevdi; ama tabii kendine özgü bir coşku ve kibirle. Sürekli günceli takip etmem çabası içinde oldu. Okumam için kitaplar gönderdi. Modern, çağdaş romanlar. Ama benim için bunları okumak öyle güç ki. Hepsinin kahramanları bana ters gelen insanlar; o kadar tuhaf şeyler yapıyorlar ki, üstelik bu yaptıklarından da pek zevk almıyorlar."

Miss Marple'ın gençliğinde "seks" sözcüğünden pek söz edilmezdi. Bu kesinlikle ilgilenilmediği, zevk alınmadığı anlamına gelmezdi tabii; yalnızca pek konuşmazlardı, herkes bunu zevkince yaşardı, hatta belki şimdikinden de fazla; ya da belki Miss Marple'a öyle geliyordu. Gerçi onun gençliğinde bu cinsiyet konuları "ayıp" olarak nitelendiriliyordu ama herhalde bu şimdikinden, yani bir görev olarak algılanmasından çok daha iyiydi.

Miss Marple'ın gözleri kucağındaki yirmi üçüncü sayfası açık duran kitaba takıldı. Bu sayfaya kadar olan kısmı okumuştu. (Zaten daha fazlasını da okumak istemiyordu!)

"'Yani, şimdiye kadar HİÇ seks deneyimin olmadı mı?' diye sordu genç adam. 'Hem de on dokuz yaşında? Ama olmalı. Bu elzem!'

Kız başını mutsuzluk içinde eğdi, düz yağlı saçları yüzüne döküldü.

'Biliyorum,' diye mırıldandı. 'Biliyorum.'

Genç adam onu tepeden tırnağa süzdü; eski, lekeli kazağına, çıplak ayaklarına, kirli ayak tırnaklarına ve de o iğrenç yağ kokusuna... bütün bunlara rağmen neden bu kızı ölesiye çekici bulduğunu anlayamıyordu."

Aynı şey Miss Marple'ı da çok şaşırtıyordu. Gerçekten! Neden sanki seks deneyimini sanki bir hayat iksiriymişçesine ısrarla öneriyorlardı ki? Olmazsa olmaz! Zavallı gençler...

"Sevgili, biricik Jane teyze. Neden sanki başını şirin bir devekuşu gibi kuma sokuyorsun ki? Tüm yaşantın bu sakin ve huzurlu köy yaşamından ibaret! GERÇEK YAŞAM çok farklı ve önemli olan da bu!"

Bu sözler gerek Raymond'u gerekse Jane teyzesini utandırmıştı, daha doğrusu Miss Marple utanmış gibi bir tavır takınarak, "Evet... Korkarım ben *biraz* eski kafalıyım," demişti.

Aslında köy yaşamı pek o kadar da huzurlu sayılmazdı. Raymond gibiler öylesine gerçeklerden uzaklardı ki. Jane Marple, kilise için yapılan yardım çalışmaları sırasında köy yaşamının gerçekleri hakkında kapsamlı bilgi sahibi olmuştu. Bunları değil yazmak, söz etmek bile istemiyordu – ama biliyordu işte. Doğal ya da anormal, ama fazlasıyla seks. Tecavüz, ensest, her tür sapıklık. (Hatta kitap yazan birçok Oxford'lu zeki gencin bile hiç duymadığı bazı sapkınlıklar.)

Miss Marple birden daldığı düşüncelerden uyanarak yine Karayiplere döndü ve Binbaşı Palgrave'ın anlattıklarını takip etmeye çalıştı...

Adama cesaret vermek istercesine, "Gerçekten tuhaf, alışılmadık bir deneyim," diye mırıldandı. "*Çok* ilginç."

"Size daha çok şeyler anlatabilirim. Tabii bunlardan bazıları sizin gibi bir leydinin kulağına gitmesi uygun olmayacak şeyler ama..."

Miss Marple, uzun yılların getirdiği bir rahatlıkla kirpiklerini kırpıştırarak, gözkapaklarını buna izin verdiğini belirtircesine kapadı. Binbaşı Palgrave, Aborjin kabilelerine özgü gelenekleri sansürleyerek anlatırken, Miss Marple da kendisini çok seven yeğenini düşünmeye devam etti.

Raymond West, başarılı bir yazardı, büyük bir servet edinmişti. İçtenlikle ve sevecenlikle yaşlı teyzesinin tekdüze yaşamını renklendirmek için elinden geleni yapıyordu. Miss Marple, bir önceki kış şiddetli bir zatürree geçirmiş, doktorları güneş ışığı önermişlerdi. Raymond ona Batı Hint Adaları'na, yani Karayiplere gitmesinin uygun olacağını söylemişti, ama Miss Marple Karayiplerin çok uzak olduğunu ve bu yolculuğun kendisi için güç olmanın yanı sıra pahalıya mal olacağını söyleyerek karşı çıkmıştı. Ayrıca böyle bir durumda St. Mary Mead'deki evini kime bırakacaktı? Sonra Raymond, her şeyi halletmişti. Kitap yazmakta olan bir arkadaşı taşrada, kırların ortasında sessiz sakin bir yer arıyordu. "O senin evine çok iyi bakar Jane teyze. Zaten eve çok bağlı bir tip. Biraz tuhaf, yani... eşcinsel. Şey..."

Raymond, utanarak duraklamıştı. Ama hiç şüphesiz sevgili Jane teyze bile artık eşcinsellerden sıklıkla söz edildiğini duymuştu.

Raymond, diğer sorunları da halletmişti. Son günlerde yolculuk etmek artık o kadar güç değildi. Uçakla gidecekti, üstelik arkadaşlarından biri, Diana Horrock da Trinidad'a gidiyordu. Yolda onunla ilgilenecekti. Jane teyze St. Honoré Adası'nda Golden Palm Oteli'nde kalacaktı. Oteli Sanderson'lar işletiyordu. Yeryüzünde rastlanabilecek belki de en hoş çiftti onlar. Onu rahat ettirmek için ellerinden geleni yapacak, onunla özel olarak ilgileneceklerdi. Ayrıca Raymond onlara hemen bir mektup da gönderecekti.

Ne var ki Sanderson'lar bu arada İngiltere'ye dönmüşlerdi. Onlardan oteli devralan Kendal'lar da çok nazik ve cana yakın insanlardı. Raymond'a teyzesi için endişelenmemesini söylemişlerdi. Acil bir durum olduğu takdirde adada çok iyi iki doktor vardı. Bunun dışında da Miss Marple'a sürekli göz kulak olacak, onu rahat ettirmek için ellerinden geleni yapacaklardı.

Kendal'lar sözlerini tutmuşlardı. Yirmi bir, yirmi iki yaşlarında sarışın, zeki bir kadın olan Molly Kendal, samimi, cana yakın ve neşeli bir insandı. Yaşlı kadını içtenlikle karşılamış ve onu rahat ettirmek için elinden geleni yapmıştı. Otuz üç, otuz dört yaşlarında, ince esmer bir adam olan kocası Tim Kendal da yaşlı kadına yakınlık göstermekte ondan geri kalmamıştı.

Sonuç olarak Miss Marple o sert, insanın içini ürperten nemli İngiliz ikliminden çok uzaklara gelmişti. Ona otelde kendisine ait küçük, şirin bir bungalov verilmişti. Güler yüzlü, samimi Antilli kızlar her an hizmet etmek için hazır bekliyorlardı. Yemek salonunda onu Tim Kendal karşılıyor, yemek listesine ilişkin açıklamalar yaparken onunla şakalaşıyordu. Kaldığı bungalovun hemen önündeki patikadan doğruca deniz kıyısına iniliyordu. Plajda, oturup yüzenleri seyredebileceği rahat hasır koltuklar vardı. Hatta orada dostluk edebileceği kendisi gibi yaşlı birkaç konukla da tanışmıştı: İhtiyar Bay Rafiel, Doktor Graham, Rahip Prescott ile kız kardeşi ve de o anki kavalyesi Binbaşı Palgrave.

Yaşlı bir kadın daha başka ne isteyebilirdi ki?

Ne yazık ki Miss Marple bütün bunlara rağmen –bunu kendine itiraf etmekten bile çekiniyordu ama– olması gerektiği kadar mutlu değildi.

Evet, burası çok hoş ve sıcaktı, romatizmaları için de *çok* yararlıydı. Manzara olağanüstüydü ama sanki tuhaf bir tekdüzelik de vardı. *Bir sürü* palmiye ağacı! Her gün her şey aynıydı. *Hiçbir şey*

olmuyordu! Burası her gün beklenmedik olaylarla karşılaştığı St. Mary Mead'e hiç benzemiyordu!

Yeğeni bir defasında St. Mary Mead'deki yaşamı su birikintisinin üzerinde yüzen köpüklü pisliğe benzetmiş, bunun üzerine Miss Marple, hiddetle, bu köpüğün mikroskop altında incelenmesi durumunda içinde kıpır kıpır bir yaşam görüleceğini belirtmişti.

Gerçekten de St. Mary Mead'de hemen hemen her gün bir şey olurdu. Olaylar Miss Marple'ın zihninden bir film şeridi gibi akarak geçti; yaşlı Bayan Linnett'in öksürük şurubundaki yanlışlık... genç Polegate'in tuhaf davranışları... Georgy Wood'un annesinin onu görmeye gelmesi (Kadın acaba gerçekten annesi *miydi?*) Joe Arden'le karısının arasındaki o şiddetli kavganın gerçek nedeni... bir sürü insani sorun; hepsi de üzerinde keyifle saatlerce düşünülüp yorum yapılabilecek kadar ilginç. Keşke burada da dişe dokunur bir şeyler olsaydı!

Miss Marple birden Binbaşı Palgrave'ın Kenya'dan bahsetmekten vazgeçmiş olduğunu fark etti. Artık genç bir teğmen olarak kuzeybatı sınırında yaşadıklarını anlatıyordu. Üstelik de tam o anda büyük bir içtenlikle, "Sizce de öyle, değil mi?" diye soruyordu.

Miss Marple'ın yıllardır başkalarını dinleyerek edindiği engin deneyim ona bu gibi durumları kolaylıkla atlatmayı da öğretmişti.

"Bu hususta bir şey söyleyebilecek kadar deneyimim olduğunu sanmıyorum. Korkarım benim her zaman tehlikelerden uzak, güvenli, sakin bir yaşamım oldu."

Binbaşı Palgrave, coşkulu ancak nazik bir şekilde haykırdı.

"Öyle de olmalı sayın bayan, öyle de olmalı."

Miss Marple onu dinlememiş olmasını bağışlatma çabası içinde, "Oysa sizin ne kadar ilginç bir yaşantınız olmuş," dedi.

Binbaşı Palgrave hoşnutlukla, "Fena sayılmaz," dedi. "Gerçekten hiç fena sayılmaz." Etrafına beğeniyle bakındı. "Burası hoş bir yer."

"Gerçekten de öyle," diyen Miss Marple kendini tutamayarak ekledi. "Acaba burada hiçbir şey olmaz mı?"

Binbaşı Palgrave, ona şaşkınlık içinde baktı.

"Olmaz mı? Bir sürü skandal oluyor. Örneğin şuna ne dersiniz? Neyse, size anlatayım..."

Bunlardan hiçbiri Miss Marple'ın istediği türde skandallar değildi. Son zamanlarda skandalların bile dişe dokunur bir tarafları yoktu. Eş değiştiren kadınlar ve erkekler, bu durumdan utanarak olayı örtbas etmeye çalışacakları yerde buna dikkat çeken tipler.

"Hatta burada birkaç yıl evvel bir cinayet bile işlendi. Katil Harry Western diye biriydi. Gazetelerin manşetlerine çıktı bu olay, günlerce yazdılar. Herhalde bu olayı siz de anımsıyorsunuzdur?"

Miss Marple, kayıtsız bir tavırla başını salladı. Binbaşı Palgrave'ın sözünü ettiği onun ilgisini çeken türde bir cinayet değildi. Olayın büyük ilgi çekmesinin nedeni olaya karışanların hepsinin çok zengin olmasıydı. Harry Western'in karısının âşığı Kont Ferrari'yi vurduğunu, parası sayesinde kendisi için sağlam, geçerli bir kanıt hazırladığını biliyordu. Cinayet saatinde başka yerde olduğu iddiasını doğrulayacak bir tanık ayarlamış ve satın almıştı. Olay sırasında hemen herkes sarhoştu, aralarında uyuşturucu bağımlıları da vardı. Benim için hiç de ilginç insanlar değil, diye düşündü Miss Marple, "Aslında hiç *şüphesiz* çekici ve önemli tipler. Ama *bana* göre değil."

"Bana sorarsanız, o sırada işlenen tek cinayet değildi bu." Binbaşı Palgrave başını sallayarak, gözlerini kırptı. "Ben bazı şeylerden şüpheleniyordum... şey... neyse..."

O sırada Miss Marple yün yumağını düşürdü. Binbaşı Palgrave eğilip aldı ve, "Cinayetten söz ediyorduk," diye ekledi. "Bir süre önce çok şüphe uyandıran, tuhaf bir olayla karşılaştım, tabii tam olarak şahsen değil."

Miss Marple, ona cesaret vermek istermişçesine gülümsedi.

"Bir gün bir grup erkek kulüpte oturmuş konuşuyorduk. İçimizden biri bir öykü anlattı. Anlatan kişi doktordu. Anlattığı başından geçen bir olaydı. Bir gece yarısı genç bir adam gelip onu uykusundan uyandırmış ve karısının kendisini astığını söylemişti. Telefonları yokmuş. Adam ipi kesip, karısını yere yatırmış. Sonra da elinden geleni yaptıktan sonra arabasına atlayıp telaşla bir doktor aramaya başlamış. Sonunda sözünü ettiğim doktoru bulmuş. Kadın ölmemiş ama durumu pek iyi değilmiş. Her neyse, doktor kadını ölümden kurtarmış, kadın yaşamış. Genç adam karısına çok bağlıymış, neredeyse tapıyormuş. Adam küçük bir çocuk gibi ağlayıp durmuş. Karısının davranışlarının bir süredir tuhaf olduğunu, ama bunu hep depresyona bağladığını anlatmış filan... Neyse, doktor kadını kurtarmış ve her şey yoluna girmiş... Ya da öyle görünüyormuş. Çünkü aynı kadın bir ay sonra çok fazla miktarda uyku hapı alıp intihar etmiş. Üzücü bir olay."

Binbaşı Palgrave susarak başını birkaç defa salladı. Miss Marple bu öykünün henüz bitmediğini, daha anlatılacak şeyler olduğunu hissederek sabırla bekledi.

"İşte böyle, şimdi ne var bunda diyebilirsiniz. Rastlanmayan bir şey değil, sinirleri bozuk bir kadın, intihar edip ölüyor. İlginç bir tarafı yok. Ama yaklaşık bir yıl kadar sonra, sözünü ettiğim doktor bir meslektaşıyla karşılaşmış, mesleki konularda sohbete başlamışlar ve bu diğer doktor ona denize atlayarak intihar girişiminde bulunan bir kadından bahsetmiş. Kocası onu kurtarmış. Hemen bir doktor bulmuş. Kadını iyileştirmişler ama kadın bu kez de birkaç hafta sonra havagazıyla intihar etmiş.

Neyse, tuhaf bir rastlantı, değil mi? Hatta belki biraz fazla. Öyküler hemen hemen birbirinin aynı. O zaman benim tanıdığım doktor, 'Ben de böyle bir olayla karşılaştım,' demiş. 'Adamın adı

Jones'tu. Ya da buna benzer bir isim. Sizin bahsettiğinizin adı neydi?' Diğer doktor, 'Pek anımsamıyorum,' diye cevap vermiş. 'Sanırım Robinson'du. Ama Jones olmadığından eminim.'

Her neyse, iki doktor da birbirlerine bakıp, 'Çok tuhaf,' demişler. Sonra bizim doktor cebinden bir fotoğraf çıkartıp, diğerine göstermiş. 'İşte bahsettiğim adam bu. Ertesi gün son kontrol için tekrar oraya gittim. Evin ön tarafından bu ülkede daha önce hiç rastlamadığım bir gülhatmi fidanı olduğunu fark ettim. Fotoğraf makinem arabamdaydı. Fotoğrafını çektim. Ama ben deklanşöre bastığım anda ev sahibi adam ön kapıdan çıktı, dolayısıyla onun da fotoğrafını çekmiş oldum. Bunu fark ettiğini sanmıyorum. Ona gülhatmiyi sordum ama bana ismini ve kökenini söyleyemedi.' İkinci doktor fotoğrafa bakmış ve hayretle, 'Gerçi fotoğraf biraz bulanık ama...' diye mırıldanmış. 'Ama yemin ederim ki bu o, bundan eminim, *bu aynı adam.*

Bunun izini sürdüler mi hiç bilmiyorum. Ama öyleyse bile sanırım bir sonuç alamadılar. Sanırım Bay Jones ya da Robinson, her kimse izini çoktan kaybettirmişti. Çok tuhaf bir öykü, değil mi? Böyle şeylerin olacağını aklım almıyor. İnanılır gibi değil."

Miss Marple, sakin bir tavırla, "Ah evet, ben inanırım," dedi. "Böyle şeyler her gün oluyor."

"Hadi canım, yapmayın! Bu kadarı da biraz hayal."

"Eğer bir katil kolaylıkla uygulayacağı bir yöntem keşfederse bir daha durmaz. Devam eder."

"Yani, 'Banyodaki Gelinler Vakası'(*) gibi mi?"

(*) George Joseph Smith (1872-1915), İngiliz seri katil. Çift eşliydi. 1915 yılında hepsini banyoda aynı şekilde öldürdüğü üç kadın nedeniyle idam edildi. Cinayet sayısının çok daha fazla olduğu tahmin edilmektedir. Olay "Banyodaki Gelinler Vakası" olarak polis kayıtlarına geçti.

"Evet. Öyle denebilir."

"Doktor, merakımı fark edince o fotoğrafı bana verdi..."

Binbaşı Palgrave kendi kendine mırıldanarak tıka basa dolu cüzdanını karıştırmaya başladı. "Ne kadar çok şey var. Bütün bunları neden saklıyorum ki..."

Miss Marple bu sorunun yanıtını bildiğini düşünüyordu. Bunlar bir anlamda Binbaşı Palgrave'ın sermayesiydi. Öykü repertuvarını fotoğraflarla destekliyordu. Miss Marple onun biraz önce anlattığı öykünün tam olarak öyle olmadığından şüpheleniyordu – tekrar tekrar anlatılırken önemli değişikliklere uğramıştı.

Binbaşı hâlâ cüzdanını karıştırıyor ve mırıldanıyordu:

"Bu olayı tamamen unutmuşum. Gerçekten çok güzel bir *kadındı*, şüphelenmek aklınıza bile gelmezdi. Acaba *nerede*... ah! Aklıma birden o olay geldi. Ne fildişleriydi ama! Size göstermek istediğim..."

Binbaşı Palgrave, durdu. Cüzdanından çıkardığı küçük bir fotoğrafa dikkatlice baktı.

"Bir katilin fotoğrafını görmek ister misiniz?"

Fotoğrafı tam Miss Marple'a uzatacağı anda birdenbire durdu. Her zamankinden daha fazla içi doldurulmuş kurbağaya benzeyen Binbaşı Palgrave'ın bakışları, Miss Marple'ın sağ omzunun üzerinden bir yere takılıp kalmıştı. Zaten o taraftan da yaklaşan ayak sesleri ve konuşmalar duyuluyordu.

"Şey, Tanrı'nın cezası, bilmem ki. Ben... yani..." Aceleyle her şeyi içine yerleştirip, cüzdanı cebine attı.

Yüzü her zamankinden daha mor-kırmızı bir renk almıştı. Abartılı, yüksek bir sesle, "Söylediğim gibi..." diye bağırdı. "Size o fildişlerini göstermek isterdim. Şimdiye kadar vurduğum fillerin en büyüğüydü. Ah! Merhaba!" Sesinde yapay bir coşku vardı.

"Bakın, kimler burada! Ünlü dörtlü. Çiçekler ve böcekler! Nasıl bari bugün şanslı gününde misiniz?"

Yaklaşan ayak sesleri otelde kalanlardan dört konuğa aitti. Miss Marple onları daha önce de görmüştü ama tanışmamışlardı. İki evli çiftti bunlar. Miss Marple henüz soyadlarını öğrenememişti ama gri gür ve kabarık saçlı iriyarı adamın Greg, altın saçlı karısının ise Lucky diye çağrıldıklarını biliyordu. Diğer evli çiftin adları ise –zayıf, esmer, nazik adamla güzel ama solgun, soluk renkli karısı– Edward ve Evelyn'di.

Miss Marple'ın anladığına göre her iki çift de botanikçiydiler ve kuşlarla ilgileniyorlardı.

"Şansımız yaver gitmedi," dedi Greg. "Daha doğrusu aradığımızı bulamadık."

"Miss Marple ile tanışıyor muydunuz? Albay ve Bayan Hillingdon, Greg ve Lucky Dyson."

Miss Marple'ı nezaketle selamladılar. Lucky hemen ardından yüksek bir sesle, "eğer hemen bir şey içmezse susuzluktan ölebileceğini" söyledi.

Greg biraz ileride karısıyla oturup hesaplarını kontrol eden Tim Kendal'a seslendi.

"Hey Tim. Bize içki gönderir misin?" Diğerlerine döndü. "Planters punca(*) ne dersiniz?"

Diğerleri de bu öneriyi mutlulukla onayladılar.

"Ya siz Miss Marple? Siz de alır mıydınız?"

Miss Marple teşekkür ederek taze limonatayı yeğlediğini söyledi.

"O zaman," dedi Tim Kendal. "Bir limonata ve beş punç."

(*) Antil Adaları'nın yerlilerine özgü bir kokteyl. Planters puncun 200 yıl öncesine dayanan orijinal tarifi 1 ölçek ekşi (limon suyu), 2 ölçek tatlı (şeker şurubu), 3 ölçek rom ve 4 ölçek su olarak verilir. Günümüzde içine tropikal meyve suları da katılmaktadır.

"Sen de bize katılmaz mıydın Tim?"

"Çok isterdim. Ama bu hesapları tutturmam gerekiyor. Her şeyi Molly'ye bırakamam. Bu arada bu akşam canlı müzik var."

Lucky neşeyle, "Çok iyi," diye bağırdı. Sonra da yüzünü ekşitti. "Lanet olsun, her tarafım diken içinde. Offf... Edward beni özellikle dikenli çalılığa itti."

"Ama çok güzel pembe çiçekleri vardı," dedi Hillingdon.

"Ve de upuzun dikenleri. Sen sadistin birisin Edward."

"Benim gibi değil o," diyen Greg bir kahkaha attı. "Benim gibi insanca duygularla dolu yumuşacık bir insan değil."

Evelyn Hillingdon, Miss Marple'ın yanına oturarak onunla nazik ve samimi bir havada konuşmaya başladı.

Miss Marple örgüsünü dizine bıraktı. Boynundaki romatizma nedeniyle zorlukla başını çevirdi ve sağ omzunun üzerinden arkaya baktı. Biraz ileride zengin Bay Rafiel'in bungalovu vardı. Ama orada hiçbir hareket görünmüyordu.

Miss Marple, Evelyn'in düşüncelerine uyan yanıtlar verdi. (Evet, gerçekten de buradaki insanlar ona karşı çok naziktiler.) Bu arada gözleriyle iki adamın yüzlerini inceliyordu.

Edward Hillingdon iyi bir adama benziyordu. Sakin ama çekici bir tipti... Ve Greg; iriyarı, gürültücü, neşeli. Greg ve Lucky'nin Kanadalı ya da Amerikalı olmaları gerektiğini düşündü.

Sonra Binbaşı Palgrave'a baktı. Hâlâ cana yakın, *güler yüzlü* adamı oynuyordu.

İlginç...

2. BÖLÜM

Miss Marple Karşılaştırma Yapıyor

I

Golden Palm Oteli'nde neşe ve eğlence dolu bir akşamdı.

Köşedeki küçük masada oturan Miss Marple ilgiyle etrafı süzüyordu. Yemek salonu üç tarafı Karayiplerin yumuşak, sıcak, hoş kokulu havasına açık geniş bir yerdi. Masaların hemen hepsinde pastel renkli lambalar vardı. Kadınlardan çoğu gece elbisesi giymişlerdi, bronzlaşan omuz ve kollarını açıkta bırakan çiçekli ince kumaşlardan yapılmış dökümlü giysilerdi bunlar. Miss Marple da bu nedenle önce, yeğeninin karısı olan Joan'ın tüm sevimliliği ve yalvarışları karşısında kendisine sunulan "küçük bir çeki" kabul etmek zorunda kalmıştı.

"Ama Jane teyze, orası çok sıcak bir yer ve ben senin çok ince giysilerin olduğunu hiç sanmıyorum."

Jane Marple ona teşekkür ederek çeki kabul etmişti. Yaşlıların gençleri desteklemesinin ve finanse etmesinin doğal sayıldığı bir kuşaktan geliyordu. Ama aynı kuşak orta yaşlıların yaşlılara bakmasını da doğal karşılardı. Yine de içinden *çok ince* giysiler almak gelmedi. Onun yaşındayken insan en sıcak havalarda bile bazen ürperebiliyordu. Ayrıca. St. Honoré kesinlikle "tropik sıcaklık" kav-

ramına uygun düşecek kadar sıcak değildi. O akşam da Miss Marple İngiltere'de kibar, zarif kadınların genellikle taşradayken yeğledikleri giysilerden birini seçmişti: Gri dantelli bir elbise.

Oradaki tek yaşlı kadın yalnız o değildi. Salonda her yaştan insan vardı: Üçüncü ya da dördüncü genç eşleriyle tatile gelmiş yaşlı zenginler. Kuzey İngiltere'den orta yaşlı çiftler. Caracas'lı, çok çocuklu, neşeli bir aile. Güney Amerika'nın çeşitli ülkelerinden kendi aralarında, yüksek sesle İspanyolca ya da Portekizce konuşan çok sayıda konuk. İki rahip, bir doktor, emekli bir hâkimden oluşan İngiliz kökenli bir grubun dışında otelde Çinli bir aile bile vardı. Yemek salonunda servisi genellikle kadınlar yapıyordu, tiril tiril beyazlar içinde uzun boylu, yapılı zenci kızlar. Ayrıca oldukça deneyimli bir İtalyan şef garson ve de bir Fransız şarap garsonu vardı. Bunun dışında Tim Kendal her şeyi şahsen kontrol ediyor, arada sırada masaların yanında durarak konuklarla kısa sohbetler ediyordu. Karısı da ona büyük bir beceriyle destek oluyordu. Molly Kendal güzel bir kadındı. Doğal altın sarısı saçları ve her an gülümsemeye hazır kalın dudaklı, büyükçe bir ağzı vardı. Molly Kendal'ın sinirlenip kızdığı zamanlar çok enderdi. Otel çalışanları onunla çalışmaktan zevk alıyor, büyük bir şevkle isteklerini yerine getiriyorlardı. Genç kadın farklı konuklarla onların hoşuna gidecek farklı şekillerde ilgileniyordu. Yaşlı erkeklere gülümsüyor, onlarla şakalaşıyor, hafifçe flört ediyor, genç bayanlara ise giysilerinin ne kadar şık olduğunu ve onlara ne kadar yakıştığını söylüyordu.

"Ah, bu gece ne kadar şık bir elbise giymişsiniz Bayan Dyson. O kadar kıskandım ki, inanın üstünüzden parçalayıp almak istedim."

Aslında şık ve güzel görünen genç kadının kendisiydi ya da Miss Marple öyle olduğunu düşünüyordu: Dar ve sade beyaz elbisesi, omzuna attığı işlemeli, uçuk yeşil ipek şalıyla çok çekiciydi.

Lucky şalı parmaklarıyla yokladı.

"Ne güzel bir renk. Böyle bir şalım olmasını çok isterdim."

"Buradaki mağazadan aynısını alabilirsiniz," diyen Molly ilerledi. Genç kadın, Miss Marple'ın masasının yanında durmadı. Yaşlı kadınlarla ilgilenmeyi genelde kocasına bırakıyordu. Yaşlı hanımlar erkeklerle konuşmağı yeğler, diye düşünüyordu.

Tim Kendal, Miss Marple'ın masasına yaklaşarak, hafifçe eğildi.

"İstediğiniz özel bir şey var mı?" diye sordu. "Yalnızca bana söylemeniz yeterli, hemen sizin için hazırlatabilirim. Otel yemekleri, özellikle de yarı-tropikal yiyecekler sanırım evde alışık olduklarınıza pek benzemiyordur."

Miss Marple gülümsedi ve değişik ülkelere yolculuk etmenin en zevkli yönlerinden birinin de bu olduğunu belirtti.

"Peki o zaman, sorun yok. Ama istediğiniz bir şey olursa..."

"Ne gibi?"

"Bilmem ki, şey..." Tim Kendal'ın bir an ne diyeceğini bilemediği anlaşılıyordu. "Şey... örneğin ekmek ve tereyağlı puding gibi?"

Miss Marple gülümseyerek o an için puding olmadan da mutlu olabileceğini belirtti.

Sonra da kaşığı alarak, neşe ve beğeniyle "tutku meyvesi" dondurmasını yemeye koyuldu.

Bir süre sonra yerel vurmalı çalgılar orkestrası çalmaya başladı. Yalnızca parmaklarla çalınan bir tür davul kullanan bu topluluklar adaların belli başlı atraksiyonlarından biriydi. Aslında Miss Marple orkestra olmasa çok daha mutlu olacaktı. Yaşlı kadın onların fazlasıyla gürültücü olduklarını düşünüyordu. Ama oradakilerin bu müzikten büyük zevk aldıkları da inkâr edilemez bir gerçekti. Miss Marple kendi gençlik günlerini anımsayarak, artık zamanın değiştiğini ve kendisinin bir şekilde bu müziği sevmeyi öğrenmesi gerektiğine karar verdi. Herhalde Tim Kendal'dan kendisi için Mavi Tuna'yı çalacak bir topluluk isteyemezdi. (Ah vals, ne kadar asil ve

zarif bir danstı!) Son günlerdeki danslar da bir tuhaftı. İnsanlar kendilerini oradan oraya atıyor, eğilip bükülüyor, *kıvrım kıvrım* kıvranıyorlardı. Ah, evet, gençler eğlenmeliydi. Miss Marple'ın birden düşünceleri bölündü. Salonda *çok az* sayıda genç olduğu ancak şimdi dikkatini çekmişti. Dans, ışıklar, orkestranın çaldığı müzik, bütün bunlar *gençlere* göreydi. İyi de gençler neredeydiler? Miss Marple, üniversitede okuyor ya da çalışıyor olduklarını düşündü. Bu durumda yılda en çok on beş gün izinleri olabilirdi. Böyle bir yer onlar için hem çok uzak hem de çok pahalıydı. Böylece bu eğlenceli, kaygısız yaşamın tadını da ancak otuz kırk yaşlarındakilerle, genç eşlerine ayak uyduran ya da uydurmaya çalışan ihtiyarlar çıkarıyordu. *Ne yazık.*

Miss Marple gençleri düşünerek iç çekti. Tabii genç olarak Bayan Kendal vardı. Kadın ancak yirmi iki, yirmi üç yaşlarındaydı. Yaşamından memnun görünüyordu, ama öyle olsa bile sonuçta bu onun *işiydi.*

Hemen yandaki masada Rahip Prescott'la kız kardeşi oturuyordu. Miss Marple'a işaret ederek kahvelerini birlikte içmek istediklerini belirttiler ve o da bu davete uydu. Miss Prescott çok zayıf, gergin, asık suratlı bir kadındı. Rahip ise şişman, al yanaklı, güler yüzlü, cana yakın bir adamdı.

Kahveler geldi. Sandalyeler geri itilerek masadan biraz uzaklaştırıldı. Miss Prescott, örgü torbasını açarak, kenarlarına antika işlediği berbat desenli peçeteleri çıkardı. Bu arada da Miss Marple'a o gün yaptıklarını anlattı. Sabah yeni açılan kız okulunu ziyaret etmişlerdi. Öğleden sonra biraz dinlenmiş, sonra akşamüzeri şekerkamışı plantasyonlarının arasından geçerek birkaç arkadaşının kaldığı bir pansiyona gitmişlerdi.

Prescott'lar Golden Palm Oteli'ne daha önce de geldikleri için Miss Marple'a diğer konuklar hakkında bilgi verdiler.

"Şu çok yaşlı adam, Bay Rafiel. O da her yıl buraya gelir. Adam çok zengin. Kuzey İngiltere'de bir mağazalar zinciri var. Yanındaki genç kadın ise sekreteri Esther Walters. Dul. (Kadın çok *aklı başında*, ciddi biri. Uygunsuz bir durum yok. Üstelik Bay Rafiel de neredeyse sekseninde.)

Miss Marple, Bay Rafiel'le sekreteri Esther Walters'ın arasındaki ilişkinin uygunluğunu onayladığını belirtircesine başını salladı.

"Çok iyi bir kadın o. Bildiğim kadarıyla annesi de dulmuş ve Chichester'da yaşıyormuş."

"Bay Rafiel'in yanında bir de özel uşağı var. Ya da hastabakıcı gibi bir şey. Sanırım adam diplomalı bir masörmüş. Adı Jackson. Zavallı Bay Rafiel, neredeyse felçli gibi. Ne üzücü değil mi? Bunca parası da var ama..."

Rahip Prescott takdirle ekledi.

"Üstelik o çok da cömert ve yardımsever bir insan."

Diğer konuklar da kendi aralarında gruplaşmaya başlamışlardı. Kimi yerel orkestradan uzaklaşıyor, kimi ise topluluğun etrafını sarıyordu. Binbaşı Palgrave ise Hillingdon-Dyson dörtlüsüne katılmıştı.

"Onlara gelince..." Miss Prescott, hiç gereği yokken, orkestranın gürültüsü zaten sesini bastırmasına rağmen sesini alçaltmıştı.

"Evet, ben de size onları soracaktım."

"Geçen yıl da buradaydılar. Her yıl üç ay Batı Hint Adaları'nda kalıyor, adaları dolaşıyorlar. Şu ince uzun adam Bay Hillingdon. Esmer kadın da onun karısı. İkisi de botanikçi. Diğer ikisi ise Bay ve Bayan Dyson. Onlar Amerikalı. Sanırım adam kelebekler hakkında yazılar yazıyor. Ama hepsi de kuşlarla ilgileniyorlar."

Rahip Prescott, neşeyle, "İnsanların açık hava hobileri olması ne güzel, değil mi?" dedi.

Kız kardeşi, "Onların ilgi alanlarından 'hobi' olarak söz ettiğini duysalar, sanırım bu hiç hoşlarına gitmez Jeremy. *National Geographic* ve *Royal Horticultural Journal*'de bu konularda makaleleri çıkmış. Onlar işlerini çok ciddiye alıyorlar."

O sırada bakmakta oldukları masadan kahkahalar yükseldi. Hatta orkestrayı bile bastıracak güçteydi bu kahkahalar. Gregory Dyson, sandalyesinin arkasına yaslanmış, masaya vuruyor, karısı ise bir şeylere itiraz ediyordu. Binbaşı Palgrave ise kadehindeki içkiyi kafasına dikerken sanki onlara tezahürat yapıyordu.

O an içlerinden hiçbirinde ciddi bir hava yoktu.

Miss Prescott, hiddetle, "Binbaşı Palgrave bu kadar içmemeli," diye homurdandı. "Tansiyonu var."

Masadakilerin içkileri yenilendi.

Miss Marple, "İnsanın etrafındakileri tanıması çok iyi," diye mırıldandı. "Bugün akşamüzeri onlarla tanıştırıldığım zaman hangisinin hangisiyle evli olduğunu bir türlü anlayamamıştım."

Kısa bir sessizlik oldu. Miss Joan Prescott hafifçe boğazını temizleyerek öksürdü.

"Şey, o konuya gelince..."

"Joan," dedi Rahip Prescott kız kardeşini uyaran bir tonda. "Belki de bu konuda başka bir şey söylememen daha doğru olur."

"Aman Jeremy. Ben zaten *bir şey* söyleyecek değildim ki. Yalnızca geçen yıl her nedense, gerçekten bunun *nedenini* hâlâ bilemiyorum ama Bayan Dyson'un Bayan Hillingdon olduğunu sandığımızı söyleyecektim. Sonra biri olmadığını söylemişti."

Miss Marple gülümseyerek, saf saf, "İnsan bazen nasıl yanlış izlenimler edinebiliyor, değil mi?" diye mırıldandı. Sonra bir an Miss Prescott'la göz göze geldiler. Kadınca bir önseziyle birbirlerini anladıklarını hissettiler.

Eğer o anda yanlarında Rahip Prescott'tan daha duyarlı biri olsaydı, orada *fazla* olduğunu sezerdi.

İki kadın sanki bakışlarıyla konuştular. Sanki sözcükler açıkça ifade edilmişçesine, birbirlerine, *başka bir zaman...* demişlerdi.

Miss Marple, karşı masaya baktı.

"Bay Dyson karısına 'Lucky' diyor. Bu onun asıl ismi mi, yoksa takma adı mı?"

"Sanırım gerçek ismi bu değil. Sonuçta Lucky yalnızca 'şanslı' demek."

Rahip de konuşmaya katıldı:

"Ben bunu Bay Dyson'a sordum. Bana, 'Karımı Lucky diye çağırmamın nedeni bana şans getirmesi,' dedi. Eğer karısını kaybederse, şansının döneceğine inanıyor. Hoş bir yaklaşım, değil mi?"

Miss Prescott, mırıldandı. "Bay Dyson, şakadan oldukça hoşlanıyor."

Rahip kardeşine şaşkınlıkla baktı.

Orkestra akortsuz vahşi sesler çıkarırken o sırada bir grup dansçı sahneye fırladı.

Miss Marple ve diğerleri, dansı seyredebilmek için sandalyelerini çevirdiler. Miss Marple müziğin aksine danstan zevk aldı; ayakların yerdeki ileri geri hareketleri ve siyah vücutların ritmik bir şekilde kıvrılmasından çok hoşlandı. Her şey çok *gerçek* görünüyor, diye düşündü. Etkili, gizil bir güç vardı bu dansta.

O gece Miss Marple belki de ilk kez bu yeni çevreye alışmaya başladığını hissetti... O zamana kadar her zaman kolaylıkla fark ettiği şeyi görememişti, yani karşılaştığı insanlarla tanıdıkları arasındaki benzerliği. Herhalde abartılı giysiler ve parlak renkler gözlerini kamaştırmıştı. Ama artık çok yakında ilginç karşılaştırmalar yapabileceğini hissediyordu.

Örneğin Molly Kendal, Market Basing otobüsündeki ismini anımsayamadığı o şirin biletçi kıza benziyordu. Otobüse binmenize yardımcı olmakla kalmaz, siz yer bulup oturuncaya ve güvende oluncaya kadar bekler, ancak ondan sonra zili çalardı. Tim Ken-

dal ise Medchester'daki Royal George'un şef garsonunu andırıyordu. Kendinden emin ama aynı zamanda endişeli. (Miss Marple, şef garsonunu ülser olduğunu anımsıyordu.) Binbaşı Palgrave'a gelince, o da aslında General Leroy, Yüzbaşı Flemming, Amiral Wicklow ve Yarbay Richardson'dan farksızdı. Miss Marple, çok daha ilginç olan diğerlerine geçti. Örneğin Greg? Onu birine benzetmek güçtü, çünkü Amerikalı'ydı. Belki biraz sivil savunma toplantılarında yaptığı şakalarla herkesi kırıp geçiren Sir George Trollope'u andırıyordu, ya da kasap Bay Murdoch'u. Bay Murdoch'un adı kötüye çıkmıştı, ama bazı kimseler bunun yalnızca dedikodu olduğunu, üstelik Bay Murdoch'un söylentilerin artması için elinden geleni yaptığını söylüyorlardı. Ya Lucky? O kolaydı. Kadın, Three Crowns Hanı'ndaki(*) Marleen'in kopyası gibiydi. Evelyn Hillingdon? Onunla birini bağdaştırmakta zorlanıyordu. Görünüş itibariyle birçok kimseye benziyordu. Uzun boylu, ince, güneşten yanmış, yorgun tavırlı İngiliz kadını çoktu. Evelyn Hillingdon kime benziyordu? Peter Wolfe'un intihar eden ilk karısı Lady Caroline Wolfe'a mı? Leslie James'i de andırıyordu, duygularını asla belli etmeyen kadın gizlice evini satmış ve kimseye bir şey söylemeden çıkıp gitmişti. Ya Albay Hillingdon? Onu birine benzetmesi olanaksızdı. Bunun için adamı daha iyi tanıması gerekiyordu. Albay Hillingdon, nazik, efendi tavırlı, sessiz sakin erkeklerdendi. Onların ne düşündüğünü kolay kolay anlayamazdınız. Bazen sizi çok kötü şekilde şaşırtırlardı. Binbaşı Harper'ın günün birinde sessizce gırtlağını kestiğini anımsıyordu. Bunun nedenini anlayamamıştı. Gerçi Miss Marple bunu bildiğini düşünüyordu ama yine de asla emin olamamıştı...

Yaşlı kadının gözleri Bay Rafiel'in masasına doğru kaydı. Bay Rafiel hakkında bilinenler şunlardı: Adam inanılmayacak kadar

(*) Marleen Dietrich'in başrolünde oynadığı *Mavi Melek* filmindeki bir mekân.

zengindi. Her yıl Antillere geliyordu. Yarı felçli durumdaydı, buruşmuş, yaşlı bir yırtıcı kuşu andırıyordu. Elbiseleri sıska, çelimsiz vücudundan sarkıyordu. Yetmiş, seksen, hatta doksan yaşında olabilirdi. Bakışları zeki ve kurnazdı. Zaman zaman çok kabalaşıyordu ama kimse tepki vermiyordu. Bunun nedeni kısmen adamın çok zengin olması, kısmen de insanı adeta ipnotize eden ve, Bay Rafiel istiyorsa kabalık etme hakkına sahiptir, diye düşündürten güçlü kişiliğiydi.

Bay Rafiel'in yanında sekreteri Bayan Walters oturuyordu. Kadının başak rengi saçları ve hoş bir yüzü vardı. Bay Rafiel, ona da sık sık kaba davranıyor, ama Bayan Walters bunun farkında değilmiş gibi yapıyordu. Onda ne köle gibi itaat eden ne de patronuna yaranmaya çalışan bir kadın hali vardı. Kadın aslında iyi eğitimli bir hemşire gibi davranıyordu. Miss Marple onun bir zamanlar bir hastanede hemşirelik yapmış olabileceğini düşündü.

Sırtında beyaz bir ceket olan uzun boylu, yakışıklı bir genç Bay Rafiel'in sandalyesinin yanında durdu. İhtiyar adam başını kaldırıp baktı ve kafasını sallayarak, genç adama sandalyeye oturmasını işaret etti. Genç adam söylenildiği gibi oturdu. "Bu da Bay Jackson olmalı," dedi Miss Marple kendi kendine. "Bay Rafiel'in uşağı ya da yardımcısı."

Bay Jackson'u dikkatle inceledi.

II

Molly Kendal, barda gerindi, sırtını esnetti, sonra da topuklu ayakkabılarını çıkardı. Tim, terastan içeri girerek ona katıldı. Barda o anda onlardan başka kimse yoktu.

Genç adam, "Yoruldun mu sevgilim?" diye sordu.

"Biraz. Nedense bu akşam ayaklarım ağrıdı."

"Bütün bunlar sana ağır gelmiyor ya? Bu iş? Biliyorum bu çok ağır bir iş." Endişeyle karısına baktı.

Molly güldü.

"Saçmalama Tim. Ben burada olmayı seviyorum. St. Honoré, muhteşem bir yer. Burada olmakla düşlerim gerçek oldu. Hep böyle bir yerde yaşamak istemiştim."

"Evet, bu doğru olabilir ama otelin konuklarından biri olsan? Otel yönetmek başlı başına güç bir iş."

Molly Kendal anlayışla, "Öyle de," diye cevap verdi. "Her şeyin bir bedeli vardır. Dünyada hiçbir şeye karşılığını ödemeden kavuşamazsın. Öyle değil mi?"

Tim Kendal, kaşlarını çattı.

"Sence oteli iyi yönetebiliyor muyuz? Başarılı olduk mu? Geliştirebilecek miyiz?"

"Tabii ki."

"İnsanların, otel Sanderson'ların zamanındaki gibi değil, demediklerinden emin misin?"

"Elbette ki öyle diyen *birileri* de olacaktır, bundan kaçamazsın. Ama bu önemsiz. Ben, burayı Sanderson'lardan çok daha iyi yönettiğimizden eminim. Bir defa onlardan daha cazip ve hoşuz. Sen yaşlı ninelerle tatlı tatlı konuşuyor, artık umutsuzluğa kapılmış kırklık, ellilik teyzelere onlarla sevişmeye can atıyormuş gibi bakmayı başarıyorsun. Ben de yaşlı centilmenlere kırıtıyor, onların kendilerini seksi köpekler sanmalarını sağlıyor ya da duygusal ihtiyarların karşısında, keşke benim de böyle bir kızım olsaydı, diye düşünmelerini sağlayacak küçük, tatlı masum kız rolü yapmayı başarıyorum. Ah evet, biz bu işi çok iyi idare ediyoruz." Tim gevşedi ve yüzü gülmeye başladı.

"Sen öyle *düşünüyorsan* hiç sorun yok. Doğrusu ben bazen korkuyorum. Bu otel için her şeyi riske attık. İşimden ayrıldım..."

Molly, hemen atıldı.

"İyi de ettin, çok doğru bir iş yaptığına inanıyorum. O iş senin ruhunu öldürüyordu."

Tim gülerek karısının burnunun ucunu öptü.

"İşlerin tahmin ettiğimiz gibi iyi gittiğini söyledim sana. Neden hep endişelisin?"

"Sanırım bu benim huyum. Hep, ya bir aksilik olursa, diye düşünüyorum."

"Ne gibi bir aksilik?"

"Bilmem ki. Ya biri boğulursa?"

"Merak etme kimse boğulmaz! Otelin plajı bu yöredeki tüm plajlardan daha güvenli. Üstelik o iriyarı İsveçli cankurtaran da sürekli görev başında."

Tim Kendal, mırıldandı. "Ben budalanın biriyim." Bir an durdu, sonra çekinerek sordu. "Sen hâlâ o düşleri görmüyorsun, değil mi?"

"Onun nedeni deniz ürünlerini fazla kaçırmamdı," diyen Molly kahkahayla güldü.

3. BÖLÜM

Otelde Ölüm

Miss Marple kahvaltısını her zamanki gibi yatağında yaptı. Çay, haşlanmış yumurta ve bir dilim papaya.

Miss Marple, "Adadaki meyveler beni hayal kırıklığına uğrattı," diyordu. "Sanki hep papaya yiyormuşum gibi. Şöyle güzel bir elma olsaydı... ama sanırım adadakiler elma nedir bilmiyorlar bile."

Oraya geleli bir hafta olmuş ve Miss Marple artık havanın nasıl olduğunu sorma alışkanlığından vazgeçmişti. Hava hep aynıydı, iyiydi. Abartılı değişiklikler olmuyordu.

Miss Marple, mırıldandı. "İngiliz havasının olağanüstü çeşitliliği..." Sonra da kendi kendine, "Acaba bu birinin sözü mü?" diye söylendi. "Yoksa ben mi uydurdum?"

Tabii duyduğuna göre burada da zaman zaman kasırgalar oluyordu. Ama Miss Marple'ın anlayışında kasırga hava değişimi sayılmazdı. Gerçek anlamda bir doğal afetti. Adada yağmur da yağıyordu, hem de bardaktan boşanırcasına. Ama bu ancak beş dakika sürüyor ve sonra da birden kesiliyordu. Her şey sırılsıklam oluyor, ama beş dakika içinde yeniden kuruyordu.

Antilli zenci kız kahvaltı tepsisini Miss Marple'ın dizlerinin üzerine yerleştirirken, gülümseyerek, "Günaydın," dedi. Kızın dişleri bembeyazdı, öyle neşeli ve içten bir gülümsemesi vardı ki. Bu-

radaki kızların tamamı çok iyi huyluydular, ama ne yazık ki evlenmek konusunda da bir o kadar isteksizdiler. Bu durum Rahip Prescott'u bir hayli üzüyordu. Adamcağız kendi kendisini teselli etmeye çalışarak, "Sık sık vaftiz töreni yapılıyor, ama düğün çok az," diyordu.

Miss Marple, kahvaltısını ederken, o günü nasıl geçireceğine karar vermeye çalıştı. Aslında pek fazla seçeneği yoktu. Ağır ağır yataktan kalkacak, hava sıcak ve parmakları da eskisi kadar işlek olmadığı için hazırlanması uzun sürecekti. Sonra on dakika dinlenecek ve örgüsünü alarak yine ağır ağır otelin ana binasına doğru ilerleyecek ve kendisi için oturacak uygun bir yer arayacaktı. Terasta denize bakan bir yere mi oturacaktı? Yoksa çocuklarla yüzenleri seyretmek için kumsala mı inecekti? Genellikle kıyıda oturmayı yeğliyordu. Öğleden sonra ise kısa süren bir dinlenmenin ardından arabayla bir gezintiye çıkacaktı. Zaten hep aynı şeyleri yapıyordu.

Kendi kendine, "Bugün de her gün gibi bir gün," dedi.

Ama yanılıyordu, değildi.

Miss Marple, planladığı programını uygulayıp yavaş yavaş ana binaya giderken yolda Molly Kendal'la karşılaştı. Her zaman neşeli olan genç kadının yüzü belki de ilk kez gülmüyordu. Bu endişeli hali onunla o kadar zıttı ki Miss Marple dayanamayarak sordu.

"Bir şey mi oldu yavrum?"

Molly başını salladı. Kısa bir duraksamanın ardından da, "Şey..." dedi iç çekerek. "Bunu öğrenmeniz daha doğru, zaten herkes öğrenecek. Binbaşı Palgrave. O öldü."

"Öldü mü?"

"Evet. Gece yatağında ölmüş."

"Aman Tanrım. Buna *çok* üzüldüm."

"Burada otelde birinin ölmesi çok korkunç. Herkesin siniri bozulacak. Tabii aslında Binbaşı Palgrave *çok yaşlıydı.*"

Miss Marple, "Dün çok iyiydi, keyfi ve neşesi yerindeydi," derken genç kadının soğukkanlılıkla ileri yaştaki insanların her an ölmelerinin normal sayılabileceğini belirtmesine içerlemişti. "Çok da sağlıklı görünüyordu," diye de ekledi.

Molly başını salladı.

"Yüksek tansiyon hastasıydı."

"Öyle de, onun da günümüzde artık önlemi var, ilaçlar filan. Sürekli kullanılan ve tansiyonu kontrol altında tutan haplar."

"Ah evet. Kim bilir belki Binbaşı Palgrave ilacını almayı unuttu. Ya da fazla ilaç aldı. Örneğin ensülin gibi..."

Miss Marple, yüksek tansiyonla şeker hastalığının benzer hastalıklar olduğunu düşünmüyordu.

"Doktor ne diyor?"

"Gerçi kendisi emekli ama otelde kalanlardan biri olarak cesede ilk Doktor Graham baktı. Tabii gömü iznini vermek için ilgili kurumdan da geldiler. Gereken her şey yapıldı. Ölüm tamamen doğal nedenlerle olmuş. Yüksek tansiyonu olan kişilerde, alkolü fazla kaçırırlarsa bu tür ani ölümler doğalmış. Binbaşı Palgrave da bu konuda oldukça dikkatsizdi. Özellikle de dün gece."

Miss Marple, "Evet," dedi. "Bunu ben de fark ettim."

"Herhalde sonra da ilaçlarını almayı unuttu. Zavallı, onun açısından ne kötü bir kader. Ama insanların sonsuza dek yaşamaları olanaksız, öyle değil mi? Aslında bu çok üzücü bir olay, yani Tim'le benim için. Bazıları bunun yemekler bozuk olduğu için olduğunu bile söyleyebilirler."

"Herhalde gıda zehirlenmesiyle yüksek tansiyonun belirtileri *çok farklıdır*."

"Evet. Ama insanlar öyle kolay ilk akıllarına geleni *söylüyorlar* ki. Ve eğer birileri yemeklerde sorun olduğunu iddia eder ve otelden ayrılırsa ya da dostlarına söylerse..."

Miss Marple sevecen ve nazik bir tavırla, "Bence üzülüp endişelenmeniz için hiçbir neden yok yavrum," dedi. "Sizin de söylediğiniz gibi Binbaşı Palgrave gibi yaşlı insanların ölmeleri çok doğal. Sanırım yetmişini geçmişti. Birçok kişinin bunu üzücü ama olağan bir olay olarak nitelendireceğini göreceksiniz. Üzücü, ama alışılmadık bir olay değil."

Molly sıkıntıyla başını salladı.

"Öyle de böyle *birden* olmasaydı..."

Miss Marple, ağır ağır ilerlerken, bunun gerçekten de çok ani olduğunu düşündü. Daha bir gece önce Hillingdon'lar ve Dyson'larla neşe içinde konuşuyor, gülüyordu.

Hillingdon'lar ve Dyson'lar... Miss Marple daha da ağır yürümeye başladı... Sonra da birden durdu. Plaja ineceği yerde, terasta gölge bir köşeye çekildi. Örgüsünü çıkardı. Bir süre sonra şişleri sanki kafasından geçen düşüncelerin hızına uyum sağlamak istercesine hızla şakırdatıyordu. *Bu olay hoşuna gitmemişti – evet, hiç hoşuna gitmemişti. Çok ani olmuştu.*

Miss Marple, bir gün evvel olanları düşündü.

Binbaşı Palgrave ve anlattığı öyküler...

Bu Palgrave'ın her zaman yaptığı bir şeydi ve kimse onu dikkatle dinleme gereği de duymuyordu... Miss Marple, kim bilir belki dikkatle dinleseydim daha iyi olurdu, diye düşündü.

Kenya, Binbaşı Palgrave Kenya'dan bahsetmişti. Sonra da Hindistan' dan, Kuzeybatı cephesinden. Sonra da her nedense konu cinayete gelmişti. Ama o zaman bile adamın sözlerini ciddi şekilde dinlememişti...

Binbaşı Palgrave, ünlü bir cinayetten söz etmişti; orada işlenen ve gazetelerde yer alan bir cinayetti bu...

Binbaşı onun yere düşen yün yumağını almış, sonra da enstantane bir fotoğraftan bahsetmeye başlamıştı, *bir katilin enstantane fotoğrafından*. Evet, aynen böyle demişti.

Miss Marple gözlerini kapayarak, tam olarak Palgrave'ın anlattığı öyküyü anımsamaya çalıştı.

Biraz karışık bir öyküydü. Bunu binbaşıya kulübünde ya da başka birinin kulübünde bir doktor anlatmıştı. O doktor da bu olayı bir meslektaşından duymuştu. Doktorlardan biri o sırada ön kapıdan çıkan bir adamın fotoğrafını çekmişti ve o adam katildi.

Evet, evet, olay buydu. Miss Marple ayrıntıları yavaş yavaş anımsamaya başlıyordu...

Binbaşı Palgrave ona söz ettiği fotoğrafı göstermek istemişti. Cüzdanını çıkarmış ve içindekileri karıştırmaya başlamıştı. Bu arada hiç durmadan konuşuyordu.

Sonra yine konuşurken başını kaldırmış ve bakmıştı. Ona değil arkasındaki bir şeye bakmıştı. Tam olarak sağ omzunun arka kısmında. Sonra birden susmuş, hiddetlenmiş ve yüzü iyice kızarmıştı. Çıkardıklarını titreyen elleriyle yeniden cüzdanına tıkmış ve birden tuhaf, yüksek bir sesle fildişinden bahsetmeye başlamıştı.

Bir ya da iki dakika sonra da Hillingdon'lar ve Dyson'lar onlara katılmışlardı...

İşte Miss Marple da tam o sırada dönüp, sağ omzunun üzerinden arkaya bakmıştı... Ama görünürde ne bir kimse ne de bir şey vardı. Solda, biraz uzakta, otelin ana binasının bulunduğu tarafta ise Tim Kendal'la karısı oturuyordu. Onların arkasında da Venezuelalı bir aile vardı. Ama Binbaşı Palgrave o tarafa bakmamıştı...

Miss Marple, öğlene kadar düşündü.

Öğleden sonra arabayla dolaşmaya çıkmadı.

Haber göndererek kendini pek iyi hissetmediğini belirtti ve Doktor Graham'dan odasına gelip kendisini görmesini rica etti.

4. BÖLÜM

Miss Marple Tıbbi Destek Alıyor

Doktor Graham, altmış beş yaşlarında nazik bir adamdı. Uzun yıllar boyunca Antillerde çalışmıştı. Artık yarı emekli sayılabilirdi. İşinin büyük bir bölümünü Antilli arkadaşlarına devretmişti. Miss Marple'ı nazikçe selamlayarak rahatsızlığının ne olduğunu sordu. Neyse ki Miss Marple'ın yaşındaki insanların, her zaman biraz abartıyla da olsa doktorla konuşulabilecek birtakım dertleri oluyordu. Miss Marple bir an, "omzu" ve "dizi" arasında çelişkide kaldıysa da sonunda dizini seçti. Miss Marple'ın dizi, kendi deyimiyle, zaten bitip tükenmez bir baş belasıydı.

Doktor Graham, son derecede sevecen ve nazik bir insandı, dolayısıyla Miss Marple'a onun yaşında böyle dertlerin normal sayılması gerektiğini söylemekten kaçındı. Yaşlı kadına bir reçete yazarak, doktorların hastalarına sıklıkla önerdiği ilaçlardan birini verdi. St. Honoré'ye ilk defa gelen yaşlı konukların kendilerini genellikle çok yalnız hissettiklerini bildiği için bir süre de oturup Miss Marple'la çene çaldı.

Miss Marple, doktor çok iyi bir insan, diye düşünüyordu. Ona yalan söylemek zorunda kaldığım için çok utanıyorum. Ama başka ne yapabilirim ki?

Miss Marple aldığı eğitim gereği gerçeğe karşı çok saygılıydı ve özü sözü doğru bir insan olmak gerektiğine inanırdı. Zaten karakteri gereği de yalan söylemeyen ve yalandan hiç hoşlanmayan bir

kadındı. Ama bazı durumlarda, eğer bunu yapması gerektiğine inanırsa, şaşılacak kadar iyi yalan söyler, herkesi inandırırdı.

Boğazını temizledi, özür dilermişçesine hafifçe öksürdü ve tam yaşlı bir kadına yakışacak şekilde, titrek sesle konuşmaya başladı.

"Size sormak istediğim bir şey var Bay Graham. İnanın bundan bahsetmek bile istemezdim ama sanırım başka çarem de yok. Aslında konu o kadar önemli de değil ama *benim* için çok önemli. Bakın beni anlayacağınızı ve size bunu sormamda sakınca görmeyeceğinizi ya da bir şekilde bağışlanamaz bir cüret olarak nitelendirmeyeceğinizi umuyorum. Sizi zor duruma sokmak istemem ama..."

Doktor Graham nazikçe, "Sanırım sizi endişelendiren bir şey var," dedi. "İzin verin size yardımcı olmaya çalışayım."

"Binbaşı Palgrave ile ilgili. Adamcağızın ölmesine *o kadar* üzüldüm ki. Olayı bu sabah duyduğumda inanın şok geçirdim."

Doktor Graham, "Evet," dedi. "Korkarım bu çok ani oldu. Halbuki daha dün o kadar neşeliydi ki." Adam büyük bir kibarlıkla konuşuyor ancak bildik sözler söylemekten öteye gitmiyordu. Onun için Binbaşı Palgrave'ın ölümünün sıradan bir olay olduğu anlaşılıyordu. Miss Marple, acaba ben mi konuyu abartıp pireyi deve yapıyorum, diye düşündü. Giderek her şeyden şüphelenmeye mi başlıyordu? Artık kendi görüşlerine bile güvenemez hale mi gelmişti? Aslında burada bir görüş filan da yoktu ya, yalnızca şüphe. Neyse konuyu açmıştı bir defa. Devam etmekten başka çaresi yoktu.

"Dün akşamüzeri Binbaşı Palgrave'la oturmuş konuşuyorduk. Bana ilginç ve değişik yaşamından söz ediyordu. Dünyanın pek çok ilginç yerinde bulunmuştu."

Birçok kez Binbaşı Palgrave'ın anılarını dinlemek zorunda kalmış olan Doktor Graham, "Evet, gerçekten öyle," diye mırıldandı.

"Sonra bana, ailesinden, daha doğrusu çocukluk, gençlik yıllarından söz etti. Ben de ona kendi yeğenlerimi anlattım. Sözlerimi büyük bir ilgiyle dinledi. Sonra ona yanımda bulunan yeğenlerim-

den birinin benimle çekilmiş fotoğrafını gösterdim. Yeğenim öyle iyi bir çocuktur ki – tabii aslında çocuk filan değil, koskoca adam ama *bana* hâlâ küçük bir çocuk gibi geliyor. Beni anlıyorsunuz, değil mi?"

"Kesinlikle." Doktor Graham, yaşlı kadının asıl konuya girmesini sabırsızlıkla bekliyordu.

"Fotoğrafı Binbaşı Palgrave'a verdim. Fotoğrafa dikkatle bakıyordu ki şu nazik çiftler, hani şu yabani çiçek ve kelebek toplayan... sanırım adları Albay ve Bayan Hillingdon'du..."

"Ah, evet. Hillingdon'lar ve Dyson'lar."

"Evet, evet, bu doğru. Birden aralarında konuşarak ve gülüşerek yanımıza geldiler. Oturup içki ısmarladılar ve bir süre hep birlikte sohbet ettik. Çok da eğlendik. Ne yazık ki Binbaşı Palgrave sanırım sohbet sırasında farkına varmadan yeğenimin fotoğrafını cüzdanına koydu ve sonra da cüzdanı cebine attı. O zaman bunu fark etmedim. Sonradan anımsayınca da kendi kendime, "Binbaşıdan Denzil'in fotoğrafını geri istemeyi unutmamalıyım," dedim. O gece orkestra çalar ve herkes dans ederken fotoğrafı geri istemek aklıma gelmedi desem yalan olur ama Binbaşı Palgrave'ı rahatsız etmek istemedim, hep birlikte grup olarak o kadar güzel eğleniyorlardı ki. Ona yarın sabah anımsatırım, diye düşündüm. Ama bu sabah..." Miss Marple sözlerine ara verdi; soluksuz kalmış, tıkanmıştı.

Doktor Graham, "Evet, evet," diye mırıldandı. "Sizi çok iyi anlıyorum. Siz doğal olarak yeğeninizin fotoğrafı geri istiyorsunuz, değil mi?"

Miss Marple heyecanla başını sallayarak onayladı.

"Evet. Öyle. Anlayacağınız elimde yalnızca o fotoğraf var, üstelik negatifi de yok. Doğrusu o fotoğraf kaybolursa çok üzülürüm, zavallı Denzil beş yıl kadar önce öldü, üstelik yeğenlerimin içinde de en çok onu severdim. Bu bana onu anımsatan, elimde kalan son fotoğraf. Sizden böyle bir şey istememin doğru olmayaca-

ğının bilincindeyim ama düşündüm de acaba benim için o fotoğrafı bulabilir misiniz? Doğrusunu isterseniz böyle bir şeyi sizden başka kimden isteyebileceğimi gerçekten hiç bilemiyorum. Binbaşı Palgrave'ın eşyalarıyla filan kim ilgilenecek bunu bilmiyorum. Can sıkıcı, baş belası bir kadın olduğumu düşünecekler. Bakın, beni anlayamayacaklar. O fotoğrafın benim için ne kadar önemli olduğunu tahmin bile edemeyecekler."

Doktor Graham, "Tabii, tabii," diyerek başını salladı. "Kesinlikle anlıyorum. Böyle düşünmeniz doğal. Hislerinize saygı duyuyorum. Birazdan fotoğrafı yetkililerle görüşeceğim, cenaze yarın. Adli makamlardan bir görevli gelip en yakın akrabalarıyla bağlantı kurulmadan önce müteveffanın belgelerini ve yanındaki evrakları filan inceleyecek. Eğer fotoğrafı iyice tanımlarsanız..."

Miss Marple hemen cevap verdi.

"Bir evin önünde çekilmiş bir fotoğraf bu, biri, yani Denzil kapıdan çıkıyor. Fotoğrafı, çiçek sergilerine meraklı olan diğer bir yeğenim çekmiş. Sanırım o sırada bir gülhatmi fidanının ya da hani şu muhteşem zambaklardan bir türün fotoğrafını çekmeye çalışıyormuş. O sırada Denzil de ön kapıdan çıkmış. İyi bir fotoğraf değildi, biraz bulanık. Ama o fotoğrafı çok seviyor ve hep yanımda taşıyorum."

Doktor Graham, "Yeterince açık, anladım sanırım," dedi. "Fotoğrafınızı geri almakta sorun yaşayacağımızı hiç sanmıyorum Miss Marple."

Oturduğu sandalyeden kalktı. Miss Marple, adama gülümsedi.

"Çok naziksiniz Doktor Graham, gerçekten çok iyisiniz. Beni anlıyorsunuz değil mi?"

"Elbette anlıyorum," diyen Doktor Graham dostça Miss Marple'ın elini sıktı. "Hiç endişelenmeyin. Her gün biraz yürüyün, diziniz açılsın, ama fazla zorlamayın. Size ilacınızı gönderirim. Günde üç tane alırsınız."

5. BÖLÜM

Miss Marple Bir Karar Veriyor

Binbaşı Palgrave'ın cenazesine ilişkin işlemler ertesi gün tamamlandı. Miss Marple cenaze merasimine Miss Prescott'la birlikte gitti. Rahip duayı okudu, ardından yaşam yine eskiye döndü.

Binbaşı Palgrave'ın ölümü yalnızca bir olaydı, oldukça can sıkan, tatsız bir olay, ama çok kısa sürede unutulmaya mahkûm bir olay. Burada yaşam güneş, deniz ve sosyal eğlenceler üzerine kuruluydu. Acımasız, zalim bir şey gelmiş, bütün bu eğlencelere engel olmuş, adaya bir an kara gölgesini düşürmüştü. Ama o gölge kaybolmuştu artık.

Sonuçta kimse onun hakkında bir şey bilmiyordu. Yaşlı ve de bir hayli geveze bir adam; sürekli insanı esir alıp, dinlemeyi isteyip istemediğini umursamadan anılarını anlatıyordu. Onu dünyaya bağlayan hiçbir şey yoktu. Karısı yıllar önce ölmüştü. Adam yapayalnız yaşamış ve yine yapayalnız ölmüştü. Ama onun yalnızlığı herkesinkinden farklıydı. Binbaşı Palgrave insanlar arasında yalnız yaşamış ve oldukça iyi zaman geçirmişti. Binbaşı Palgrave yalnız bir adamdı ama çok da neşeli biriydi. Kendince eğlenmeyi bilmişti. Artık ölmüş ve gömülmüştü. Kimse bununla pek ilgilenmiyordu. Bir hafta sonra ise onu anımsayan ya da düşünen de olmayacaktı.

Binbaşı Palgrave'ı özlediği söylenebilecek tek insan belki de Miss Marple'dı. Bunun nedeni kesinlikle kişisel bir yakınlık duyu-

yor olması değildi. Adam, Miss Marple'ın çok iyi bildiği bir hayatın temsilcisiydi, hepsi bu. İnsan yaşlandıkça, giderek daha fazla dinlemesini öğreniyor, diye düşünüyordu Miss Marple. Belki büyük bir ilgiyle dinlemiyordu ama binbaşıyla aralarında yaşlı insanların arasındaki o karşılıklı anlayış ve dostluk vardı. Zevk veren, insanca bir duyguydu bu. Miss Marple, Binbaşı Palgrave için yas tutmuyordu ama onun yokluğunu hissediyordu.

Cenazenin kalktığı günün akşamüzeri her zamanki yerinde oturmuş yün örerken Doktor Graham yanına geldi. Miss Marple, elindeki şişleri bırakarak adamı selamladı. Doktor da bir sandalye çekip oturdu.

Özür dilercesine, mahcup bir tavırla, "Korkarım size iyi haberlerim yok Miss Marple, söyleyeceklerim sizin için hayal kırıklığı olabilir," dedi.

"Sahi mi? Yani şu..."

"Evet. Korkarım sizin o değerli fotoğrafı bulamadık. Bunun sizin için çok üzücü olduğunu biliyorum."

"Evet. Gerçekten öyle. Tabii bu aslında o kadar da önemli değil. Ben biraz fazla duygusal bir insanım. Bunu şimdi daha iyi anlıyorum. Fotoğraf Binbaşı Palgrave'ın cüzdanında değil miydi?

"Hayır. Diğer eşyalarının arasında da yoktu. Yalnızca birkaç mektup, bir gazete kupürü ve bir iki eski fotoğraf bulduk, ama sözünü ettiğiniz fotoğrafa benzeyen bir şey yoktu."

Miss Marple iç çekti.

"Yazık. Neyse, ne yapılabilir ki? Çok teşekkür ederim Doktor Graham, sizi de yordum."

"Ne yorgunluğu, inanın yardımcı olabilmeyi çok isterdim. Kendi deneyimlerimden de insanın ailesine ilişkin anıların, özellikle de yaşlandıkça ne denli değer kazandıklarını çok iyi biliyorum."

Neyse kadıncağız bu haberi umduğumdan daha iyi karşıladı, diye düşünüyordu Doktor Graham içinden. Herhalde Binbaşı Palg-

rave cüzdanından bir şey çıkarırken fotoğrafı buldu. Ne zaman nerede bulduğunu anımsamadığı için de önemsiz sanarak, yırtıp attı. Tabii bu aslında ihtiyar kadıncağız için çok önemliydi. Ama yaşlı kadın verdiğim bilgiyi yine de güler yüzle, hatta filozofça dinledi.

Aslına bakılırsa Miss Marple ne filozofça, ne de güler yüzlü bir tutum içindeydi. Durumu düşünmek için zamana ihtiyacı vardı, ama şu anda eline geçen bu fırsattan sonuna kadar yararlanmak istiyordu.

Doktor Graham'ı saklamaya bile gerek görmediği bir coşkuyla konuşturdu. Nazik adam onun bu gevezeliğini yaşlı bir kadının yalnızlıktan duyduğu sıkıntıya vererek, onu eğlendirmek, bulunamayan fotoğrafın üzüntüsünü onun kafasından silmek için elinden geleni yaptı. Kısaca ama tatlı tatlı St. Honoré'deki yaşamdan, Miss Marple'ın görebileceği ilginç yerlerden bahsetti. Sonuçta sözün nasıl olup da dönüp dolaşıp Binbaşı Palgrave'a geldiğini ise bir türlü anlayamadı.

"Bu çok üzücü bir durum," dedi Miss Marple. "Yani birinin evinden bu kadar uzakta öldüğünü düşünmek. Binbaşının anlattıklarından karısı ve çocukları olmadığı sonucuna varmıştım. Sanırım Londra'da yalnız yaşıyordu."

Doktor Graham, "Sanırım bir hayli seyahat etmiş," dedi. "Genellikle de kış aylarında. Anladığıma göre İngiltere'nin kışlarından hiç hoşlanmıyormuş. Doğrusu ona hak vermediğimi söyleyemem."

Miss Marple, başını salladı.

"Ben de öyle. Belki de kışı İngiltere'den uzak geçirmesinin önemli bir nedeni vardı, örneğin belki ciğerleri zayıftı ya da öyle bir şey."

"Hayır, hayır, sanmıyorum."

"Duyduğuma göre yüksek tansiyonu varmış. Son zamanlarda bu herkesin şikâyeti. Çok yazık..."

"Demek Binbaşı Palgrave size tansiyonundan bahsetti?"

"Hayır. Hayır. *Binbaşı* bana bundan hiç bahsetmedi. Bunu söyleyen başka biriydi."

"Demek öyle."

Miss Marple, "Sanırım bu koşullarda ölümü beklenen olağan bir durumdu, değil mi?" diye sordu.

Doktor Graham, "Tam olarak değil," diye yanıtladı. "Artık günümüzde tansiyonu kontrol altında tutmanın yöntemleri var."

"Ölümü çok *ani oldu* ama sanırım siz buna pek şaşırmadınız."

"Şey, tabii o yaşta bir adamın ölümü aslında çok şaşırtıcı bir durum değil. Ama doğrusu bu ya böyle bir şeyi beklemiyordum. Açıkçası Binbaşı bana her zaman çok sağlıklı görünüyordu, ama onu profesyonel anlamda muayene etmiş filan da değilim. Tansiyonunu filan da ölçmedim.

"İnsan, yani bir doktor birinin yüzüne bakınca onun tansiyon hastası olup olmadığını anlayabilir mi?"

Miss Marple fazlasıyla saf bir tavır takınmıştı.

Doktor gülümsedi.

"Yalnızca yüzüne bakarak anlaşılmaz. Bazı testler yapmak gerekir."

"Evet, anlıyorum. Örneğin, koluna o korkunç lastik bandı takıp şişirmeniz gerekir, değil mi? *O nesneden* öyle nefret ediyorum ki! Neyse ki doktorum tansiyonumun yaşıma göre çok iyi olduğunu söyledi."

"Bunu duyduğuma sevindim."

Miss Marple düşünceliydi.

"Tabii Binbaşı Palgrave, planters punç içmekten de *çok* hoşlanıyordu."

"Evet. Tansiyonu yüksek olanlara alkol pek iyi gelmez."

"Tansiyonu olanlar genellikle ilaç alıyorlar değil mi? Daha doğrusu ben öyle duydum."

"Evet, piyasada birkaç çeşit ilaç var. Odasında da bunlardan bir şişe bulduk. Binbaşı 'Serenite' kullanıyormuş."

Miss Marple büyük bir hayranlıkla doktora baktı.

"Bilim ne kadar ilerledi değil mi? Artık doktorların neredeyse yapamadığı yok, değil mi?"

Doktor Graham, "Büyük bir rakibimiz olduğunu unutmayın." diyerek güldü. "Doğa. Sanırım bunu biliyorsunuzdur. Zaman zaman eski bitkisel ilaçlar moda oluyor."

Miss Marple, başını salladı.

"Örneğin çiziklere örümcek ağı bastırmak gibi mi? Çocukken bunu çok yapardık."

Doktor Graham, "Oldukça akla uygun," dedi.

"Öksürüğe karşı da göğsüme ketentohumu lapası koyar, sırtımı da pamuk ve kâfuru yağı karışımıyla ovarlardı."

İçten bir kahkahayla, "Anladığım kadarıyla bütün bu yöntemleri çok iyi biliyorsunuz," diyen Doktor Graham ayağa kalktı. "Diziniz nasıl? Sorun çıkarmıyor, değil mi?"

"Hayır, hayır. Eskisine göre çok daha iyi."

Doktor Graham güldü.

"Neyse, bunun nedeni doğa mı, yoksa benim ilaçlarım mı, bu konuda bir şey söyleyemeyeceğim. Diğer konuda ise size yardımcı olamadığım için gerçekten üzgünüm."

"Rica ederim, çok naziksiniz. Asıl ben değerli zamanınızı aldığım için çok mahcubum. Binbaşının cüzdanında fotoğraf olmadığını söylemiştiniz, değil mi?"

"Yoo, hayır. Cüzdanında birkaç fotoğraf vardı. Binbaşının gençlik fotoğrafları. Gençken, polo maçında çekilmiş bir fotoğraf. Sonra binbaşının ayağını ölü bir kaplanın üzerine koyduğu bir fotoğraf. Cüzdanda bu gibi fotoğraflar vardı işte. Binbaşının gençlik anıları. Emin olun, her yere dikkatle baktım, yeğeninizin bahsettiğiniz fotoğrafı kesinlikle yoktu..."

"Dikkatle baktığınızdan eminim. Kastettiğim o değildi. Yalnızca binbaşının anıları ilgimi çekti de... Hepimiz o kadar tuhaf şeyler saklarız ki."

Gülümseyerek, "Geçmişin hazineleri," diyen adam izin isteyerek Miss Marple'ın yanından ayrıldı.

Miss Marple ise düşüncelerine dalmış, denize ve palmiye ağaçlarına bakıyordu. Bir süre için örgüsünü bile almadı eline. Bir şey öğrenmişti. Bunu düşünmesi ve ne anlama geldiğini anlaması gerekiyordu. Binbaşı Palgrave'ın cüzdanından çıkardığı, sonra da telaşla yerine koyduğu fotoğraf *ölümünden sonra ortadan kaybolmuştu.* Binbaşının bunu atmış olması olanaksızdı. Cüzdanına koymuştu ve ölümünden sonra da cüzdanında olması gerekiyordu. Para çalınabilirdi ama kimse bir fotoğrafı çalmaya çalışmazdı. Tabii bunu yapmak için özel bir nedeni olmadığı sürece...

Yaşlı kadının yüzü iyice ciddileşmişti. Artık bir karar vermesi gerekiyordu. Binbaşı Palgrave'ın mezarında sakin sessiz yatmasına izin verecek miydi? Bunu yapması daha doğru olmaz mıydı? Miss Marple yavaşça şu dizeleri mırıldandı.

"*Duncan öldü. Yaşamın düzensiz ateşinden sonra huzur içinde uyuyor.*"

Artık hiçbir şey binbaşıyı incitemezdi. Tehlikenin ona erişemeyeceği bir yere gitmişti. O gece ölmesi yalnızca bir rastlantı mıydı? Yoksa rastlantı *olmayabilir* miydi? Doktorlar, yaşlı insanların ölümünü o kadar doğal karşılıyorlardı ki. Üstelik binbaşının odasında, tansiyonu yüksek olanların her gün aldıkları haplarla dolu bir şişe de bulmuşlardı. Eğer biri fotoğrafı binbaşının cüzdanından aldıysa, aynı kişi ilaç şişesini onun odasına koymuş da olabilirdi. Binbaşı Palgrave'ı *hiç* ilaç alırken gördüğünü anımsamıyordu. Ayrıca yaşlı adam ona tansiyonundan da hiç bahsetmemişti. Binbaşı Palgrave'ın sağlığı konusunda tek söylediği, "Artık eskisi gibi genç değilim,"

olmuştu. Zaman zaman soluk soluğa kalıyordu, belki hafif astımı da vardı ama hepsi o kadar işte. Ama biri Binbaşı Palgrave'ın yüksek tansiyonu olduğundan söz etmişti. Molly mi? Miss Prescott mu? Bunu anımsamıyordu.

Miss Marple, içini çekti. Sonra da içinden kendi kendine çattı:

"Buraya bak Jane! Yine neler kuruyor, ne düşünüyorsun? Ne umuyorsun? Bütün bunlar yalnızca senin kuruntun olamaz mı, uyduruyor olamaz mısın? Elinde sana bunları düşündürecek *gerçek bir bulgu* var mı?"

Miss Marple Binbaşı Palgrave'ın cinayetler ve katiller hakkında söylediklerini kelimesi kelimesine yinelemeye çalıştı.

Sonunda, "Ah Tanrım," dedi. "Öyle olsa bile, ben bu konuda *ne yapabilirim* ki?"

Ama bir şeyler yapmayı deneyeceğini biliyordu.

6. BÖLÜM

Gece Yarısından Sonra

I

Miss Marple, erkenden kalktı. Yaşlıların birçoğu gibi onun da uykusu çok hafifti. Gece boyunca zaman zaman uyanır, ertesi gün ya da daha sonraki günlerde yapacağı bir şeyi ya da yapacaklarını planlardı. Tabii bunlar genellikle Miss Marple'dan başka hiç kimseyi ilgilendirmeyen, eviyle ya da özel yaşamıyla ilgili şeyler olurdu. Ama o sabah Miss Marple ciddi bir şekilde cinayet olasılığını ve eğer şüphelerinde haklıysa ne yapması gerektiğini düşünüyordu. Bu hiç de kolay değildi. Yalnızca bir silahı vardı, tek bir silahı. O da konuşmaktı.

Yaşlı kadınların konudan konuya atlayarak çok fazla konuştukları bilinen bir şeydi. İnsanlar bundan sıkılırlardı ama kimse bu konuşmaların arkasında gizli bir amaç olabileceğinden de şüphelenmezdi. Zaten Miss Marple da doğrudan konuyla ilgili sorular soracak değildi. (Öyle yapmak istese bile ne soracağını bilemezdi ki.) Miss Marple'ın isteği yalnızca bazı kişiler hakkında daha fazla bilgi toplamaktı. Bu kişilerin isimlerini kafasında belirlemeye çalıştı.

Binbaşı Palgrave hakkında birkaç şey daha öğrenebilirdi ama bunun ona bir yararı olacak mıydı? Hiç sanmıyordu. Eğer Binbaşı Palgrave gerçekten bir cinayete kurban gittiyse, bunun nedeni ancak yaşamındaki bir sır, mirasına konma isteği ya da intikam olabilirdi. Evet, o kurbandı ama bu kurbanı iyice tanımanın bir yararı olmadığı gibi, insanı katile yaklaştırmadığı ender olaylardan biriydi. Miss Marple'a göre bütün sorun, belki de tek sorun Binbaşı Palgrave'ın çok fazla konuşmasıydı.

Miss Marple, Doktor Graham'dan çok ilginç bir şey öğrenmişti. Binbaşı Palgrave'ın cüzdanında çeşitli fotoğraflar vardı. Polo oynarken çekilen bir fotoğraf. Ölü bir kaplanla alınmış bir fotoğraf. Daha buna benzer bir iki fotoğraf daha. Peki de Binbaşı Palgrave neden bunları sürekli yanında taşıyordu? Çok sayıda yaşlı, emekli amiral, general ve binbaşıyla konuşmuş biri olarak onlar konusunda bir hayli deneyim sahibi olan Miss Marple, bunun nedenini biliyordu: Binbaşı yaşamına ilişkin öyküler, anılar anlatmaktan hoşlanıyordu. Söze genellikle, "Bir gün Hindistan'da kaplan avlarken çok tuhaf bir şey oldu..." diye başlardı. Ya da poloya ilişkin bir anısını anlatırdı. Dolayısıyla bir katil ya da cinayetten bahsederken de cüzdanından katilin fotoğrafını çıkarmak istiyordu...

Onunla konuşurken de aynı yönteme başvurmuştu. Konu bir şekilde cinayete gelmişti. Öyküsünün ilgi çekmesi için hiç şüphesiz her zaman yaptığı bir şeyi yinelemişti. Cüzdanından fotoğrafı çıkarmıştı. Fırsat olsaydı, "Bu adamın katil olduğu aklınıza gelir miydi?" ya da buna benzer bir şey söyleyecekti.

Asıl sorun Binbaşı Palgrave'ın bunu *alışkanlık* haline getirmiş olmasıydı. O cinayet öyküsü onun olağan öykü repertuvarının bir parçasıydı. Eğer bir şekilde cinayetten söz açılırsa Binbaşı Palgrave hemen tam gaz anlatmaya başlıyordu.

O zaman, diye düşündü Miss Marple, "Hiç kuşkusuz bu öyküyü burada başka birine daha anlatmıştır. Ya da birkaç kişiye. Eğer öyleyse ben de bu kişilerden öykünün ayrıntılarını ve fotoğraftaki kişinin nasıl biri olduğunu öğrenebilirim."

Miss Marple kendisinden hoşnut bir şekilde başını salladı. Bu bir başlangıç olabilirdi.

Ve bu arada da tabii, zihninde "olası dört şüpheli" olarak tanımladığı dört kişinin üzerinde de duracaktı. Aslında, Binbaşı Palgrave bir *erkekten* bahsetmişti – bu durumda yalnızca iki şüpheli kalıyordu. Bay Hillingdon ve Bay Dyson. Gerçi onlarda katile benzer bir taraf da yoktu ama zaten katiller çoğunlukla kafalardaki katil imajına pek *uymazlardı* ki. Acaba şüpheliler listesine başkaları da eklenebilir miydi? Miss Marple, başını çevirip baktığında kimseyi görememişti. Arka tarafta yalnızca o bungalov vardı. Bay Rafiel'in kaldığı bungalov. Acaba o başını çevirinceye kadar biri dışarı çıkmış ve sonra yeniden içeri girmiş olabilir miydi? Eğer öyleyse bu ancak Bay Rafiel'in yardımcısı olabilirdi. Adı neydi onun? Ah, evet. Jackson. Kapıdan çıkan *Jackson* olabilir miydi? O zaman aynen fotoğraftaki sahne tekrarlanmış olacaktı. *Kapıdan çıkan bir adam.* Belki Binbaşı Palgrave o an birden katili tanımıştı. O zamana kadar uşak Arthur Jackson'a pek dikkatli bakmamıştı. Binbaşı Palgrave çok gezmiş, görmüş geçirmiş meraklı bir insandı ama aynı zamanda da kibirli ve bir ölçüde züppeydi. Onun gözünde Arthur Jackson bir *pukka sahib*(*) değildi. Bu yüzden Binbaşı Palgrave'ın aklına büyük olasılıkla ona tekrar bakmak bile gelmemişti.

(*) Hintçeden İngilizceye geçen bu terim "gerçek centilmen", "birinci sınıf insan" gibi anlamlarda kullanılmıştır. Sömürgecilik dönemlerinde bu sözcükle Avrupalılar kastedilmiştir.

Ta ki elinde fotoğraf, Miss Marple'ın sağ omzunun üzerinden bakıp bir adamın kapıdan çıktığını görene dek?...

Miss Marple, yastığını çevirdi. Yarınki –daha doğrusu o günkü– programı Hillingdon'lar, Dyson'lar ve uşak-masör Arthur Jackson'ı yakından tanımaktı.

II

Doktor Graham da erkenden uyandı. Böyle zamanlarda genellikle diğer tarafa döner ve yeniden uykuya dalardı. Ama o gün nedense huzursuzdu ve uyumakta güçlük çekiyordu. Çok uzun zamandır ne uykusunu bile kaçıran böyle bir kaygı yaşadığını, ne de böyle endişelendiğini anımsıyordu. Neydi bu endişenin nedeni? Bunu gerçekten bilemiyordu. Yatağında gözü açık yatıp, düşündü. Endişenin kaynağı –evet, bundan emindi– Binbaşı Palgrave'la ilgili bir şeydi. Binbaşı Palgrave'ın ölümüyle mi ilgiliydi bu? Ama binbaşının ölümünde kaygılanılacak bir durum görmemişti ki. Acaba o geveze ihtiyar kadın mı bir şey söylemişti? Zavallının istediği fotoğrafı da bulamamışlardı. Yine de kadın durumu hoşgörüyle karşılamıştı. Acaba onu böyle tuhaf bir şekilde endişelendiren, tedirgin eden kadının söylediği ne ya da nasıl bir söz olabilirdi? Sonuçta binbaşının ölümünde hiç de *tuhaflık* yoktu. En azından o öyle olduğunu düşünüyordu.

Sonuçta Binbaşı Palgrave gibi sağlıklı birinin... birden durakladı, aklına bir şey takılmıştı. Gerçekten Binbaşı Palgrave'ın sağlık durumu *konusunda* bilgisi var mıydı? Herkes adamın yüksek tansiyonu olduğunu *söylüyordu*. Ama kendisi hiç binbaşıyla bu konuda konuşmamıştı. Zaten Binbaşı Palgrave'la hiçbir konuda pek konuşmamıştı. Adam sıkıcı aynı zamanda gevezeydi ve o tür insanlardan

her zaman kaçmıştı. Peki ama neden şimdi bir terslik *olabileceğini* düşünüyordu ki? Bunun nedeni o tuhaf yaşlı kadın mıydı? Sonuçta o da bir şey *söylememişti* ki! Zaten bu onu ilgilendiren bir konu değildi. Yetkili kurumlar binbaşının ölümünde şüphe çekecek bir durum görmemişlerdi. Odasında bir şişe tansiyon ilacı –Serenite– bulunmuştu ve büyük olasılıkla da yaşlı adam herkese tansiyonu olduğundan bahsetmişti.

Doktor Graham yatağında döndü. Çok kısa bir süre sonra da yeniden uykuya daldı.

III

Otel arazisinin hemen dışında, derenin kenarındaki bir dizi tahta kulübeden birinde Victoria Johnson, yatağında dönerek doğruldu. St. Honoré'li zenci kız gerçekten de sanki bir heykeltıraş, özenle siyah mermerden oymuşçasına muhteşem, hayranlık uyandıran bir dişiydi.

Victoria Johnson parmaklarını parlak, kıvırcık siyah saçlarının arasında gezdirdi. Sonra da ayağıyla yatağını paylaşan adamın kaburgalarını dürttü.

"Hey adamım, uyan." Delikanlı homurdanarak arkasını döndü.

"Derdin ne? Daha sabah olmadı."

"Uyansana, seninle konuşmak istiyorum."

Delikanlı doğrulup oturdu. Uzun uzun gerindi. Her esneyişinde büyük ağzı ve pırıl pırıl beyaz dişleri ortaya çıkıyordu.

"Derdin ne kadın?"

"Hani şu ölen binbaşı. O konuda beni tedirgin eden bir şey var. Bir terslik hissediyorum."

"Ah, neden sanki bunun için kaygılanıyorsun ki? Adam yaşlıydı. Öldü."

"Dinlesene be adam. Sorun ilaçlar. Hani doktorun bana sorduğu şu ilaçlar."

"Evet, ne olmuş o ilaçlara? Adam ilacı fazla mı kaçırmış?"

"Hayır, hayır. Sorun o değil. Bak dinle." Victoria, genç adama doğru eğilerek heyecanlı bir şekilde anlatmaya başladı. Delikanlı esnedi, sonra da yeniden yattı.

"Bunda bir şey yok. Sen neden bahsediyorsun ki?"

"Ne olursa olsun, ben yarın sabah bu konuyu Bayan Kendal'la konuşacağım. Bence bu işte bir terslik var."

Victoria'nın nikâhlı olmamasına rağmen kocası olarak benimsediği genç adam, "Hiç canını sıkma," dedi. "Ben senin yerinde olsam bu işe burnumu sokmam, durup dururken başına dert açma." Ve esneyerek arkasını döndü.

7. BÖLÜM

Kumsalda Sabah

I

Sabahın ilerleyen saatlerinde otelin aşağısındaki altın rengi kumsaldaydılar.

Evelyn Hillingdon, denizden çıkarak kendini altın renkli kumların üzerine attı. Deniz şapkasını çıkararak, siyah saçlı başını hızla salladı. Büyük bir kumsal değildi. Otel müşterileri sabahları genellikle oraya geliyor, özellikle de on bir buçuğa doğru hemen hepsi orada oluyordu. Evelyn Hillingdon'un solundaki egzotik görünümlü modern hasır şezlonglardan birine Senyora Caspearo uzanmıştı. Venezuelalı kadın çok güzeldi. Onun hemen yanında ihtiyar Bay Rafiel vardı. Adam Golden Palm Oteli'nin en kıdemli müşterisiydi ve oradakiler üzerinde ancak çok zengin, yaşlı ve hastalıklı bir insanın erişebileceği bir ağırlığı ve saygınlığı vardı. Bay Rafiel'e sekreteri Esther Walters eşlik ediyordu. Genç kadının steno defteri ve kalemi daima yanındaydı. Her an Bay Rafiel'in aklına işle ilgili zaman kaybetmeden gönderilmesi gereken bir iş telgrafı gelebilirdi. Bay Rafiel'in plajdaki mayolu görünümü gerçek bir felaketti. Bir deri bir kemikti, tüm kemikleri sayılabiliyor, kuru derileri ince kemiklerinin üzerinden sarkıyordu. Son nefesini vermek üzere olan

bir insan görünümünde olmasına rağmen son sekiz yıldır hep aynıydı. Daha doğrusu adadakiler öyle diyorlardı. Kırışık çehresini aydınlatan mavi gözleri zekâyla parıldıyordu. Bay Rafiel'in hayattaki tek zevki başkalarının her söylediğine itiraz etmekti.

O sabah Miss Marple da plajdaydı. Her zamanki gibi gölgede oturmuş örgü örüyor, etrafta olan biteni izliyor, konuşmaları dinliyor, çok ender sohbetlere katılıyordu. Böyle anlarda çevresindekiler çok şaşırıyorlardı, çünkü onun orada olduğunu bile unutmuş oluyorlardı. Evelyn Hillingdon ise ona hoşgörüyle bakıyor, şirin, tatlı bir ihtiyarcık oldüğunu düşünüyordu.

Senyora Caspearo, uzun ve biçimli bacaklarına biraz daha yağ sürerken kendi kendine bir şarkı mırıldandı. Konuşkan bir kadın değildi. Sıkıntıyla güneş yağı şişesine baktı.

"Bu Frangipanio kadar iyi değil," dedi iç çekerek. "Ne yazık ki bu adada da onu bulmak olanaksız." Gözleri yavaşça kapandı.

Esther Walters nazik bir ses tonuyla sordu.

"Artık denize girmeyi düşünüyor musunuz Bay Rafiel?"

Bay Rafiel sert bir ifadeyle homurdandı.

"Hazır olunca girerim."

Bayan Walters, "Ama saat on bir buçuk," dedi.

Bay Rafiel diklendi. "Ne olacak? Benim saatle hareket edecek bir insan olduğumu mu sanıyorsun? Şu saatte şunu yap. Yirmi geçe bunu yap. Yirmi kala şöyle yap. Üüf!"

Bayan Walters, Bay Rafiel'in yanında uzun zamandan beri çalıştığı için ona nasıl davranması gerektiğini öğrenmişti. Adam denize girdikten sonra kendine gelebilmek için uzunca bir süre dinlenmesi gerekiyordu. Bu yüzden de Bay Rafiel'e denize girmeyi özellikle biraz erken hatırlatmıştı. Adamın o anda onu tersleyeceğini zaten biliyordu. Böylece ona düşünmek için on dakika süre tanı-

mış olacaktı. Yaşlı adam daha sonra sanki kendi aklına gelmiş gibi kalkıp denize girecekti.

Bay Rafiel, ayağını kaldırarak dikkatlice baktı.

"Bu altı ipli espadril ayakkabılar hiç hoşuma gitmiyor. Bunu o budala Jackson'a da söyledim. Ama adamın sözlerime aldırdığı yok ki!"

"İsterseniz size hemen başka bir sandalet getireyim Bay Rafiel?"

"Hayır, istemiyorum. Orada çeneni tutup otur yeter! Herkesin tavuk gibi gıdaklayarak çevremde dolaşmasını istemiyorum."

Evelyn Hillingdon sıcak kumların üzerindeki yatış şeklini değiştirerek kollarını iki yana açtı.

Örgüsüne dalmış olan –ya da öyle görünen– Miss Marple ona değecek şekilde bir ayağını uzattı. Sonra da telaşla özür diledi.

"Affedersiniz Bayan Hillingdon, gerçekten çok affedersiniz. Korkarım farkına varmadan size tekme attım."

Evelyn, "Hiç sorun değil," dedikten sonra ekledi. "Plaj zaten çok kalabalık."

"Rica ederim siz hiç rahatsız olmayın. Lütfen. Ben koltuğumu biraz geri çekerim, o zaman böyle bir şey bir daha olmaz."

Miss Marple yeni yerine yerleşirken çocuksu ve boşboğaz bir havada konuşmaya devam etti.

"*Burada* olduğuma hâlâ inanamıyorum, bu öyle harikulade bir şey ki. Biliyor musunuz, ben daha önce Batı Hint Adaları'na hiç gelmemiştim. Hiç buraya gelip buraları göreceğim aklıma gelmezdi. Ama buradayım işte! Sevgili yeğenimin cömertliği sayesinde. Sanırım siz dünyanın bu yöresini çok iyi biliyorsunuz, değil mi Bayan Hillingdon?"

"Bu adaya daha önce de bir iki defa geldim. Tabii diğer adaların birçoğunda da bulundum."

"A, evet. Kelebekler ve yabani çiçekleri inceliyordunuz, değil mi? Siz ve dostlarınız. Yoksa onlar akrabalarınız mıydı?"

"Yalnızca dostlarım, hepsi o kadar."

"Sanırım ilgi alanlarınızın aynı olması nedeniyle sürekli birlikte dolaşıyorsunuz, öyle değil mi?"

"Evet. Birkaç yıldır beraber yolculuk ediyoruz."

"Sanırım bu arada çok heyecanlı maceralar da yaşamışsınızdır."

Evelyn, "Pek değil," diye mırıldandı. Sesi kuru, isteksiz ve biraz da sıkıntılıydı. "Nedense maceraları hep başkaları yaşar." Esnedi.

"Zehirli yılanlarla, vahşi hayvanlarla ya da tehlikeli yerlilerle de mi karşılaşmadınız hiç?"

(Miss Marple içinden, ne kadar aptalca laflar ediyorum, diye geçiriyordu.)

Evelyn gülümsedi. "Emin olun, bir iki böcek sokmasından başka bir şey yaşamadım."

Miss Marple hemen, "Biliyor musunuz? Bir defasında zavallı Binbaşı Palgrave'ı bir yılan sokmuş," diye bir yalan uydurdu.

"Öyle mi?"

"Size bundan bahsetmedi mi?"

"Bahsetmiş olabilir. Anımsamıyorum."

"Sanırım onu çok iyi tanıyordunuz?"

"Binbaşı Palgrave'ı mı? Pek tanımazdım."

"İnsana o kadar ilginç öyküler anlatıyordu ki."

O anda Bay Rafiel söze karıştı. "Son derecede iç sıkıcı bir adamdı o! Üstelik budalanın da biriydi. Eğer kendisine biraz baksa, öyle ölüp gitmezdi."

Bayan Walters mırıldandı. "Öyle demeyin Bay Rafiel."

"Ben neden bahsettiğimi biliyorum. Eğer sağlığına iyi bakarsan, iyi de yaşarsın. Bakın bana! Doktorlar yıllar önce benden umutlarını kesmişlerdi. İyi o zaman, dedim, ben de sağlık kurallarımı kendim koyar ve ona göre yaşarım. Ve görüyorsunuz işte, burada aranızdayım."

Gururla etrafına bakındı.

Gerçekten de adamın orada olması akıl almayacak bir şeydi.

Esther Walters başını salladı.

"Zavallı Binbaşı Palgrave'ın yüksek tansiyonu vardı."

Bay Rafiel, "Saçmalık," diye homurdandı.

Evelyn Hillingdon, "Ama gerçekten vardı," dedi. Genç kadın birden, kendisinden hiç beklenmeyecek kadar otoriter bir tavırla konuşmuştu.

Bay Rafiel, "Bunu kim söyledi?" diye sordu. "Kendisi mi?"

"Başka biri bahsetti."

Miss Marple da söze karıştı.

"Yüzü çok kırmızıydı."

Bay Rafiel dudağını büzdü. "Bu yeterli değil. Ayrıca Binbaşı Palgrave'ın yüksek tansiyonu filan *yoktu*. Bunu biliyorum, çünkü bana kendisi olmadığını söyledi."

Bayan Walters şaşırmıştı. "Bana kendisi söyledi derken, neyi kastettiniz? İnsanların birine gidip bende şu *ya da bu yok* demeleri pek alışıldık bir durum değil de?"

"Pekâlâ da der! Bir defasında Palgrave yine her zamanki gibi kokteyl ve yemeği çok fazla kaçırmıştı. Onu uyardım, 'Yediğinize içtiğinize dikkat etmelisiniz. Bu yaşta tansiyon riskini unutmamak gerekiyor,' dedim. Bunun üzerine bana, 'Bu konuda hiçbir endişem yok, tansiyonum yaşıma göre iyi bile!' diye yanıt verdi."

Miss Marple yeniden söze karıştı.

"Sanırım binbaşı tansiyon ilacı kullanıyormuş. Bir hap. Adı neydi... şey... sanırım Serenite'ti?"

Evelyn Hillingdon da konuşmaya katıldı.

"Bana sorarsanız, o hasta olduğunu veya olabileceğini düşünmekten bile hoşlanmayan biriydi. Hastalıktan çekinen ve bu yüzden sürekli iyi olduğunu kanıtlamaya çalışan, bir rahatsızlığı olsa bile bunu inkâr eden insanlardandı."

Bu Evelyn'e göre çok uzun bir konuşmaydı. Miss Marple düşünceli bir tavırla genç kadının siyah saçlı başına baktı.

Bay Rafiel, diktatörce bir havada başını salladı.

"Asıl sorun herkesin başkalarının hastalıklarını öğrenmeye çok meraklı olması. Üstelik biri ellisini geçtiyse hemen yüksek tansiyon, koroner yetmezliği ya da buna benzer bir şeyden öleceğini düşünüyorlar. Saçmalık bu! Eğer biri bir şeyi olmadığını söylüyorsa, bence gerçek de budur. Herhalde insan kendi sağlık durumunu en iyi yine kendisi bilir, değil mi? Neyse saat kaç? On ikiye çeyrek mi var? Çoktan denize girmiş olmalıydım. Bana bunu neden hatırlatmadığınızı hiç anlayamıyorum, Esther?"

Esther Walters itiraz etmedi. Hemen ayağa fırlayarak büyük bir beceriklilikle Bay Rafiel'in kalkmasına yardım etti. Birlikte denize doğru ilerlediler, Bayan Walters ona özenle destek oluyordu. Birlikte denize girdiler. Yaşlı adam, sekreterine iyice yaslanmıştı.

Senyora Caspearo gözlerini açarak mırıldandı.

"İhtiyar erkekler ne kadar çirkin oluyorlar! İğrenç! Bence onları kırklarına gelince toplu halde öldürmeli! Hatta belki otuz beş daha uygun! Öyle değil mi?"

Edward Hillingdon'la Gregory Dyson kumları çatırdatarak yaklaştılar.

"Su nasıl Evelyn?"

"Her zamanki gibi."

"Burada pek değişiklik olmuyor değil mi? Lucky nerede?"

Evelyn omuz silkti.

"Bilmiyorum."

Miss Marple yeniden düşünceli bir şekilde siyah saçlı genç kadının arkasından baktı.

Gregory, "Evet," diye seslendi. "Artık balinaya öykünme zamanım geldi." Üzerindeki rengârenk desenli bermuda gömleği çıkarıp attı ve sıcak kumların üzerinden denize doğru koştu. Soluk soluğa denize atlayarak, hızla ve gürültüyle kulaç atmaya başladı. Edward Hillingdon ise kumların üzerine karısının yanına oturdu. Sonra birden, "Denize tekrar girecek misin?" diye sordu.

Evelyn gülümsedi, başına bonesini geçirdi, karıkoca birlikte sakince denize doğru ilerlediler.

Senyora Caspearo yeniden gözlerini açtı.

"Biliyor musunuz, ben başlangıçta onların balayında olduğunu sandım. Adam karısına karşı o kadar nazik ve sevgi dolu ki. Ama sonra sekiz dokuz yıllık evli olduklarını öğrendim. İnanılır gibi değil. Öyle değil mi?"

Miss Marple, "Acaba Bayan Dyson nerede?" diye mırıldandı.

"Lucky mi? Herhalde bir erkekle beraberdir."

"Siz... öyle olduğunu mu düşünüyorsunuz?"

"Bu kesin," dedi Senyora Caspearo. "Bundan eminim. Lucky o tip bir kadın. Ama artık eskisi kadar genç değil. Kocasının da ondan kalır yanı yok. Adam durmadan etrafındaki herkese kur yapıyor. Bunu çok iyi biliyorum."

Miss Marple, "Evet," dedi. "Bildiğinizden eminim."

Senyora Caspearo ona şaşkınlık içinde baktı. Yaşlı kadından böyle bir yanıt beklemediği anlaşılıyordu.

Miss Marple nazik ve masum bir tavırla dalgaları seyretmeye başlamıştı bile.

II

"Sizinle konuşabilir miyim madam? Yani Bayan Kendal?"

Molly, "Tabii," dedi. "Tabii konuşabilirsiniz." Genç kadın bürosundaki masasının başında oturuyordu.

Uzun boyu, beyaz ütülü, pırıl pırıl üniformasıyla gerçekten muhteşem görünen Victoria Johnson içeriye girerek, oldukça gizemli bir havada kapıyı arkasından kapadı.

"Affedersiniz, size bir şey anlatmak istiyorum Bayan Kendal."

"Evet, ne oldu? Bir terslik mi var?"

"Bunu pek bilemiyorum. Daha doğrusu emin değilim. Ölen beyefendiyle ilgili. Binbaşı olan beyefendiyle. Hani uykusunda öldü?"

"Evet, evet. Ne oldu?"

"Onun odasında içi hap dolu bir şişe vardı. Hatta doktor da bana onu sordu!"

"Evet."

"Doktor, 'Bakalım banyonun rafında neler var?' dedi. Sonra da kendisi baktı. Rafta diş tozu, hazımsızlık hapları, aspirin ve cascara tabletleri vardı. Bir de içi hapla dolu olan Serenite şişesi."

Molly yineledi. "Evet?"

"Ve doktor onlara baktı. Tatmin olmuşa benziyordu, başını sallayarak onayladı. Ama ben etraflıca düşündüm. Daha önce banyoda o haplar yoktu. O şişeyi rafta görmemiştim. Evet, diğerleri vardı. Diş tozu, aspirin, tıraş losyonu ve diğerleri. Ama o haplar, o Serenite hapları, onları daha önce hiç fark etmemiştim."

"Yani sen..." Molly'nin yüzünden şaşırdığı anlaşılıyordu.

Victoria, "Ne düşüneceğimi bilemiyorum," dedi. "Ben yalnızca bunun tuhaf olduğunu ve bu yüzden de durumu size anlatmamın doğru olacağını düşündüm. Belki siz bunu doktora anlatırsınız. Belki bir anlamı vardır. Belki de *biri* o hapları banyoya özellikle adamcağız içip ölsün diye koydu."

Molly, "Aah!" dedi. "Bunun olabileceğini hiç sanmıyorum."

Victoria, siyah kıvırcık saçlı başını salladı. "Bunu kimse bilemez. İnsanlar çok kötü şeyler yapıyorlar!"

Molly pencereden dışarıya baktı. St. Honoré bir yeryüzü cennetiydi. Denizi, güneşi, mercan kayaları, müziği ve danslarıyla sanki cennetten bir köşeydi. Ama cennette bile bir kara gölge çıkmıştı. Yılanın gölgesi. *Kötülük.* Bu sözleri duymak bile korkunçtu.

Sert ve kararlı bir ses tonuyla, "Etrafta konuyu soruştururum Victoria," dedi. "Sen hiç endişelenme! Daha da önemlisi aptal söylentiler çıkmasına neden olma."

Victoria isteksizce dışarı çıkarken, Tim Kendal içeriye girdi.

"Bir şey mi oldu Molly?"

Genç kadın bir an tereddüt etti ama Victoria, Tim'e de gidebilirdi. Genç adama kızın söylediklerini anlattı.

"Neden bu kadar heyecanlandığını anlayamıyorum. Victoria hangi haplardan bahsediyor?"

"Bunu ben de pek iyi bilmiyorum Tim. Sanırım Doktor Robertson geldiği zaman bunların tansiyonla ilgili olduklarını söylemişti."

"İyi ya bunun tuhaflık neresinde, bu çok doğal değil mi? Yani, adamın yüksek tansiyonu *varsa,* bu ilaçları *almasından* daha doğal ne olabilir? Öyle değil mi? Bunu yapan çok. Birçok kişinin bu ilaçları kullandığına tanık oldum."

"Evet." Molly duraksadı. "Ama Victoria Binbaşı Palgrave'ın bu haplardan aldığı için ölmüş olabileceğine inanıyor."

"Ah sevgilim, demek durum o kadar basit değil, biraz daha dramatik. Bu kadarı da çok fazla melodrama kaçmıyor mu? Yani biri adamın tansiyon haplarını alıp yerine başka ilaç koymuş ve onu hızla zehirlemiş, öyle mi?"

Molly özür dilercesine mırıldandı.

"Böyle söylediğin zaman bu bana da çok saçma göründü. Ama Victoria'nın böyle düşündüğü anlaşılıyordu."

"Aptal kız. Doktor Graham'a gidip bu konuyu *sorabiliriz*. Sanırım bilir. Yine de bence bu canını sıkmaya değmeyecek kadar gülünç!"

"Ben de öyle olduğunu düşünüyorum."

"İyi de kızın aklına hapların değiştirilmiş olabileceği nereden gelmiş? Yani biri aynı şişeye farklı haplar koymuş, öyle mi?"

Molly çaresiz görünüyordu.

"Doğrusunu istersen bunu ben de pek anlayamadım. Sanırım Victoria Serenite şişesinin daha önce orada olmadığını düşünüyordu, o gün ilk kez görmüş."

Tim Kendal, "Ama bu saçma!" diyerek itiraz etti. "Adamcağız tansiyonunu düşürmek için o hapları sürekli kullanmak zorundaydı."

Sonra da neşeyle odadan çıkarak *şef garson* Fernando'yla konuşmaya gitti.

Ama Molly bu konuya onun kadar kolay boş veremedi. Öğle yemeğinin telaşı geçtikten sonra, kocasına, "Tim... düşündüm de..." dedi. "Victoria önüne gelene bu konuyu anlatabilir. Bunu göz önüne alarak bizim de önceden birine danışmamız iyi olur, değil mi?"

"Tatlım! Robertson'la ekibi olayın ardından buraya gelip her şeyi incelediler ve herkese gerekenleri sordular."

"Öyle de, sen de bu adalı kızların olayları nasıl abarttıklarını çok iyi biliyorsun..."

"İyi, tamam! Bak, ne yapalım biliyor musun? Gidip, bu konuyu Doktor Graham'a danışalım. O bilir."

Doktor Graham, elinde kitabı verandada oturuyordu. Genç çift doğruca onun yanına gitti. Molly, hemen konuya girdi. Ama heye-

candan tutarsız, abuk sabuk konuşmaya başlayınca açıklama yapma işi Tim'e kaldı.

"Aslında aptalca bir şey bu," diye söze girdi özür dilercesine bir havada. "Ama anladığıma göre kız birinin o... şey şişesine... adı neydi... Sera.. her ne ise o şişenin içindeki hapları değiştirdiğini düşünüyor."

Doktor Graham sordu.

"İyi de bu nereden aklına gelmiş ki? Kız bir şey mi duymuş ya da görmüş? Yani neden öyle olduğunu düşünüyor?"

Tim çaresizlik içinde ellerini iki yana açtı.

"Bilmem ki? Sanırım şişe başkaymış. Öyleydi, değil mi Molly?"

Molly, "Hayır," dedi. "Sanırım Victoria orada bir ilaç şişesi olduğunu söyledi, üzerindeki etikette Seven, Seren gibi bir şey varmış."

Doktor başını salladı.

"Serenite... Eğer öyleyse hiç sorun yok. Bilinen bir ilaç bu. Binbaşının düzenli olarak kullandığı ilaç."

"Victoria, bu şişeyi daha önce onun odasında hiç görmemiş olduğunu söyledi."

Doktor Graham telaşla, "Hiç görmemiş mi?" diye haykırdı. "Victoria ne demek istiyor?"

"Şey, kız aynen şöyle dedi. 'Banyodaki rafta bir sürü eşya vardı, bilinen şeyler. Diş tozu, aspirin, tıraş losyonu.' Victoria bütün bunları neşeyle saydı. Herhalde rafları her gün temizlediği için orada olanları da ezberlemiş. Ama o ilacı, yani Serenite'i adamın ölümünden önce hiç görmemiş. İlk kez, öldüğünün ertesi günü görmüş."

Doktor Graham sert, düşünceli bir tavırla, "Bu çok tuhaf," dedi. "Kız bundan emin mi?"

Doktorun sesinin o zamana kadar duymadıkları kadar sertleşmiş olması Kendal'ları şaşırttı. Hayretle adama baktılar. Doktor Graham'ın böyle davranmasını hiç beklemiyorlardı.

Molly ağır ağır mırıldandı. "Emin gibi görünüyordu."

Tim, "Belki de ilgi çekmek istiyordur," dedi.

Doktor Graham başını salladı.

"Kızla benim konuşmam daha doğru olacak."

Victoria öyküyü anlatmasına izin verilmesine çok sevindi.

"Bu yüzden başımın belaya girmesini istemem tabii," derken gülümsedi. "O şişeyi oraya koyan ben *değilim*. Bunu yapanı da bilmiyorum."

Doktor Graham sordu. "Ama şişenin oraya konulduğundan eminsin, değil mi?"

"Şey, doktor... bakın, şişe daha önce orada olmadığına göre, oraya konulmuş olması *gerekir*, değil mi?"

"Belki de Binbaşı Palgrave ilacı çekmecesinde ya da çantasında saklıyordu. Bu da mümkün."

Victoria zekice bir tavırla başını salladı.

"Hiç insan her gün aldığı ilacı saklar mı?"

Graham istemeye istemeye, "Hayır, saklamaz," dedi. "O ilaçtan günde birkaç defa içmesi gerekiyordu. Sen Binbaşı Palgrave'ın hiç o haplardan ya da benzerini aldığını görmedin mi?"

"O şişe daha önce odasında değildi ki! Yalnızca düşündüm. Etrafta o ilacın binbaşının ölümüyle ilgisi olabileceği konuşuluyordu, adamın kanı mı zehirlenmişti ne. Ben de düşündüm, belki, dedim, binbaşı Palgrave'ın bir düşmanı vardı. İlacı, onu öldürmek için oraya koydu."

Doktor heyecanla bağırdı.

"Saçmalık bu kızım! Bütün bunlar saçma!"

Victoria şaşırmıştı.

Neden sonra şüpheyle, "Yani siz o ilacın iyi bir şey olduğunu mu söylemek istiyorsunuz?" diye sordu.

Doktor Graham başıyla onayladı.

"Serenite, iyi ve de *gerekli* bir ilaçtır. Bu yüzden hiç boşu boşuna endişelenme Victoria. Emin ol o ilaçta kötü bir şey yoktu. Binbaşı Palgrave'la aynı şikâyeti olan tüm hastaların kullandığı bir ilaç bu."

Victoria, beyaz dişlerini göstere göstere neşeyle güldü.

"Neyse, içimi rahatlattınız doktor."

Ama Doktor Graham'ın zihni rahatlamamış, üzerindeki yük kalkmamıştı. O zamana kadar bir anlam veremediği soyut huzursuzluğu şimdi somutlaşmaya başlıyordu.

8. BÖLÜM

Esther Walters'la Konuşma

Sekreteri Esther Walters'la oturan Bay Rafiel, Miss Marple'ın kendilerine doğru yaklaştığını görünce hiddetle, "Bu otelin eski havası kalmadı," diye homurdandı. "Ayakaltında bir sürü kart tavuk dolaşıyor, adım atsan biriyle karşılaşıyorsun. Bu ihtiyar kadınlar Karayiplere neden gelirler hiç anlamıyorum?"

Esther Walters sordu.

"Sizce nereye gidebilirler?"

Bay Rafiel, hemen, "Cheltenham'a," dedi. "Ya da İngiltere'deki küçük sahil kasabalarından herhangi birine; Bournemouth, Torquay ya da Llandrindod Wells de olabilir. Seçenek çok. Zaten onlar da oralardan hoşlanıyorlar, orada mutlu oluyorlar."

Esther, "Sanırım herkesin Batı Hint Adaları'na gelecek kadar parası olmuyor," diye mırıldandı. "Sonuçta herkes sizin kadar şanslı değil."

Bay Rafiel, "İşte bu!" diye haykırdı. "Başıma kak bakalım! Şurada ağrılarımla, sızılarımla, acılarımla baş başa oturuyorum. Biraz dinlenmeyi, teselliyi bile bana çok görüyor, yüzüme vuruyorsun! Üstelik hiçbir işini de yapmıyorsun, neden hâlâ o mektuplarımı daktilo etmedin?"

"Zamanım olmadı."

"Bul o zaman, tamam mı? Yaz artık! Ben seni buraya çalışman için getirdim. Güneşlenip, etrafa vücudunu göstermen için değil."

Bazı kişiler Bay Rafiel'in bu sözlerinin katlanılmaz olduğunu düşünebilirler ama Esther Walters birkaç yıldır yaşlı adamın yanında çalışıyordu ve Bay Rafiel'in havlasa da ısırmadığını çok iyi biliyordu. Adamcağız sürekli dayanılmaz ıstıraplar içindeydi. Derdini unutabilmek için başvurduğu çarelerden biri de böyle kabul edilemeyecek hakaretler etmekti. O ne söylerse söylesin Esther Walters, asla kızmıyordu.

Miss Marple, onların yanında durarak, "Ne güzel bir akşam değil mi?" dedi.

Bay Rafiel, "Neden olmasın," dedi. "Buraya gelme nedenimiz de bu değil mi zaten?"

Miss Marple tatlılıkla hafifçe güldü.

"O kadar hırçınsınız ki. Tabii aslında havadan bahsetmek İngilizlere özgü bir konuşma biçimi. İnsan bunu unutuyor. Ah, Tanrım! Yanlış renkteki yünü getirmişim." Örgü çantasını bahçe masasının üzerine bırakarak, telaşla bungalovuna doğru yürüdü.

Bay Rafiel haykırdı. "Jackson!"

Jackson anında yanında belirdi.

"Beni hemen içeri götür. O geveze tavuk geri dönmeden masajımı yapmanı istiyorum." Sonra da ekledi. "Hoş, masajın da bir faydası olmuyor ya."

Ardından Jackson'un onu ustalıkla ayağa kaldırmasına izin verdi ve ikisi birlikte bungalova doğru ağır ağır uzaklaştılar.

Esther Walters, bir an onların arkasından baktı. Miss Marple'ın elinde yeni bir yumak yünle yanına gelmesi üzerine de ona döndü.

Miss Marple mırıldandı. "Umarım sizi rahatsız etmiyorum?"

Esther Walters, "Elbette hayır!" dedi. "Birazdan içeri girip daktiloda birkaç mektup yazmam gerekiyor ama şimdilik on dakika daha güneşin batışını izlemek niyetindeyim."

Miss Marple oradaki bir koltuğa oturarak nazik bir tavırla konuşmaya başladı. Bu arada dikkatlice Esther Walters'ı inceliyordu.

Pek çekici bir kadın değildi ama istese çok cazip olabilirdi. Miss Marple onun bunu neden yapmadığını merak ediyordu. Tabii Bay Rafiel bunu istemiyor olabilirdi ama Miss Marple, adamın buna karşı olabileceğini hiç sanmıyordu. Adam öylesine kendisiyle ve kendi dertleriyle meşguldü ki sekreteri onu ihmal etmemek koşuluyla cennetteki huriler gibi dolaşsa bile bir itirazı olmazdı. Üstelik Bay Rafiel, akşamları çok erken yatıyordu. Akşamları yerli orkestra çalar, herkes dans ederken Esther Walters da kolaylıkla –Miss Marple zihninde uygun bir sözcük arıyor, bu arada da neşeyle Bayan Walters'a Jamestown'a yaptığı bir ziyaretten bahsediyordu– evet, *çiçek gibi açılabilir*, çekici bir hale bürünebilirdi. Esther Walters geceleri cazip bir kadına dönüşebilirdi.

Miss Marple sözü ustalıkla Arthur Jackson'a getirdi.

Jackson konusunda Esther Walters oldukça üstü kapalı konuşmaktan yanaydı. Çelişik duygular içinde olduğu anlaşılıyordu.

"İşinin uzmanı o," dedi. "İyi eğitimli bir masör."

"Sanırım Bay Rafiel'in yanında uzun zamandan beri çalışıyor."

"Yoo hayır, yalnızca dokuz aydır..."

Miss Marple, "Evli mi?" diye sordu.

"Evli mi? Sanmıyorum." Esther Walters şaşırmıştı. "Evliyse bile bundan hiç bahsetmedi... Hayır, hayır..." Bir an duraksadı, sonra ekledi. "Onun evli olmadığından eminim." Yüzünde alaycı bir ifade belirmişti.

Miss Marple büyük bir hazırcevaplıkla genç kadının yüzündeki ifadeyi de anlamlandırmış oldu.

"Zaten Jackson hiç de evli bir adam gibi de davranmıyor."

Aslında evli erkeklerden kaçı gerçekten evli gibi davranıyordu ki? Bekârmış gibi hareket eden evli erkek o kadar çoktu ki! Miss Marple en az bir düzine isim sayabilirdi.

Düşünceli düşünceli, "Jackson çok yakışıklı," diye mırıldandı.

Esther kayıtsız bir tavırla, "Evet," dedi. "Sanırım öyle..."

Miss Marple dikkatlice genç kadına baktı. Yüzünde düşünceli bir ifade vardı. Esther Walters erkeklerle ilgilenmiyor muydu? Belki de o yaşamı boyu bir tek erkeğe bağlanan kadınlardandı. Dul olduğunu söylemişlerdi.

Miss Marple, "Bay Rafiel'in yanında uzun zamandan beri mi çalışıyorsunuz?" diye sordu.

"Dört beş yıldır. Kocam öldükten sonra çalışmam gerekti. Okuyan bir kızım var ve maalesef kocamdan da pek bir şey kalmadı."

Miss Marple başını sallayarak mırıldandı.

"Bay Rafiel yanında çalışması kolay bir insan olmasa gerek."

"Onu yakından tanıyınca aslında hiç de göründüğü gibi biri olmadığını anlıyorsunuz. Zaman zaman çok öfkeli ve tutarsız olabiliyor. Ama bana kalırsa asıl sorun onun insanlardan bıkmış olması. Çok yorgun. Şu son iki yılda tam beş uşak değiştirdi. Sürekli yeni, ezebileceği birilerini bulmaktan hoşlanıyor. Ama ikimiz çok iyi geçiniyoruz."

"Bay Jackson, çok efendi bir gence benziyor."

"Çok düşünceli, ince ruhlu ve becerikli biri o, tabii bazen biraz..." Esther birden sustu.

Miss Marple düşündü.

"Bazen pozisyonundan dolayı sıkıntı yaşıyor, değil mi?"

"Şey, evet. O tam olarak ne o ne diğeri. Hoş..." Gülümsedi. "Buna rağmen iyi zaman geçirmeyi başarıyor."

Miss Marple bunu da düşündü. Ama bir sonuca varamadı. Gevezeliğini sürdürdü, bu sayede aradan çok zaman geçmeden konuyu Dyson ve Hillingdon'lara getirmeyi başardı.

Artık Esther'in doğa âşığı "dörtlü" hakkında anlattıklarını dinliyordu.

"Hillingdon'lar buraya üç dört yıldır geliyorlar ama Gregory Dyson çok önceleri de geliyormuş. Adam Batı Hint Adaları'nı çok iyi biliyor. Sanırım buraya eskiden ilk karısıyla gelirmiş. Kadının sağlığı kötüymüş, kışları dışarıda, neresi olursa olsun sıcak bir iklimde geçirmesi gerekiyormuş."

"Peki ya sonra? Kadın ölmüş mü? Yoksa boşanmışlar mı?"

"Hayır. Kadın ölmüş, sanırım hem de burada ölmüş. Bu ada olduğundan emin değilim ama Batı Hint Adaları'ndan birinde öldüğünü biliyorum. Sonradan bazı sorunlar da olmuş, bir skandal veya buna benzer bir şey. Greg Dyson ilk karısından hiç bahsetmez. Bana bunları başka biri anlattı. Sanırım kadınla pek anlaşamıyorlarmış."

"Demek sonra da şimdiki karısıyla, yani Lucky'yle evlendi." Miss Marple, bu adı belli belirsiz bir hoşnutsuzlukla söylemişti. Tanrım! Bu ne tuhaf bir isim! der gibiydi.

"Zannedersem Lucky, Gregory Dyson'un ilk karısının akrabasıymış."

"Hillingdon'ları uzun yıllardan beri mi tanıyorlar?"

"Hayır. Sanırım Hillingdon'lar buraya gelmeye başladıktan sonra tanışmışlar. Yani üç ya da dört yıl önce. Dostlukları o kadar eski değil."

Miss Marple, "Hillingdon'lar hoş bir çifte benziyorlar," dedi. "Çok da sessizler."

"Evet. İkisi de suskun."

Miss Marple mırıldandı.

"Herkes onların birbirlerine çok bağlı olduklarını söylüyor."

Sesi aslında son derece tarafsızdı ama Esther Walters onu sert bakışlarla süzdü.

"Ama siz olmadıklarını düşünüyorsunuz, öyle mi?"

"Siz de öyle düşünüyorsunuz, değil mi yavrum?"

"Şey, bazen düşünüyorum da..."

Miss Marple, "Albay Hillingdon gibi sessiz ve sakin tipler..." dedi. "Genelde gösterişli kadınlardan hoşlanırlar." Anlamlı bir sessizlikten sonra devam etti. "Lucky... ne tuhaf bir isim! Ne dersiniz, acaba Bayan Dyson olanların farkında mı?"

Esther Walters, dedikoducu, lafebesi ihtiyar, diye düşündü. Tanrım, bu ihtiyarlarla da hiç başa çıkılmıyor!

Soğuk bir ifadeyle, "Bu konuda hiçbir fikrim yok," dedi.

Miss Marple hemen konuyu değiştirdi. "Binbaşı Palgrave'ın ölmesi ne acı değil mi?"

Esther Walters onayladı ama yalnızca yanıt vermemiş olmamak için. Sonra da ekledi. "Ben asıl Kendal'lar için endişeleniyorum."

"Evet. Sanırım bir otelde böyle bir şey olması gerçekten çok büyük bir şanssızlık."

Esther Walters, "Herkes buraya eğlenmeye geliyor, değil mi?" diyerek başını salladı. "Herkesin amacı hastalıkları, ölümü, vergi borçlarını, donmuş su borularını, kısaca canlarını sıkan her şeyi unutmak." Genç kadının tavrı birden tamamen değişti. "Kimse ölümü anımsamak bile istemiyor."

Miss Marple örgüsünü yanına bıraktı.

"Çok güzel söylediniz yavrum! Gerçekten çok iyi ifade ettiniz. Evet, gerçek aynen dediğiniz gibi."

Esther Walters ekledi. "Üstelik Kendal'lar henüz çok genç bir çift. Oteli daha altı ay önce Sanderson'lardan devraldılar, başarılı olup olamayacakları konusunda çok endişeleniyorlar. Ellerinden geleni yapıyorlar ama bu konuda deneyimli oldukları söylenemez."

"Bu ölümün onların işini bozacağını mı sanıyorsunuz?"

Esther Walters, "Doğrusunu isterseniz pek sanmıyorum," dedi. "İnsanların burada bir olayın üzerinde bir iki günden fazla dura-

caklarını, anımsayacaklarını hiç sanmıyorum. Özellikle de 'Biz-buraya-eğlenmeye-geldi-haydi-eğlenmeye-devam-edelim-her-şeye-boş-verelim' havasındayken. Bana kalırsa ölümün şoku ancak yirmi dört saat sürüyor, cenazenin ardından da bir daha bunu düşünmüyorlar bile. Tabii olay bir şekilde tekrar tekrar anımsatılmazsa. Molly'ye de bunu söyledim ama o endişeli. Zaten kolayca endişelenen bir insan o."

"Bayan Kendal mı endişeli? Halbuki o kadar kaygısız bir hali var ki."

Esther ağır ağır, "Bana kalırsa büyük ölçüde rol yapıyor, öyle görünmeye çalışıyor," diye mırıldandı. "Aslında Molly her an bir şeylerin ters *gidebileceğinden* endişelenen, kaygı içinde yaşayan biri."

"Halbuki ben Tim Kendal'ın çok daha vesveseli bir tip olduğunu düşünüyordum."

"Hayır, hiç sanmıyorum. Bence sürekli endişeli olan Molly. Bence Tim Kendal'ın endişesinin nedeni de Molly'nin böylesine endişeli olması. Bilmem anlatabiliyor muyum?"

Miss Marple iç çekti. "Çok ilginç."

"Sanırım Molly çok neşeli görünmek, herkeste çok eğleniyor izlenimi bırakmak için elinden geleni yapıyor. Çok çabalıyor ve bu da onu yoruyor. Sonra da bir tür depresyona giriyor. Şey... sanırım o pek dengeli biri değil."

Mis Marple, "Zavallı yavrucak," dedi. "Evet, bazıları böyledir. Üstelik etraflarındakiler de onların bu halinin farkına bile varmazlar."

"Öyle, çünkü çok iyi rol yapıyorlar, değil mi?" diyen Esther konuşmaya devam etti. "Ama bu kez Molly'nin endişelenmesi için gerçekten hiçbir neden yok. Yani demek istediğim, günümüzde artık hemen her gün biri beyin kanamasından, koroner yetmezlikten

ya da buna benzer bir nedenden dolayı ölüyor. Görebildiğim kadarıyla ölüm olaylarında çok büyük artış var. İnsanları asıl endişelendiren gıda zehirlenmeleri, tifo filan gibi nedenlerle olan ölümler..."

Miss Marple, "Binbaşı Palgrave *bana* tansiyonu olduğundan hiç bahsetmedi," dedi. "Size bundan bahsetti mi?"

"Yüksek tansiyonu olduğunu birine söylemiş, kime bilemiyorum. Bay Rafiel'e olabilir. Tabii Bay Rafiel tam aksini söylüyor ama o zaten hep böyledir. Sanırım bana bundan söz eden Jackson'du. Binbaşı Palgrave'ın aldığı alkol miktarına çok dikkat etmesi gerektiğini söylemişti."

Miss Marple, düşünceli bir şekilde mırıldandı.

"Anlıyorum. Herhalde onun iç sıkıcı, yaşlı bir adam olduğunu düşünüyordunuz? Bir sürü öykü anlatıyor ve sanırım bunları da sık sık yineliyordu."

Esther iç çekti.

"Öyle, işin en kötü tarafı da buydu zaten. Eğer zamanında savuşturmayı başaramazsanız aynı öyküyü tekrar tekrar dinlemek zorunda kalıyordunuz."

Miss Marple, gülümsedi.

"Tabii ben buna pek aldırmazdım. Böyle şeylere alışığım. Aynı öykü bana tekrar anlatılsa bile bunu genellikle fark bile etmem, çünkü genellikle unutmuş olurum."

Esther neşeli bir kahkaha attı.

"Bakın, işte bu çok iyi."

Miss Marple, "Binbaşı Palgrave'ın anlatmaktan hoşlandığı bir öykü vardı," dedi. "Cinayetle ilgili bir şeydi bu. Sanırım size de anlatmıştır."

Esther Walters, çantasını açarak içini karıştırmaya başladı. Rujunu çıkardı. "Hah! İşte buradaymış. Kaybettiğimi sanıyordum." Sonra sordu. "Affedersiniz ne demiştiniz?"

"Binbaşı Palgrave'ın size o pek sevdiği cinayet öyküsünü anlatıp anlatmadığını öğrenmek istemiştim."

"Siz söyleyince aklıma geldi, sanırım anlattı. Öykü havagazıyla intihar eden biriyle ilgiliydi, değil mi? Aslında adamı *karısı* öldürmüştü. Yani kadın kocasına önce uyuşturucu vermiş, sonra da adamcağızın kafasını fırına sokmuş. Sözünü ettiğiniz öykü buydu, değil mi?"

Miss Marple, başını yana eğdi. "Tam olarak değil." Düşünceliydi. Dikkatli bakışlarla Esther Walters'ı süzüyordu.

Ester Walters, özür diler gibi, "Binbaşı Palgrave o kadar çok öykü anlatırdı ki," dedi. "Ama daha önce de dediğim gibi insanlar onu dikkatlice dinlemezlerdi."

Miss Marple öne doğru eğildi.

"Binbaşı Palgrave'da herkese gösterdiği bir fotoğraf vardı."

"Evet, sanırım vardı... Ama bunun ne olduğunu anımsamıyorum. Fotoğrafı size de göstermiş miydi?"

"Hayır," dedi Miss Marple iç çekerek. "Hayır. Bana göstermedi. Tam göstereceği sırada birileri geldi ve yarım kaldı..."

9. BÖLÜM

Miss Prescott ve Diğerleri

"Benim duyduğuma göre..." diye söze başlayan Miss Prescott sesini alçaltarak, dikkatlice etrafına bakındı.

Miss Marple, sandalyesini ona yaklaştırdı. Miss Prescott'la baş başa konuşabilme fırsatı bulmak kolay değildi, Miss Marple'ın bunun için epeyce beklemesi gerekmişti. Rahipler genellikle ailelerine çok düşkün oldukları için, Miss Prescott'un da yanında hep ağabeyi oluyordu. Tabii Miss Marple'la Miss Prescott'un da rahip yanlarındayken şöyle istedikleri gibi tatlı tatlı dedikodu yapmaları mümkün olmuyordu.

Miss Prescott, "Aslında skandallardan bahsetmekten hoşlanmam," dedi. "Bu konu hakkında da *pek bir şey* bilmiyorum ama..."

Miss Marple başını salladı.

"Ah evet, sizi *kesinlikle* anlıyorum."

"Sanırım adamın ilk karısı daha yaşarken bazı skandallar olmuş. Anlaşılan Lucky denilen bu kadın... Tanrım! Bu da isimse! İşte bu kadın adamın ilk karısının kuziniymiş. Buraya onların yanına gelmiş ve Greg Dyson'la çiçekler, kelebekler ya da işte buna benzer bir şeyler üzerinde birlikte çalışmaya başlamışlar. Çok iyi anlaştıkları için dedikodular alıp yürümüş, ne demek istediğimi anlıyorsunuz, değil mi?"

Miss Marple, "İnsanlar nasıl da her şeyin *farkına varıyorlar* değil mi?" dedi.

"Sonra da adamın karısı birdenbire ölmüş..."

"Kadın burada, bu adada mı ölmüş?"

"Hayır. Hayır. Sanırım o sırada ya Martinique ya da Tobago' dalarmış."

"Anlıyorum."

"O sırada burada bulunan ve sonradan buraya gelen birkaç kişiden bu olayla ilgili birkaç şey duymuştum. Onların sözlerinden bu ölümden doktorun pek tatmin olmamış olduğunu anladım."

Miss Marple ilgiyle, "Sahi mi?" diye sordu.

"Tabii bu aslında yalnızca *dedikodu* ama şey... Bay Dyson da karısının ölümünden sonra yeniden evlenmek için pek beklememiş." Sesini yeniden alçalttı. "Sanırım yalnızca bir ay sonra evlenmiş."

Miss Marple yineledi.

"Yalnızca bir ay..."

İki kadın bakıştılar.

Miss Prescott, "Bu bana duyarsızlık gibi göründü," dedi.

Miss Marple başıyla onayladı.

"Evet. Gerçekten öyle." Sonra yavaşça ekledi. "Acaba. Para konusu var mıydı?"

"Bunu pek bilemiyorum. Adam sürekli aynı espriyi yapıp duruyor. Belki bunu siz de duydunuz. Yani karısının 'uğurlu' geldiğini söylüyor."

Miss Marple, "Evet," dedi. "Bunu ben de duydum."

"Bazıları Greg Dyson'un, bu sözlerle zengin bir kadınla evlenecek kadar şanslı olduğunu söylediğine inanıyorlar. Ama tabii..." Miss Prescott, haksızlık etmekten hiç hoşlanmayan bir insan tavrı takınmıştı. "Tabii Lucky çok da güzel bir kadın. Ama o tiplerden hoşlananlar için. Bence asıl zengin olan adamın *ilk* karısıydı."

"Hillingdon'lar da zengin mi?"

"Ben *zengin* olduklarını düşünüyorum. Tabii akıl almaz bir servetin sahibi olduklarını filan kastetmiyorum. İki oğulları var. İkisi de özel okula gidiyor. Sanırım İngiltere'deki evleri de çok güzelmiş. Kışları seyahat ediyorlar."

O sırada Rahip Prescott yanlarına yaklaşarak kısa bir yürüyüş yapmalarını önerdi. Miss Prescott ister istemez ağabeyine eşlik etti. Miss Marple ise orada oturmayı sürdürdü.

Birkaç dakika sonra önünden asıl otel binasına gitmekte olan Gregory Dyson geçti. Neşeyle gülerek, yaşlı kadına el salladı ve, "Ne düşündüğünüzü bilmek için her şeyimi vermeye hazırım," diye seslendi.

Miss Marple da nazikçe gülümsedi.

Bu arada içinden, acaba ona, katil olup olmadığınızı, deseydim ne yapardı, diye düşünüyordu.

Evet, Greg Dyson gerçekten de katil olabilirdi. Her şey öylesine yerli yerine oturuyordu ki. Bayan Dyson'un ölümüne ilişkin öykü... Binbaşı Palgrave da karısını öldürmüş olan bir adamdan bahsetmişti, hatta özellikle banyodaki gelinler ifadesini bile kullanmıştı.

Evet... Her şey uyuyordu. Ama gereğinden fazla uyuyordu. Miss Marple böyle düşündüğü için kendi kendine kızdı. Kim oluyordu o, "kalıba uygun" cinayet beklentisine ne hakkı vardı?

Birden duyduğu bir sesle yerinden sıçradı. Tuhaf, gergin bir sesti bu.

"Greg'i gördünüz mü, Miss... şey..."

Miss Marple, Lucky'nin keyfinin pek yerinde olmadığını düşündü.

"Şimdi buradan geçtiğini gördüm. Otele doğru gidiyordu."

"Tahmin etmiştim," diyen Lucky, hiddetle homurdanarak, aceleyle otele doğru ilerledi.

Miss Marple kendi kendine, "En az kırkında," dedi. "Üstelik bu sabah yaşını da iyice gösteriyor."

Ve Miss Marple'ın yüreği sızladı... yeryüzündeki tüm Lucky'ler için... zaman karşısındaki savunmasızlıkları için.

O anda arkasında duyduğu bir sesle döndü.

Bay Rafiel, Jackson'un koluna dayanmış, o sabah ilk kez bungalovundan çıkıyordu.

Jackson, Bay Rafiel'i tekerlekli sandalyesine oturttu. Üstünü başını düzeltti. Yaşlı adam, sabırsız bir tavırla elini sallayarak uşağına çekilmesini işaret etti. Jackson otele doğru gitti.

Miss Marple ise hiç zaman kaybetmedi. Bay Rafiel'i yalnız bulmak çok zordu, her zaman yanında biri oluyordu, şimdi de herhalde birazdan Esther Walters yanına gelecekti. Miss Marple, Bay Rafiel'le konuşmak istiyordu. Bunun kendisi için bir fırsat olduğunu düşündü. Söylemek istediğini hemen söylemesi gerekiyordu. Lafı dolaştıracak, girizgâh yapacak zamanı yoktu. Bay Rafiel, yaşlı kadınların gevezeliklerini sabırla dinleyecek bir adam değildi. Büyük olasılıkla hemen bungalovuna döner ve kendisini bir işkence kurbanı gibi algılardı. Miss Marple, açıksözlülükle doğrudan konuya girmeye karar verdi.

Adamın oturduğu yere giderek bir sandalye çekti, oturdu ve hemen konuya girdi. "Size bir şey sormak istiyordum Bay Rafiel."

Bay Rafiel, homurdandı.

"İyi tamam sorun. Ne istiyorsunuz, yardım derneklerine destek mi? Afrika'da kilise onaracak bir misyonere mi yardım edeceğiz? Yoksa başka birilerine mi?"

Miss Marple, "Evet," diye yanıtladı. "Doğrusu bu gibi yardım işleriyle de ilgileniyorum, yardım ederseniz bundan mutluluk duyarım. Ama size sormak istediğim bu değil. Binbaşı Palgrave'ın size de bir cinayet öyküsü anlatıp anlatmadığını öğrenmek istiyordum."

Bay Rafiel onu dikkatle süzdü.

"Ohoo! Demek o cinayet öyküsünü size de anlattı? Ve siz de buna tüm ayrıntılarıyla inandınız?"

Miss Marple, mırıldandı. "Doğrusu ya ne düşüneceğimi bilemedim. O size tam olarak ne anlatmıştı?"

Bay Rafiel, "Lucrezia Borgia'nın ruhunu yaşatan, çok genç ve güzel bir kadından bahsetti. Güzel, genç, altın sarısı saçlı, olağanüstü bir kadından."

Miss Marple oldukça şaşırmıştı.

"Öyle mi? Peki bu kadın kimi öldürmüştü?"

"Kocasını tabii," dedi Bay Rafiel. "Başka kimi öldürmüş olabilir?"

"Zehirlemiş mi?"

"Hayır. Sanırım kocasına uyku ilacı vermiş, sonra da başını havagazı fırınına sokmuş. Becerikli bir kadınmış. Sonra da adamın intihar ettiğini iddia etmiş ve kolayca cinayet suçlamasından kurtulmuş. Cezai ehliyet yoksunluğu, cinnet filan gibi bir şey işte. Zaten son zamanlarda çok güzel kadınlar ya da annelerinin şımarttığı ciğeri beş para etmez genç holiganların hepsinin arkasına sığındığı bahane bu. Hıh!"

"Binbaşı size bir fotoğraf gösterdi mi?"

"Ne... kadının fotoğrafını mı? Elbette hayır. Neden gösterecekti ki?"

Miss Marple, "Ya..." dedi.

Miss Marple çok şaşırmış bir halde kımıldamadan oturuyordu. Öğrendikleri Binbaşı Palgrave'ın yaşamını her rastladığına yalnız vurduğu kaplanlarla avladığı filleri değil, aynı zamanda tanıştığı katilleri de anlatarak geçirdiğini gösteriyordu. Belki de adamın cinayet öykülerinden oluşan bir repertuvarı bile vardı. Bunu kabul etmek gerekiyordu. Birden Bay Rafiel'in "Jackson!" diye kükremesiyle irkildi.

Yaşlı adamın çağrısına yanıt gelmedi.

Miss Marple ayağa kalktı.

"Gidip sizin için ona bakayım mı?"

"Jackson'u bulamazsınız. Azgın bir mart kedisi gibi damlarda dolaşıyordur. Tek yaptığı bu, kadınların peşinden koşmak. İyi bir genç değil o. Karakteri bozuk. Ama benim işime yarıyor."

Miss Marple başını salladı.

"Gidip onu arayayım."

Miss Marple, Jackson'u otelin terasında buldu. Genç adam, Tim Kendal'la tenha bir köşeye çekilmiş, içki içiyordu.

Miss Marple, "Bay Rafiel sizi arıyordu," dedi.

Jackson yüzünü ekşiterek, içkisini bir dikişte bitirdi ve ayağa kalktı.

"Yine başladık işte. Şeytan azapta gerek... İki telefon konuşması ve özel diyet yemeğini ayarladıktan sonra bir çeyrek saat kadar başımı dinleyeceğimi sanmıştım. Ama yanılmışım! Teşekkürler Miss Marple. İçki için de çok teşekkürler Bay Kendal."

Koşarak uzaklaştı.

Tim başını sallayarak, "Bu genç adama acıyorum," dedi. "Biraz rahatlayıp neşelenmesi için arada sırada içki ısmarlıyorum. Size de bir şey ikram edebilir miyim Miss Marple? Taze limonataya ne dersiniz? Limonatadan hoşlandığınızı biliyorum."

"Şu anda bir şey istemem, teşekkür ederim. Bay Rafiel gibi birine bakmak oldukça zor olsa gerek. Felçli insanlar genelde bir hayli aksi olurlar..."

"Benim kastettiğim o değildi. Bay Rafiel sanırım çok iyi para veriyor, bunun karşılığında biraz sinirli olmasına da katlanması gerek. Bay Rafiel aslında o kadar da kötü bir insan değil. Benim kastettiğim daha çook..." Duraksadı.

Miss Marple, merakla baktı.

"Şey... nasıl anlatayım, bilmem ki. Bu durum onun açısından sosyal anlamda çok zor. İnsanlar genelde çok züppe oluyorlar. Burada Jackson'la aynı sosyal sınıftan ikinci biri yok. O sıradan bir uşak değil ama ortalama otel müşterisinden de aşağıda... daha doğrusu onlar öyle olduğunu düşünüyorlar. Victoria dönemi mürebbiyeleri gibi. Hatta o sekreter, Bayan Esther Walters bile kendisini ondan üstün görüyor. Bu da bazı şeyleri güçleştiriyor." Tim bir an sustu, sonra hüzünle ekledi. "Bu gibi yerlerde sosyal sorunlar korkunç denecek düzeyde."

O sırada Doktor Graham önlerinden geçti. Elinde bir kitap vardı. Gidip, denizi gören masalardan birine oturdu.

Miss Marple, "Doktor Graham endişeli görünüyor," dedi.

"Ah evet! Hepimiz endişeliyiz."

"Siz de mi? Binbaşı Palgrave'ın ölümü yüzünden mi?"

"Ben onun için üzülmekten vazgeçtim artık. Buradaki insanlar binbaşının ölümünü unutmuşa benziyorlar. Bu olayı kolay atlattılar, herkes kendi eğlencesinin peşinde. Hayır, beni endişelendiren karım... Molly. Düşler hakkında bilginiz var mı?"

"Düşler mi?" Miss Marple şaşırmıştı.

"Evet... kötü düşler... yani kâbuslar. Tabii ki hepimiz zaman zaman kötü düşler görürüz ama Molly sürekli kâbus görüyor. Ve bunlardan korkuyor, hem de çok. Bu duruma karşı bir şey yapabilir mi? İlaç almayı denedi. Uyku ilaçları aldı, ama bu hapların hiç işe yaramadığını, uyanmak için çırpınmasına rağmen bir türlü kendisine gelemediğini söylüyor."

"Peki, bu düşler neyle ilgili?"

"Biri ya da bir şey onu kovalıyormuş, onu gözetliyor ve izliyormuş. Uyandığında da kendini tam olarak bu duygunun etkisinden kurtaramıyor."

"Herhalde bir doktor..."

"Molly her nedense doktora karşı. Bahsetmemi bile istemiyor. Neyse... bu da geçer sanırım. Aslında o kadar mutluyduk ki. Çok eğleniyorduk, her şey iyiye gidiyordu... ama şimdi, son günlerde... belki de ihtiyar Palgrave'ın ölümü onu sarstı. Sanki Molly gitti yerine başkası geldi."

Genç adam ayağa kalktı.

"Günlük işlerle ilgilenmem gerekiyor. Taze limonata istemediğinizden emin misiniz?"

Miss Marple başını salladı.

Miss Marple orada oturmuş, derin derin düşünüyordu. Yüzünde ciddi ve endişeli bir ifade vardı.

Doktor Graham'a doğru baktı.

Sonunda kararını verdi.

Ayağa kalkarak doktorun masasına doğru gitti.

Söze, "Sizden özür dilemem gerekiyor Doktor Graham," diye başladı.

"Sahi mi?" Doktor, yaşlı kadına hayretle baktı. Bir sandalye çekti ve Miss Marple oturdu.

Miss Marple yavaşça, "Korkarım ben çok kötü bir şey yaptım," diye fısıldadı. "Size bilinçli olarak yalan söyledim Doktor Graham."

Endişeyle adama baktı.

Doktor Graham da öyle pek bozulmuş filan gibi görünmüyordu. Yalnızca biraz şaşırmıştı, hepsi o.

"Sahi mi?" dedi. "Boş verin, böyle şeylere üzülmeye değmez."

Bir yandan da, acaba bu tatlı yaşlı kadın ne yalan söyledi de bu kadar üzgün, diye düşünüyordu. Yaşı hakkında olabilir miydi? Ama anımsadığı kadarıyla yaş konusundan hiç bahsetmemişlerdi.

Sonra Miss Marple'ın illa ki suçunu itiraf etmek istediğini fark ederek, içtenlikle gülümsedi.

"Evet, anlatın, sizi dinliyorum."

"Anımsarsanız size yeğenimin fotoğrafından bahsetmiştim. Binbaşı Palgrave'a gösterdiğimi, ama onun yanlışlıkla fotoğrafı iade etmediğini söylemiştim."

"Evet, tabii anımsıyorum. Maalesef o fotoğrafı bulamadık."

Miss Marple çekinerek, korkuyla, "Öyle bir şey yoktu," diye fısıldadı.

"Pardon, anlayamadım?"

"Öyle bir şey yoktu. Korkarım o öyküyü ben uydurdum."

"Siz mi uydurdunuz?" Doktor Graham kızmışa benziyordu. "Neden?"

Miss Marple nedenini açıkladı. Sesi titremeden, heyecanlanmadan, her şeyi açık açık anlattı. Binbaşı Palgrave'ın anlattığı cinayet öyküsünden, o fotoğrafı kendisine göstermek üzereyken birdenbire şaşırıp, yeniden cüzdanına koymasından bahsetti. Sonra adam ölünce çok endişelendiğini ve fotoğrafa bir göz atmak istediğini söyledi.

"Bunun için de size gerçekle hiçbir ilgisi olmayan bir öykü anlatmaktan başka bir yol bulamadım. Beni bağışlayacağınızı umarım."

"Yani Binbaşı Palgrave'ın size bir katilin fotoğrafını göstermeye niyetlendiğini düşünüyordunuz?"

Miss Marple, "Kendisi bunun katilin fotoğrafı olduğunu söyledi." diye yanıtladı bu soruyu. "Daha doğrusu bu fotoğrafı ona katille ilgili öyküyü anlatan arkadaşı vermişti."

"Evet, evet. Ve siz de, bağışlayın ama, ona inandınız mı?"

Miss Marple iç geçirdi.

"O sırada Binbaşı Palgrave'a gerçekten inandım mı, bunu pek bilemiyorum. Ama sonra *o* ertesi gün öldü."

"Evet." Doktor Graham bu son cümlenin ne anlama geldiğini anlayarak irkildi: *O ertesi gün öldü...*

"Ve fotoğraf da kayboldu."

Doktor Graham, Miss Marple'a baktı. Ne diyeceğini bilemiyordu.

Neden sonra, "Affedersiniz Miss Marple ama..." diye mırıldandı. "Peki, şimdi anlattıklarınız, bunlar gerçek mi?"

Miss Marple hemen yanıt verdi.

"Benden şüphelenmekte haklısınız. Sizin yerinizde ben olsaydım, ben de inanmazdım. Evet, size şimdi anlattıklarım gerçekten doğru. Ama bu konuda tanığım yok, tek yapabileceğim sizden bana inanmanızı beklemek. Aslında bunlara inanmayacağınızı biliyordum, buna rağmen size her şeyi anlatmaya karar verdim."

"Neden?"

"Bu olay hakkında bilgi sahibi olmanız gerektiğini düşündüm. çünkü..."

"Çünkü ne?"

"Belki bu hususta bir şeyler yapmaya karar verirsiniz."

10. BÖLÜM

Jamestown'da Verilen Karar

Doktor Graham, Jamestown'da başkanın bürosunda, dostu Daventry'nin karşısında oturuyordu. Daventry otuz beş yaşlarında, ciddi ifadeli bir adamdı.

Doktora, "Telefonda çok gizemli konuştun," dedi. "Bir şey mi oldu?"

Doktor Graham iç çekti.

"Bilemiyorum, ama çok endişeliyim."

Daventry dostunun yüzüne baktı ve içkileri masanın üzerine bırakılırken başını salladı. Sonra neşeyle son günlerde sık sık balığa çıktığından bahsetti. Ancak uşak dışarı çıktıktan sonra arkasına yaslanarak gözlerini yeniden Doktor Graham'ın yüzüne dikti.

"Evet? Şimdi anlat."

Doktor Graham, endişelenmesine neden olan olayları kısaca özetledi. Sözleri bitince Daventry ağır, uzun bir ıslık çaldı.

"Anlıyorum. İhtiyar Palgrave'ın ölümünde bir tuhaflık olabileceğini düşünüyorsun. Artık adamın doğal nedenlerle öldüğüne pek inanmıyorsun. Defin ruhsatını kim verdi? Robertson olmalı. O da bir şeyden şüphelenmedi, değil mi?"

"Hayır ama onun da defin ruhsatını imzalarken banyodaki Serenite haplarının etkisi altında kalmış olabileceğini düşünüyorum.

Bana Palgrave'ın yüksek tansiyonu olduğundan bahsedip bahsetmediğini sordu. Ben de onunla bu konuyu hiç konuşmadığımı, ama adamın diğer otel müşterilerine bundan bahsettiğini söyledim. Her şey, ilaç şişesi, Palgrave'ın insanlara söyledikleri yerli yerine oturuyordu, ortada bir şeyden şüphelenmek için hiçbir neden yoktu. Robertson doğal olarak bu kararı verdi, haklıydı, ama şimdi bunun doğru olmayabileceğini düşünüyorum. Eğer defin ruhsatı vermesi gereken ben olsaydım, bir an bile tereddüt etmeden Robertson'un yaptığını yapar, verirdim. Her şey adamın gerçekten yüksek tansiyondan ölmüş olduğunu gösteriyordu. Eğer o fotoğraf tuhaf bir şekilde ortadan kaybolmamış olsaydı, belki böyle bir şey aklıma bile gelmezdi ama..."

Daventry, "Bak Graham," dedi. "İzninle sana bir şey söylemek istiyorum, sence de sen yaşlı bir kadının anlattığı biraz abartılı olabilecek bir öyküye gereğinden fazla inanıyor olamaz mısın? Yaşlı kadınların nasıl olduğunu bilirsin. Ufacık bir detayı büyütür, büyütür, dantel gibi işlerler."

Doktor Graham sıkıntıyla, "Biliyorum," dedi. "Bunu biliyorum. Kendi kendime de öyle olabileceğini, hatta büyük olasılıkla öyle *olduğunu* söyledim. Ama bir türlü ikna olamadım. Kadının anlattıkları o kadar açık ve netti ki."

Daventry mırıldandı.

"Her şey bana o kadar akıl almaz görünüyor ki. İhtiyar bir kadın aslında orada olmaması gereken bir fotoğrafla ilgili bir öykü anlatıyor. Hayır, hayır, benim de aklım karışmaya başladı. Olay bunun tam tersiydi, değil mi? Bence bu olayda asıl üzerinde durulması gereken oda hizmetçisinin, adli tabibin defin ruhsatı vermesine neden olan ve ilgili kuruluşların kanıt olarak kabul ettikleri ilaç şişesinin binbaşının ölümünden bir gün önce adamın odasında olmadığını söylemesi. Ama bunun da birçok açıklaması olabilir. Belki de adam haplarını cebinde taşıyordu."

"Evet, sanırım bu olabilir."

"Ya da oda hizmetçisi belki de yanılıyordur, şişeyi daha önce fark etmemiştir..."

"Bu da olabilir."

"Öyleyse?"

Doktor Graham yanıt verdi.

"Kız kendinden emindi."

"St. Honoré'lilerin ne kadar coşkulu insanlar olduğunu sen de çok iyi bilirsin. Duygusal insanlardır. Kolay heyecanlanır, ortalığı telaşa verirler. Graham yoksa sen kızın anlattığından fazlasını bildiğini mi düşünüyorsun?"

Doktor yavaşça başını salladı.

"Evet, öyle olduğunu sanıyorum."

"Eğer öyleyse bunu öğrenmeye çalışmalısın. Elimizde gerçek bir kanıt olmadan boşu boşuna yaygara koparmanın hiç gereği yok. Peki, sence adam yüksek tansiyondan ölmediyse ölüm nedeni ne olabilir?"

Doktor Graham omuz silkti.

"Bugünlerde çeşit çeşit ilaçlar çıktı ortaya."

"Yani görünür bir iz bırakmayan, fark edilmeyen maddelerden mi bahsediyorsun?"

Doktor Graham alaycı bir tavırla, "Herkes arsenik kullanacak kadar düşünceli değil," dedi.

"Haydi, konuyu toparlayalım. Tahminin ne? Asıl ilaç şişesi başka bir şişeyle mi değiştirildi? Ve Binbaşı Palgrave bu şekilde mi zehirlendi?"

"Hayır, hayır, öyle değil. Oda hizmetçisi Victoria öyle olduğunu düşünüyor ama kız yanılıyor. Eğer biri Palgrave'ı ortadan kaldırmaya niyetlendiyse ve bunu hemen halletmek istediyse, o zaman adamın içkisine zehir karıştırarak bunu halletmiş olabilir. Sonra da

Palgrave'ın doğal nedenlerle öldüğünü düşünmemiz için de adamın odasına tansiyon haplarından koydu. Bu arada Palgrave'ın yüksek tansiyonu olduğuna ilişkin bir söylenti yaydı."

"Peki, bu söylentiyi çıkaran kim?"

"Bunu öğrenmeye çalıştım ama başarılı olamadım, çok zekice yapmışlar. A, 'Sanırım bunu bana B söyledi,' diyor. B'ye soruyorsun, 'Hayır bunu söyleyen ben değilim, ama daha geçenlerde C'nin bundan bahsettiğini anımsıyorum,' diyor. C ise, 'Bu herkesin dilinde, konuşuyorlardı, sanırım A da aralarındaydı,' diyor. Böylece başladığın noktaya dönüyorsun."

"Yani biri çok zekice davranmış?"

"Evet. Palgrave'ın öldüğü öğrenilir öğrenilmez, herkes adamın tansiyonundan bahsetmeye ve başkalarının bu konuda söylediklerini yinelemeye başlamış."

"Adamı yalnızca zehirlemekle yetinselerdi daha basit olmaz mıydı?"

"Hayır. O zaman soruşturma açılır, hatta otopsi bile yapılırdı. Halbuki bu şekilde doktor ölümden şüphelenmeden defin ruhsatı verecekti. Nitekim öyle de oldu."

"Evet şimdi benden ne yapmamı istiyorsun? Cinayet masasına başvurmamı mı? Onlardan cesedi mezardan çıkarmalarını mı isteyeyim? Bu bir hayli soruna neden olabilir."

"Bu işi sessizce yaptırsan?"

"Olabilir mi? St. Honoré'de? Graham, düşünsene! Daha eyleme geçemeden, düşünce aşamasındayken haber kulaktan kulağa yayılır. Yine de, bir şekilde..." Daventry iç geçirdi. "Sanırım bir şeyler yapmamız gerekiyor. Ama bana kalırsa bütün bunlar boş, pireyi deve yapıyorsun."

Doktor Graham içtenlikle, "Umarım öyledir," dedi.

11. BÖLÜM

Golden Palm'da Akşam

I

Molly, yemek salonundaki masalardan bazılarını yeniden düzenledi, fazla bir bıçağı aldı, bir çatalın yerini değiştirdi, bir iki bardağı kaydırdı. Sonra biraz uzaklaşarak yaptıklarına baktı ve dışarı terasa çıktı. O sırada etrafta kimseler yoktu, genç kadın ağır ağır uzak köşeye ilerleyip, tırabzanın yanında durdu. Birazdan yeni bir akşam başlayacaktı. Herkes neşe içinde, kayıtsızca gevezelik edecek, konuşacak, içki içecekti. Molly'nin özlem duyduğu yaşamdı bu, daha birkaç gün öncesine kadar da bundan büyük zevk alıyordu. Halbuki şimdi Tim bile gergin ve endişeliydi. Aslında onun kaygılanması normaldi. Girdikleri bu işte başarılı olmaları, doğru bir yatırım yaptıklarının ortaya çıkması önemliydi. Ne de olsa Tim, bütün servetini bu otele yatırmıştı.

Molly, ama onu *asıl* endişelendiren bu değil, diye düşündü. *Benim.* Ama, dedi Molly kendi kendine, neden *benim* için endişelendiğini de bilemiyorum. Kendisi için endişeleniyordu. Molly bundan emindi. Sorduğu sorular, zaman zaman sinirle bakması. Molly, "İyi de neden?" dedi. "Ben hep çok dikkatli oldum." Olanları zihninde toparlamaya çalıştı. Gerçekten bir anlam veremiyordu. Bu-

nun ne zaman başladığını anımsayamıyordu. Zaten ne olduğundan bile pek emin değildi. Birden insanlardan korkmaya başlamıştı. Nedenini bilemiyordu. Başkaları ona ne yapabilirdi? Ona ne yapmak isteyebilirlerdi?

Molly başını salladı ve o anda koluna dokunan bir elle irkildi. Birden döndü ve karşısında Gregory Dyson'u buldu. Adam da ciddi şekilde ürkmüştü. Yüzünde de özür diler gibi bir ifade vardı.

"Affedersiniz. Çok affedersiniz. Seni korkuttum mu küçük kız?"

Molly kendisine, "küçük kız" diye hitap edilmesinden nefret ediyordu.

Yine de hemen neşeyle, "Geldiğinizi duymadım Bay Dyson," diye cevap verdi. "Onun için irkildim."

"Bay Dyson mu? Bu akşam da pek resmiyiz canım. Hepimiz burada büyük ve mutlu bir aile değil miyiz? Ed, ben, Lucky, Evelyn, sen, Tim, Esther Walters ve ihtiyar Rafiel. Hepimiz mutlu bir ailenin bireyleriyiz."

Molly, adam şimdiden içkiyi fazla kaçırmış, diye düşündü. Gregory Dyson'a nazikçe gülümsedi.

Sonra da neşeyle, "Ah!" dedi. "Bazen böyle ağır ev sahibi havalarına giriyorum. Bu arada Tim de ben de konuklarımıza isimleriyle hitap etmemenin daha doğru olduğu görüşündeyiz."

"Öf, bu resmiyeti bırakalım artık! Haydi Molly, haydi tatlım, benimle bir içki iç."

Molly başını salladı.

"Belki daha sonra. Şimdi yapılacak bazı işlerim var."

"Kaçmasana." Greg Dyson, genç kadını kolundan tuttu. "Çok güzel bir kızsın Molly. Umarım Tim ne kadar şanslı olduğunu biliyordur."

Molly neşeyle güldü. "Ben sık sık anımsatıyorum."

"Biliyor musun, sana sırılsıklam âşık olabilirim." Adam Molly'ye anlamlı anlamlı baktı. "Ama tabii yine de karımın bunu duymasını istemem."

"Bu akşamüzeri gezintiniz iyi geçti mi?"

"Herhalde. Aramızda kalsın ama bazen bu gezintiler sıkıcı olabiliyor. Sonuçta insan yalnızca kuşlar ve kelebeklerden sıkılıyor. Ne dersiniz, bir gün sizinle baş başa bir piknik yapalım mı?"

Molly dostça gülümseyerek, "Bakarız," dedi. "Hoşuma giderdi."

Neşeli bir kahkahayla adamın elinden kurtularak doğruca bara girdi.

Onu gören Tim hemen, "Merhaba Molly," dedi. "Ne o? Acelen var gibi? Dışarıda yanındaki kimdi?"

Eğilip dışarıya baktı.

"Gregory Dyson."

"Ne istiyormuş?"

Molly, "Bana asılmaya kalktı," dedi.

Tim, homurdandı. "Lanet olsun, ona..."

Molly, "Hiç endişelenme," dedi. "Ben ona gereken dersi verdim."

Tim, tam karısına yanıt vereceği anda gözü Fernando'ya ilişti. Ona doğru gitti ve bağırarak birtakım emirler verdi. Molly ise mutfaktan geçerek arka kapıdan çıktı ve merdivenlerden doğruca kumsala indi.

Gregory Dyson bıyık altından küfretti. Sonra da ağır ağır bungalovuna doğru yürüdü. Tam oraya yaklaşmıştı ki ağaçların arasından biri kendisine seslendi. Şaşkınlık içinde başını çevirdi. Alacakaranlıkta bir an gölgelerin arasında bir hayaletin durduğunu zannetti. Sonra bir kahkaha attı. Ağaçların altında bekleyen kişi ilk anda yüzü olmayan bir hortlağı andırıyordu. Çünkü bembeyaz elbisesine karşın yüzü simsiyahtı.

Victoria, çalılıkların arasından yola çıktı.

"Bay Dyson, bakar mısınız?"

"Evet. Ne vardı?" Dyson korktuğu için utanmış ve sabırsızca terslenmişti.

"Size bunu getirdim efendim." Kız elini uzattı. Avucunda içi dolu bir ilaç şişesi vardı. "Bu sizin değil mi?"

"Ah evet. Serenite tabletlerim. Evet, tabii, benim bunlar. Şişeyi nereden buldun?"

"Konulduğu yerde. Yani beyefendinin odasında."

"Beyefendinin odasında derken, ne demek istiyorsun?"

"Ölen beyefendinin odasında," dedi Victoria ciddi bir ifadeyle. "Onun mezarında rahat uyuduğunu sanmıyorum."

Dyson sordu. "Neden uyumasın ki?

Victoria gözlerini ona dikmiş bakıyordu.

"Neden bahsettiğini hâlâ anlamış değilim. Yani sen bu hapları Binbaşı Palgrave'ın bungalovunda mı buldun?"

"Evet, öyle. Doktorla Jamestown'dan gelen adamlar gittikten sonra, bana binbaşının banyosundaki şeyleri atmam söylendi. Diş macunu, losyonlar ve diğer şeyler... bir de bu."

"Peki öyleyse bu ilacı neden atmadın?"

"Çünkü bu sizindi. Bunu aradınız. Hatta bana sordunuz, anımsamıyor musunuz?"

"Evet... şey... evet, sordum. Onları kaybettiğimi düşünüyordum."

"Hayır, kaybetmediniz. Biri onları sizin bungalovunuzdan alıp Binbaşı Palgrave'ınkine koydu."

"Bunu nereden biliyorsun?" Dyson'un sesi çok sertti.

"Biliyorum, çünkü gördüm." Kız birden beyaz dişlerini göstererek güldü. "Biri ilacı ölen beyefendinin odasına koydu. Ben de size iade ediyorum."

"Dur, bekle. Ne demek istiyorsun? Ne... kimi gördün sen?"

Kız bir anda karanlığın içine karıştı. Greg Dyson onun peşinden gidecek oldu ama sonra durakladı. Düşünceli düşünceli çenesini ovuşturdu.

"Ne o Greg? Hayalet mi gördün?" Bunu soran bungalovlarından çıkıp gelen Bayan Dyson'du.

"Bir an gerçekten hayalet gördüğümü sandım."

"Biraz önce kiminle konuşuyordun?"

"Bizim bungalova bakan zenci kızla. Adı Victoria'ydı, değil mi?"

"Ne istiyormuş? Yoksa sana asıldı mı?"

"Aptal olma Lucky. Kız kafasını manyakça bir fikre takmış."

"Hangi konuda?"

"Geçen gün Serenite haplarımı bir türlü bulamadığımı anımsıyor musun?"

"Evet, bulamadığını söylemiştin."

"Bulamadığını söyledin de ne demek?"

"Allah aşkına, her sözümün üstünde titizlenmen şart mı?"

Greg, "Affedersin," diye mırıldandı. "Herkes lanet edilecek kadar gizemli bir havada!" Elini uzatarak şişeyi karısına gösterdi. "Kız bana bunu geri getirmiş."

"İlacı o mu yürütmüş?"

"Hayır. Sanırım bunu bir yerde bulmuş."

"İyi, ne olmuş? Gizemli olan ne?"

Greg başını salladı.

"Gizem filan yok. Yalnızca beni sinirlendirdi, hepsi o."

"Greg, neler oluyor Tanrı aşkına, bütün bunlar ne anlama geliyor? Haydi gel, yemekten önce bir içki alalım."

II

Molly kumsaldaydı. Çok ender kullanılan sarsak, eski hasır koltuklardan birini çekti. Koltuğa oturup bir süre denizi seyretti. Sonra da yüzünü ellerinin arasına gömüp, hıçkırıklarla ağlamaya başladı. Bir süre orada öylesine oturup, hüngür hüngür ağladı durdu. Neden sonra hemen yakınında bir hışırtı duyarak telaşla başını kaldırdı. Bayan Hillingdon tepesinde dikilmiş ona bakıyordu.

"Merhaba Evelyn, geldiğini duymadım. Af... af.. affedersiniz."

Evelyn, "Ne oldu yavrum?" diye sordu. "Kötü bir şey mi var?" Bir koltuk çekerek Molly'nin yanına oturdu. "Anlatın bana."

Molly mırıldandı.

"Bir şey yok. Hiçbir şey olmadı."

"Hayır, hayır, var. Yoksa burada oturup böyle ağlamazdınız. Haydi, bana anlatın. Tim'le aranızda bir şey mi oldu?"

"Oh hayır!"

"Buna sevindim. Her zaman öyle mutlu görünüyorsunuz ki!"

Molly, "Siz de öyle," dedi. "Tim ve ben, Edward'la sizin bu kadar uzun yıllar sonra hâlâ böylesine mutlu olmanızın olağanüstü bir şey olduğunu düşünüyoruz."

"Ah, evet, şu mesele..." Evelyn'in sesi çok sert çıkmıştı ama Molly bunun farkına bile varmadı.

"Herkes o kadar çok tartışıyor ki," dedi. "Üstelik kavga da ediyorlar. Birbirlerini sevseler bile yine de didişiyorlar ve çevrelerinde birinin olup olmamasını hiç umursamıyorlar."

Evelyn omuz silkti. "Bazı insanlar böyle yaşamaktan hoşlanır. Aslında bu kavgaların hiçbir anlamı yoktur."

Molly, "Bence korkunç," dedi.

Evelyn mırıldandı.

"Bence de öyle."

"Ama sizi ve Edward'ı görünce..."

"Bu doğru değil Molly. Sizin böyle yanlış şeyler düşünmenize göz yumamam. Edward ve ben..." Bir an sustu. "Doğrusunu isterseniz son üç yıldır Edward'la baş başa kaldığımız zamanlarda birbirimizle neredeyse hiç konuşmuyoruz."

"Ne?" Molly şaşkınlıktan donup kaldı. Hayretle Evelyn'e bakıyordu. "İnanmıyorum."

"İkimiz de rolümüzü iyi oynuyoruz," diye ekledi Evelyn. "Edward da ben de başkalarının önünde tartışmaktan hoşlanan tiplerden değiliz. Hoş zaten ortada kavga edecek bir şey de kalmadı."

Molly sordu. "İyi de nedeni ne?"

"Bilinen şey."

"Bilinen derken, neyi kastettiniz? Yani başka..."

"Evet, işin içinde başka bir kadın var ve sanırım onun kim olduğunu tahmin etmekte de hiç zorlanmayacaksınız."

"Yani Bayan Dyson'u, Lucky'yi mi kastediyorsunuz?"

Evelyn başını sallayarak onayladı.

Molly, "Onların birbirlerine sürekli kur yaptıklarını biliyorum," dedi. "Ama ben bunun yalnızca..."

Cümleyi tamamlayan Evelyn oldu.

"Şakalaşma olduğunu sanıyordunuz, arkasında bir şey olduğunu hiç düşünmediniz, değil mi?"

"Ama neden?" Molly durakladı, sonra yeniden konuşmayı denedi. "Ama siz... yani şey... neyse, size bunu sormamam gerek."

Evelyn iç çekti.

"İstediğini sorabilirsin. Ağzımı açıp tek kelime söyleyememekten, mutlu, saygılı eş rolü oynamaktan yoruldum, usandım artık. Edward, Lucky'nin karşısında neredeyse kendini kaybetti. Üstelik o kadar aptal ki gelip bunu bana anlattı. Sanırım böylece kendini rahatlattı. Dürüst ve onurlu davrandığını düşündü. Tabii bu itirafın bende yapacağı etkiyi düşünmedi bile."

"Sizden ayrılmak istiyor mu?"

Evelyn, başını salladı. "Bildiğin gibi iki çocuğumuz var. İkimiz de onlara çok bağlıyız, onları çok seviyoruz. Çocuklar İngiltere'de okuyor. Yuvamız dağılsın istemedik. Tabii Lucky'nin de kocasından boşanmak işine gelmiyor. Greg çok zengin. Birinci karısından büyük bir servet kalmış. Sonuçta böyle, kimse kimseye karışmadan ve bunu umursamadan yaşamaya karar verdik. Edward'la Lucky mutlu bir ahlaksızlık içinde, Greg her şeyden habersiz ve mutlu, ben ve Edward ise iki iyi dost olarak." Evelyn'in sesindeki acı ve kin anlaşılmayacak gibi değildi.

"Buna nasıl katlanabiliyorsunuz?"

"İnsan her şeye alışıyor. Ama bazen..."

Molly, "Evet," dedi.

"Bazen içimden o kadını öldürmek geliyor!"

Evelyn'in sesindeki ihtiras Molly'yi şaşırtmıştı.

Evelyn, "Neyse, benden yeterince bahsettik," dedi. "Biraz da senden bahsedelim. Neyin olduğunu öğrenmek istiyorum?"

Molly kısa bir süre yanıt vermedi. Sonra yavaşça fısıldadı.

"Hiç, yalnızca bende bir terslik olduğunu sanıyorum."

"Terslik mi? Ne demek istiyorsun?"

Molly sıkıntıyla başını salladı.

"Korkuyorum, çok korkuyorum."

"Neden korkuyorsun?"

"Her şeyden," dedi Molly iç geçirerek. "Giderek artıyor bu. Çalılıkların arasından akseden sesler, ayak sesleri... ya da insanların söyledikleri sözler. Bana sanki biri beni durmadan gözetliyor, sürekli beni izliyormuş gibi geliyor. Biri benden nefret ediyor. Bunu hissediyorum. Biri benden nefret ediyor."

"Sevgili yavrum." Evelyn çok şaşırmıştı. "Bu ne zamandır sürüyor?"

"Bilmiyorum. Bu kademe kademe başladı. Sonra başka şeyler de var."

"Ne gibi şeyler?"

Molly ağır ağır, "Zaman zaman, belirli bir zaman aralığında ne yaptığımı anımsamıyorum," dedi.

"Yani kısa süreli şuur kayıpları mı yaşıyorsun? Kastettiğin böyle bir şey mi?"

"Sanırım. Yani bazen, örneğin saat beşte diyelim, bir buçuk ya da ikiden beri ne yaptığımı kesinlikle anımsamıyorum."

"Ama yavrum. Tabii ki o arada uyumuş oluyorsunuz. Uyuklayıp dığın için hiçbir şey hatırlamıyorsun."

Molly, "Hayır," dedi. "Durum öyle değil. Unuttuğum sürede uyuklamamış olduğumu biliyorum. Çünkü kendimi başka bir *yerde* buluyorum. Bazen üzerimde başka bir elbise oluyor, hatta bazen bazı şeyler yapmış oluyorum, birilerine bir şeyler söylemiş, birileriyle konuşmuş oluyorum ve bunları kesinlikle anımsamıyorum."

Evelyn şaşırmış görünüyordu.

"Molly, yavrum. Madem durum bu, bir doktora görünmelisiniz."

"Doktor istemiyorum. İstemiyorum. *Çevremde* doktor olmasından bile hoşlanmıyorum."

Evelyn dikkatlice genç kadının yüzüne baktı, sonra da onun elini ellerinin arasına aldı.

"Boşu boşuna korkuyor olabilirsin Molly. Bildiğiniz gibi bazı sinirsel rahatsızlıklar aslında hiç de önemli değildir. Bir doktorla görüşmek seni çok rahatlatabilir."

"Ya öyle olmazsa? Ya adam bende gerçekten bir sorun olduğunu söylerse?"

"Peki ama sende neden bir sorun olsun ki?"

"Çünkü..." Molly birden duraksadı. "Şey... bilmem, sanırım bir neden yok."

"Aileniz, yani anneniz, ablalarınız ya da herhangi bir yakınınız, onlardan biri buraya gelip size destek olsa?"

"Annemle aram iyi değil. Zaten hiçbir zaman geçinemezdim. Ablalarım var. Hepsi evli ama sanırım ben istersem kalkıp buraya gelirler. Ama ben istemiyorum. Ben, Tim'den başka hiç kimseyi istemiyorum."

"Tim bu durumu biliyor mu? Ona anlattın mı?"

Molly, "Hayır, tam olarak değil," diye mırıldandı. "Ama o benim için endişe ediyor ve dikkatle tüm hareketlerimi izliyor. Sanki bana yardımcı olmaya ya da beni korumaya çalışıyor. Ama bunu yapması da, benim korunmaya ihtiyacım olduğu anlamına gelmez mi?"

"Bence bunların büyük bir kısmı hayal ürünü ama yine de bir doktora gitmen iyi olur yavrum."

"İhtiyar Graham'a mı? Onun bir faydası olmaz."

"Adada başka doktorlar da var."

Molly başını sallayarak, "Aslında her şey yolunda," dedi. "Yalnızca benim sürekli bunu düşünmemem gerekiyor. Dediğiniz gibi herhalde bütün bunlar hayal ürünü, yalnızca kuruntu. Aman Tanrım, ne kadar geç olmuş. Çoktan yemek salonunda görevimin başında olmalıydım. Ben... hemen gitmeliyim."

Evelyn Hillingdon'u ters ve hatta öfkeli bakışlarla süzdükten sonra hızla uzaklaştı. Evelyn onun arkasından bakakaldı.

12. BÖLÜM

Eski Günahların Gölgesi Uzun Olur

I

"Ben galiba bir şey keşfettim adamım."

"Ne diyorsun sen Victoria?"

"Ben bir şey keşfettim. Bu sayede para sahibi olabilirim. Büyük para."

"Buraya bak kızım, dikkatli ol, başından büyük işlere kalkışma. Belki de bu işi benim halletmem daha doğru olur."

Victoria kahkahayla güldü.

"Bekle gör. Ben bu oyunu nasıl oynayacağımı çok iyi biliyorum. Bu işin ucunda para var adamım, büyük para. Bir şey gördüm ve de bir tahminim var. Ve bunda yanılmadığımı düşünüyorum."

Ve yeniden şen şakrak bir kahkaha sessiz gecede yankıladı.

II

"Evelyn..."

"Efendim?" Evelyn Hillingdon ilgisiz, sıradan bir tavırla konuşmuştu. Kocasına bakmıyordu bile.

"Evelyn, her şeyi bırakıp İngiltere'ye gidelim mi?"

Evelyn o sırada kısa siyah saçlarını tarıyordu. Hemen ellerini indirerek hızla kocasına döndü. "Yani... ama daha buraya yeni geldik. Adaya geleli ancak üç hafta oldu."

"Biliyorum. Yalnızca gitmeyi kabul eder misin diye sordum?"

Evelyn kulaklarına inanamıyormuş gibi dikkatle Edward'ın yüzüne baktı.

"Gerçekten İngiltere'ye, evimize dönmek istiyor musun?"

"Evet."

"Yani Lucky'yi terk mi edeceksin?"

Genç adam irkildi.

"Yani sen bu ilişkinin sürdüğünü biliyor muydun?"

"Evet, çok iyi biliyordum."

"Ama hiçbir şey söylemedin?"

"Ne söyleyecektim? Neden? Yıllar önce bu konuyu kapadık. Her ikimiz de ayrılmak istemiyorduk. Bu yüzden de herkesin kendi yoluna gitmesine, toplum içinde durumu belli etmeyip, birlikte görünmeye karar vermedik mi?" Adamın konuşmasına fırsat vermeden ekledi. "Peki şimdi neden birden İngiltere'ye dönmek istiyorsun?"

"Çünkü bıçak kemiğe dayandı. Artık dayanamıyorum Evelyn. Bu olanaksız, yapamam!" O sessiz ve sakin Edward Hillingdon birden değişmişti. Elleri titriyordu, soğuk, duyarsız yüz ifadesi ıstırapla yoğrulmuş gibiydi, yutkunup duruyordu.

"Tanrım! *Sorun* ne Edward?"

"Sorun filan yok, yalnızca buradan gitmek istiyorum..."

"Sen Lucky'ye deli gibi âşıktın. Artık bu aşk bitti mi? Bana anlatmaya çalıştığın bu mu?"

"Evet. Tabii senin beni eskisi gibi sevmeni bekleyemem, bunu biliyorum."

"Lütfen, şimdi bunun sırası değil! Yalnızca seni böyle altüst eden şeyin ne olduğunu anlamaya çalışıyorum."

"Altüst olmuş filan değilim."

"Aksine, perişan durumdasın. Neden?"

"Bu açık değil mi?"

Evelyn, "Hayır değil," dedi. "Bu konuyu açıkça konuşalım. Bir kadınla bir ilişki yaşadın. Bu olağan bir şey. Artık bu ilişki bitti. Yoksa bitmedi mi? Belki de onun açısından bitmedi. Sorun bu mu? Greg durumu biliyor mu? Bunu kendi kendime çok sordum."

Edward ellerini açtı.

"Bilemiyorum, bu konuda bana hiçbir şey söylemedi. Bana her zaman dostça davranıyor."

Evelyn, düşünceli bir şekilde mırıldandı. "Bazı erkekler ne kadar aptal olabiliyorlar. Yoksa acaba Greg'in de başka biriyle ilişkisi mi var?"

Edward birden heyecanlandı. "O sana asıldı, değil mi? Doğruyu söyle bana, çok iyi biliyorum onun sana..."

Evelyn umursamaz bir tavırla, "Evet ama," dedi. "O zaten herkese asılıyor. Greg öyle bir adam işte. Sanırım aslında bu davranışlarında ciddi de değil. Yalnızca çapkın erkek rolü hoşuna gidiyor."

"Onu beğeniyor musun Evelyn? Gerçeği bilmek istiyorum."

"Greg'i mi? Onu seviyorum, beni eğlendiriyor. Ama hepsi bu, Greg iyi bir dost."

"Hepsi bu kadar mı? Ah, sana bir inanabilsem."

Evelyn soğuk bir ifadeyle, "Bunun senin için gerçekten önemli olduğunu hiç sanmıyorum." dedi.

"Sanırım bunu hak ettim."

Evelyn pencereye doğru gitti, verandaya baktı ve yeniden içeri döndü.

"*Gerçekten* seni neyin bu kadar sarstığını öğrenmek istiyorum Edward."

"Söyledim ya."

"Acaba?"

"Böylesi geçici bir çılgınlığın her şey olup bittikten sonra insana ne kadar tuhaf geldiğini anlayamaman doğal."

"Sanırım en azından anlamaya çalışabilirim. Beni şimdi asıl endişelendiren Lucky'nin seni sıkboğaz etmesi. O şimdi terk edilmiş bir metresten öte pençelerini açmış dişi bir kaplan. Bana gerçeği *söylemelisin* Edward. Senin yanında olmamı istiyorsan bunu yapmalısın."

Genç adam çok güç duyulacak kadar kısık bir sesle, "Eğer Lucky'den hemen uzaklaşmazsam," diye fısıldadı. "Onu öldüreceğim."

"Lucky'yi mi öldüreceksin? Neden?"

"Bana yaptırdığı bir şey yüzünden..."

"Sana ne yaptırdı?"

"Ben onun cinayet işlemesine yardım ettim..."

Bu sözler ağızdan çıkmıştı bir kere, artık geri dönüşü yoktu. Derin ve uzun bir sessizlik oldu. Evelyn şaşkınlık içinde kocasına bakıyordu.

"Ne dediğinin farkında mısın?"

"Evet. Tabii ki gerçekte ne yaptığımın farkında değildim. Benden kendisi için eczaneden bir şeyler almamı istedi. Bilmiyordum, o ilaçları ne yapacağı konusunda en ufak bir fikrim bile yoktu. Ben yalnızca onun elindeki reçetenin kopyasını aldım..."

"Bu ne zaman oldu?"

"Dört yıl önce, biz Martinique'teyken. Greg'in... Greg'in karısı... karısı..."

"Greg'in ilk karısını, yani Gail'i mi kastediyorsun? Yani onu Lucky mi zehirledi?"

"Evet. Ben de Lucky'ye yardım etmiş oldum. Durumu anladığımda da..."

Evelyn, kocasının sözünü kesti.

"Sen durumu anlayınca Lucky sana, reçeteyi *yazanın*, ilaçları *satın alanın* sen olduğunu, bu suçu birlikte işlediğinizi söyledi. Öyle mi?"

"Evet. Bana bunu acıma duygusuyla yaptığını, Gail'in çok ıstırap çektiğini, Lucky'ye bu ıstırabına son vermesi için yalvardığını söyledi."

"Yani Lucky, Gail'i acıdığı için öldürdü, öyle mi? Ve sen de buna inandın!"

Edward Hillingdon bir an sesini çıkarmadı.

Sonra da, "Hayır," diye mırıldandı. "Aslında inanmadım, içimden bir ses doğru olmadığını söylüyordu. Ama kabul ettim, çünkü Lucky'ye inanmak *istiyordum*. Çünkü o aklımı başımdan almıştı, onun için çıldırıyordum."

"Ya sonra? Lucky, Greg'le evlenince inandın mı?"

"O zamana kadar buna kendimi inandırmıştım."

"Ya Greg, o bu olay hakkında ne biliyor?"

"Hiçbir şey bilmiyor."

"İşte buna inanmam."

Edward Hillingdon birden parladı. "Evelyn, artık bütün bunlardan kurtulmam *gerek*. O kadın hâlâ yaptığımı yüzüme vuruyor. Artık onu sevmediğimi biliyor. Sevmek mi? Ondan nefret ediyorum. Ama o birlikte yaptığımız bu şey yüzünden her an avucunda olduğumu hissettiriyor bana..."

Evelyn, odada bir aşağı bir yukarı dolaşıyordu. Sonunda durup, kocasına döndü.

"Senin sorunun ne biliyor musun Edward? Sen anlamsız derecede duygusalsın, üstelik çok kolay etki altında kalıyorsun. Lucky denilen o şeytan kadın duyduğun suçluluk duygusundan yararlanarak seni parmağında oynatıyor. Sana bunu İncil'den basit ayetler-

le açıklamaya çalışacağım, Edward. Sen zina yaptığın için suçluluk duyuyorsun, cinayetten dolayı değil. Lucky'yle kurduğun ilişki yüzünden vicdan azabı çektin, sonra kadın seni işleyeceği cinayete alet etti, seni bu cinayete ortak olduğuna inandırmayı başardı. Ama bu *doğru* değil."

"Evelyn..." Adam, karısına doğru ilerledi.

Evelyn gerileyerek kocasını dikkatle süzdü.

"Bütün bunlar doğru mu Edward? Doğru mu? Yoksa uyduruyor musun?"

"Evelyn! Allah aşkına, neden böyle bir şey yapayım ki?"

Evelyn Hillingdon, ağır ağır, "Bilemem," dedi. "Belki ben de artık insanlara güvenemiyorum. Ve belki de... ah, bilemiyorum, belki de artık ben gerçeği yalandan ayırt edemeyecek hale geldim."

"Bütün bunları bırakalım, İngiltere'ye evimize dönelim."

"Evet. Döneceğiz. Ama şimdi değil."

"Neden?"

"Şimdilik, her şey normalmiş gibi davranmalıyız. Bu önemli. Anlıyor musun Edward? Lucky bu niyetimizi sezmemeli..."

13. BÖLÜM

Victoria Johnson'un Ölümü

Gece yarısı olmak üzereydi. Orkestra sonunda çalmayı bırakmıştı. Tim yemek salonunun kapısından terasa bakıyordu. Boşalan masalardaki birkaç lambayı söndürmüştü.

Birden arkasında bir ses duydu.

"Tim, sizinle bir dakika konuşabilir miyim?"

Genç adam irkildi.

"Merhaba Evelyn, sizin için ne yapabilirim?"

Evelyn, etrafına bakındı. "Şu masaya gidelim. Bir dakika oturalım."

Evelyn terasın en ucundaki masaya doğru gitti. Yakınlarında hiç kimse yoktu.

"Tim, sizinle bu şekilde konuştuğum için beni bağışlayın. Ama ben Molly için endişeleniyorum."

Tim'in birden yüzü değişti.

Soğuk bir ifadeyle, "Molly'nin nesi var?" diye sordu.

"Onun pek iyi olduğunu sanmıyorum. Sanırım sinirleri bozuk, çok gergin."

"Son zamanlarda her şey onu geriyor."

"Bence onun bir doktora görünmesi iyi olur."

"Evet, biliyorum, ama Molly bunu istemiyor. Doktorlardan nefret ediyor."

"Neden?"

"Ne? Ne demek istiyorsunuz?"

"Neden dedim? Molly doktora gitmekten neden hoşlanmıyor?"

Tim anlaşılmaz birkaç sözcük mırıldandı.

"Şey... bazıları böyledir... böyle şeyler yaparlar, bilirsiniz işte. Şey, bu bir anlamda, kendilerinden korkmak gibi bir şey."

"Siz de Molly için endişeleniyorsunuz, değil mi Tim?"

"Evet. Evet, oldukça."

"Ailesinden buraya gelip onunla kalacak biri yok mu?"

"Hayır. Bu durumu daha da kötüleştirir, çok daha kötüleştirir."

"Sorun ne Tim? Yani ailesiyle?"

"Hiç, bilinen şeyler işte. Anlaşamıyorlar. Sanırım Molly fazlasıyla sinirli ve onlarla geçinemiyor, özellikle de annesiyle. Zaten hiç anlaşamazlarmış. Onlar bazı açılardan biraz tuhaf bir aile ve Molly de onlarla tüm bağlarını koparmış. Bence iyi de yapmış."

Evelyn çekinerek, "Molly'nin bana anlattıklarından onun geçici şuur kayıpları yaşadığı anlaşılıyor." dedi. "Ayrıca insanlardan da korkuyormuş. Bu herkesi kendine düşman görme ya da 'izlenme manisini' andırıyor."

Tim, hiddetle haykırdı.

"Böyle söylemeyin! 'İzlenme manisi!' Herkes birbiri hakkında böyle şeyler iddia ediyor. Molly... şey... biraz gergin olabilir. Kalkıp buraya, Batı Hint Adaları'na geldi. Etraf zenci dolu. Biliyorsunuz bazı insanların Karayipler ve zenciler hakkında tuhaf düşünceleri vardır."

"Herhalde Molly gibi kızların değil."

"Kimin neden korktuğunu nasıl bilebiliriz ki. Kediyle aynı odada kalamayan insanlar var. Bazıları da üstlerine bir tırtıl düşse bayılırlar."

"Size öneride bulunmak hoşuma gitmiyor ama Molly'nin... şey... bir psikiyatrtla görüşmesi doğru olmaz mı?"

Tim birden parladı.

"*Hayır!* İnsanların karımla oynamalarına, kafasını altüst etmelerine izin veremem! Psikiyatrlara inanmıyorum! İnsanları daha kötü hale sokuyorlar! Eğer Molly'nin annesi psikiyatri uzmanlarına gitmeseydi..."

"Demek Molly'nin ailesinde bu tür sorunları olanlar *var*, öyle mi? Yani ailenin geçmişinde..." Evelyn doğru kelimeyi bulmaya çalıştı. "Ruhsal dengesizlik..."

"Bu konuyu konuşmak istemiyorum. Onu bütün bunlardan uzaklaştırdım ve o çok da iyiydi, gayet iyiydi. Şu aralar biraz sinirleri bozuk, bir tür depresyon bu... Bu kalıtsal bir durum değil. Bunu artık herkes biliyor. Eski görüşlerin ne kadar yanlış olduğu ortaya çıktı. Molly'nin ruh sağlığında bir sorun yok. Aklı başında. Yalnızca... Ah! Sanırım her şeyi başlatan ihtiyar Palgrave'ın ölümü oldu."

Evelyn, düşünceli bir tavırla mırıldandı.

"Anlıyorum. Ama Binbaşı Palgrave'ın ölümünde endişelenecek bir şey yoktu, değil mi?"

"Tabii yoktu. Ama birinin böyle birdenbire ölmesi onda şok etkisi yaptı."

Tim'in yüzünde öylesine çaresiz ve bitkin bir ifade vardı ki Evelyn'in yüreği sızladı. Uzanıp, elini genç adamın koluna koydu.

"Neyse, umarım ne yaptığınızı biliyorsunuzdur Tim. Eğer size herhangi bir şekilde yardımım dokunabilirse, yani, isterseniz Molly'yle New York'a ya da Miami'ye, yahut da birinci sınıf tıbbi destek alabileceği herhangi bir yere gidebilirim."

"Çok iyisiniz Evelyn, ama Molly'nin bir şeyi yok. Zaten iyileşmeye başladı bile. Atlatacak bunu."

Evelyn şüphe ile başını salladı. Sonra da ağır ağır dönerek boylu boyunca terasa baktı. Konukların büyük kısmı bungalovlarına çekilmişti. Evelyn bir şey bırakmış olup olmadığına bakmak için yemekte oturduğu masaya doğru yürüdü. O anda Tim'in çığlığını duyarak, birden başını çevirdi. Genç adam terasın ucundaki merdivenlerin altına bakıyordu. Evelyn onun bakışlarını izledi. Ve bir anda donakaldı.

Molly, kumsala inen merdivenlerden çıkıyordu. Derin derin soluk alıyor, hıçkırıyor, tuhaf bir şekilde bir sağa bir sola yalpalayarak koşmaya çalışıyordu.

Tim, "Molly," diye bağırdı. "Ne oldu?"

Karısına doğru koştu. Evelyn de onu izledi. Bu arada Molly en üst basamaya ulaşmıştı. Elleri arkasında orada duruyordu.

Soluk soluğa hıçkırarak, "Onu buldum..." dedi. "Çalılıkların arasında... Orada... çalılıkların arasında... Ellerime bak... *ellerime* bak!" Sesi boğuklaştı. Molly ellerini öne doğru uzattı. Genç kadının parmaklarındaki koyu renkli tuhaf lekeleri gören Evelyn'in ilk anda soluğu kesildi. Loş ışıkta siyah görünüyorlardı ama Evelyn lekelerin asıl renginin kırmızı olduğunu biliyordu.

Tim, "Ne oldu Molly?" diye bağırdı.

Molly fısıldadı. "Aşağıda..." Ayakta sallanıyordu. "Çalılıkların arasında..."

Tim bir an duraksadı. Evelyn'e baktı. Sonra da karısını hafifçe Evelyn'e doğru iterek, hızla merdivenlerden indi. Evelyn kolunu Molly'nin beline doladı.

"Gel Molly. Biraz otur. Hah, şöyle. Bir şeyler içmelisin iyi gelir."

Molly kendini koltuğa bıraktı, öne doğru eğilerek, alnını masaya, kavuşturduğu kollarının üzerine koydu. Evelyn ona başka bir şey sormadı. Molly'ye kendini toparlaması için zaman tanımanın daha doğru olacağını düşünüyordu.

Yalnızca içtenlikle, "Her şey yoluna girecek yavrum," diye mırıldandı. "Her şey yoluna girecek."

Molly iç çekerek mırıldandı.

"Bilemiyorum. Ne olduğunu bilmiyorum. Hiçbir şey bilmiyorum. Anımsamıyorum. Ben..." Birden başını kaldırdı. "Neyim var benim? *Neyim* var benim?"

"Bir şeyin yok yavrum. Bir şeyin yok."

Tim, ağır ağır merdivenlerden çıkıyordu. Yüzü berbattı. Evelyn ona baktı ve ne olduğunu sorarcasına kaşlarını kaldırdı.

Tim, "Bizim kızlardan biri," dedi. "Adı neydi? Şey... Victoria... Biri onu bıçaklamış."

14. BÖLÜM

Soruşturma

I

Molly yatağında yatıyordu. Doktor Graham ve Batı Hint Adaları'nın adlı tabibi Robertson karyolanın bir tarafında, Tim de öbür tarafında duruyordu. Robertson, Molly'nin bileğini tutmuş, nabzını kontrol ediyordu. Dönüp, karyolanın ayakucunda bekleyen polis üniformalı, esmer ve ince adama başını salladı. Bu kişi St. Honoré polisinden Müfettiş Weston'du.

Doktor, "Yalnızca çok kısa bir ifade," dedi. "Fazlası olmaz."

Diğer adam başıyla onayladı.

"Evet Bayan Kendal, bize yalnızca kızı nasıl bulduğunuzu anlatın lütfen."

Bir an yatakta yatan kadının bu soruyu duymamış olduğunu sandılar. Ama Molly, derinden gelen, çok güç duyulan bir sesle konuşmaya başladı.

"Çalılıkların arasında... beyaz..."

"Beyaz bir şey gördünüz ve bunun ne olduğunu anlamak için baktınız? Öyle mi?"

"Evet... beyaz. Orada yatıyordu... denedim... onu kaldırmaya çalıştım. O... kan... ellerim kan içinde kaldı."

Molly titremeye başladı.

Doktor Graham başını salladı. Robertson fısıldadı:

"Daha fazlasına dayanamayacak."

"Kumsala inen yolda ne yapıyordunuz Bayan Kendal?"

"Ilık... güzel... deniz..."

"Kızın kim olduğunu biliyor musunuz?"

"Victoria... iyi... iyi bir kız. Gülüyor... hep gülüyor. Ama artık gülmeyecek, bir daha asla gülmeyecek. Hiç unutmayacağım, asla unutmayacağım..." Sesi yükselmeğe, isterik bir hal almaya başladı.

"Molly... yapma." Konuşan Tim'di.

"Sakin olun... sakin olun..." Doktor Robertson yatıştırıcı ama otoriter bir tonda konuştu. "Yalnızca rahatlayın. Kendinizi bırakın Bayan Kendal. Yalnızca bir iğne..." Enjektörünü çıkardı. "Artık önümüzdeki yirmi dört saat boyunca ifadesini almanız mümkün olmayacaktır. *Uygun olduğu zaman* ben size bildiririm."

II

İriyarı, yakışıklı zenci masada oturan adamlara teker teker baktı.

"Tanrı şahidim olsun ki bütün bildiğim bu kadar. Size anlattıklarımın dışında başka bir bilgim yok." Alnında boncuk boncuk ter birikmişti.

Daventry iç geçirdi. Soruşturmayı yürüten St. Honoré cinayet masasından Müfettiş Weston eliyle zenciye gidebileceğini işaret etti. İriyarı Jim Ellis, ayaklarını sürüyerek dışarı çıktı.

Weston, "Tabii ki tüm bildiği bu kadar değil," dedi. Müfettiş adalılara özgü o yumuşak ses tonuyla konuşuyordu. "Ama ondan daha fazlasını öğrenemeyiz."

Daventry sordu. "Adamın bu işle ilgisi olmadığına mı inanıyorsunuz?"

"Evet. Victoria'yla iyi geçindikleri anlaşılıyor."

"Evli değiller miymiş?"

Müfettiş Weston'un dudaklarının kenarlarında hafif bir gülümseme belirdi.

"Hayır, evli değiller. Adalarda pek fazla evlilik olmuyor. Neyse ki çocuklarını vaftiz ettiriyorlar. Victoria'nın da Jim Ellis'ten iki çocuğu var."

"Ne dersiniz, acaba adam da; bu konu her ne ise, kızla işbirliği içinde miydi?"

"Sanmıyorum. Adam böyle bir şeye kalkışmaktan çekinirdi. Hatta bence, Victoria da pek bir şey bilmiyordu."

"Ama yine de şantaj yapmasına yetti, değil mi?"

"Buna şantaj denilebilir mi, bilemiyorum? Bence Victoria bu sözcüğün anlamını bile bilmiyordu. Bir kimsenin dilini tutmak için para istemesi şantaj olarak nitelendirilmeyebilir. Bakın, burada kalanların bazıları zengin *playboy*'lar ve onların ahlak anlayışlarının da pek sağlam olduğu söylenemez." Sesinde hafiften iğneleyici bir ton vardı.

Daventry başını salladı.

"Evet, buraya her tipten adam geldiğini ben de kabul ediyorum. Kiminle yattığının bilinmesini istemeyen bir kadın, odasına bakan hizmetçi kıza bir hediye verebilir. Açıkça söylenmese de her ikisi de bunun hizmetçinin dilini tutması için olduğunu bilir."

"Kesinlikle!"

Daventry, "Ama bu," diye itiraz etti. "*Öyle* bir şey değil. Bu cinayet."

"Ben kızın konunun bu kadar ciddi olduğunu düşündüğünden şüpheliyim. Kız bir şey gördü, sanırım şu ilaç şişesiyle ilgili olarak

gördüğü bir şey bu. Gördüğü her ne ise bu onu şaşırttı, bir anlam veremedi. Sanırım ilaç şişesi aslında Bay Dyson'unmuş. Bence öncelikle onunla konuşsak iyi olacak."

Gregory, her zamanki neşeli havasıyla içeriye girdi.

"İşte buradayım. Sizin için ne yapabilirim? Zavallı kız, ona çok acıdım. İyi bir kızdı. Karım da ben de onu severdik. Herhalde sevgilisi olacak o adamla kavga etti. Aslına bakılırsa kız mutlu görünüyordu, bir sorunu varmış gibi görünmüyordu. Daha dün gece onunla şakalaştık."

"Zannedersem siz Serenite adlı bir ilaç kullanıyormuşsunuz Bay Dyson?"

"Evet, doğru. Küçük, pembe haplar."

"Bu ilaç için reçeteniz var mı?"

"Evet. İsterseniz gösterebilirim. Yüksek tansiyonum var, şu günlerde birçok kişinin olduğu gibi."

"Ama bunu bilen pek yok."

"Şey... ben bundan bahsetmekten pek hoşlanmıyorum. Ben her zaman sağlıklı, güçlü kuvvetli, dinç bir adam oldum, durmadan hastalıklarını anlatan insanlardan da hiç hoşlanmam."

"Günde kaç hap içiyordunuz?"

"İki, yerine göre üç."

"Yanınızda ilaç stokunuz var mı?"

"Evet. Yanımda yarım düzine kadar getirdim. Ama bunlar valizimde ve o da kilitli. Yalnızca kullandığım tek bir şişeyi dışarıda tutuyorum."

"Duyduğuma göre birkaç gün evvel bu şişeyi bulamamışsınız."

"Evet doğru."

"O kıza, yani Victoria Johnson'a ilacı görüp görmediğini sormuşsunuz."

"Evet sordum."

"Ne yanıt verdi?"

"Şişeyi son gördüğünde rafta olduğunu söyledi. Yine de etrafa bakınacağını belirtti."

"Peki sonra ne oldu?"

"Bir süre sonra Victoria elinde şişeyle bana geldi. Kayıp olan ilacımın bu olup olmadığını sordu."

"Peki siz ne dediniz?"

"Ben de, aradığım ilacın gerçekten de o olduğunu belirttim ve şişeyi nerede bulduğunu sordum. Binbaşı Palgrave'ın odasında bulduğunu söyledi. Meraklanmıştım. 'Tanrı aşkına şişe oraya nasıl gitmiş?' diye sordum."

"Bu sorunuza ne yanıt verdi?"

"Bilmediğini söyledi. Ama..." Greg duraksadı.

"Evet Bay Dyson?"

"Bana kız söylediğinden fazlasını biliyormuş gibi geldi ama pek aldırmadım. Sonuçta bu önemli de değildi. Söylediğim gibi yanımda yedek ilaç var. Belki de bu yüzden ilacı yemek salonunda ya da bir yerde bırakmış olabileceğimi ve ihtiyar Palgrave'ın da bir nedenle aldığını düşündüm. Belki de ilacı bana geri vermek için alıp cebine koydu, sonra da unuttu."

"Bu konuda tüm bildiğiniz bu kadar mı Bay Dyson?"

"Evet, hepsi bu kadar. Size yardımcı olamadıysam bağışlayın. Bu önemli miydi? Neden?"

Weston omuz silkti.

"Bu koşullarda her şey bizim için önemli olabilir."

"Ama hapların bu konuyla ne ilgisi var anlamıyorum? O zavallı kız bıçaklandığı sırada nerede olduğumu, ne yaptığımı öğrenmek istediğinizi sanıyordum. Bütün bunları dikkatle yazdım."

Weston düşünceli bir şekilde ona baktı.

"Sahi mi? Gerçekten çok düşüncelisiniz Bay Dyson."

Greg, "Böylece herkesi zahmetten kurtaracağımı düşündüm," dedi. Masaya koyduğu kâğıdı ileri doğru itti.

Weston kâğıdı incelerken Daventry, sandalyesini yaklaştırarak omzunun üzerinden baktı.

Bir iki dakikalık sessizlikten sonra müfettiş, "Son derece açık. Siz ve karınız dokuza on kalaya kadar bungalovunuzda akşam yemeği için giyiniyormuşsunuz. Daha sonra da terasa gidip, orada Senyora Caspearo'yla kokteyl içmişsiniz. Dokuzu çeyrek geçe Bay ve Bayan Hillingdon da size katılmış ve hep birlikte yemek salonuna girmişsiniz. Anımsadığınız kadarıyla da on bir buçuk sularında yatmışsınız."

Greg, "Evet," dedi. "Aslında kızın kaçta öldürüldüğünü bilmiyorum ama?"

Greg'in konuşmasındaki bu gizli soruyu Müfettiş Weston anlamazlıktan geldi. Greg ekledi. "Anladığıma göre onu Bayan Kendal bulmuş. Bu onun için çok kötü bir şok olmalı."

"Evet. Doktor Robertson kendisine sakinleştirici bir ilaç verdi."

"Sanırım olay çok geç vakit, herkes yattıktan sonra olmuş. Öyle değil mi?"

"Evet."

"Uzun süre geçmiş mi? Yani Bayan Kendal onu bulana kadar demek istiyorum?"

Weston, sakin sakin, "Henüz kesin cinayet saatini saptayamadık," dedi.

"Zavallı küçük Molly. Bu onun için çok kötü bir şok olmalı. Doğrusunu isterseniz *onu* dün gece pek ortalıkta görmedim. Başının ağrıdığını ya da bir rahatsızlığı olduğunu ve yattığını düşündüm."

"Bayan Kendal'ı en son ne zaman *gördünüz*?"

"Oldukça erken bir saatte, giysilerimi değiştirmeye gitmeden önce. Masaların düzenlenmesiyle ilgileniyor, bıçakların yerlerini değiştiriyordu."

"Anlıyorum."

Greg, "O sırada neşesi yerindeydi," dedi. "Hatta benimle şakalaştı bile. Çok hoş bir kız o. Hepimiz onu çok seviyoruz. Doğrusu Tim çok şanslı bir adam."

"Neyse, teşekkür ederiz Bay Dyson, çok yardımcı oldunuz. Victoria'nın haplarınızı size iade ederken söylediklerine ilişkin olarak anımsadığınız başka bir şey var mıydı?"

"Hayır... Her şeyi söyledim. Bana aradığım ilacın o olup olmadığını sordu. Şişeyi ihtiyar Palgrave'ın odasında bulduğunu söyledi."

"İlacı oraya kimin koyduğunu bilmiyor muydu?"

"Sanmıyorum. Doğrusu sözlerini tam olarak anımsamıyorum."

"Teşekkür ederiz Bay Dyson."

Gregory, dışarı çıktı.

Weston, yavaşça tırnağıyla kâğıda vurdu. "Ne kadar da düşünceli değil mi? Dün gece nerede olduğunu bilmemizi çok istiyor."

Daventry, "Sence de gereğinden fazla hevesli, değil mi?" diye sordu.

"Bu konuda kesin bir şey söylemek zor. Bildiğiniz gibi bazı kimseler vardır, kendi güvenliklerini her şeyin üstünde tutar, bu gibi olaylara karışmayı hiç istemezler. Bunun nedeni genellikle bir şey bilmeleri ya da suçlu olmaları değildir. Ama bazen öyle de olabilir."

"Peki ya fırsat konusundaki görüşünüz? Aslında hiç kimsenin kesin bir tanığı yok. Müzik çalıyor, çiftler dans ediyor, insanlar terasa gelip gidiyorlarmış. Bazı konuklar masalarından kalkıyor, gidiyor, sonra yeniden yemek salonuna dönüyorlarmış. Kadınlar burunlarını pudralamaya gitmiş. Erkekler sıkılıp dolaşmış. Dyson da bu

arada gizlice sıvışmış olabilir. Hoş bunu hepsi yapabilirdi ya. Ama Dyson, böyle bir şey yapmadığını kanıtlamaya pek hevesli." Düşünceli bakışlarla kâğıdı inceledi. "Demek Bayan Kendal masadaki bıçakları düzeltiyormuş. Acaba adam bundan özellikle mi bahsetti?"

"Size öyle mi geldi?"

Diğeri düşündü.

"Bence bu olabilir."

O sırada iki adamın oturduğu odanın önünde bir gürültü koptu. Biri yüksek ve tiz bir sesle içeri girmekte ısrar ediyordu.

"Anlatacaklarım var! Bir şey anlatmam gerekiyor. Beni içeri alın. Beni polislerin yanına sokun."

Üniformalı bir polis memuru kapıyı açtı.

"Aşçılardan biri burada. Sizi görmek için ısrar ediyor. Bilmeniz gereken bir şey olduğunu söylüyor."

Başında aşçı bonesi olan korku içinde, esmer bir adam polis memurunu iterek odaya daldı. Aşçı yamaklarından biriydi. St. Honoré'nin yerlilerinden değil, Kübalı'ydı.

"Size bir şey anlatacağım. Anlatmalıyım. Kadın mutfağımdan geçti. Evet, geçti. Elinde bıçak vardı. Bir bıçak, anlıyor musunuz? Mutfağımdan geçip, arka kapıdan çıktı. Bahçeye indi. Ben onu gördüm."

Daventry, "Sakin olun," dedi. "Sakin olun. Kimden bahsediyorsunuz?"

"Kimden bahsettiğimi söyleyeceğim. Patronun karısı. Bayan Kendal. Ondan bahsediyorum işte. Elinde bıçak vardı ve karanlığa karıştı. Yemekten önce oldu bu ve *geri de gelmedi*."

15. BÖLÜM

Soruşturma Devam Ediyor

I

"Sizinle biraz konuşabilir miyiz Bay Kendal?"

"Elbette." Masanın başında oturan Tim başını kaldırdı. Önündeki kâğıtları yana iterek müfettişe oturması için sandalyeyi işaret etti. Yüz hatları iyice gergindi, sinirli ve üzgün bir ifadesi vardı. Berbat görünüyordu.

"Nasıl, bir ilerleme var mı? Bir şeyler öğrendiniz mi? Kadere bakın, bu ne şanssızlık. Biliyor musunuz, konuklarımız otelden ayrılmak istiyorlar, şimdiden geri dönme planları yapmaya başladılar bile. Tam da başarılı olduk derken. Tanrım, bu otelin Molly ve benim için ne demek olduğunu hiç bilemezsiniz. Bütün mal varlığımızı bu otel için harcadık."

Müfettiş Weston, "Durumun sizin için ne kadar güç olduğunu biliyoruz," dedi. "Sakın sizinle aynı düşünceleri paylaşmadığımızı düşünmeyin."

"Şu olay bir an önce aydınlansa," dedi Tim iç geçirerek. "Menfur Victoria. Ah! Onun hakkında böyle konuşmamam gerektiğini biliyorum. Aslında Victoria çok iyi bir kızdı. Ama onu böyle öldürmelerinin basit bir nedeni olmalı, bir entrika ya da yaşadığı bir aşk macerası. Belki de kocası..."

"Jim Ellis onun kocası değildi ama iyi geçinen bir çift oldukları kesin."

Tim yineledi. "Şu olay *bir an önce* aydınlansa! Affedersiniz, benimle bir konu hakkında konuşmak, bir şeyler sormak istiyordunuz değil mi?"

"Evet. Dün gece hakkında. Adli tabibe göre Victoria dün gece 22.30'la gece yarısı arasında öldürülmüş. Oteldeki yaşam göz önüne alınırsa, kimse nerede olduğunu tam olarak kanıtlayamıyor. Kimi etrafta dolaşıyor, dans ediyor, kimisi terasa girip çıkıyormuş. Durumumuz çok güç."

"Sanırım öyledir. Yani gerçekten Victoria'yı otel müşterilerinden birinin öldürmüş olabileceğini mi düşünüyorsunuz? Sözlerinizden bunu mu anlamalıyım?"

"Her olasılığın üzerinde durmamız gerekiyor Bay Kendal. Ama ben size asıl aşçılarınızdan birinin verdiği ifadeyle ilgili olarak bazı sorular yöneltmek istiyorum."

"Ah! Hangisi? Ne dedi?"

"Sanırım adam Kübalı."

"Otelde iki Kübalı ve bir Porto Rikolu var."

"Bu Enrico adlı aşçı, karınızın yemek salonundan mutfağa girdiğini ve oradan da bahçeye çıktığını söyledi. O sırada Bayan Kendal'ın elinde bir bıçak varmış."

Tim, Weston'u hayretle süzdü.

"Molly'nin elinde bıçak mı varmış! Şey, neden olmasın? Yani siz... şey. Ne demeye çalışıyorsunuz?"

"Müşteriler yemek salonuna girmeden önceki bir olaydan söz ediyorum. Saat 20.30 filan olmalı. Sanırım siz o sırada şef garson Fernando'yla konuşuyormuşsunuz."

"Evet." Tim, o geceyi düşündü. "Evet, anımsadım."

"O sırada karınız terastan içeri girdi, değil mi?"

Tim, "Evet," diye cevap verdi. "Daima gidip masalara bakardı. Bazen çocuklar bardakları, çatal bıçakları filan yanlış yere koyuyor

ya da bazı şeyleri unutuyorlar. Herhalde o gece de öyle oldu. Molly takımları düzeltti. Bir bıçak ya da kaşık fazlaydı, o da eline aldı."

"Ve terastan yemek salonuna girdi. Sizinle konuştu mu?"

"Evet. Bir iki kelime konuştuk."

"Bayan Kendal ne dedi? Bunu anımsıyor musunuz?"

"Sanırım ben ona kiminle konuştuğunu sordum. Dışarıda sesler duymuştum."

"Peki, kiminle konuşuyormuş?"

"Gregory Dyson'la."

"Ah. Evet. *O* da öyle söyledi."

Tim sözlerini sürdürdü.

"Anladığıma göre Dyson, Molly'ye asılmış. Adamın işi gücü bu. Tabii çok sinirlendim. 'Tanrı'nın cezası!' diye bağırdım. Molly güldü ve gerektiği şekilde ağzının payını verdiğini söyledi. Molly bu anlamda çok akıllı bir kızdır. Otel işletmek öyle kolay bir şey değil, onun pozisyonunun da hiç kolay olmadığını kabul etmelisiniz. Konukları terslemek mümkün değil, dolayısıyla Molly gibi güzel bir kızın da böyle anlarda gülerek, şaka yaparak durumu idare etmesi gerekiyor. Gregory Dyson güzel bir kadın gördü mü kendini kaybediyor."

"Bayan Kendal'la Bay Dyson arasında hiç tartışma çıktı mı?"

"Hayır sanmıyorum. Söylediğim gibi, Molly sanırım yine gülerek durumu idare etmeye çalıştı."

"Elinde bıçak olup olmadığını kesin bir şekilde söyleyemiyorsunuz, değil mi?"

"Anımsamıyorum... olmadığından eminim. Evet, evet... kesinlikle eminim."

"Ama biraz önce dediniz ki..."

"Bakın, demek istediğim Molly, yemek salonuna ya da mutfağa girdiyse o zaman bir yerlerden bir bıçak almış olabileceği ve elinde bıçak olmasının da doğal sayılması gerektiği. Bu arada şimdi o geceyi çok iyi anımsıyorum, yemek salonundan içeri girişini. Elinde bir şey yoktu. *Hiçbir şey.* Bu kesin."

Weston, "Anlıyorum," dedi.

Tim, ona endişeyle baktı.

"Amacınız ne? O Tanrı'nın cezası budala Enrico... Manuel... artık hangisiyse, ne söyledi?"

"Karınızın mutfağa girdiğini, perişan göründüğünü ve elinde de bir bıçak olduğunu."

"Yalnızca durumu dramatize ediyor."

"Yemek sırasında ya da sonrasında karınızla konuştunuz mu?"

"Hayır, konuştuğumu sanmıyorum. Doğrusunu isterseniz, çok işim vardı."

"Yemek sırasında karınız salonda mıydı?"

"Ben... ah, evet, yemek boyunca sürekli masaların arasında dolaşır, konuklarla sohbet eder, her şeyi kontrol ederiz."

"Bayan Kendal'la hiç konuşmadınız mı?"

"Hayır. Konuştuğumu sanmıyorum... Genellikle çok işimiz oluyor. Birbirimizin ne yaptığını pek izleyemiyor ve tabii konuşmaya da pek zaman bulamıyoruz."

"Yani karınızla yaklaşık üç saat kadar sonraya, yani cesedi bulduğu zamana kadar konuştuğunuzu pek hatırlamıyor musunuz?"

"Bu Molly için müthiş bir şok oldu. Korkunç bir durumdu."

"Biliyorum. Gerçekten kötü bir deneyim. Karınız neden o saatte kumsala inen yolda yürüyor olabilir?"

"Yemek stresinin bitmesinin ardından genellikle biraz dolaşır. Yani konuklardan bir iki dakika uzaklaşıp biraz soluklanır."

"Sanırım o geri geldiği sırada Bayan Hillingdon'la konuşuyordunuz?"

"Evet. Zaten konukların büyük bir çoğunluğu yatmıştı."

"Bayan Hillingdon'la neden bahsediyordunuz?"

"Şundan bundan. Özel bir şey değil. Neden sordunuz? Evelyn size ne söyledi?"

"Şu ana kadar bir şey söylemedi. Çünkü kendisiyle konuşmadık."

"Evelyn'le biraz sohbet ettik. Molly'den, otel yönetiminden filan... şundan bundan bahsettik işte."

"Ve sonra karınız teras merdivenlerinden çıktı ve size olanları anlattı."

"Evet."

"Evet, eli kanlı mıydı?"

"Tabii kanlıydı. Molly, kızın üzerine eğilmiş. Onu kaldırmaya çalışmış. Ne olduğunu anlayamamış. Bunda ne kötülük var? Elleri de kanlanmış tabii. Buraya bakın. Ne ima ediyorsunuz? Nereye varmaya çalışıyorsunuz?"

Daventry, onu sakinleştirmeye çalışarak, "Sakin olun," dedi. "Rica ederim, sakin olun. Bu konunun sizi ne kadar sarstığını, üzerinizdeki yükün büyüklüğünü anlıyorum Tim, ama bizim de bu olayı aydınlatmamız gerekiyor. Anladığım kadarıyla karınız son zamanlarda kendini pek iyi hissetmiyormuş."

"Saçmalık bu, çok iyiydi! Yalnızca Binbaşı Palgrave'ın ölümü onu biraz sarstı. Bu doğal. Sonuçta Molly duygusal bir kız."

Weston, "Eşiniz kendine gelir gelmez ona bir iki soru daha sormamız gerekiyor," dedi.

"Şimdi soramazsınız. Doktor ona sakinleştirici bir ilaç verdi ve rahatsız edilmemesi gerektiğini söyledi. Ona gözdağı vermenize, onu yıldırmanıza, üzmenize izin verecek değilim. Anlıyor musunuz?"

Weston, "Ona gözdağı verecek filan değiliz," dedi. "Biz yalnızca gerçekleri ortaya çıkarmaya çalışıyoruz. Şu an için onu rahatsız etmeyeceğiz ama doktor izin verir vermez kendisini göreceğiz." Sesi nazik ama katıydı.

II

Evelyn Hillingdon, her zamanki sakin ve soğuk haliyle kendisine gösterilen sandalyeye oturdu. Sorulan soruları dikkatlice dinledikten sonra biraz düşündü. Zekâ dolu, koyu renkli gözleriyle Weston'u süzdü.

"Evet," dedi sonunda. "Bayan Kendal merdivenlerden çıkıp cinayeti haber verdiği zaman biz de Bay Kendal ile terasta oturuyorduk."

"Kocanız orada değil miydi?"

"Hayır yatmıştı."

"Bay Kendal'la konuştuğunuz özel bir konu var mıydı?"

Evelyn, özenle boyadığı kaşlarını kaldırdı. Bu belirgin bir sitemdi.

Soğuk soğuk, "Bu nasıl bir soru?" diye mırıldandı. "Hayır, konuşmamızın hiçbir özel tarafı yoktu."

"Bay Kendal'la karısının sağlığından bahsettiniz mi?"

Evelyn yanıt vermeden yine düşündü.

"Doğrusu anımsamıyorum."

"Bundan emin misiniz?"

"Anımsamadığımdan mı? Sorunuz gerçekten çok tuhaf. İnsan farklı zamanlarda o kadar farklı şeylerden bahsediyor ki."

"Anladığıma göre son zamanlarda Bayan Kendal'ın sağlığı iyi değilmiş."

"Bilmem ki, bence Molly tamamen sağlıklı, belki biraz yorgun. Tabii ki böyle bir yeri idare etmek hiç de kolay değil, üstelik Molly'nin hiç deneyimi de yok. Doğal olarak zaman zaman bocalıyor."

"Bocalıyor." Weston ağır ağır bu sözcüğü yineledi. "Onun durumunu böyle mi ifade ediyorsunuz?"

"Belki modası geçmiş bir sözcük olabilir, ama hemen her şey için kullandığımız modern ifadeler kadar anlamlı. Sarılık için bir virüs enfeksiyonu, günlük hayatın getirdiği dertler için de nevroz diyoruz."

Kadının gülümsemesi Weston'u bir şekilde rahatsız etti. Evelyn Hillingdon'un çok zeki bir kadın olduğunu düşündü. Sonra ifadesiz bir yüzle oturan Daventry'ye bakarak kendi kendine, "Acaba o ne düşünüyor?" diye sordu.

Sonunda yeniden kadına döndü.

"Teşekkür ederim Bayan Hillingdon."

III

"Sizi üzmek istemiyoruz Bayan Kendal, ama bize o kızı nasıl bulduğunuzu anlatmanız gerekiyor. Doktor Graham, artık bizimle konuşabilecek kadar iyileşmiş olduğunuzu söyledi."

Molly, "Ah, evet," dedi. "Tamamen iyileştim." Sonra gergin, endişeli bir gülümsemeyle, "Büyük bir şok yaşadım," diye de ekledi. "Biliyorsunuz, bu çok korkunç bir şeydi."

"Evet, gerçekten öyle olmalı. Anladığım kadarıyla yemekten sonra dolaşmaya çıkmışsınız."

"Evet, ben sık sık yaparım bunu." Genç kadının gözlerini kaçırdığı, ellerini birbirine kenetleyip oynattığı Daventry'nin gözünden kaçmamıştı.

Weston, "Bu olay saat kaçta oldu, Bayan Kendal?" diye sordu.

"Şey, tam olarak bilemiyorum, saatle pek ilgilenmiyoruz."

"Orkestra hâlâ çalıyor muydu?"

"Evet... ya da bana öyle geldi. Tam olarak anımsamıyorum."

"Siz ne tarafa doğru yürüdünüz?"

"Oh, kumsala doğru."

"Sağa doğru mu, sola doğru mu?"

"Oh! Önce bir tarafa sonra diğerine... ben... ben... buna dikkat etmedim."

"Neden dikkat etmediniz Bayan Kendal?"

Molly, kaşlarını çattı.

"Sanırım şey, herhalde... bazı şeyler düşünüyordum."

"Düşündüğünüz belirli bir şey mi vardı?"

"Hayır, hayır, belli bir şeyi düşünmüyordum. Yalnızca otelde yapılması gereken bazı şeyleri tasarlıyordum." Yeniden ellerini sinirli bir şekilde birbirlerine kenetledi ve oynatmaya başladı. "Sonra beyaz bir şey fark ettim, çalılıkların arasında, gülhatmi fidanlarının yanında. Bunun ne olduğunu merak ettim. Durdum ve diz çöktüm..." Molly, güçlükle yutkundu. "Ve onu gördüm, Victoria'yı, bü-

zülüp yatmıştı. Başını kaldırmaya çalıştım. O zaman ellerim kan oldu." Sanki olanaksız bir şeyi anımsamış gibi şaşkınlıkla ellerine baktı. "Kan... ellerim."

"Evet, evet. Korkunç bir deneyim bu. Bize olayın bu yönünü daha fazla anlatmanız gerekmiyor. Sizce Victoria'yı dolaşmaya çıktıktan ne kadar zaman sonra buldunuz?"

"Bilmiyorum. Hiçbir fikrim yok."

"Bir saat? Yarım saat? Ya da bir saatten daha fazla..."

Molly yineledi.

"Bilmiyorum."

Daventry sakin ve kayıtsız bir tavırla sordu.

"Yürüyüşe çıkarken yanınıza bıçak aldınız mı?"

"Bıçak mı?" Molly şaşırmıştı. "Neden bıçak alayım?"

"Bunu sormamın nedeni, mutfaktakilerden birinin arka kapıdan bahçeye çıktığınız zaman elinizde bir bıçak olduğunu söylemiş olması."

Molly kaşlarını çattı.

"Ama ben mutfak kapısından çıkmadım ki. Oh, siz daha önceyi kastediyorsunuz, yemekten önceyi. Ama hiç sanmıyorum..."

"Belki de masaların üzerindekileri düzeltiyordunuz?"

"Bazen bunu yapmam gerekiyor. Sofraları doğru dürüst kuramıyorlar. Bıçaklar ya eksik oluyor ya da fazla. Çatal ve kaşıkların sayısı da doğru olmayabiliyor, böyle şeyler işte..."

"O gece de böyle bir şey oldu mu?"

"Belki olmuştur, sıradan bir şey. Benim için otomatiğe bağlanmış bir şey bu, düşünülecek ya da anımsanacak bir şey değil..."

"Yani o gece mutfaktan elinizde bıçakla çıkmış olabilirsiniz?"

"Çıktığımı sanmıyorum, böyle bir şey yapmadığımdan eminim..." Ve ekledi. "Tim oradaydı. O bilir. Tim'e sorun."

Weston, "O kızı, yani Victoria'yı sever miydiniz?" diye sordu. "İşte iyi miydi?"

"Evet. Çok iyi bir kızdı o."

"Kendisiyle hiç tartıştınız mı?"

"Tartışma mı? Hayır."

"Sizi herhangi bir şekilde tehdit etmedi mi?"

"Tehdit mi? Hayır. Ne demek istiyorsunuz?"

"Önemli değil. Sizce Victoria'yı kim öldürmüş olabilir? Bir fikriniz var mı?"

"Yok tabii." Genç kadın kararlı bir şekilde yanıt vermişti.

"Neyse, teşekkür ederim Bayan Kendal." Gülümsedi. "Sorularımız o kadar da korkunç değildi, öyle değil mi?"

"Hepsi bu kadar mı?"

"Şimdilik bu kadar."

Daventry yerinden kalkarak Molly'ye kapıyı açtı ve onun dışarı çıkmasını izledi.

Yerine dönerken, "Tim bilir," diye yineledi. "Tim'e sorun. Tim kesinlikle karısının elinde bıçak *olmadığını* söyledi."

Weston, ciddi bir tavırla, "Bence onun durumundaki her koca aynı şeyi söylerdi," dedi.

"Bence cinayet işlemek için yemek bıçağı pek uygun değil."

"Kullanılan *et bıçağıydı* Bay Daventry. O akşam listede biftek de vardı. Ve et bıçakları sürekli bilenerek, keskin olmaları sağlanır."

"Doğrusu biraz evvel konuştuğumuz kadının gözü kanlı bir katil olabileceğine inanamıyorum Weston."

"Henüz buna inanmanız gerekmiyor. Belki Bayan Kendal, yemekten önce elinde bıçakla bahçeye çıktı. Belki bunu fazla olduğu için masalardan birinden almıştı, belki bıçağın elinde olduğunun bile farkında değildi. Bunu bir yere bıraktı ya da düşürdü, başka biri, yani katil de bıçağı bulup kullandı ve Victoria'yı öldürdü. Ben de Bayan Kendal'ın katil olduğunu pek sanmıyorum."

Daventry düşünceli bir şekilde mırıldandı.

"Yine aynı şey. Kadının bütün bildiklerini söylemediğinden eminim. Zamanla ilgili belirsiz konuşuyor bu çok tuhaf. Neredeydi? Ne yapıyordu? O akşam kimse onun yemek salonunda olduğunu fark etmemiş."

"Kocası her zamanki gibi salondaymış ama karısı yokmuş..."

"Acaba Bayan Kendal biriyle - örneğin Victoria Johnson'la buluşmaya mı gitti?"

"Belki... belki de kadın, Victoria'yla buluşmaya gideni gördü."

"Gregory Dyson'u mu kastediyorsunuz?"

"Onun o akşam daha önceki bir saatte Victoria'yla konuştuğunu biliyoruz. Daha sonra yeniden buluşmalarını söylemiş olabilir. Anımsa, o akşam herkes terasta dolaşıp duruyordu. İçki içiyor, dans ediyorlardı. Bara girip çıkıyorlardı.

Daventry acı acı güldü.

"Tanıklar da orkestrada çalanlar gibi sağlam adamlar."

16. BÖLÜM

Miss Marple Yardım İstiyor

Bungalovunun önündeki verandada düşünceli bir halde oturan zarif görünümlü yaşlı kadını gören olsaydı, onun günlük programını yapmaya çalışmaktan başka düşüncesi olmadığını sanırdı. Cliff Kalesi'ne yapılacak bir gezinti... Jamestown'ı ziyaret... arabayla Pelikan Burnu'na gidip, orada yemek yemek... ya da kumsalda sakin bir sabah...

Halbuki o nazik tavırlı yaşlı kadın bambaşka şeyler düşünüyordu – tam anlamıyla bir savaşçı ruhu içindeydi.

Miss Marple kendi kendine, "*Bir şeyler yapılmalı*," diyordu.

Üstelik kaybedilecek zaman olmadığına da inanıyordu. Bu acil bir konuydu.

İyi de kimi buna ikna edebilirdi? Zamanı olsa, gerçeği kendisi de ortaya çıkarabilirdi ama zaten birçok şeyi öğrenmişti. Ancak bu yeterli değildi, hiç yeterli değildi. Üstelik çok fazla zaman da yoktu.

Miss Marple üzülerek bu cennet adada her zamanki müttefiklerinden yoksun olduğunu algıladı.

Hüzünle İngiltere'deki arkadaşlarını düşündü. Onu her zaman hoşgörüyle dinlemeye hazır olan Sir Henry Clithering; Scotland Yard'daki iyice yükselen pozisyonuna rağmen, Miss Marple bir fikir ileri sürdüğü zaman bunda genellikle haklı olduğuna inanan, vaftiz oğlu Dermot.

İyi de o nazik müfettiş yaşlı bir kadının endişelerine kulak verir miydi? Doktor Graham? Hayır, gereksinim duyduğu Doktor Graham gibi biri değildi, adam çok nazik ve kararsızdı, kesinlikle çabuk karar alıp, hızla uygulamaya geçecek biri değildi. Halbuki ona öyle biri lazımdı.

Kendisini ulu Tanrı'nın alçakgönüllü bir temsilcisi gibi hisseden Miss Marple, neredeyse Kutsal Kitap'ı anımsatacak bir şekilde bağıracaktı.

Kim benim yolumda gider?

Kimi göndereyim?

Bir süre sonra kulağına ulaşan sesi ise değil duasına yanıt olarak algılamak, umursamadı bile. "Hey!"

Derin düşüncelere dalmış olan Miss Marple aldırmadı.

"Hey!" Ses iyice yükselmişti. Miss Marple, dalgın dalgın sesin geldiği tarafa döndü.

Bay Rafiel, sabırsızlık içinde, "Hey!" diye bağırdı. Sonra da ekledi. "Hey, siz..."

Miss Marple bir an Bay Rafiel'in "Hey!" ve "Hey siz!" sözcüklerinin muhatabının kendisi olduğunu anlayamadı. Bu onun alışık olduğu bir çağrılma şekli değildi. O zamana kadar kimse ona böyle seslenmemişti. Özellikle de bir centilmene yakışır bir şey değildi bu. Miss Marple buna içerlemedi, zaten Bay Rafiel'in kendine özgü, tutarsız davranış biçimine hiç kimse alınmıyordu. O kendi kurallarını kendi koyan bir adamdı ve insanlar da onu öyle kabul ediyordu. Miss Marple, Bay Rafiel'in bungalovuna doğru baktı. Yaşlı adam verandasında oturuyordu. Miss Marple'a işaret etti.

Miss Marple, "Bana mı seslendiniz?" diye sordu.

Bay Rafiel, "Tabii sizi çağırıyordum!" dedi. "Kime seslendiğimi sanıyordunuz? Kediye mi? Buraya gelin."

Miss Marple etrafına bakınarak, çantasını aldı. Ve çantasını koluna takarak, iki bungalov arasını yürüdü.

Bay Rafiel, "Biri bana yardım etmedikçe benim sizin yanınıza gelmem olanaksız," diye açıkladı. "Onun için sizi çağırdım."

Miss Marple, "Evet, tabii," dedi. "*Bunu* anlıyorum."

Bay Rafiel, yanındaki koltuğu işaret etti.

"Oturun. Sizinle konuşmak istiyorum. Bu adada çok tuhaf şeyler oluyor."

Miss Marple kendisine gösterilen yere oturdu.

"Gerçekten öyle..." Alışkanlıkla hemen çantasından örgüsünü çıkardı.

Bay Rafiel birden haykırdı.

"Sakın, sakın yine örgüye başlamayın! Buna dayanamıyorum. Örgü ören kadınlardan nefret ederim. Beni sinirlendiriyor."

Miss Marple örgüsünü yeniden çantaya koydu. Ama bunu anlamsız bir uysallıktan çok aksi, kaprisli bir hastanın hırçınlıklarını hoş görmeye çalışan bir insan havasında yaptı.

Bay Rafiel, "Etrafta bir sürü dedikodu dolaşıyor," diye başladı. "Ve sizin de bunların içinde olduğunuzdan eminim. Siz, rahip ve kız kardeşi."

Miss Marple hiddetle, "Bu koşullarda dedikodudan daha doğal ne olabilir?" dedi. "Ama benim yaydığımı düşünüyorsanız, kesinlikle yanılıyorsunuz."

"Adalı bir kız bıçaklanmış. Çalılıklarda bulunmuş. Bu son derece sıradan bir olay *olabilir*. Birlikte yaşadığı delikanlı onu başka bir erkekten kıskanmıştır ya da delikanlı kendine başka bir sevgili bulmuş, kız onu kıskanmış, bu yüzden kavga etmişlerdir. Tropiklerde seks. Böyle bir şeyler işte. Siz ne dersiniz?"

Miss Marple başını salladı.

"Hayır."

"Polis de sizinle aynı fikirde."

Miss Marple hemen atıldı.

"Onlar bu konuda size bana olduğundan çok fazla bilgi vermişlerdir."

"Buna rağmen nedense sizin bu olay hakkında benden çok daha fazla bilgi sahibi olduğunuzdan eminim. Çünkü siz dedikoduları dinliyorsunuz."

Miss Marple, "Gerçekten öyle, dinliyorum," dedi.

"Herhalde dedikodu dinlemekten başka yapılacak işiniz yok?"

"Dedikodu bazen yararlıdır, insan çok şey öğrenir."

Bay Rafiel onu dikkatlice süzüyordu.

"Biliyor musunuz? Sizin hakkınızda çok yanılmışım. Halbuki insanlar konusunda çok ender yanılırım. Siz, düşündüğümden çok daha ötede bir insansınız. Binbaşı Palgrave'la ilgili o dedikodular ve adamın anlattığı öyküler. Onun öldürüldüğünü düşünüyorsunuz, değil mi?"

Miss Marple, iç çekti.

"Korkarım öyle."

Bay Rafiel, "Adamı gerçekten öldürmüşler," dedi.

Miss Marple derin bir soluk alarak, "Bu kesin mi?" diye sordu.

"Evet. Yeterince kesin! Daventry'den duydum. Bunu size söylemekle, nasıl olsa otopside de bu sonuç çıktığına göre adamın bana güvenine ihanet etmiş sayılmam. Siz Graham'a bir şey söylemişsiniz, o da Daventry'ye gitmiş, Daventry başkanla konuşmuş. Cinayet masasına bilgi verilmiş. Olayda bir bit yeniği olduğuna kanaat getirilmiş. Sonuçta da ihtiyar Palgrave'ı mezarından çıkararak otopsi yapmışlar."

"Peki ne bulmuşlar?" Miss Marple merakla bekledi.

"Adamın ancak bir doktorun doğru telaffuz edebileceği bir maddeden yüksek dozda verilerek öldürüldüğü anlaşılmış. Anımsadığım kadarıyla diflor, heksagonal, etil karbenzol gibi bir şeydi. Tam olarak adı bu değil. Ama *andırıyor.* Bence adli tabip, gerçekte

ne olduğunu kimse anlamasın diye özellikle bu ismi kullandı. Aslında Evipan, Veronal veya Easton şurubu gibi basit ve hatırda kalır bir adı mutlaka vardır. Bu, ilacın siz ve ben gibileri şaşırtmak için kullanılan resmi adı. Her neyse bu maddenin fazla dozda alınması ölüme yol açıyormuş. Üstelik görülen belirtiler de neşeli bir akşamda fazla kaçırılan alkolün tetiklediği yüksek tansiyondan farksızmış. Dolayısıyla adamın ölümü herkese normal görünmüş. Kimse bir şeyden şüphelenmemiş. 'Zavallı adamcağız,' deyip ölüyü çabucak gömmüşler. Şimdi ise Palgrave'ın gerçekte tansiyonu olup olmadığından bile emin değiller. Adam size hiç yüksek tansiyonu olduğundan söz etmiş miydi?"

"Hayır."

"Doğru! Ama herkes Palgrave'ın yüksek tansiyonu olduğuna inanıyordu."

"Sanırım Binbaşı Palgrave birilerine yüksek tansiyon hastası olduğunu söylemiş."

Bay Rafiel, homurdandı.

"Bu hayalet öykülerine benziyor. Asla hayaleti kendi gözüyle görmüş birine rastlamazsınız. Gören daima birinin teyzesinin ikinci dereceden kuzini, bir dost ya da dostun dostudur. Neyse, şimdilik bunu bir tarafa bırakalım. Herkes Palgrave'ın tansiyonu olduğunu sandı, çünkü odasında bir şişe tansiyon ilacı bulundu, ama işte şimdi meselenin can alıcı noktasına geldik. Anlaşılan öldürülen kız, ilaç şişesinin oraya başka biri tarafından konulduğunu, ilacın *aslında* Greg adlı adama ait olduğunu iddia ediyordu."

Miss Marple mırıldandı.

"Bay Dyson'un yüksek tansiyonu *var*. Bunu karısı söyledi."

"Öyleyse ilaç Palgrave'ın odasına, herkesin adamın tansiyonu olduğuna inanması, yani ölümünün doğal karşılanması için konulmuştu."

Miss Marple, "Kesinlikle," dedi. "Sonra da etrafa çok akıllıca Binbaşı Palgrave'ın yüksek tansiyonundan şikâyetçi olduğu söylentisi yayıldı. Biliyor musunuz, aslında böyle bir söylenti yaymak öyle kolaydır ki. Ben böyle şeyleri çok gördüm."

Bay Rafiel, "Bundan eminim," dedi.

"Orada burada bir iki kelime çıtlatmanız yeterli," dedi Miss Marple. "Tabii ki durumu bildiğinizi iddia etmezsiniz. Yalnızca olayı size Bayan B'nin söylediğini, onun da C'den duyduğunu anlatırsınız. Böyle şeyler daima üçüncü ya da dördüncü elden öğrenilir ve tabii gerçek kaynağı bulmak, bu söylentiyi kimin çıkardığını anlamak da çoğu kez olanaksızdır. Evet, bu kolayca yapılabilir. Bunu söylediğiniz kimseler gider, sanki kendileri olayı iyi biliyormuş gibi başkalarına anlatırlar."

Bay Rafiel, düşünceli bir şekilde mırıldandı.

"Biri çok akıllıca davranmış."

Miss Marple, "Evet," diye başını salladı. "Biri çok zekice davrandı."

Bay Rafiel, "Sanırım kız bir şey gördü ya da bir şey biliyordu," dedi. "Bu yüzden de şantaj yapmaya kalkıştı."

Miss Marple başını salladı. Düşünceliydi.

"Belki bunun şantaj olduğunu bile düşünmüyordu. Bu büyük otellerde oda hizmetçileri sıklıkla konukların başkalarının öğrenmesinden hoşlanmayacakları şeyleri bilirler. Bu yüzden de bu kızlara bol bahşiş ya da küçük bir hediye verilir. Herhalde Victoria bildiği şeyin ne kadar önemli olduğunun farkında bile değildi."

Bay Rafiel hırçın bir ifadeyle, "Buna rağmen sırtına bıçağı yedi," dedi.

"Evet. Herhalde biri onun konuşmasını istemiyordu."

"Neyse. Şimdi bana sizin bu konuda ne düşündüğünüzü anlatın lütfen Miss Marple."

Miss Marple düşünceli bir tavırla ona baktı.

"Bu konuda sizden fazla bilgi sahibi olduğumu da nereden çıkardınız Bay Rafiel?"

Adam omuz silkti.

"Bilmiyor olabilirsiniz, ama bildikleriniz konusundaki görüşlerinizi anlamak istiyorum."

"Ama neden?"

Bay Rafiel dudak büktü.

"Burada, para kazanmanın ötesinde yapılacak pek bir şey yok, sıkıldım."

Miss Marple şaşırmıştı. "Para kazanmak mı? Burada mı?"

Bay Rafiel, güldü.

"İsterseniz her gün bir düzine şifreli telgraf çekebilirsiniz. Ben de böyle eğleniyorum işte."

Miss Marple yabancı dil konuşmaya çalışan bir kimsenin çekingen tonlamasıyla sordu. "İhalelere mi katılıyorsunuz?"

Bay Rafiel, "Öyle gibi bir şey," diye yanıt verdi. "Başkalarıyla zekâ yarışına giriyorum. Ama işin kötüsü pek zaman alan bir iş değil, bu yüzden bu olayla ilgilenmeye başladım. Merakımı uyandırdı. Palgrave sizinle uzun uzun konuşurdu. Sanırım başka kimsede onu çekecek sabır yoktu. Palgrave ne anlatırdı?"

Miss Marple gülümsedi. "Bir sürü öykü."

"Bunu biliyorum. Öykülerinin çoğu da çok sıkıcı şeylerdi. Üstelik bir defa anlatmakla da yetinmiyordu. Adamın eline geçtiğin anda aynı öyküyü en az üç dört defa dinliyordun."

Miss Marple, "Biliyorum," dedi. "Korkarım erkekler yaşlandıkça böyle oluyorlar."

Bay Rafiel onu sert bakışlarla süzdü.

"Ben öykü filan anlatmıyorum. Neyse, haydi anlatın. Her şey Palgrave'ın anlattığı öykülerden biriyle başladı, değil mi?"

Miss Marple, "Binbaşı Palgrave bir katili tanıdığını söyledi," dedi ve o ince, tiz sesiyle ekledi. "Aslında bu o kadar önemli bir şey değil, herkesin başına gelebilir."

Bay Rafiel kaşlarını kaldırdı.

"Anlamadım?"

Miss Marple, "Belirli bir kimseden bahsetmiyorum," diye açıkladı. "Ama eğer geçmiş yıllarda yaşadıklarınızı zihninizden şöyle bir geçirirseniz Bay Rafiel, hiç şüphesiz birinin size kayıtsızca, 'Ah, evet, Bay Bilmem Kim'i çok iyi tanırdım. Adamcağız pek genç öldü. Gerçi herkes onu karısının öldürdüğünden söz etti ama bu herhalde dedikoduydu,' filan gibi şeyler söylediğini anımsarsınız. İnsanların böyle şeyler söylediğini duydunuz değil mi?"

"Şey, sanırım evet... evet gerçekten duydum. Ama ciddiye alınacak şeyler değildi bunlar."

Miss Marple, "Kesinlikle," diyerek gülümsedi. "Ama Binbaşı Palgrave ciddiye alan bir adamdı. Sanırım bu öyküyü anlatmaktan da büyük bir zevk alıyordu. Bana kendisinde katilin fotoğrafı olduğunu söyledi. Hatta bana fotoğrafı da gösterecekti ama göstermedi."

"Neden?"

Miss Marple, "Çünkü bir şey gördü," dedi. "Daha doğrusu, birini gördüğünü sanıyorum. Bir anda yüzü mosmor kesildi. Fotoğrafı cüzdanına koyarak, başka bir şeyden bahsetmeye başladı."

"Kimi gördü?"

Miss Marple iç çekti.

"Bunu çok düşündüm. O sırada ben bungalovumun dışında bu şekilde oturmuştum. O da tam olarak karşımda duruyordu, ne gördüyse, sağ omzumun üzerinden gördü."

"O halde arkanızdan biri yaklaşıyordu, sağdan. Koydan ya da araba parkından gelen yoldan..."

"Evet."

"Yolda biri *var mıydı*?"

"Bay ve Bayan Dyson, Bay ve Bayan Hillingdon."

"Başka?"

"Başka kimseyi fark etmedim. Tabii Binbaşı Palgrave oturduğu yerden bir de sizin bungalovunuzu görebiliyordu."

"Ah! O zaman listeye Esther Walters ve uşağım Jackson'u da eklememiz gerekiyor. Öyle değil mi? Her ikisi de bungalovdan çıkmış, sonra size görünmeden yeniden içeri girmiş olabilir."

Miss Marple, "Olabilir," dedi. "Ben o sırada başımı çevirmedim."

"Dyson'lar, Hillingdon'lar, Esther, Jackson. Bunlardan biri katil olabilir." Ve sonra aklına yeni gelmiş gibi ekledi. "Ve tabii ben de."

Miss Marple hafifçe gülümsedi.

"Palgrave katilden *erkek* olarak bahsetti, değil mi?"

"Evet."

"Güzel. O zaman Evelyn Hillingdon, Lucky Dyson ve Esther Walters'ı listeden çıkarabiliriz. Eğer anlattığınız akıl almaz saçmalıklar doğruysa, o zaman katilimiz ya Dyson ya Hillingdon ya da benim tatlı dilli Jackson'um."

Miss Marple, "Ya da siz," diye ekledi.

Bay Rafiel buna aldırmadı.

"Beni kızdıracak şeyler söylemeyin. Şimdi size dikkatimi çeken ilk şeyi söyleyeceğim. Siz bunu düşünmemişsiniz bile. *Eğer* katil bu üç şahıstan biriyse ihtiyar Palgrave neden onu daha önce tanımadı? Tanrı'nın cezası! Adamlar tam iki hafta karşılıklı oturup birbirlerine baktılar... Bu bana pek mantıklı gelmiyor."

Miss Marple, "Pekâlâ da mantıklı," dedi.

"Nasıl mantıklıymış bakayım?"

"Binbaşı Palgrave anlattığına göre, *kendisi* katili görmemişti. Bu öyküyü bir doktordan dinlemişti. Hatta adam ona fotoğrafı da

vermişti. Belki Binbaşı Palgrave o sırada fotoğrafa dikkatlice baktı, ama sonra onu cüzdanına geri koydu ve bir anı olarak sakladı. Yalnızca arada sırada çıkarıp, öyküyü anlattığı kişilere göstermiş olabilir. Bir şey daha var Bay Rafiel. Bu olayın ne kadar zaman önce olduğunu bilmiyoruz. Binbaşı Palgrave bana öyküyü anlatırken bu konuda bir şey söylemedi. Yani bu onun insanlara *yıllardan* beri anlattığı bir öykü de olabilir. Beş yıl, on yıl, hatta belki de daha uzun yıllardan beri. Örneğin onun kaplanlarla ilgili bazı öyküleri yirmi yıllıktı."

Bay Rafiel homurdandı. "Öyledir."

"Bu yüzden de Binbaşı Palgrave fotoğraftaki adamla karşılaştığı zaman onu ilk anda tanımamış olabilir. Ben olayın şöyle olduğunu sanıyorum, hatta böyle olması *gerektiğinden* eminim. Binbaşı Palgrave, bana öyküyü anlatırken, cüzdanını karıştırıp fotoğrafı çıkardı. Fotoğraf elindeyken katilin yüzünü dikkatlice inceledi. Sonra da başını kaldırdı ve *aynı yüzü* gördü ya da fotoğraftakine çok benzeyen bir yüzü. Bu kişi üç ya da üç buçuk metre ileriden ona doğru geliyordu."

Bay Rafiel düşündü.

"Evet. Evet, bu olabilir."

Miss Marple ekledi. "Bunun üzerine Palgrave çok şaşırdı. Fotoğrafı yeniden cüzdanına koyup, yüksek sesle başka bir şeylerden bahsetmeye başladı."

Bay Rafiel sinsice, "Emin olamazdı," dedi.

Miss Marple başını salladı.

"Öyle. Emin olamazdı. Ama tabii sonradan fotoğrafı dikkatlice inceleyip adama bakar, zihnini zorlar ve bunun yalnızca bir benzerlik mi yoksa gördüğünün fotoğraftaki kişi mi olduğu konusunda kesin bir yargıya varabilirdi."

Bay Rafiel yeniden düşündü. Sonra da başını salladı.

"Burada bir yanlışlık var. Gerekçe yetersiz. Kesinlikle yetersiz. Palgrave sizinle yüksek sesle konuşuyordu, değil mi?"

Miss Marple iç çekti.

"Evet. Oldukça yüksek bir sesle. Daima öyle yapardı zaten."

"Gerçekten öyle. Adam çok bağırırdı. Bu durumda o gün sizin yakınızda bulunanlar onun ne anlattığını duymuş olmalılar."

"Sanırım binbaşının sesini bulunduğumuz noktadan belirli bir mesafenin içindeki herkes çok iyi duyabilirdi."

Bay Rafiel yeniden başını salladı.

"Çok tuhaf bir şey bu, çok tuhaf! Duyan olsa kahkahalarla güler. İhtiyar bir bunak, kendisine anlatılan bir öyküyü anlatıyor ve bir fotoğraf gösteriyor ve bu fotoğraf yıllar önce işlenmiş bir cinayetle ilgili! En azından bir iki yıl önce işlenmiş bir cinayetle. Tanrım, öyle biri olsa bile bu neden o kişiyi endişelendirsin ki? Ortada kanıt yok, yalnızca başka birinden duyulmuş, üçüncü ağızdan bir öykü. Hatta adam fotoğraftaki adamla benzerliğini kabul edip, 'Evet. Fotoğraftaki katile ne kadar da *benziyorum* değil mi? Hah hah!' bile diyebilirdi. Hiç kimse Palgrave'ın tanıklığını ciddiye almazdı. Aksini iddia etmeyin, çünkü buna inanamam. Hayır, katilin, eğer adam gerçekten fotoğraftaki katil olsa bile korkacağı hiçbir şey yoktu, hiçbir şey. Bu adam için kahkahalarla gülüp geçeceği tutarsız bir iddiadan öte anlam taşımazdı. Ayrıca bunun için neden ihtiyar Palgrave'ı öldürme riskini göze alsın ki? Buna hiç gerek yoktu. Bunun siz de farkındasınız, değil mi?"

Miss Marple gülümsedi.

"Tabii farkındayım Bay Rafiel. Bu konuda sizinle kesinlikle aynı fikirdeyim. İşte beni asıl endişelendiren de bu. Hem de o kadar endişeleniyorum ki, bu yüzden dün gece uyuyamadım bile."

Bay Rafiel gözlerini ona dikti. Sonra da yavaşça, "Şimdi de siz bu konuda ne düşünüyorsunuz onu dinleyelim," dedi. "Ne düşünüyorsunuz, anlatın?"

Miss Marple duraksadı.

"Yanılıyor olabilirim."

Bay Rafiel, her zamanki nezaket yoksunluğuyla homurdandı.

"Orası kesin. Yine de sabaha karşı neler düşündüğünüzü öğrenmek istiyorum."

"Cinayet için çok önemli bir neden olabilir, eğer."

"Eğer ne?"

"Eğer çok yakında *başka bir cinayet* daha işlenecekse."

Bay Rafiel şaşırmıştı. Sandalyesinde doğrulmaya çalıştı.

"Şu konuyu iyice anlatın."

"Ben bir meseleyi doğru dürüst açıklamayı hiç beceremem." Miss Marple'ın yanakları kızarmıştı. Hızlı ve zor anlaşılır bir şekilde konuşuyordu.

"Diyelim ki planlanmış bir cinayet vardı. Anımsatayım, Binbaşı Palgrave'ın bana anlattığı öykü karısı şüpheli bir şekilde ölen bir adamla ilgiliydi... Aradan bir süre geçtikten sonra, yaklaşık aynı koşullarda bir cinayet işlenmişti. Bu kez başka bir adamın karısı hemen hemen aynı şekilde ölmüştü. Öyküyü anlatan doktor ad ve yer değişikliğine rağmen adamın aynı kişi olduğunu anlamıştı. Bundan da katilin cinayet işlemeyi alışkanlık haline getirmiş olduğu anlaşılmıyor mu?"

"Yani *Smith* ve *banyodaki gelinler olayı* gibi mi? Öyle mi?"

Miss Marple sözlerine devam etti.

"Kendi anlayışıma, duyduklarıma ve okuduklarıma dayanarak söyleyebileceğim, böyle bir suç işleyip, ilk defasında kanunun pençesinden kolayca kurtulan birinin, maalesef bundan *cesaret aldığı.* Bunun kolay, kendisinin de zeki olduğunu düşünüyor. Bu yüzden de cinayeti tekrarlıyor. Ve sonunda sizin de söylediğiniz gibi banyodaki gelinler olayındaki Smith gibi, bu bir *alışkanlık* halini geliyor. Her defasında farklı bir yer ve farklı bir isim. Ama cinayetin iş-

leniş şekilleri hemen hemen aynı. Belki yanılıyorum ama bence durum böyle."

Bay Rafiel zekâ dolu, kurnaz gözlerle ona baktı.

"Yanıldığınızı pek sanmıyorsunuz, değil mi?"

Miss Marple yanıt vermeyerek, açıklamayı sürdürdü.

"Eğer durum düşündüğüm gibiyse, bu doğruysa, bu adam burada da bir cinayet işlemeyi planlamış olmalı. *Bir sonraki* karısını ortadan kaldırmaya hazırlanıyordu; belki üçüncü belki dördüncü cinayeti *olacaktı* bu onun. Bu durumda Binbaşı Palgrave'ın öyküsü önemliydi, çünkü aradaki benzerliğe dikkat çekilmesi katilin işine gelmeyecekti. Eğer anımsıyorsanız, Smith de aynı şekilde yakalanmıştı. İşlediği cinayet, birinin dikkatini çekmiş, adam bunu başka bir cinayetle ilgili gazete kupürüyle karşılaştırmıştı. Anlıyorsunuz değil mi Bay Rafiel? Bu kötü adam, karısını öldürmek için bir cinayet planı yapmış, gerekli ayarlamaları tamamlamış. Eğer yakın zamanda planını eyleme dönüştürmek istiyorduysa, Binbaşı Palgrave'ın herkese bu öyküyü anlatması, onlara fotoğrafı göstermesi hiç işine gelmezdi."

Sustu ve adeta yalvaran gözlerle yaşlı adama baktı.

"Bu yüzden katilin hemen, hiç zaman kaybetmeden harekete geçmesi gerekiyordu."

Bay Rafiel, "Gerçekten de hemen o gece harekete geçti, değil mi?" dedi.

Miss Marple, mırıldandı. "Evet."

Bay Rafiel, "Acil," dedi. "Ama yapılmaz değil. İlacı Palgrave'ın odasına koyarsın, etrafa adamın yüksek tansiyonu olduğu dedikodusunu yayarsın ve adamın içtiği kokteyle de o ilaçtan karıştırırsın. Sizce katil böyle mi yaptı?"

"Evet ama artık o olay geçmişte kaldı artık, bunun için üzülmemiz yararsız. Şimdi *geleceğe* bakmalıyız. İçinde bulunduğumuz

ana. Artık Binbaşı Palgrave ortadan kalktığına ve fotoğraf da yok edildiğine göre, *katil planladığı şekilde cinayetini işleyecektir.*"

Bay Rafiel ıslık çaldı.

"Her şeyi düşündün, değil mi?"

Miss Marple, başını salladı. Sonra birden ondan hiç umulmayacak kadar kararlı, alışılmadık, kesin, hatta otoriter bir tavırla, "Ona engel olmalıyız," dedi. "Katili *durdurun* Bay Rafiel."

Bay Rafiel şaşırmıştı.

"Ben mi? Neden ben?"

Miss Marple kısaca, "Çünkü siz zengin ve nüfuzlu bir adamsınız," dedi. "Herkes sizin sözünüzü, önerilerinizi dikkate alır. Beni dinlemezler bile. Benim kuruntulu bir bunak olduğumu söylerler."

Bay Rafiel, "Evet," diye mırıldandı. "Söyleyebilirler. Ve aptallık etmiş olurlar. Ama şunu söyleyeyim, her zamanki konuşmanızı duyan birinin sizin kuş beyinli bir kadın olduğunuzu düşünmemesi çok zor. Halbuki aslında son derece mantıklısınız. Çok az kadında bulunan bir nitelik bu." Huzursuzlukla sandalyesinde kımıldadı. "Tanrı'nın cezaları! Esther veya Jackson nerede? Sandalyeye oturmam gerekiyor. Hayır, hayır, bunu siz yapamazsınız. Yeterince güçlü değilsiniz. Neden beni böyle yapayalnız bırakıyorlar, anlamıyorum ki?"

"Gidip onları bulayım."

"Hayır, hayır, yapmayın. Burada kalın ve bu konuyu çözümleyelim. Katil hangisi? O iğrenç Greg mi? Sessiz Edward Hillingdon mu? Yoksa bizim Jackson mu? Katilin bu üç kişiden biri olması gerekiyor, değil mi?"

17. BÖLÜM

Bay Rafiel İdareyi Eline Alıyor

Miss Marple, "Bilemiyorum," dedi.

"Ne demek istiyorsunuz? Yirmi dakikadan beri bunu konuşmuyor muyuz?"

"Bilmem ki, birden yanılmış da olabileceğimi düşündüm."

Bay Rafiel yaşlı kadını sert bakışlarla süzdü.

Neden sonra, "Yine de kaçığın biriymişsiniz," diye homurdandı. "Halbuki kendinizden ne kadar da emin görünüyordunuz."

"Ah, eminim, *cinayetten* yine de eminim. Beni düşündüren *katil*. Bakın Binbaşı Palgrave'ın birden fazla cinayet öyküsü anlattığını öğrendim, siz kendiniz de bana onun Lucrezia Borgia'ya benzeyen bir kadından bahsettiğini söylediniz."

"Evet, böyle bir şeyden bahsetti. Ama o tamamen farklı bir öyküydü."

"Bilmiyorum. Bayan Walters ise Binbaşı Palgrave'ın kafası havagazı fırınına sokularak öldürülen birini anlattığından bahsetti..."

"Ama Palgrave'ın size anlattığı öykü..."

Miss Marple sözünü kesti. Bay Rafiel'ın pek alışık olduğu bir şey değildi bu ve de büyük bir çaresizlik ve içtenlikle açıklamaya çalıştı, aslında sözleri o kadar da anlaşılmaz değildi.

"Bakın. *Emin* olmak o kadar güç ki. Asıl sorun, insanların sıklıkla karşısındakini *dinlememesi*. Bayan Walters'a sorun. O da aynı

şeyi söyledi. Başlangıçta biraz dinliyorsunuz. Sonra dikkatiniz dağılıyor, aklınız başka bir yere gidiyor. Sonra birden öykünün bir kısmını kaçırmış olduğunuzu fark ediyorsunuz. Ben de şimdi kendi kendime soruyorum. Acaba bir boşluk olabilir mi, çok ufak bir boşluk, bana anlattığı öyküde, bir *erkekle* ilgili olan öyküde. Öyküyle cüzdanını çıkarıp, 'Bir katilin fotoğrafını görmek ister misiniz?' dediği an arasında bir boşluk olabilir mi?"

"Ama Palgrave'ın bir erkeğin fotoğrafından bahsettiğini sanıyordunuz."

"Evet, öyle düşündüm. Öyle olduğunu sanıyordum. Bunun aksi de olabileceği hiç aklıma gelmedi. Ama şimdi nasıl *emin* olabilirim."

Bay Rafiel onu düşünceli bakışlarla süzdü.

"Sizin asıl sorununuz fazla vicdanlı olmanız. Büyük hata bu. Kararınızı verin ve boş şeylerle uğraşmayın. Başlangıçta hiç de kararsız değildiniz. Bana kalırsa rahibin kız kardeşiyle ve diğerleriyle yaptığınız dedikodular sırasında duyduğunuz bir şey sizi fena şekilde sarsmış."

"Belki de siz haklısınız."

"Neyse. Şimdi bunu bir tarafa bırakalım. Başlangıçtaki düşüncelerinizle devam edelim. Yüzde doksan, insanın ilk yargısı doğrudur, ya da ben öyle düşünüyorum. Üç zanlı var. Onları teker teker ele alalım ve gözden geçirelim. Sizce hangisinden başlayalım?"

Miss Marple, "Doğrusu ben böyle bir seçim yapmadım. Üçü de katil olacak tipler değil gibi," dedi.

Bay Rafiel, "Öncelikle Greg'i ele alalım," diye girdi söze. "O herife dayanamıyorum. Tabii bu onun katil olduğunu göstermez. Yine de bu olayda onun aleyhinde iki nokta var. Birincisi o tansiyon ilaçlarının onun olması. İlaca ulaşması da kullanması da kolaydı."

Miss Marple itiraz etti.

"Ama bu çok fazlasıyla belirgin ve onu işaret eden bir şey olmaz mıydı?"

Bay Rafiel başını salladı.

"Yoo, ben öyle düşünmüyorum. Sonuçta asıl sorun çabucak bir şeyler yapabilmekteydi. Adamın elinde de haplar vardı. Gidip başkalarında tansiyon ilacı olup olmadığını araştıracak zamanı da yoktu, buna gerek de yoktu. Evet, diyelim ki katil Greg'di. *Eğer* sevgili karısı Lucky'yi ortadan kaldırmayı istiyorsa, ki aslında çok iyi bir iş yapmış olur, bu hususta onunla hemfikirim, cinayet nedeni ne olabilir? Aslına bakılırsa neden göremiyorum. Anladığıma göre adam çok zengin. Tonlarla parası olan ilk karısının bütün serveti ona kalmış. Bu onun olası bir eş katili olabileceğini gösteriyor. İlk karısını öldürdüğü düşünülebilir. Ama olay geçmiş gitmiş. Adam cinayet işlemişse bile paçayı kurtarmış. Lucky, onun ilk karısının yoksul akrabasıymış. Yani bu kez neden para olamaz. Greg, onu öldürmeyi istiyorsa, bunun başka bir nedeni olmalı. Belki de adam başka bir kadınla evlenmek istiyor. Çevrede bu konuda bir dedikodu duydunuz mu?"

Miss Marple başını salladı.

"Varsa bile ben duymadım. Bay Dyson, şey, bütün kadınlara karşı son derece yakın ve ilgili."

Bay Rafiel, "Bu durum nezaket ve bir o kadar da ustalıkla ancak bu şekilde anlatılabilirdi. Evet, neyse, Greg denen herif zamparanın teki. Önüne gelene asılıyor. Ama bu yeterli değil. Bize bundan daha fazlası gerek. Gelelim Edward Hillingdon'a. Doğrusu onun kadar esrarengiz bir adam görmedim. Adam tam bir bilinmez."

Miss Marple içini çekti.

"Onun mutlu bir erkek olduğunu sanmıyorum."

Bay Rafiel, onu düşünceli bakışlara süzdü.

"Sizce katil mutlu bir erkek mi olmalı?"

Miss Marple hafifçe öksürdü. "Deneyimlerime dayanarak söylüyorum. Gördüğüm katillerin hepsi mutlu tiplerdi."

Bay Rafiel dudak büktü.

"Bu konudaki deneyiminizin pek fazla olduğunu hiç sanmıyorum."

Miss Marple ona yanıldığını söyleyebilirdi ama itiraz etmedi. Erkeklerin yanlışlarının çıkarılmasından hiç hoşlanmadığını biliyordu.

Bay Rafiel, "Ben daha çok Hillingdon'un üzerinde duruyorum," dedi. "Bana karısıyla arasında bir şeyler var gibi geliyor. Bunu fark ettiniz mi?"

Miss Marple, "A, evet," diye cevap verdi. "Bunun farkına vardım. Tabii herkesin önünde örnek bir çift gibi davranıyorlar. Ama bu da normal."

Bay Rafiel mırıldandı. "Sanırım onlar gibi insanları benden daha iyi tanıyorsunuz. Peki. Her ikisi de çok nazik ve saygılı. Ama bu Edward Hillingdon'un karısı Evelyn'i centilmence ortadan kaldırmayı düşünmediği anlamına da gelmez. Ne dersiniz?"

Miss Marple ellerini iki yana açtı.

"Eğer öyleyse, işin içinde başka bir kadın olmalı."

"Acaba kim?"

Miss Marple hoşnutsuzlukla başını salladı.

"Nedense bana olay bu kadar basit değilmiş gibi geliyor. Ne yapayım, elimde değil."

"Neyse, şimdi sıra kimde? Jackson mu? Herhalde beni bunun dışında tutacağız, değil mi?"

Miss Marple ilk kez ufak bir kahkaha attı.

"Sizi bu işe neden karıştırmayacağız Bay Rafiel?"

"Eğer, benim katil olma olasılığımı tartışmak istiyorsanız, bunu başka biriyle yapmalısınız. Benden bahsetmek benim için boş

yere zaman kaybetmek demektir. Bu arada, sorarım size, ben bu kalıba uyuyor muyum? Zavallı, âciz bir ihtiyar. Kukla gibi yataktan kaldırılıyor, giydiriliyor, tekerlekli sandalyeyle dolaştırılıyorum. Ayaklarımı sürüye sürüye yürüyebiliyorum. Bu halde nasıl gidip de cinayet işlerim?"

Miss Marple ciddiyetle yanıt verdi. "Herkes gibi sizin de şansınız var."

"Nasıl yani?"

"Herhalde zeki bir insan olduğunuzu siz de kabul edersiniz."

Bay Rafiel haykırdı.

"Tabii zekiyim. Hatta buradaki herkesten daha zeki olduğumu iddia edebilirim."

Miss Marple, "Zeki bir insan olduğunuz için de," diye ekledi. "Fiziki güçlükleri yenip cinayet işlemeyi başarabilirsiniz."

"Bunun için bir hayli çaba gerekir."

Miss Marple, "Evet," dedi. "Bunun için bir hayli uğraşmak ister. Ama bana kalırsa bu da size çok zevk verir Bay Rafiel."

Bay Rafiel, uzun uzun Miss Marple'a baktı. Sonra da birden bir kahkaha attı.

"Ne kadar cüretkârsınız. Asla göründüğünüz gibi kendi halinde, sakin, şirin bir ihtiyar değilsiniz. Demek benim katil olduğumu düşünüyorsunuz?"

Miss Marple, "Hayır," dedi. "Düşünmüyorum."

"Peki neden?"

"Bunun *nedeni* gerçekten zeki olmanız. Çok zeki bir insan olduğunuz için istediğiniz şeyleri cinayet işlemeye gerek kalmadan elde edebilirsiniz. Bence cinayet işlemek aptallıktır."

"Zaten ben kimi öldürmeye kalkabilirim mi?"

Miss Marple düşündü.

"Bakın işte bu çok ilginç bir soru. Sizinle henüz o kadar az konuştum ki bu konuda bir tahmin yürütemeyeceğim."

Bay Rafiel'in yüzü neşeli bir gülümsemeyle aydınlandı.

"Konuşmalar çok tehlikeli olabilir."

"Eğer saklayacak bir şeyiniz varsa, konuşmalar daima tehlikelidir."

"Belki de haklısınız. Şimdi gelelim Jackson'a. Onun hakkında ne düşünüyorsunuz?"

"Benim bu konuda bir şey söylemem güç. Onunla *hemen hiç* konuşma fırsatım olmadı."

"Demek bu konuda bir fikriniz yok."

Miss Marple mırıldandı.

"O biraz bana evimin yakınındaki noterde çalışan bir genci hatırlatıyor. Çocuğun adı Jonas Parry'ydi."

Bay Rafiel, "Evet?" diye sordu ve susup bekledi.

Miss Marple, omuz silkti.

"Pek başarılı, iyi bir genç değildi."

"Jackson da öyle takdir edilecek bir genç değil. Ama benim işime geliyor. Çok iyi bir masör o. Küfretmeme de aldırmıyor. Ona çok bol para verdiğimin farkında ve onun için de her şeye katlanıyor. Onu asla güven isteyen bir işe yerleştirmezdim, ama bu koşullarda ona güvenmem de gerekmiyor. Geçmişi belki temizdir belki değildir. Referansları gayet iyiydi ama nasıl söyleyeyim bir çekince hissettim. Neyse ki ben geçmişinde sırlar, gizli suçlar olan biri değilim. Dolayısıyla şantaj için iyi bir obje sayılmam."

Miss Marple düşünceli bir şekilde mırıldandı.

"Hiç sırrınız yok mu? Ama işinizle ilgili bazı sırlarınız olmalı Bay Rafiel."

"Ama bunlar Jackson'un erişebileceği bir yerde değil. Evet, bizim Jackson belki düzenbaz olabilir ama katil olduğunu sanmıyorum. Bu onun çizgisi değil." Bir an durdu. Sonra birden, "Biliyor musunuz?" dedi. "İnsan bu ilginç olaya biraz geride durup ba-

kınca, Binbaşı Palgrave, anlattığı gülünç hikâyeler ve sonrasına, aslında bu noktada bir hedef sapması olduğunu anlıyor. Aslında beni öldürmeleri gerekirdi."

Miss Marple adama şaşkınlıkla baktı.

Bay Rafiel açıkladı.

"Tipleme hatası. Genellikle cinayet romanlarında kurban kimdir? Bol parası olan ihtiyar adamlar değil mi?"

Miss Marple, "Ve de onun parasına konmak için onun ortadan kalkmasını isteyen çok sayıda insan vardır," dedi. "Bu sizin için de söylenebilir mi?"

"Şey..." Bay Rafiel bir süre düşündü. "Londra'da beş altı kişi var. Onların *Times* gazetesinde ölüm haberimi okudukları zaman hiç de hıçkırıklara boğulacaklarını sanmıyorum. Ama beni ortadan kaldıracak kadar ileri de gidemezler. Bunu neden yapsınlar ki? Zaten bir ayağım çukurda. Her an ölebilirim. Hatta bu kadar dayanmama doktorlar bile şaşırıyorlar."

Miss Marple usulca mırıldandı. "Tabii sizde büyük bir yaşama arzusu var."

Bay Rafiel, kaşlarını kaldırdı.

"Sanırım siz de bunu tuhaf buluyorsunuz?"

Miss Marple, "Yoo, hayır," diyerek başını salladı. "Bence insan onu kaybetmeye yaklaştıkça yaşamın çok daha yaşamaya değer, çok daha ilgi çekici olduğunu anlıyor. Belki böyle olmamalı ama öyle işte. Genç, kuvvetli, sağlıklıyken, önünüzde yaşanacak uzun bir ömür varken insan yaşamın değerini anlayamıyor. Zaten bazen aşk, bazen yalnızca endişe ve üzüntüden intihar edenler de genellikle gençler oluyor. Yaşlılar ise yaşamın ne denli değerli ve ilginç olduğunu biliyorlar."

Bay Rafiel kıkırdadı.

"Hah işte! İki moruğun konuşmasına bakın."

"İyi de, söylediklerim doğru değil mi?"

Bay Rafiel, "Evet," dedi. "Doğru olabilir. Peki, benim kurban olmam gerektiğini söylediğim zaman ben haklı değil miydim?"

Miss Marple yanıt verdi.

"Bu, ölümünüzden yararlanacak kimselere bağlı."

İhtiyar adam güldü.

"Aslında böyle bir kimse yok. Demin söylediğim gibi iş hayatında rakiplerim var, ama onlar da varlığımın çok uzun sürmeyeceğini biliyorlar. Servetimi akrabalarımın arasında pay edecek kadar aptal da değilim. Hükümet vergileri aldıktan sonra ellerinde avuçlarında pek bir şey kalmazdı. Hayır, bütün bunları yıllar önce hallettim. Banka hesapları, hisse senetleri filan."

"Örneğin Jackson'un ölümünüzden bir çıkarı olacak mı?"

Bay Rafiel neşeyle, "Bir kuruş bile alamayacak," dedi. "Ona, başkalarının vereceği ücretin tam iki katını veriyorum. Çünkü benim aksiliğime katlanıyor. Ölümümün aleyhine olacağını çok iyi biliyor."

"Ya Bayan Walters?"

"Esther için de aynı şeyi söyleyebilirim. İyi bir kız o. Birinci sınıf bir sekreter, zeki, iyi huylu. Beni anlıyor. Kontrolden çıktığım zaman kılı kıpırdamıyor, kendisine hakaret etmeme aldırmıyor. Esther yaramaz, arsız ve şımarık bir çocuğa bakan iyi niyetli bir dadı gibi davranıyor. Bazen beni kızdırıyor ama kızdırmayan yok ki. Esther'in öyle olağanüstü bir tarafı yok. Birçok bakımdan sıradan bir kadın, ama bana ondan daha uygununu bulamam. Yaşamında çok sıkıntı çekmiş. Pek de iyi olmayan bir adamla evlenmiş. Bence erkekler konusundaki yargıları pek doğru değil. Bazı kadınlar böyledir. Kendilerine acıklı bir öykü anlatan erkeğe hemen âşık olurlar. Hemen adamın bir kadının yakınlığına ihtiyacı olduğunu sanırlar. Kendileriyle evlenir evlenmez, kolları sıvayıp yaşamda başarılı olmak için atılım yapacaklarını sanırlar. Halbuki aslın-

da o tip bir erkek hiçbir zaman böyle bir şey yapmayı aklına bile getiremez. Neyse ki Esther'in serseri kocası ölmüş. Adam bir gece bir partide içkiyi fazla kaçırıp, kazara bir otobüsün önüne atlamış. Esther de bakmak zorunda olduğu bir kızı olduğu için yeniden sekreterliğe başlamış. Beş yıldır yanımda çalışıyor. Ona da daha başlangıçta ölümümün kendisine bir yararı olmayacağını açıkça söyledim. Esther'e de ilk günden beri oldukça yüksek bir ücret ödüyorum. Üstelik her yıl da dörtte biri kadar artırıyorum. İnsanlar ne kadar terbiyeli ve dürüst olsalar da *hiç kimseye* güvenmemek gerekir. Bu yüzden Esther'e de ölümüme umut bağlamamasını söyledim. Yaşadığım sürece her yıl daha yüksek ücret alacak. Eğer bunun önemli bir kısmını biriktirebilirse, ki öyle yaptığını sanıyorum, ben öte dünyayı boyladığımda oldukça varlıklı bir kadın olacak. Kızının eğitimini de ben üstlendim ve ayrıca onun için de bankaya bir miktar para yatırdım. Reşit olunca o parayı alacak. Anlayacağınız Bayan Esther Walters'ın durumu çok iyi. İnanın bana, ölümüm onların para açısından zarar etmeleri anlamına geliyor." Dikkatle Miss Marple'a baktı. "Esther de bunun farkında. O çok akıllı bir kadındır."

Miss Marple, "Bayan Walters'la Jackson geçinebiliyorlar mı?" diye sordu.

Bay Rafiel hızla Miss Marple'a bir göz attı.

"Bir şeyi fark ettiniz, değil mi? Evet, bence Jackson bir hayli çapkın, bir gözü Esther'de. Özellikle son zamanlarda... Tabii Jackson, çok yakışıklı bir genç, ama Esther konusunda pek şansı yok. Bir defa sınıf farkı var. Esther ondan biraz daha üstün. Çok değil. Jackson'dan *gerçekten* üstün olsaydı, sorun yoktu. Ama alt orta sınıf bu konuda çok dikkatlidir. Esther'in annesi öğretmen, babası da bankada memurmuş... Hayır, Esther'in Jackson uğruna bir delilik yapacağını sanmıyorum. Herhalde adamın gözü kadının biriktirdiği parada ama bunu elde edemeyecek."

Miss Marple, fısıldadı. "Hişt, Bayan Walters geliyor."

Otelden onlara doğru yürüyen Esther Walters'a baktılar.

Bay Rafiel, "Biliyor musunuz? Esther çok güzel bir kız," dedi. "Ama onda cazibeden eser yok. Bilmem neden, aslında çok çekici de olabilirdi."

Miss Marple iç çekti. Bu hangi yaşta olursa olsun, her kadının "yaşamda kaçırılan fırsatları" düşünerek çektiği türden bir iç çekişti. Esther'de olmayan şeyle Miss Marple yaşamı boyunca değişik adlar altında o denli çok karşılaşmıştı ki. "Erkeklere çekici gelmiyor.", "Seksapeli yok.", "Bakışlarıyla insanı etkileyemiyor, albenisi yok."

Esther, sarı saçlı, ela gözlü, kadife ciltli, güzel vücutlu bir kadındı. Çok hoş gülümsüyordu. Ama onda yanından geçenin dönüp yeniden bakmasını sağlayacak bir "şey" eksikti.

Miss Marple sesini alçaltarak, "Onun yeniden evlenmesi gerek," dedi.

"Elbette. O çok iyi bir eş olabilir."

Bu arada Esther Walters yanlarına gelmişti.

Bay Rafiel belirgin şekilde yapay bir ses tonuyla, "Nihayet gelebildin," diye homurdandı. "Nerede kaldın?"

Esther cevap verdi. "Bu sabah sanki herkes telgraf çekmeye kalkışmış. Üstelik bir de otelden ayrılmak isteyen konuklar..."

"Otelden ayrılmak isteyenler mi? Bu cinayet yüzünden mi?"

"Sanırım öyle. Zavallı Tim Kendal, ölesiye endişeliydi."

"Haksız da değil. O genç çift açısından büyük şanssızlık bu."

"Öyle. Anladığıma göre bu otel onlar için çok önemli bir yatırımmış. Neleri var neleri yoksa buraya yatırmışlar. Zaten başarlı olup olmayacakları endişesi içindeyken bir de bu. Halbuki oteli çok iyi yönetiyorlardı."

Bay Rafiel onayladı.

"Gerçekten de başarılılar. Tim Kendal, çok çalışkan ve becerikli. Molly ise çok hoş bir kız, çok da çekici. Her ikisi de zenciler gibi çalıştılar. Hoş bu deyim burası için pek de geçerli değil ama gördüğüm kadarıyla zencilerin öyle sıkı çalıştıkları filan yok. Geçen gün sabah gün ışırken birini seyrettim, kahvaltı etmek için hindistancevizi ağacına tırmandı, sonra da günün geri kalan kısmını uyuklayarak geçirdi. Oh, ne rahat hayat."

Sonra birden ekledi. "Biz de Miss Marple'la buradaki cinayetten bahsediyorduk."

Esther Walters şaşırmış gibiydi. Dönüp Miss Marple'a baktı.

Bay Rafiel o her zamanki açıksözlülüğüyle, "Onun hakkında yanılmışım," dedi. "Doğrusu ben durmadan yün örüp dedikodu yapan ihtiyar kadınlardan hiç hoşlanmam. Ama Bayan Marple çok farklı biri. Zeki, gözleri ve kulakları keskin. Üstelik onlardan nasıl yararlanacağını da biliyor."

Esther özür dilercesine Miss Marple'a baktı, ama Miss Marple incinmişe benzemiyordu. Esther, "Biliyorsunuz değil mi, bu aslında bir iltifat," dedi.

Miss Marple başını salladı. "Farkındayım. Aynı şekilde Bay Rafiel'in bazı ayrıcalıkları olduğunu ya da kendisinin olduğunu sandığını da biliyorum."

Bay Rafiel, "Ayrıcalık derken neyi kastettiniz?" diye sordu.

Miss Marple açıkladı:

"Yani kaba olmak istediğiniz takdirde kaba olabiliyorsunuz."

Bay Rafiel şaşırmıştı.

"Kabalık mı ettim? Sizi kırdıysam özür dilerim."

Miss Marple gülümsedi.

"Beni kırmadınız. Ben hoşgörülü olmayı bilirim."

"Haydi, beni iğnelemeyin. Esther, bir sandalye al ve buraya gel. Belki sen bize yardımcı olabilirsin."

Esther birkaç adım atarak, bungalovun balkonundan hafif bir hasır koltuk çekti.

Bay Rafiel, "Konuyu tartışmaya devam edelim," dedi. "Binbaşı Palgrave ve onun bitip tükenmeyen öykülerinden bahsediyorduk."

Esther içini çekti.

"Tanrım!" Korkarım ben fırsat buldukça onun yanından kaçmaya çalışırdım."

Bay Rafiel kaşlarını kaldırdı.

"Miss Marple senden daha sabırlıymış. Neyse Esther, söyle bana, Palgrave hiç sana bir cinayet öyküsü anlattı mı?"

Esther, "Tabii," dedi. "Hem de birkaç kez."

"Tam olarak nasıl bir öyküydü bu? Bize *anımsadıklarını* anlat."

"Şey..." Esther, biraz düşündü. Sonra da özür dilercesine, "Sorun," diye mırıldandı. "Adamı pek dikkatli dinlememiş olmam. Bakın bu da Zimbabve'deki o bitip tükenmez korkunç aslan öyküsü gibiydi. İnsan ister istemez adamı dinlememeye alışıyordu."

"Sen bize *anımsadığın* kadarını anlat."

"Sanırım konu gazetelerdeki bir cinayet haberinden açılmıştı. Binbaşı Palgrave herkesin sahip olamayacağı bir deneyimi olduğundan söz etti. Bir katille yüz yüze geldiğini söyledi."

Bay Rafiel haykırdı. "Yüz yüze mi? Palgrave bu sözcükleri mi kullandı."

Esther şaşırmış gibiydi.

"Sanırım öyle." Yüzünde kararsız bir ifade belirdi. "Ya da belki, 'Size bir katili gösterebilirim,' demişti."

"Tam olarak ne dedi? Arada çok fark var."

"Pek emin değilim. *Sanırım* bana birinin fotoğrafını göstereceğinden bahsetti."

"Hah, şöyle."

"Ve ondan sonra da uzun uzun Lucrezia Borgia'dan bahsetti."

"Lucrezia Borgia'yı bırak şimdi. Onun hakkında bilmediğimiz yok."

"Zehirle cinayet işleyen kadınlardan bahsetti. Lucrezia'nın kızıl saçlı, çok güzel bir kadın olduğunu söyledi. Kimsenin farkında olmadığını ama yakınlarını zehirleyip öldüren bir sürü kadının ortalıkta rahat rahat dolaştığını söyledi."

Miss Marple, "Evet, bu kesinlikle doğru," diye mırıldandı.

"Sonra zehrin kadın silahı olduğunu söyledi."

Bay Rafiel, "Anlaşılan konudan konuya atlıyormuş," dedi.

"Evet, bir öyküyü anlatırken daima konu dışına çıkardı. O zaman insan ister istemez onu dinlemekten vazgeçiyor, arada sırada yalnızca 'Ya?', 'Öyle mi?' diyerek idare ediyordu."

"Peki ya sana göstereceği fotoğraf?"

"Bunu anımsamıyorum. Belki de bu gazetede gördüğü bir fotoğraftı..."

"Yani sana bir fotoğraf göstermedi mi?"

"Fotoğraf mı? Hayır." Başını salladı. "Bundan kesinlikle eminim. Yalnızca kadının gerçekten çok güzel olduğunu ve ona bakanın katil olduğunu aklına bile getiremeyeceğini söyledi."

"Kadın mı?"

Miss Marple haykırdı. "İşte bu... bu her şeyi daha da fazla karıştırıyor."

Bay Rafiel, "Adam bir kadından mı bahsediyordu?" diye sordu.

"Ah, evet."

"Yani fotoğraf bir kadının fotoğrafı mıydı?"

"Evet."

"Ama bu olanaksız."

Esther ısrar etti.

"Ama öyleydi. Gerçekten bir kadından bahsetti. Hatta kadının burada, bu adada olduğunu söyledi. Onu size gösterir, sonra da öyküyü anlatırım, dedi."

Bay Rafiel, küfrü bastı. Palgrave hakkında ne düşündüğünü açıklarken de kesinlikle sözlerini sakınmadı.

Ve, "Herhalde," diye tamamladı sözlerini. "Adamın anlattıklarının hiçbiri doğru değildi."

Miss Marple mırıldandı.

"İnsan ister istemez acaba diyor!"

Bay Rafiel, "Şimdi ne olacak? Başladığımız noktaya döndük," dedi. "O ihtiyar bunak size av hikâyeleri anlatmaya başladı; sürek avı, kıstırılan yabandomuzları, vurulan kaplanlar, yakalanan filler, kıl payı pençesinden kurtulduğu aslanlar. Belki bunlardan bir ikisi doğruydu, ama çoğu hayal ürünüydü ya da tanıdığı başkalarının başından geçmişti. Daha sonra konu cinayete geldi. Adam, birbiri ardına cinayet öyküleri sıraladı. Üstelik sanki bunlar *kendi başından* geçmiş gibi bir tavır takındı. Bire on bahse girerim bu öykülerden çoğunu gazetede okumuş ve televizyonda görmüştü."

Esther'e döndü. Onu suçlar gibiydi.

"Palgrave'ı dikkatle dinlemediğini kabul ediyorsun," diye homurdandı. "Belki de sen adamın sözlerini yanlış anladın."

Esther'in inadı tutmuştu.

"Onun bir kadından bahsettiğinden eminim. Çünkü o kadının kim olabileceğini düşündüm."

Miss Marple ihtiyatla, "Peki kim olabileceğini düşündünüz?" diye sordu.

Esther kızardı, utanmış gibiydi.

"Ah, şey, aslında... yani ben aslında..."

Miss Marple ısrar etmedi.

Bay Rafiel oradayken Esther Walters'ın kimden şüphelendiğini söylemesinin olanaksız olduğunu düşünüyordu. Kadın kadına yalnız kaldıkları takdirde bunu ondan nasıl olsa öğrenecekti. Tabii Esther Walters yalan söylüyor da olabilirdi. Miss Marple bunu açıkça

söylemedi. Yalnızca bir olasılık olarak kafasına yazdı. Ama buna pek inanmıyordu. Her nedense (Tabii bu konuda asla kesin bir şey söylenemezdi.) Esther Walters'ın yalancı olduğunu sanmıyordu. Ayrıca kadının yalan söylemesi için bir neden de yoktu.

Bay Rafiel Miss Marple'a döndü.

"Ama *siz*... siz onun erkek bir katil hakkında bir öykü anlattığını *söylediniz* ve *Palgrave'ın* size adamın fotoğrafını göstereceğini söylediniz."

"Evet, öyle sanıyordum."

"Öyle mi sanıyordunuz? Ama başlangıçta çok emindiniz."

Miss Marple hiddetle yanıt verdi.

"Bir konuşmayı kelimesi kelimesine aktarmak, özellikle de karşısındakinin sözlerini tam olarak anımsamak çok güçtür. İnsan daima onların düşündüğü *anlama geldiğine* inanma eğilimindedir. Buna uygun sözcükler yaratır ve buna inanır. Evet, Binbaşı Palgrave bana bu öyküyü anlattı. Olayı kendisine anlatan doktorun, katilin fotoğrafını gösterdiğini de söyledi. Ama doğrusunu isterseniz Binbaşı Palgrave'ın bana tam olarak yalnızca, 'Bir katilin fotoğrafını görmek ister misiniz?' dediğini itiraf etmem gerekiyor. Doğal olarak ben bu fotoğrafın sözünü ettiği katilin fotoğrafı olduğunu düşündüm. Ama bu başka bir katilin fotoğrafı da olabilirdi. Belki de bu onda bir çağrışım yapmıştı. Yani zamanında kendisine gösterilen bir fotoğraftan bahsederken, gerçi buna pek inanmıyorum ama çok az bir olasılıkla bile olsa yine de olabilir, bu çağrışım yaptı ve aklına son zamanlarda burada çektiği ve bir katil olduğunu düşündüğü başka birinin fotoğrafı geldi."

Bay Rafiel öfkeyle, "Ah siz kadınlar!" diye haykırdı. "Hepiniz de aynısınız! Hiçbir şeyi tam ve doğru olarak anlatamazsınız! Hiçbir zaman kendinizden *emin* olamazsınız! Söylediğinizin üstünde durmazsınız." Öfkeyle homurdandı. "Öff! Peki şimdi *bu* bizi nere-

ye getirdi? Evelyn Hillingdon mu katil? Yoksa Greg'in karısı Lucky mi? Her şey birbirine girdi."

Biri özür dilercesine hafifçe öksürdü. Arthur Jackson Bay Rafiel'in hemen arkasında duruyordu. Öyle sessiz gelmişti ki kimse onun farkına varmamıştı.

"Masaj saatiniz efendim."

Bay Rafiel birden hiddetlendi.

"Ne oluyor? Neden öyle sinsice yanıma sokulup beni ürkütüyorsun? Geldiğini duymadım bile."

"Çok affedersiniz efendim."

"Bugün masaj yaptırmayacağım. Zaten bir işe yaradığı yok."

"Ama efendim, böyle söylememelisiniz." Jackson tam bir profesyonele uygun neşe ve anlayışla, "Masajınızın değerini bunu bıraktığınız zaman anlarsınız," dedi.

Ve birden Bay Rafiel'in sandalyesini ustalıkla döndürdü.

Miss Marple, ayağa kalktı. Esther'e gülümseyerek, kıyıya doğru ilerledi.

18. BÖLÜM

Rahip Uyarmasa

I

O sabah kumsal oldukça boştu. Greg, yine her zamanki gibi gürültüyle yüzüyordu. Lucky kumlara yüzükoyun uzanmıştı. Güneşten yanmış olan sırtını iyice yağlamıştı ve sarı saçları omuzlarına yayılmıştı. Hillingdon'lar orada değillerdi. Etrafı erkeklerle sarılı olan Senyora Caspearo sırtüstü yatıyordu. Kalın tok sesiyle neşeli bir şekilde İspanyolca bir şeyler anlatıyordu. Birkaç Fransız ve İtalyan çocuk denizin kenarında oynuyor, kahkahalar atıyorlardı. Rahip ve Miss Prescott kıyıdaki şezlonglara yerleşmiş, bu manzarayı seyrediyorlardı. Rahip şapkasını gözlerine doğru çekmişti. Yarı uyuklar gibiydi. Miss Prescott'un yanında boş bir koltuk vardı. Miss Marple hemen oraya oturdu.

Derin bir soluk aldıktan sonra, "Ah, Tanrım..." dedi.

Miss Prescott başını salladı. "Biliyorum."

Böylece iki kadın o kanlı ölüme ilişkin düşüncelerini belirtmiş oluyorlardı.

Miss Marple, "Zavallı kızcağız," diyerek içini çekti.

Rahip, "Çok üzücü," dedi. "İçler acısı bir durum."

Miss Prescott, "Bir an gerçekten de..." dedi. "Jeremy'yle buradan çıkıp gitmeyi düşündük. Ama sonra vazgeçtik. Bence bunu

yapsak Kendal'lara haksızlık etmiş olurduk. Sonuçta bu *onların* suçu değil, böyle bir olay her yerde olabilir."

Rahip, ciddiyetle mırıldandı.

"Yaşamla ölüm bir madalyonun iki yüzü gibidir."

Miss Prescott, "Bu otelin işletilmesinde başarılı olmaları şart," dedi. "Bütün paralarını buraya yatırmışlar."

Miss Marple mırıldandı.

"Molly, çok tatlı bir kız. Ama son zamanlarda pek iyi değil galiba."

Miss Prescott onunla aynı fikirdeydi.

"Çok gergin ve siniri bozuk. Tabii ailesi..." Başını salladı.

Rahip yumuşak bir tavırla kız kardeşini azarladı.

"Joan, bence bazı şeyler..."

Miss Prescott, "Bu herkesin bildiği bir şey," diye itiraz etti. "Kızın ailesi bizim tarafta yaşıyor. Büyük teyzesi çok tuhafmış. Dayılarından biri de, metro istasyonunda tüm giysilerini çıkarmış. Sanırım bu Green Park'ta olmuş."

"Joan, böyle şeylerin *anlatılmaması* gerekir."

Miss Marple başını sallayarak, "Çok üzücü," dedi. "Ama sanırım bu tip deliliklere oldukça sık rastlanıyor. Bunu biliyorum. Bir yardım derneğinde çalıştığım sırada çok saygın, yaşlı bir rahip de aynı şekilde bir bunalım geçirmişti. Hemen karısına telefon ettiler. Kadıncağız koşarak gelip, kocasını battaniyeye sardı ve bir taksiye koyarak evine götürdü."

Miss Prescott atıldı.

"Tabii Dolly'nin ailesi, yani yakın çevresi tamamen normal. Yalnızca annesiyle geçinemiyormuş. Zaten günümüzde annesiyle iyi geçinen kız sayısı o kadar az ki."

Miss Marple iç geçirdi.

"Çok yazık. Genç kızların aslında annelerinin dünya görüşlerinden, deneyimlerinden öğrenecekleri o kadar çok şey var ki."

Miss Prescott heyecanlı bir şekilde, "Elbette," dedi. "Molly, bir adama âşık olmuş, anladığım kadarıyla ona *hiç uygun olmayan* biriymiş bu."

Miss Marple, "Böyle şeyler çok oluyor," dedi.

"Tabii ailesi bu durumdan hiç hoşlanmamış. *Molly* de onlara bir şey söylememiş zaten. Aile olayı başkalarından öğrenmiş. Bunun üzerine annesi, 'Bari onu eve getir de, doğru dürüst tanıyalım,' demiş. Anladığım kadarıyla kız buna yanaşmamış. Bunun genç adamı inciteceğini düşünmüş. Gelip ailesiyle tanışıp konuşmasının ve hepsinin onu incelemesinin onur kırıcı bir durum olduğunu söylemiş, 'Onu at alır gibi inceleyeceksiniz,' demiş."

Miss Marple iç geçirdi.

"İnsanın gençler karşısında çok dikkatli olması gerekiyor."

"Her neyse, olan olmuş ve Molly'ye sevgilisini görmeyi yasaklamışlar."

Miss Marple, "İşte bu hiç doğru değil, bunu *yapmamak* gerekir," dedi. "Kızlar artık çalışıyor ve yasaklasan da yasaklamasan da istedikleriyle görüşüyorlar."

Miss Prescott ekledi.

"Neyse ki Molly tam da o sırada Tim Kendal'la tanışmış ve diğer gençle ilişkisini bitirmiş. Diğer gence olan ilgisi de geçmiş. Ailesinin ne kadar sevindiğini *anlatamam*."

Miss Marple gülümsedi.

"Bunu açıkça belli etmediklerini umarım. Zira böyle davranmak genç kızların doğru insanı bulmasına engel olur."

"Gerçekten öyle."

Miss Marple'ın aklı geçmiş yıllara gitmişti.

"İnsan kendi gençliğini anımsıyor," diye mırıldandı. Bir kroket partisinde genç bir adamla tanışmıştı. Gayet hoş, son derecede neşeli, oldukça bohem bir delikanlıydı. Şaşırtıcı bir şekilde Miss

Marple'ın babası genç adamı oldukça sıcak karşılamıştı. Delikanlı bekârdı, Miss Marple'a uygun bulunmuştu. Onu birkaç kez evlerine bile davet etmişlerdi, ama Miss Marple sonuçta onun *sıkıcı* olduğuna karar vermişti. Çok sıkıcı...

Rahip uykuya dalmış gibiydi. Miss Marple bu fırsattan yararlanıp konuyu açmaya karar verdi.

"Buraları çok iyi bildiğiniz anlaşılıyor. Adaya birkaç yıldan beri geliyorsunuz, değil mi?"

"Evet, geçen yıl ve ondan önce de iki yıl geldik. St. Honoré'yi çok seviyoruz. Buraya daima iyi ve kibar insanlar geliyor. O sonradan görme sosyetikler olmuyor."

"Sanırım Hillingdon ve Dyson'ları iyi tanıyorsunuz."

"Evet, oldukça iyi."

Miss Marple, öksürerek sesini hafifçe alçalttı.

"Binbaşı Palgrave bana çok ilginç bir öykü anlatmıştı."

"Öykü dağarcığı oldukça genişti, değil mi? Tabii çok dolaşmıştı, dünyanın hemen hemen her yerine gitmişti, Afrika, Hindistan, hatta sanırım Çin'e bile."

Miss Marple, "Gerçekten öyle," diye cevap verdi. "Ama benim kastettiğim *o öyküler* değil. Sözünü ettiğim şey biraz önce bahsettiğim kişilerden biriyle ilgiliydi."

"Oh!" diyen Miss Prescott'un sesi oldukça manidardı.

"Evet. Acaba şimdi..." Miss Marple, gözlerini yavaşça plajda dolaştırarak, sırtını güneşe vermiş olan Lucky'nin bulunduğu tarafa baktı. "Ne kadar da güzel yanmış, değil mi? Sonra saçları? Çok çarpıcı. Sanırım saçlarının rengi Molly Kendal'ınkiyle aynı, değil mi?"

Miss Prescott homurdandı.

"Tek fark Molly'inkinin doğal, Lucky'ninki boya olması."

Hiç beklenmedik bir anda uyanan rahip, "Joan, rica ederim," diye uyardı. "Bu sözlerin *biraz* acımasız değil mi?"

Miss Prescott hiddetle, "Bunun acımasızlıkla filan ilgisi yok," dedi. "Ben yalnızca gerçeği söyledim."

Rahip, "Saçları bana çok güzel görünüyor," dedi.

"Tabii. Zaten o da bu yüzden saçlarını boyuyor. Ama emin ol Jeremy, o bir kadını bir an bile kandıramaz. Öyle değil mi Miss Marple?" Miss Marple'a döndü.

"Şey, korkarım," dedi Miss Marple. "Ben bu konuda sizin kadar deneyimli olmasam da, evet, saçları hiç de *doğal değil.* Beş altı gün içerisinde dipten siyahlar çıkıyor..." Miss Prescott'a baktı. İkisi birden kadınca bir özgüvenle başlarını salladılar.

Rahip tekrar uykuya daldı.

Miss Marple yavaşça, "Binbaşı Palgrave bana gerçekten çok şaşırtıcı bir öykü anlattı," diye mırıldandı. "Şey hakkında... tabii pek de iyi anlayamadım. Bazen ağır işitirim de. Bir şey anlatıyor ya da ima ediyordu..."

"Ne demek istediğinizi anlıyorum. Bunun o sırada bir hayli dedikodusu olmuştu..."

"Yani o zaman..."

"Evet, Greg Dyson'un ilk karısı öldüğü zaman. Kadının öleceği kimsenin aklından geçmiyordu. Tamamen sürpriz oldu. Aslında herkes onun bir *malade imaginaire*, yani hastalık hastası olduğunu düşünüyordu. Bu yüzden kadın kriz geçirip birden ölünce, insanlar da dedikodu yapmaya başladı."

"Bu o sırada *sorun* olmadı mı?"

"Doktor çok şaşırmıştı. Hayli genç ve deneyimsizdi. Benim her şeye antibiyotik veren doktorlar olarak adlandırdığım türdendi. Bilirsiniz, hastayı doğru dürüst muayene edip ilgilenmek zahmetinde bile bulunmayan, hastanın ne derdi olduğunu düşünmeyenlerden. Bu tipler insana bir ilaç yazarlar, hasta iyileşmeyip etkisiz olduğunu gördüklerinde de hemen ilacı değiştirip, başka bir ilacı de-

nerler. Evet, zannedersem doktor biraz *şaşırmıştı*, ama kadının daha önce de midesinden sorunu olmuş. Daha doğrusu kocası öyle olduğunu iddia ediyordu ve ortada bunun *doğru olmadığını* düşünmek için bir neden yoktu."

"Halbuki siz düşündünüz ki..."

"Doğrusu ben daima açık bir kapı bırakmaya çalışırım ama yine de insan bazen şüpheleniyor. Ayrıca etrafta söylenenler de..."

"Joan!" Rahip doğrulup oturdu. Öfkelenmişe benziyordu. "Bundan hiç hoşlanmıyorum. Gerçekten de bu kötü ve iğrenç dedikoduların yinelendiğini duymaktan hiç hoşlanmıyorum. Biz seninle her zaman bu gibi şeylere karşı olduk. İnsan kötülüğü görmemeli, duymamalı ve bundan bahsetmemelidir, hatta daha da ötesi düşünmemelidir. İnançlı her kadın ve her erkek bunu kafasına yazmalıdır."

İki kadın sessiz sedasız oturuyorlardı. Azarlanmışlardı, aldıkları terbiye gereği bir erkeğin eleştirileri karşısında söyleyebileceklerini içlerine atmışlardı. Ama içten içe hayal kırıklığına uğramış, kızmış ve üstelik pişman da olmamışlardı. Miss Prescott kızgın bakışlarla ağabeyini süzdü. Miss Marple ise örgüsünü çıkararak, ona baktı. Neyse ki şans onlardan yanaydı.

"*Mon père*"[*] diyen ince bir ses duyuldu. Denizin kenarında oynayan Fransız çocuklarından biri sesleniyordu. Onlar farkına varmadan yanlarına kadar gelmiş, rahibin şezlongunun önünde duruyordu. "*Mon père*," diye bağırdı küçük çocuk yeniden.

"Ha? Evet yavrum. *Oui qu'est-ce qu'il y a, ma petite*?[**]"

Küçük çocuk derdini anlattı. Kollukları takma sırası konusunda aralarında tartışma çıkmıştı. Sonra denizle ilgili başka konular da vardı. Rahip Prescott çocukları çok severdi, özellikle de küçük

---

(*) Peder

(**) Ne oldu, ne var küçüğüm?

kızları. Onlar tartıştıklarında hakem olarak çağrılmaktan çok hoşlanıyordu. Mutlulukla yerinden kalkarak, küçük kızla deniz kenarına gitti. Miss Marple'la Miss Prescott da derin bir soluk alarak, heyecanla birbirlerine döndüler.

II

"Jeremy tabii haklı olarak bu kötü niyetli dedikodulara çok kızıyor," diyen Miss Prescott başını salladı. "Ama insanların söylediklerine boş vermek de mümkün değil. Dediğim gibi o sırada bir hayli dedikodu çıktı."

"Ya?" Miss Marple sesiyle kadına cesaret veriyordu.

"Şu genç kadın, sanırım o sıradaki soyadı Greatorex'ti, şimdi hatırlamıyorum, neyse Lucky, ilk Bayan Dyson'un kuziniydi ve onun bakımını üstlenmişti, ilaçlarını filan veriyordu." Kısa, anlamlı bir sessizlik oldu. "Ve tabii anladığıma göre..." Miss Prescott, sesini alçaltmıştı. "Bay Dyson'la Miss Greatorex arasındaki samimiyet de giderek artmış. İnsanların birçoğu da bunun farkındaydı. Yani diyeceğim bu gibi yerlerde böyle şeyler hemen dikkati çeker. Sonra ortalıkta Edward Hillingdon'un Miss Greatorex için bir eczacıdan ilaç aldığına ilişkin bazı söylentiler dolaşmaya başladı."

"Oooh! Edward Hillingdon'un da mı bu konuyla ilgisi vardı?"

"Ah, evet. Edward Hillingdon kadından çok etkilenmişti. Lucky'ye âşık olmuştu. İnsanlar da bunun farkındaydı. Ve Lucky, Miss Greatorex ikisini birbirine karşı kullandı. Gregory Dyson'la Edward Hillingdon'u. Aslında şunu kabul etmek gerekiyor, kadın çok çekici, değil mi?"

Miss Marple bu soruyu, "Ama artık eskisi kadar genç değil," diye yanıtladı.

"Kesinlikle. Ama Lucky daima, bakımlı gezer. Tabii yalnızca yoksul bir akrabayken bu kadar gösterişli değildi. Hasta kadına da çok *düşkünmüş* gibi davranırdı. Ama durumu görüyorsunuz."

"Eczacıyla ilgili öykü ne? Bu etrafa nasıl yayıldı?"

"Bu Jamestown'da değil, sanırım Martinique'te oldu. Galiba Fransızlar ilaç konusunda bizden daha rahat davranıyorlar. O eczacı birine bir şeyler anlatmış, tabii bu da etrafa yayılmış. Böyle şeylerin nasıl olduğunu bilirsiniz."

Miss Marple, bunu gerçekten iyi bilirdi. Hatta kimse daha iyi bilemezdi.

"Eczacı, Bay Hillingdon'un bazı ilaçlar istediğini, ama bunların ne olduğunu, neye yaradığını bile bilmediğini anlatmış. Durmadan elindeki kâğıda bakıp, ilaçların adlarını oradan okuyormuş. Her neyse, söylediğim gibi bu konuda da söylentiler alıp başını gitmişti."

Miss Marple hayretle kaşlarını çattı. "İyi de ben hâlâ Bay Hillingdon'un neden..."

"Herhalde Lucky onu maşa olarak kullandı. Her neyse, Gregory Dyson, Lucky'yle karısının ölümünden utanılacak kadar kısa bir süre sonra evlendi. Çok geçmeden..."

İki kadın birbirlerine baktılar.

Miss Marple sordu.

"Ama *gerçek* anlamda bir şüphe uyandırmadı, değil mi? Soruşturma filan?"

"Hayır, hayır. Her şey yalnızca *söylentide* kaldı, hepsi o. Tabii bu dedikoduların hiçbir aslı astarı olmayabilir de."

"Ama Binbaşı Palgrave olduğuna inanıyordu."

"Bunu size kendisi mi söyledi?"

Miss Marple, "Doğrusu onu dikkatle dinlemiyorum," diye itiraz etti. "Ben yalnızca, şey... onun size de aynı şeyleri söyleyip söylemediğini merak ediyordum."

Miss Prescott mırıldandı.

"Bir gün bana onu işaret etti."

"Sahi mi? Gerçekten onu mu işaret etti?"

"Evet. Hatta önce onun Bay Hillingdon'u işaret ettiğini sandım. Hırıltılı hırıltılı soluk alarak kıkır kıkır güldü. Sonra da, 'Şuradaki kadına bakın,' dedi. 'Bence o cinayet işledi ve üstelik kanunun pençesinden de kurtuldu,' dedi. Tabii ben çok şaşırdım. 'Herhalde şaka yapıyorsunuz Binbaşı Palgrave,' dedim. Yine güldü. 'Evet evet, aziz bayan, siz bunun bir şaka olduğunu düşünün,' dedi. O sırada Dyson'larla Hillingdon'lar hemen yakınımızdaki bir masada oturuyorlardı. Onların bu sözleri duyacaklarından çok korktum. Binbaşı Palgrave, bir kahkaha attı. 'Bir partiye gidecek olsam orada bu kişinin bana kokteyl hazırlamasını hiç istemezdim. Bu Borgia'larla yemeğe oturmaktan farksız olurdu!'"

Miss Marple başını salladı. "Çok... çok ilginç! Peki, Binbaşı Palgrave hiç size bir fotoğraftan söz etti mi?"

"Hatırlamıyorum... Gazete kupürü gibi bir şey mi?"

Miss Marple tam konuşmak üzereyken kendini tutup, sustu. Güneş bir an araya giren bir gölgeyle kaybolmuştu. Evelyn Hillingdon yanı başlarında durdu.

Genç kadın, "Günaydın," diyerek gülümsedi.

Miss Prescott neşeyle başını kaldırdı.

"Ben de sizin nerede olduğunuzu merak ediyordum."

"Alışveriş için Jamestown'a gitmiştim."

"Evet, anlıyorum." Miss Prescott dalgın dalgın etrafına bakındı.

Evelyn Hillingdon, "Ah," dedi. "Edward'ı götürmedim tabii. Erkekler alışverişten nefret ediyorlar."

"İlginizi çekecek bir şey buldunuz mu bari?"

"Benimki o tür alışveriş değildi. Eczaneye gittim." Hafifçe gülümseyip başıyla selam verdikten sonra kıyıya doğru yürüdü.

Miss Prescott içini çekti.

"Hillingdon'lar öyle iyi insanlar ki. Ama sanırım Evelyn'i anlamak pek kolay değil. Ne dersiniz? Yani kadın çok nazik filan ama yine de insan onunla samimi olup, yakından tanıyamıyor."

Miss Marple düşünceli bir tavırla bunu onayladı.

Miss Prescott, mırıldandı.

"İnsan onun ne düşündüğünü asla anlayamıyor."

Miss Marple, "Belki de böylesi daha iyi," dedi.

"Anlayamadım."

"Hiç, hiç... yalnızca bana Evelyn Hillingdon'un düşünceleri insanı endişelendirip, yanıltabilirmiş gibi geldi de."

Miss Prescott şaşırmış gibiydi.

"Ya. Ne demek istediğinizi anlıyorum." Konuyu değiştirmeyi yeğledi. "Sanırım onların Hampshire'da çok güzel bir evleri varmış. Bir de iki oğulları, ya da yalnızca biri Winchester'da okuyormuş."

"Hampshire'ı iyi bilir misiniz?"

"Hayır, hiç gitmedim. Evleri sanırım Alton yakınlarındaymış."

"Anlıyorum." Miss Marple, bir an durdu. "Peki, Dyson'lar nerede yaşıyor?"

Miss Prescott, "Kaliforniya'da," dedi. "Yani evlerine döndüklerinde. Aslında sürekli yolculuk ediyorlar."

Miss Marple, "İnsan yolculuk sırasında tanıştığı insanlar hakkında ne kadar az şey biliyor," diyerek iç çekti. "Yani... bilmem nasıl anlatayım, insanın tek bilebildiği onların kendileri hakkında anlattıkları ya da bilinmesini istedikleri. Örneğin siz Dyson'ların *gerçekten* Kaliforniya'da oturup oturmadıklarını bile bilmiyorsunuz."

Miss Prescott şaşırdı.

"Bay Dyson'un bundan bahsettiğinden eminim."

"Evet, evet, doğru. Ben de aynen bunu kastettim. Aynı şey Hillingdon'lar için de geçerli. Yani siz Hilling'donların Hampshire'da oturduklarını söylediğiniz zaman aslında *onların size* anlattıklarını iletiyorsunuz, öyle değil mi?"

Miss Prescott görünür şekilde endişelenmişti.

"Yani onların Hampshire'da oturmadıklarını mı kastediyorsunuz?"

Miss Marple, hemen özür diledi.

"Hayır hayır, böyle bir şey aklıma bile gelmedi. Bu yalnızca insanların böyle koşullarda başkaları hakkında fazla bir şey bilmediklerini anlatmaya çalışırken verdiğim bir örnekti. Örneğin *ben* size St. Mary Mead'de yaşadığımı söyledim. Oranın adını bile duymamış olduğunuz kesin. Dolayısıyla benim gerçekten orada oturup oturmadığımı da bilemezsiniz, değil mi?"

Miss Prescott, Miss Marple'a oturduğu yerin onu *hiç ilgilendirmediğini* söylemekten kaçındı. Onun İngiltere'nin güneyinde bir köyden geldiğini biliyordu, tüm bildiği o kadardı.

"Ne demek istediğinizi anlıyorum," dedi telaşla. "İnsanın yolculuklarda çok daha dikkatli davranması gerektiği kesin."

Miss Marple başını salladı.

"Ben bunu kastetmedim."

O sırada Miss Marple'ın aklından çok tuhaf düşünceler geçiyordu. Kendi kendine, "Rahip Prescott'la Miss Prescott'un gerçekten Rahip Prescott'la Miss Prescott olup olmadıklarını biliyor musun?" diye soruyordu. "Öyle olduklarını iddia ediyorlar. Onları yalanlayacak bir kanıt yok. Doğrusu beyaz yaka takıp, uygun bir elbise giymek, uygun bir şekilde konuşmak çok kolay, eğer bunun için özel bir amaçları varsa..."

Miss Marple oturduğu yöredeki rahipleri tanırdı ama Prescott' lar kuzeyden gelmişlerdi. Durham demişlerdi. Tabii onların iddia ettikleri gibi Prescott'lar olduklarına inanıyordu ama bu durumu değiştirmiyordu. İnsanlar kendilerine söylenenleri kabul etmek durumundaydılar.

Belki insan buna karşı da daima tetikte olmalıydı. Belki... Miss Marple, düşünceli bir şekilde başını salladı.

19. BÖLÜM

Ayakkabının Yararları

Rahip Prescott, denizin kenarından döndü. Soluk soluğaydı. (Çocuklarla oynamak her zaman yorucuydu.)

Birkaç dakika sonra da kumsalın çok sıcak olduğuna karar vererek kız kardeşiyle otele döndüler.

Onlar uzaklaşırlarken, Senyora Caspearo, alaycı bir havada, "Laf..." diye homurdandı. "Plaj sıcak da ne demek? Saçmalık bu. Üstelik kadının giydiklerine baksanıza. Boynu, kolları kapalı. Hoş belki böylesi daha iyi. Cildi çok çirkin, tıpkı yolunmuş tavuğa benziyor."

Miss Marple derin bir soluk aldı. Senyora Caspearo'yla konuşmak için eline bir daha kolay kolay fırsat geçmeyeceğinin farkındaydı. Ama ne yazık ki genç kadına ne söyleyeceğini bilmiyordu. Onunla ortak hiçbir yanı yoktu.

Sonunda, "Çocuklarınız var mı senyora?" diye sordu.

Senyora Caspearo parmaklarının ucunu öptü. "Üç meleğim var."

Senyora Caspearo'nun çocukları cennette miydiler? Yoksa kadın onların karakterini mi tarif etmişti? Miss Marple bunu pek anlayamamıştı.

Genç kadının hayranlarından biri İspanyolca bir şeyler söyledi. Senyora Caspearo, kibirli bir tavırla başını arkaya atarak yüksek

ve ahenkli bir sesle kahkahalar atarak güldü. Sonra Miss Marple'a baktı.

"Ne dediğini anladınız mı?"

Miss Marple özür dilercesine, "Korkarım anlayamadım," dedi.

"İyi olmuş, çünkü o çapkının biri."

Bunu İspanyolca şakalaşmalar izledi. Neşeyle, hızlı hızlı konuşuyorlardı.

Sonra Senyora Caspearo birden ciddi bir tavır takınarak, İngilizce, "Polisin bu adadan gitmemize izin vermemesi rezillik, çok ayıp," dedi. "Bağırdım, çağırdım, ayağımı yere vurdum, tepindim. Ama aldığım yanıt hep, 'Hayır olmaz! Olmaz!' oldu. Başlarını sallayıp durdular. Sonunda ne olacak biliyor musunuz? Hepimiz öldürüleceğiz."

Koruması onu sakinleştirmeye çalıştı.

"Kesinlikle öyle. Size buranın uğursuz bir yer olduğunu söyledim. Daha ilk günden anladım bunu. O yaşlı ve çirkin adam, yani Binbaşı Palgrave. Kem gözleri vardı, her şeyde gözü kalıyordu, anımsıyor musunuz? Gözleri şaşıydı onun. Biri sağa bakıyordu biri sola. Bu çok kötüdür. Uğursuzluk getirir. Bana doğru döndüğü zaman hemen nazara karşı 'boynuz işareti' yapıyordum." Elini kaldırıp gösterdi. "Tabii şaşı olduğu için benim tarafıma bakıp bakmadığını da tam olarak anlayamıyordum."

Miss Marple, "Bir gözü camdı," diye açıkladı. "Sanırım genç yaşlarda bir kaza geçirmiş. Bu onun suçu değil."

"Emin olun, Palgrave uğursuzluk getiriyordu. Nazarı değiyordu." Genç kadın yine elini uzatarak Latinlerin çok iyi bildiği o işareti yaptı. Yani, işaretparmağıyla serçeparmağını uzatarak, diğerlerini kıvırdı. Sonra neşeyle, "Neyse," diye ekledi. "Adam öldü, artık ona bakmak zorunda değilim. Etrafımda çirkin şeyler görmekten hiç hoşlanmam."

Miss Marple, Binbaşı Palgrave hakkındaki bu sözleri biraz acımasız, haince buldu.

Bu arada biraz daha aşağıda, Gregory Dyson denizden çıkmış, Lucky ise kumlarda sırtüstü yatmıştı. Evelyn Hillingdon her nedense büyük bir dikkatle Lucky'ye bakıyordu. Yüzündeki ifade nedenini bilmeden Miss Marple'ın ürpermesine sebep oldu.

Hiç şüphesiz üşümüş olamam, üstelik bu kızgın güneşte, diye düşündü. "Neydi o eski söz? Hah! *Mezarımın üzerinde bir kaz dolaşıyor...*"

Yerinden kalkarak ağır ağır kulübesine doğru yürüdü. Yarı yolda plaja inen Bay Rafiel'le Esther Walters'ın yanından geçti. Bay Rafiel ona göz kırptı. Miss Marple göz kırpmadı. Yanıt olarak yalnızca durumdan hiç hoşnut olmadığını belirtecek şekilde baktı.

Sonra kulübesine girerek yatağına uzandı. Kendini çok yaşlı, yorgun ve endişeli hissediyordu. Kaybedilecek zaman olmadığı kesindi. Zaman geçiyordu, kaybedecek zaman yoktu. Geç oluyordu... Güneş batıyordu. Güneş... insan güneşe daima isli camlarla bakmalıydı. Birinin ona verdiği isli cama ne olmuştu?

Hayır, buna ihtiyacı yoktu. Bir gölge gelmiş, güneşi kaplamıştı. Bir gölge. Evelyn Hillingdon'un gölgesi. Hayır, Evelyn Hillingdon değildi bu gölge. Nasıldı o sözler? Hah! *Ölüm Vadisinin Gölgesi*. Evet, buydu. O... neydi o? Boynuz işareti yapmalıydı, kötülüğü, kem bakışları uzaklaştırmalıydı. Binbaşı Palgrave'ın nazarını.

Miss Marple'ın gözkapakları titreşerek açıldı, demek uykuya dalmıştı. Ama odada bir gölge *vardı*, biri pencereden içeriye bakıyordu.

Gölge uzaklaştı. O an Miss Marple onun kim olduğunu gördü. Jackson'du bu.

Böyle içeri bakmak küstahlık, diye düşündü. Tıpkı Jonas Parry'ye benziyor...

Bu karşılaştırma Jackson açısından hiç de olumlu değildi. Yaşlı kadın Jackson'un *neden* yatak odasını gözetlediğini merak etti.

Orada olup olmadığına mı bakmıştı? Yoksa uyuyup uyumadığını mı kontrol etmişti?"

Miss Marple, yataktan kalkarak banyoya geçti. Pencereden dışarıya baktı.

Arthur Jackson bitişikteki bungalovun kapısının önünde duruyordu. Bay Rafiel'in bungalovunun önünde. Miss Marple, genç adamın etrafına çabucak bir göz attıktan sonra, hızla içeri süzüldüğünü gördü. İlginç, diye düşündü. "Neden etrafına şüpheyle bakındı ki? Onun Bay Rafiel'in kulübesine girmesi kadar doğal bir şey olamaz. Zaten kendi odası da arka tarafta. Bay Rafiel'in isteklerini yerine getirmek için sürekli içeri girip çıkıyor. Öyleyse neden telaşla etrafa göz attı?" Miss Marple bu soruyu yine kendisi yanıtladı. "Bunun bir tek nedeni olabilir. Kimsenin şu anda içeriye girdiğini görmediğinden emin olmak istiyor. Kulübede yapacağı bir şey var."

O sırada geziye çıkmış olanlar dışında hemen hemen herkes kumsaldaydı. Jackson da yirmi dakika sonra görevi gereği kıyıya inecek ve Bay Rafiel'in denize girmesine yardımcı olacaktı. Adam, kulübede kimseye görünmeden bir şeyler yapmak istiyorsa, bunun için en iyi zamanı seçmişti. Miss Marple'ın yatağında uyuduğundan da emin olmuştu, ayrıca etrafa bakarak onu görecek kimse olmadığını da kontrol etmişti. Ama Miss Marple tam olarak bunu yapmak, onu gözetlemek için elinden geleni yapmak niyetindeydi.

Miss Marple, yatağın kenarına ilişerek ayağındaki sert tabanlı sandaletleri çıkardı. Onların yerine lastik tabanlı düz ayakkabılarını giydi. Ama sonra başını sallayarak bunları da çıkardı. Valizini karıştırarak bir çift ayakkabı çıkardı. Bunlardan birinin topuğu kapıdaki halkalara takılmıştı, sallanıyordu. Miss Marple, tırnak törpüsüyle topuğu daha da sallanır hale getirdi. Sonra usulca çoraplarıyla, parmaklarının ucuna basarak dışarıya çıktı. Ayakkabıları giymemişti. Tıpkı rüzgârın estiği taraftan değil de, aksi yönden an-

tilop sürüsüne yaklaşan avcı gibi yavaşça Bay Rafiel'in kulübesinin etrafını dolaştı.

Sonra dikkatlice bungalovun bir köşesine saklandı. Elindeki ayakkabılardan birini giydi. Diğerinin topuğunu son bir defa iyice sallayıp çıkardıktan sonra usulca diz çöktü ve pencerenin altına boylu boyunca uzandı. Böylece Jackson bir şey duyduğu ve camdan baktığı takdirde ayakkabısının topuğu çıktığı için yere yuvarlanmış olan yaşlı bir kadın görecekti. Ama herhalde Jackson bir şey duymamıştı.

Miss Marple yavaşça başını kaldırdı. Bungalovun pencereleri alçaktı. Sarmaşıkların arkasına gizlenerek içeriye baktı...

Jackson, bir valizin önünde diz çökmüştü. Valizin kapağı açıktı. Miss Marple valizin içinin özel olarak farklı nitelikteki kâğıtların yerleştirilebileceği bölmelere ayrılmış olduğunu gördü. Jackson, bu kâğıtlara bakıyor, arada sırada da uzun zarflardan bazı belgeler çıkarıyordu. Miss Marple pencerenin önünde fazla kalmadı. O yalnızca Jackson'un ne yaptığını öğrenmek istemişti. Bunu biliyordu artık. Jackson, Bay Rafiel'in belgelerini karıştırıyordu. Belki özel bir şey arıyordu ya da doğal merakını tatmine çalışıyordu, bu konuda bir karar veremiyordu. Miss Marple'ın bunu öğrenmesi de olanaksızdı. Miss Marple artık Arthur Jackson'la Jonas Parry'nin yalnızca yüz olarak değil, başka yönlerden de birbirlerine benzediklerini anlamıştı.

Şimdi asıl sorun sessizce oradan uzaklaşabilmekti. Miss Marple yavaşça yere uzandı, çiçek tarhının sonuna kadar yerde süründü. Ancak pencereden görülemeyecek bir noktaya ulaşınca, ayağa kalkarak kulübesine döndü. Ayakkabısıyla kopuk topuğu özenle valizine yerleştirdi. Onlara bir an sevgiyle de baktı. Gerektiği takdirde başka bir gün de onları kullanabilirdi. Yeniden sandaletlerini giydikten sonra kumsala indi. Düşünceliydi. Esther Walters, denize girer girmez o da gidip sekreterin yerine oturdu.

Greg'le Lucky gülerek Senyora Caspearo'yla konuşuyorlar ve bir hayli de gürültü ediyorlardı.

Miss Marple, Bay Rafiel'e bakmadan yavaşça, "Jackson'un belgelerinizi karıştırdığını biliyor musunuz?" diye fısıldadı.

Bay Rafiel homurdandı.

"Buna hiç şaşırmadım. Demek onu yakaladınız?"

"Kendisini pencereden gözetlemeyi başardım. Valizlerinizden birini açmış, kâğıtlarınızı karıştırıyordu."

"Herhalde valize uygun bir anahtar buldu. İşini bilen, becerikli bir genç. Sanırım hayal kırıklığına uğradı. Çünkü bu şekilde ele geçirmeye çalıştığı o kâğıtların hiçbirinin ona bir yararı olmaz."

Miss Marple otele doğru baktı.

"Jackson geliyor."

"Tabii denize girmemin zamanı geldi." Sonra yavaşça ekledi.

"Size gelince, fazla girişken olmayın, gözü açık davranayım derken bir sonraki cenazenin *sizinki* olmasını hiç istemeyiz. Yaşınızı anımsayın ve dikkatli olun. Aramızda pek acıması olmayan biri var, bunu sakın unutmayın."

20. BÖLÜM

Gece Alarmı

I

Akşam oldu. Terastaki ışıklar yandı. Müşteriler yemek yediler, konuştular, güldüler; yine de bir iki gün öncesine göre daha durgun ve sessizdiler. Orkestra çalmaya devam ediyordu.

Dans erken bitti. İnsanlar esneyerek odalarına çekildiler. Işıklar söndü. Etrafa karanlık ve sessizlik çöktü. Golden Palm derin bir uykuya daldı...

"Evelyn! Evelyn!" Telaşlı, heyecanlı bir fısıltıydı bu.

Evelyn Hillingdon, hafifçe kımıldayarak yatağında döndü.

"*Evelyn!* Lütfen uyanın!"

Evelyn Hillingdon birden doğrulup oturdu. Tim Kendal, kapıda duruyordu. Genç kadın ona şaşkınlık içinde baktı.

"Evelyn, *lütfen* benimle gelir misiniz? Molly çok kötü. Hasta. Nesi var bilmiyorum. Sanırım bir şey içmiş."

Evelyn hemen hızla kalktı.

"Tamam Tim. Geliyorum. Sen Molly'nin yanına git. Ben de bir dakika içinde orada olurum."

Tim Kendal, karanlıklara karışarak kayboldu. Evelyn yataktan kalktı. Sabahlığını giyerek, diğer karyolaya baktı. Kocası uyanma-

mış olmalıydı. Kıpırdamadan yatıyordu. Başını diğer tarafa çevirmiş, sakin sakin soluk alıyordu. Evelyn, bir an duraksadı. Sonra Edward'ı rahatsız etmemeye karar verdi. Kapıdan çıkarak, hızla ana binaya doğru yürüdü ve oradan da Kendal'ların otelin arkasındaki bungalovuna gitti. Tim ile kapıda karşılaştı.

Molly yatakta yatıyordu. Gözleri kapalıydı, soluk alışı hiç normal değildi. Evelyn onun üzerine eğilerek, gözkapağını açtı, nabzını dinledi, sonra da karyolanın başucundaki masaya baktı. Orada kullanılmış bir bardakla, küçük boş bir ilaç şişesi vardı. Uzanıp şişeyi aldı.

Tim, "Molly'nin uyku hapları onun içinde duruyordu," diye içini çekti. "Ama şişe daha dün ya da önceki gün yarıya kadar doluydu. Galiba hepsini birden içti."

Evelyn, "Hemen gidip Doktor Graham'ı çağırın," dedi. "Bu arada adamlarınızdan birini de kaldırın, sert bir kahve yapsın. Koyu bir kahve. Çabuk olun."

Tim hızla dışarı fırladı. Tam kapının önünde Edward Hillingdon'a çarpıştı.

"Ah, çok affedersin Edward."

Edward, "Neler oluyor?" diye sordu. "Ne oldu?"

"Molly hasta. Evelyn onun yanında. Doktor çağırmam gerek. Aslında önce onu çağırmam daha doğru olurdu ama ben... ben emin olamadım. Evelyn'in ne yapılması gerektiğini bileceğini düşündüm. Eğer gerek olmamasına rağmen doktor çağırsaydım, Molly çok üzülürdü." Koşarak uzaklaştı. Edward Hillingdon bir an onun arkasından baktı. Sonra yatak odasına girdi.

"Ne oluyor?" dedi. "Durum ciddi mi?"

"Ah, sen misin Edward? Seni uyandırıp uyandırmamakta tereddüt ettim. Bu deli kız, ilaç almış."

"Durumu kötü mü?"

"Ne kadar ilaç aldığını bilmediğim için bir şey söyleme-yeceğim. Eğer zamanında harekete geçmemiş olsaydık sonuçları çok kötü olabilirdi. Kahve istedim. Eğer Molly'ye içirebilirsek..."

"İyi de kız neden böyle bir şey yaptı? Yoksa o..." Birden sustu.

Evelyn, "Ne düşünüyorsun?" diye sordu.

"Acaba Molly bu işi, şu soruşturma, polisler filan yani, bu yüzden yapmış olabilir mi?"

"Olabilir tabii. Böyle şeyler sinirli bir insanı bunalıma sürükleyebilir."

"Molly sinirli bir tipe benzemiyordu."

Evelyn, "Bu öyle kolay anlaşılacak bir şey değil, bazen en umulmadık insanların da sinirleri iflas eder," dedi.

"Evet, anımsıyorum da..." Edward birden sözlerine ara verdi.

Evelyn, "İşin gerçeği," dedi. "İnsan aslında başkalarını hiç tanıyamıyor." Ve ekledi. "Hatta en yakınlarını bile..."

"Bu kadarı da fazla değil mi Evelyn, biraz abartmıyor musun?"

"Sanmıyorum. İnsan başkalarını tanımıyor. Düşünsene, onlar için düşündüklerin genellikle senin onlar için belirlediğin imajdan başka bir şey değil."

Edward Hillingdon yavaşça, "Ben seni tanıyorum," diye mırıldandı.

"Tanıdığını sanıyorsun."

"Hayır, eminim." Ekledi. "Sen de beni tanıyorsun."

Evelyn onu bir süre anlamlı bir şekilde süzdükten sonra yatağa döndü. Molly'yi omuzlarından yakalayarak sarstı.

"Bir şeyler yapmamız gerekiyor ama sanırım Doktor Graham'ı beklememiz daha doğru olacak. Ah, sanırım geliyorlar, seslerini duydum."

II

"Artık iyileşir." Doktor Graham geriye doğru bir adım atıp, mendiliyle alnını kuruladı. Derin bir soluk aldı.

Tim endişeyle, "İyileşecek mi, bundan emin misiniz efendim?" diye sordu.

"Evet, evet. Tam zamanında müdahale ettik. Zaten onun öldürücü dozda ilaç aldığını da sanmıyorum. Birkaç gün sonra tamamen kendine gelir. Yalnız önümüzdeki bir iki günü çok kötü geçirebilir." Boş şişeyi aldı. "Bunları ona kim verdi?"

"New York'lu bir doktor. Uykusuzluk çekiyordu."

"Tamam. Tamam. Son zamanlarda doktorların bunları bol bol verdiklerini biliyorum. Artık kimse uykusu kaçan genç bayanlara bine kadar saymasını, kalkıp bir bisküvi yemesini ya da birkaç mektup yazdıktan sonra tekrar yatmasını önermiyor. Günümüz insanı anlık çözümler istiyor. Bazen onlara bu ilaçları vermenin yanlış olduğunu düşünüyorum. Bazen insan yaşamda bazı şeylere dayanmasını da, tek başına başa çıkmasını da öğrenmeli. Bir bebeği susturmak için ağzına memeyi tıkmak çok kolaydır. Ama insan bunu tüm yaşamı boyunca sürdüremez." Hafifçe güldü. "Miss Marple'a uykusu kaçtığı zaman ne yaptığını sorun. Herhalde size hayalinde bir çitin üzerinden atlayan kuzuları canlandırdığını ve bunları saydığını anlatacaktır."

Yatağa döndü. Molly kıpırdanıyordu. Gözlerini açmıştı. Onları tanımazmış gibi boş nazarlarla bakıyordu. Doktor Graham, genç kadının elini tuttu.

"Tamam, tamam yavrum. Sen kendine ne yaptın böyle?"

Molly, gözlerini kırpıştırdı, ama yanıt vermedi.

"Bunu neden yaptın Molly? Neden? Söyle bana!"

Tim de Molly'nin öbür elini tuttu. Molly hâlâ sabit gözlerle bakıyordu. Eğer birine bakıyorduysa bu hiç şüphesiz Evelyn

Hillingdon'du. Bakışlarında belki de hafif bir merak vardı ama kesin bir şey söylemek mümkün değildi. Evelyn, sanki kendisine soru yöneltilmiş gibi mırıldandı.

"Tim gelip beni çağırdı."

Molly'nin gözleri Tim'e kaydı, sonra da Doktor Graham'da takılıp kaldı.

Yaşlı adam, "İyileşeceksiniz," diyerek gülümsedi. "Ama bir daha sakın böyle şeyler yapmayın."

Tim yavaşça araya girdi.

"Molly, bunu yapmak istemedi. Onun böyle bir niyeti olmadığından, bunu yapmak istemediğinden eminim. Molly yalnızca huzurlu bir gece geçirmek istedi. Belki haplar başlangıçta etki etmedi, o da bunun üzerine etki etsin diye birkaç hap daha aldı. Öyle değil mi Molly?"

Genç kadın yavaşça, hayır anlamında başını salladı.

Tim, "Yani... yani, sen uyku ilaçlarını bilerek mi aldın?" dedi.

Molly ilk kez konuştu. "Evet."

"İyi ama neden Molly? Neden?"

Genç kadının kirpikleri titreşti. "Korkuyordum." Sesi güçlükle duyuldu.

"Korkuyor muydun? Neden?"

Molly'nin gözkapakları yine kapanmıştı.

Doktor, "Onu rahat bıraksak daha iyi olacak," dedi.

Tim dayanamayarak, "Neden korkuyordun?" diye sordu. "Polisten mi? Senin üzerine geldikleri, seni sıkıştırdıkları, sorular sordukları için mi? Doğrusu buna şaşmam. Herkes korkardı. Ama bu onların çalışma şekli. Hiç kimse bir an bile senin..." Birden sustu.

Doktor Graham, eliyle ona susmasını işaret etti.

Molly fısıldadı.

"Uyumak istiyorum."

Doktor Graham, "Yapabileceğin en iyi şey bu," diyerek kapıya doğru ilerledi. Diğerleri de onu izlediler.

"Artık rahatça uyur," dedi Doktor Graham kapıdan çıkmadan önce.

Tim, "Yapmam gereken bir şey var mı?" diye sordu.

Hastalık karşısındaki tüm erkekler gibi o da çok endişeliydi.

Evelyn dostça, "İsterseniz ben burada kalabilirim," dedi.

Tim başını salladı. "Hayır, hayır. Ona ben bakarım."

Evelyn yeniden yatağa yaklaştı.

"Seninle kalayım mı Molly?"

Genç kadının gözleri yeniden açılmıştı. Usulca fısıldadı. "Hayır." Kısa bir sessizlikten sonra ekledi. "Yalnızca Tim..."

Tim karyolaya yaklaşarak ayakucuna ilişti. "Buradayım Molly." Karısının elini tuttu. "Haydi, sen uyu. Ben yanından ayrılmayacağım."

Molly hafifçe iç çekti. Gözleri kapandı.

Doktor dışarıda kulübenin önünde bir an durdu, Hillingdon'lar da durdular.

Evelyn, doktora, "Yapabileceğim bir şey olmadığından emin misiniz?" diye sordu.

"Öyle olduğunu düşünüyorum Bayan Hillingdon, bu arada size de çok teşekkür ederim. Molly'nin şu anda kocasıyla yalnız kalması doğru olur. Ama yarın Tim otelin işleriyle ilgilenirken yanında birisinin beklemesi iyi olur. Sonuçta Tim'in de bu oteli idare etmesi gerekiyor."

Hillingdon, "Molly'nin yeniden intiharı deneyebileceğini mi düşünüyorsunuz?" diye sordu.

Doktor Graham, endişeyle alnını ovuşturdu.

"Böyle bir durumda kesin bir şey söylemek olanaksız. Bildiğiniz gibi bu olayların tedavisi de hiç kolay değildir. İnsan hiçbir za-

man emin olamaz. Belki de Molly bir yere o uyku ilaçlarından bir miktar sakladı."

Edward mırıldandı.

"Molly gibi bir kızın intihar edeceği hiç aklıma gelmezdi."

Graham acı acı gülümsedi.

"Kendilerini öldüreceklerini söyleyen, yaşamak istemediklerinden bahseden, tehditler savuran kimseler kolay kolay intihar etmezler. Onlar böylelikle olayları dramatize ederek, sıkıntılarını atarlar."

"Molly her zaman çok neşeli görünüyordu. Belki de..." Evelyn duraksadı. "Bunu size anlatmam daha doğru olacak Doktor Graham..."

Yaşlı adama Victoria'nın öldüğü gece Molly'yle kumsalda konuştuklarını iletti. Sözleri sona erdiğinde Doktor Graham'ın yüzünde çok ciddi bir ifade belirmişti.

"Bunu bana anlattığınıza memnun oldum Bay Hillingdon. Molly'nin derdinin nedenini çok derinlerde aramamız doğru olacak. Evet. Yarın sabah kocasıyla konuşurum."

III

"Kendal, sizinle karınız hakkında ciddi bir şey konuşmak istiyorum."

Tim'in bürosundaydılar. Evelyn Hillingdon, Tim'den görevi devralmış, Molly'nin başucunda bekliyordu. Lucky de daha sonra gelip, kendi deyimiyle "nöbeti" devralacağına söz vermişti. Miss Marple da yardım önermişti. Zavallı Tim ise otelle karısı arasında ne yapacağını bilmez haldeydi.

Doktora, "Anlayamıyorum," dedi. "Artık Molly'yi hiç anlayamıyorum. Çok değişti. İnanılmayacak kadar değişti."

"Anladığıma göre kâbuslar görüyormuş."

"Evet, evet... kâbuslardan bir hayli şikâyet ediyordu."

"Ne zamandan beri?"

"Ah, bilmiyorum. Sanırım bir aydan beri, belki biraz daha uzun zamandır. O, biz... bunların... şey, yalnızca sıradan kâbuslar olduğunu düşündük."

"Evet, evet, kesinlikle anlıyorum. Ama onun birinden korkmaya başlaması daha ciddi bir belirti. Bundan size şikâyet etti mi?"

"Şey... evet. Bir iki kez. İnsanların onu izlediklerini söyledi."

"Ah! Onu mu gözetliyorlarmış?"

"Evet, bu kelimeyi bir kere kullandı. Onların düşmanları olduklarını ve peşinden buraya geldiklerini söyledi."

"Molly'nin düşmanları var mıydı?"

"Hayır. Yoktu tabii."

"Örneğin İngiltere'de, sizinle evlenmeden önce olan bir şey var mı? Bunu biliyor musunuz?"

"Oh hayır, herhangi bir şey yok. Yalnızca Molly ailesiyle pek geçinemiyordu, hepsi o kadar. Annesi oldukça tuhaf bir kadın, onunla yaşamak sanırım zor, ama..."

"Ailesinde ruhsal sorunlar var mı?"

Tim, hiddetle ağzını açtı, sonra hemen kapadı. Dolmakalemini masada sağa sola itmeye başladı.

Doktor, "Eğer böyle bir şey varsa bunu bana söylemelisiniz Tim," dedi. "Bu çok önemli."

"Şey... sanırım evet, öyle bir şey var. Ciddi bir şey değil ama galiba teyzeleri biraz tuhafmış. Üzerinde durmaya değecek bir şey değil. Yani her ailede olur böyle şeyler."

"Evet, evet. Bu doğru. Sizi korkutmaya çalışmıyorum Tim. Ama bu onun gerginlik arttığında sinir krizleri geçirme ya da yersiz kuruntuya kapılma yönünde bir eğilimi olabileceğini gösterir."

Tim, "Ben aslında pek fazla bir şey bilmiyorum," dedi. "Sonuçta insanlar birbirine bütün aile geçmişlerini anlatmazlar. Öyle değil mi?"

"Evet, evet. Doğru. Molly'nin eskiden bir arkadaşı ya da nişanlısı var mıydı? Yani onu tehdit eden, kıskançlık dolayısıyla tehdit mesajları gönderen biri?"

"Bilmiyorum. Sanmıyorum. Molly, benimle tanışmadan evvel biriyle *nişanlıydı*. Anladığım kadarıyla ailesi onun o adamla evlenmesini istemiyordu. Sanırım Molly de yalnızca ailesine meydan okumak için, sırf inattan adamdan ayrılmıyordu." Birden gülümsedi. "Gençlikte böyle şeyler oluyor. Eğer yakınlarınız itiraz eder, özellikle de yaygara koparırlarsa, kim olursa olsun o kişiye daha da çok bağlanıyorsunuz."

Doktor Graham da gülümsedi.

"Ah, evet. Bu sık rastlanan bir durum. İnsan çocuklarının sakıncalı arkadaşlarına tepki vermemeli. Genellikle bu dostluklar bir zaman sonra kendiliğinden son bulur. Her kimse, bu bahsettiğiniz kişinin Molly'yi hiç tehdit etmediğinden emin misiniz?"

"Evet, etmediğinden eminim. Öyle bir şey olsa, Molly bunu bana söylerdi. Zaten bana o adama karşı yalnızca adı kötüye çıkmış olduğu için hayranlık duyduğunu, bunun çocukça bir çılgınlık olduğunu söyledi."

"Evet, evet. Bunun öyle ciddi bir şey olmadığı anlaşılıyor. Şimdi, bir şey daha var. Anladığıma göre zaman zaman karınızda geçici şuur kayıpları oluyormuş. Belirli bir zaman aralığında ne yaptığını anımsamıyormuş. Tim, bunu biliyor muydunuz?"

Tim yavaşça, "Hayır," dedi. "Hayır. Bilmiyordum. Bana bundan hiç bahsetmedi. Siz şimdi söyleyince anımsadım, bazen çok dalgın oluyordu..." Sustu ve bir süre düşündü. "Evet, şimdi anlaşılıyor. Onun bazen en basit şeyleri bile unutmasının, günün hangi sa-

atinde olduğumuzu sormasının nedenini bir türlü anlayamıyordum. Sanırım bunu dalgınlığına veriyordum."

"Bana kalırsa Tim. Karınızı iyi bir uzmana göstermelisiniz."

Tim öfkelenmişti, yüzü kıpkırmızı oldu.

"Yani bir akıl hastalıkları uzmanına mı?"

"Etiketlere takılmayın. Bir psikiyatri uzmanı. Bir psikolog. Herkesin sinir hastalığı diye tanımladığı rahatsızlıklar konusunda uzman birine. Kingston'da iyi bir uzman tanıyorum. Tabii New York'a da götürebilirsiniz. Karınızın nörotik korkularının bir nedeni var. Bu belki Molly'nin kendisinin de bilmediği bir şey, bilinçaltında. Tıbbi destek alın Tim. Bunu da bir an önce yapın."

Elini genç adamın omzuna vurarak ayağa kalktı.

"Şu an için endişelenecek bir durum yok. Karınızın iyi dostları var. Hepimizin bir gözü onda."

"Onun bunu yeniden denemeye kalkışmayacağından emin misiniz?"

Doktor Graham, "Eminim," diye yanıtladı bu soruyu.

Tim mırıldandı. "Emin olamazsınız."

Doktor Graham, "İnsan hiçbir zaman emin olamaz," dedi. "Benim mesleğimde ilk öğrendiğiniz şeylerden biri de budur." Elini yeniden genç adamın omzuna koydu. "Çok endişelenmeyin."

Doktor odadan çıkarken Tim, "Bunu söylemek kolay," diye homurdandı. "Endişelenmeyecekmişim! Bu adam benim ne olduğumu sanıyor?"

21. BÖLÜM

Jackson'un Kozmetik Merakı

Evelyn Hillingdon, "Sizin için bir sakıncası olmadığından eminsiniz, değil mi Miss Marple?" diye sordu.

Miss Marple gülümsedi. "Elbette yavrum. Birine bir şekilde yararlı olmak çok hoşuma gider. Benim yaşımdakiler artık bu dünyaya hiçbir yararı olmayan bir yaratık olduğunu düşünmeye başlıyor. Özellikle de böyle bir yerde dinlenip eğlenirken. Burada hiçbir işim yok. Molly'nin yanında oturmak çok hoşuma gidecek. Siz gezinize katılın. Pelikan Burnu'na gideceksiniz, değil mi?"

Evelyn, "Evet," dedi. "Edward da ben de orayı çok seviyoruz. Kuşların suya dalıp balık avlamalarını seyretmeye doyamıyorum. Tim, şimdi Molly'nin yanında. Ama onun da yapacak işleri var ve karısını yalnız bırakmayı da hiç istemiyor."

Miss Marple, "Haklı," dedi. "Ben de olsam bırakmazdım. İnsan emin olamaz, değil mi? Özellikle de böyle bir şeye kalkışan biri karşısında. Neyse. Haydi, artık gidin yavrum."

Evelyn, kendisini bekleyen kocası, Dyson'lar ve üç dört kişiden oluşan küçük gruba katılmak için uzaklaştı. Miss Marple ise örgü torbasını alarak, içinde istediği her şeyin bulunduğunu kontrol ettikten sonra Kendal'ların bungalovuna doğru yürüdü. Verandaya çıktığı sırada aralık olan camlı kapıdan Tim'in sesi duyuluyordu.

"Bunu neden yaptığını söyle bana Molly. Neden kalkıştın böyle bir şeye? Ben mi bir şey yaptım? Bunun bir nedeni olmalı. Eğer bunu bana söyleseydin..."

Miss Marple durakladı. Molly, konuşmadan önce kısa bir sessizlik oldu. Genç kadının sesi ifadesiz ve yorgundu.

"Bilmiyorum Tim. Gerçekten bilmiyorum. Sanırım birden kendimi kaybettim."

Miss Marple, camlı kapıyı tıkırdatarak içeri girdi.

"Ah, siz mi geldiniz Miss Marple? Çok iyisiniz."

Miss Marple, "Rica ederim," diye cevap verdi. "Size yardım etmek bana zevk verecek. Ben şuraya, şu sandalyeye oturayım mı? Her zamankinden daha iyisiniz Molly. Buna sevindim."

Molly mırıldandı.

"İyiyim. Çok daha iyiyim. Yalnızca... ah, uykum var."

Miss Marple gülümsedi.

"Ben hiç konuşmam, siz uyuyup dinlenin. Ben örgümü örerim."

Tim Kendal yaşlı kadına minnetle bakarak dışarı çıktı. Miss Marple, yerine iyice yerleşti.

Molly sol tarafının üstüne yatmıştı. Yüzünde sersemlemiş, bitkin bir ifade vardı. Fısıldar gibi, "Çok iyisiniz Miss Marple," dedi. "Ben... ben galiba uyuyacağım."

Yastıkta başını hafifçe çevirerek, gözlerini kapadı. Soluğu normal olmamakla beraber, daha düzgün bir hal aldı. Uzun yıllar hasta bakmış olan Miss Marple alışkanlık gereği uzanıp çarşafı düzeltti ve ucunu yatağın altına soktu. O arada eli sert, dikdörtgen şeklinde bir şeye değdi. Bir hayli şaşıran Miss Marple yatağın altındaki sert cismi çekip aldı. Bu bir kitaptı. Yaşlı kadın yataktaki hastaya baktı, genç kadın hiç kımıldamadan yatıyordu. Uyuduğu anlaşılıyordu. Miss Marple kitabı aldı. Sinir hastalıklarıyla ilgili, yeni bir

eserdi bu. Kitabın belirli bir sayfası kendiliğinden açılıverdi. Bu bölümde "izlenme fobisi" ve "şizofreninin" farklı türleri ve belirtileri anlatılıyordu.

Aslında kitap öyle fazla teknik bir eser değildi. Doktor olmayan biri de içindekileri kolaylıkla anlayabilirdi. Miss Marple yazanlara şöyle bir göz gezdirirken yüzünde çok ciddi bir ifade belirdi. Bir iki dakika sonra da kitabı kapayarak düşünmeye başladı. Sonunda öne doğru eğildi. Kitabı özenle bulduğu yere, yatağın altına soktu.

Başını şaşkınlıkla salladı. Sessizce oturduğu yerden kalktı. Pencereye doğru birkaç adım attı. Sonra birden başını çabucak çevirip, omzunun üzerinden arkaya baktı. Molly'nin gözleri açıktı. Ama Miss Marple başını çevirdiği anda hemen kapandı. Miss Marple bir an çelişkide kaldı; acaba ona mı öyle gelmişti yoksa Molly gerçekten de bir an için ona bakmış mıydı? Yoksa Molly uyuyor numarası mı yapıyordu? Bu normal sayılabilirdi. Molly gözlerini açtığı takdirde Miss Marple'ın konuşmaya başlayacağını hissetmiş olabilirdi. Evet, durum bu kadar basit olmalıydı.

Molly'nin bakışlarında gerçekten onun hissettiği gibi insanı ürperten, içine işleyen bir sinsilik var mıydı? Yoksa ona mı öyle gelmişti? Miss Marple, insan bilemiyor ki, diye düşündü. Gerçekten hiç bilemiyor.

Ama yaşlı kadın, fırsat bulur bulmaz Doktor Graham'la kısa bir konuşma yapmaya karar verdi. Yeniden karyolanın başucundaki yerine oturdu. Yaklaşık beş dakika sonra ise Molly'nin gerçekten uyuduğuna inandı. Uyumayan hiç kimse böylesine uzun bir süre kımıldamadan yatamaz, böyle sakin, düzenli soluk alamazdı. Miss Marple yeniden ayağa kalktı. O gün yine lastik tabanlı ayakkabılarını giymişti. Gerçi şık değillerdi ama bu iklime uygundular. Ayrıca hem kullanışlı hem de ayağında çok rahattılar.

Miss Marple, yavaşça yatak odasında dolaştı. Farklı yönlere bakan her iki pencerenin önünde de durdu.

Otel arazisi sessiz, sakin ve boştu. Miss Marple, geri döndü. Sandalyesine oturmadan önce bir an durdu, dışarıda çok hafif bir ses duymuştu ya da öyle sanmıştı. Sanki biri verandada yürüyordu. Miss Marple bir an duraksadı, sonra camlı kapıya giderek, biraz araladı. Dışarıya çıktı ve başını yeniden içeri uzatarak, "Ben bir iki dakika sonra gelirim yavrum," diye seslendi. "Bungalovuma kadar gidip, örgü örneğime bakacağım. Herhalde orada bıraktım. Halbuki yanıma aldığımdan öyle emindim ki. Ben gelinceye kadar uslu uslu yatarsın, değil mi?" Sonra, geri çekilerek başını salladı. "Uyuyor zavallıcık. Neyse, bu daha iyi."

Yavaşça verandadan geçerek, merdivenlerden indi ve hemen sağdaki yola saptı. O sırada gülhatmi fidanlarının meydana getirdiği doğal setin yanından geçen biri olsa Miss Marple'ın bu haline çok şaşırırdı. Miss Marple hemen hızla çiçek tarhının üzerinden atladı. Kulübenin arkasından dolaşarak, oradaki ikinci kapıdan yeniden içeriye girdi. Bu kapı doğruca Tim'in bazen çalıştığı küçük odaya açılıyordu. Oradan da salona geçiliyordu.

Salonun geniş perdeleri, odanın serin kalması için yarı örtülüydü. Miss Marple perdelerden birinin arkasına gizlenerek beklemeye başladı. Bulunduğu yerden Molly'nin yatak odasına yaklaşan biri olursa kolaylıkla görebilecekti. Miss Marple gerçekten de bir şey görene dek aradan dört beş dakika geçti.

Düzgün, atletik yapılı Jackson, beyaz üniformasıyla verandanın merdivenlerinden çıkıyordu. Bir an verandada durakladı. Sonra yavaşça, sanki fark edilmek istemiyormuş gibi aralık olan cam kapıyı bir kez tıklattı. Miss Marple içeriden bir yanıt geldiğini duymadı. Jackson, hızla, şüpheli bakışlarla etrafı taradı. Sonra da yavaşça içeriye süzüldü. Miss Marple yatak odasına açılan kapıya yaklaştı. Ama içeri girmedi, gözünü anahtar deliğine dayadı.

Jackson antreden doğruca Molly'nin yattığı odaya girdi. Yatağın yanına gidip, yaklaşık bir dakika kadar uyumakta olan genç kadına baktı. Sonra da döndü ve salona geçilen kapıya değil de biraz daha uzaktaki banyonun kapısına doğru ilerledi. Miss Marple'ın gözleri şaşkınlıktan fal taşı gibi açıldı, hayretle kaşlarını kaldırdı. Bir iki dakika düşündü. Sonra koridora çıkarak, diğer kapısından banyoya girdi.

Jackson, lavabonun üzerindeki rafa bakıyordu. Birden döndü. Çok şaşırmıştı. Bu çok doğaldı. "Oh," dedi. "Ben... ben şey..."

Miss Marple şaşkınlıkla, "Bay Jackson," diye mırıldandı.

Jackson başını salladı.

"Sizin buralarda bir yerde olacağınızı biliyordum."

Miss Marple sordu. "Bir şey mi istemiştiniz?"

Jackson, "Aslında yalnızca Bayan Kendal'ın kullandığı yüz kremine bakıyordum," dedi.

Jackson'un elinde gerçekten de sözünü ettiği krem kutusu vardı. Miss Marple onun hemen bundan bahsedecek kadar atak ve akıllı olmasını takdirle karşıladı.

Genç adam burnunu çekerek, "Kokusu güzel," dedi. "Oldukça iyi ve kaliteli bir ürün. Ucuz markalar her cilde uymuyor. Hiç kullanmasan belki daha iyi. Aynı şey bazı pudralar için de geçerli."

Miss Marple kaşlarını kaldırdı. "Bu konuda oldukça bilgili olmalısın."

Jackson, omuz silkti.

"Bir ilaç firmasında kısa bir süre çalıştım. İnsan öyle yerlerde makyaj ve güzellik malzemeleri hakkında çok şey öğreniyor. Kremi şık bir kaba koyun, pahalı bir ambalaj yaptırın. Yalnızca bu kadar emekle bile kadınları kandırıp, ellerindeki parayı almanın ne kadar kolay olduğuna inanamazsınız."

"Sizin buraya gelme nedeniniz..." Miss Marple, bilerek sustu.

Jackson başını sallayarak itiraf etti.

"Hayır. Buraya güzellik malzemelerinden bahsetmeye gelmedim."

Miss Marple, farklı bir yalan uydurmak için zaman bulamadın, diye düşündü. "Bakalım şimdi neler yumurtlayacaksın?"

Jackson, "Doğrusunu isterseniz," dedi. "Bayan Walters geçen gün rujunu Bayan Kendal'a ödünç vermiş. Buraya onu almaya gelmiştim. Kapıyı tıklattım. Sonra Bayan Kendal'ın mışıl mışıl uyuduğunu görünce, içeri girip, banyoya bakmamda bir sakıncа olmayacağını düşündüm."

Miss Marple, "Anlıyorum," dedi. "Peki, ruju buldunuz mu?"

Jackson, başını salladı.

"Hayır, herhalde el çantalarından birinde. Neyse, zaten fazla uğraşacak zamanım yok. Bayan Walters'ın da üzerinde duracağını sanmıyorum. Zaten laf arasında bahsetmişti." Raftaki tuvalet malzemelerine bakmayı sürdürdü.

"Bayan Kendal ne kadar fazla şey kullanıyor, değil mi? Aslında onun yaşında buna hiç gerek yok. Cildi çok güzel."

Miss Marple muzipçe gülümseyerek, "Siz kadınlara sıradan erkeklerden daha farklı bir gözle bakıyor olmalısınız," dedi.

"Evet. Sanırım yaptığı iş insanın görüş açısını da değiştiriyor."

"İlaçlar hakkında epeyce bilgi sahibi olmalısınız."

"Ah evet. Oldukça deneyimim olduğunu söyleyebilirim. Bana sorarsanız, ilaç kullanımı son yıllarda çok arttı. Bir sürü sakinleştirici, uyuşturucu, güç, canlılık kazandıran haplar, mucize ilaçlar filan. Reçeteyle satılsalar sorun değil, ama çoğunu reçetesiz de alabiliyorsunuz. Bunlardan bazıları çok tehlikeli olabilir."

Miss Marple içini çekti.

"Sanırım öyledir. Öyledir."

"Bunlar insanların davranışlarını da etkiliyor. Gençlerin isterik davranışlarının, gençlik bunalımlarının nedeni de çoğu zaman

bu ilaçlar. Bunların normal olduğunu düşünmeyin sakın. Hatta çocuklara bile ilaç veriliyor. Bu yeni bir şey de değil. Yıllardır biliniyor. Örneğin Doğu'da, gerçi oralara hiç gitmedim ama orada çok tuhaf şeyler olduğunu biliyoruz. Kadınların kocalarına verdikleri şeyleri duysanız şaşarsınız. Örneğin Hindistan'da, o eski kötü (!) günlerde, genç kadınlar zengin ve yaşlı adamlarla evlendiriliyorlardı. Kadın kocasını öldürmeyi düşünemezdi bile, çünkü cenazede eşiyle birlikte yakılacağını bilirdi. Yakılmasa bile ailesi onu artık parya olarak nitelendirirdi. O günlerde Hindistan'da dul olmak pek de kabul edilir bir durum değildi. Ama yine de bu durumdaki genç kadınlar durmadan kocalarına ilaçlar verir, onu yarı aptal hale sokar, adamın hayaller görmesine sebep olur ve sonunda da onu çıldırtırdı." Başını salladı. "Çok pis bir iş, korkunç bir yöntem..."

Ve ekledi:

"Sonra büyücüler; onlar hakkında da bilinen çok ilginç şeyler var. Neden daima büyücü olduklarını itiraf ettiklerini, neden kolayca büyücü *olduklarını* kabul ettiklerini, süpürgeleriyle ruhlar âlemine uçtuklarını söylediklerini sanıyorsunuz?"

Miss Marple, "İşkence edildiği için," dedi.

Jackson, "Her zaman değil," diye itiraz etti. "Tabii işkencenin de bunda rolü vardı hiç şüphesiz. Ama onlar daha işkenceden söz edilmeden çok şeyi itiraf ederlerdi. Hatta bu itiraf bile sayılmazdı, bunlarla övünürlerdi. Neden biliyor musunuz, tüm vücutlarına bir tür merhem sürerlerdi. Buna, 'kutsanma yağlanması' diyorlardı. Kullandıkları şeylerin içinde belladon, atropi gibi maddeler vardı. Bunları cildinize sürdünüz mü kendinizi yerden yükselmiş, uçuyormuş gibi hissedersiniz. Tabii o zavallılar bunun gerçek olduğunu sanırlarmış. Sonra, haşhaşileri düşünün; ortaçağda, Suriye ya da Lübnan'da filan yaşarlarmış. Onlara hintkeneviri verilirmiş. Adamlar kendilerinden geçer, cennette hurilerin arasında sonsuza dek ya-

şayacaklarını sanırlarmış. Sonra onlara ölümden sonra bu cennete kavuşacakları, ama buna erişebilmek için önce dinleri için öldürmeleri gerektiği söylenirmiş. Ben bunları süslü sözcüklerle anlatamıyorum, ama işin aslı bu."

Miss Marple, "Yani," diye mırıldandı. "Aslında insanları kandırmak çok kolay."

"Şey, evet. Bunu bu şekilde de ifade edebilirsiniz."

Miss Marple, "İnsanlar kendilerine anlatılana inanıyorlar," dedi. "Hoş bu eğilim aslında hepimizde var." Sonra birden sert bir sesle sordu. "Hindistan hakkındaki bu öyküleri. Kadınların kocalarını tatulayla uyuşturduklarını size kim anlattı?" Ve Jackson yanıt vermeye fırsat bulamadan ekledi. "Binbaşı Palgrave mı?"

Jackson şaşırmıştı.

"Şey... evet, doğrusu bu, o anlattı. Binbaşı bana böyle o kadar çok öykü anlattı ki. Tabii bunlar o oraya gitmeden çok önce olmuş ama binbaşı bu konularda çok bilgiliydi."

Miss Marple mırıldandı:

"Aslında Binbaşı Palgrave yalnızca çok şey bildiğini sanıyordu. Anlattıklarının çoğu insanların ona anlattıklarıydı ve genellikle de yanlıştı." Düşünceli bir tavırla başını salladı. "Binbaşı Palgrave'ın bu konuda suçu çok."

O sırada yandaki yatak odasında hafif bir ses duyuldu. Miss Marple birden başını çevirdi. Sonra hızla banyodan çıkarak yatak odasına gitti. Lucky Dyson camlı kapının ağzında duruyordu.

"Aa! Sizin burada olduğunuzu bilmiyordum Miss Marple."

Miss Marple, Victoria devrine özgü bir ciddiyet ve çekingenlikle, "Bir an için banyoya bakmaya gitmiştim," dedi.

Jackson, banyoda için için güldü. Victoria devrine özgü bu çekingenlik onu hep çok eğlendirirdi.

Lucky yatağa doğru baktı.

"Molly'yle oturmamı ister misiniz diye soracaktım. Uyuyor, değil mi?"

Miss Marple başını salladı.

"Sanırım. Ama burada kalmanıza gerçekten hiç gerek yok. Siz gidip eğlenmenize bakın, yavrum. Ben sizin de diğerleriyle geziye gittiğinizi sanıyordum."

Lucky, "Gidecektim aslında," dedi. "Ama sonra başım öyle şiddetli ağrımaya başladı ki son anda gidemeyeceğimi belirttim. Sonra da, bari bir işe yarayayım diye düşündüm."

Miss Marple, yeniden yatağın yanına oturarak, örgüsünü örmeye başladı.

"Çok naziksiniz, ama ben burada olmaktan *çok* mutluyum."

Lucky bir an duraksadı. Sonra arkasını dönerek, dışarı çıktı. Miss Marple biraz bekledi. Sonra ayaklarının ucuna basa basa banyoya gitti. Ama Jackson öbür kapıdan kaçmıştı bile. Miss Marple genç adamın elinde gördüğü yüz kremi kabını alarak, cebine attı.

22. BÖLÜM

Yaşamında Bir Erkek mi Var?

Doktor Graham'la doğal bir konuşma ortamı sağlamak Miss Marple için umduğu kadar kolay olmadı. Adama doğrudan yanaşıp konuşmak onu kaygılandırıyordu, çünkü soracağı soruların gereksiz yere önem kazanmasını istemiyordu.

Tim dönmüştü, Molly'ye artık o bakıyordu. Miss Marple onu rahatlatarak, Tim'in yemek salonunda bulunması gereken akşam saatlerinde yeniden Molly'nin yanına gideceğini belirtti. Gerçi genç adam, Bayan Dyson ve hatta Bayan Hillingdon'un bu işi üstlenmek istediklerini söyledi ama Miss Marple onu dinlemedi bile. Nazikçe o kadınların her ikisinin de genç olduğunu, eğlenceden hoşlandıklarını, buna karşın kendisinin erken yenilen hafif bir akşam yemeğini yeğlediğini, dolayısıyla böylesinin daha uygun olacağını belirtti. Tim, ona içtenlikle teşekkür etti. Miss Marple otelin ana binasıyla bungalovlar arasındaki yolda dalgın dalgın ilerlerken, bundan sonra ne yapacağını planlamaya çalışıyordu. Önünden geçtiği bungalovlardan birinde Doktor Graham kalıyordu. Kafası birbirine zıt, karmakarışık düşüncelerle doluydu ve Miss Marple'ın hoşlanmadığı bir şey varsa o da böyle karışık ve zıt fikirlerdi. Başlangıçta her şey ne kadar açık ve netti. Maalesef öykü anlatmaya faz-

lasıyla meraklı olan Binbaşı Palgrave boşboğazlık etmiş ve sözleri katil tarafından duyulmuştu. Bunun sonucunda da adam yirmi dört saat içinde öldürülmüştü. Miss Marple, *bunun* anlaşılmaz bir tarafı yok, diye düşündü.

Ama bundan sonra zorluklar birbirini izlemişti, bunu itiraf etmeliydi. Her şey aynı anda birçok farklı yönü işaret ediyordu. Söylenenlerin hiçbirine tam olarak inanmamak gerektiğini, kimseye güvenilemeyeceğini, burada konuştuğu kimselerin çoğunun maalesef St. Mary Mead'deki bazı kişilere benzediğini kabul ediyordu ama bu ne işe yarardı ki?

Miss Marple'ın zihni tamamen kurbana odaklanmıştı. Biri öldürülecekti ve Miss Marple dayanılmaz bir şekilde bunun kim olduğunu bilmesi gerektiğinin baskısını hissediyordu. Anımsayamadığı *bir şey* vardı. Duyduğu bir şey mi? Dikkatini çeken bir şey mi? Gördüğü bir şey mi? Neydi bu?

Biri ona bununla ilgili bir şey mi anlatmıştı. Kim? Joan Prescott mu? Ama o birçok kişi hakkında, çok şey söylemişti. Skandal? Dedikodu? Joan Prescott tam olarak ne *anlatmıştı*? Gregory Dyson... Lucky... Miss Marple, bir an Lucky'yi düşündü. Lucky'nin Gregory Dyson'un birinci karısının ölümünde parmağı olduğundan emindi. Her şey bunu gösteriyordu. Acaba şimdi onu endişelendiren yeni kurban Gregory Dyson olabilir miydi? Lucky, yeni bir eş ve bu yüzden de özgürlüğüne kavuşmanın da ötesinde Gregory Dyson'un dul eşi olarak kendisine kalacak serveti de mi istiyordu?

Miss Marple, "Ama," dedi. "Bütün bunlar varsayım. Aptallık ediyorum. Aptallık ettiğimi biliyorum. Bunun farkındayım. Gerçek çok basit ve açık olmalı, tek gereken karmaşayı düzene sokabilmek. Çok karışık, tek sorun bu."

"Ne o, kendi kendinize mi konuşuyorsunuz?" diye sordu Bay Rafiel alaycı bir tavırla.

Miss Marple birden irkildi ve geri sıçradı. Adamın yaklaştığını fark etmemişti. Bay Rafiel bungalovundan çıkmış, Esther Walters'tan destek alarak terasa doğru gidiyordu.

"Gerçekten geldiğinizi fark etmedim Bay Rafiel."

"Dudaklarınızı kıpırdatıp duruyordunuz. Ne o? İvedilik iddialarınıza ne oldu, geçti mi?"

Miss Marple, "Aksine," dedi. "Halen çok acil. Zaman kaybetmemek gerekiyor... ama nedense, o basit gerçeği bir türlü göremiyorum..."

"Sorunun bu kadar basit olmasına sevindim. Yardıma ihtiyacınız olursa ben buradayım." O sırada Jackson'un yoldan onlara doğru geldiğini duyarak başını ona doğru çevirdi. "Demek nihayet ortaya çıktın? Lanet olsun, neredeydin? Seni istediğim zaman asla bulamıyorum."

"Çok affedersiniz Bay Rafiel."

Genç adam, büyük bir ustalıkla omzunu Bay Rafiel'in kolunun altına soktu.

"Terasa mı efendim?"

Bay Rafiel, "Beni bara götürebilirsin," dedi. "Esther, sen de artık gidebilirsin. Gece elbiselerini giy ve benimle yarım saat sonra terasta buluş."

Bay Rafiel ve Jackson birlikte uzaklaştılar. Bayan Walters, Miss Marple'ın bungalovunun önündeki bir sandalyeye oturdu.

Esther Walters kolunu ovuşturarak, "Bay Rafiel görüntüde çok hafif gibi duruyor ama şu an kolum tamamen uyuşmuş durumda," dedi ve sordu. "Bugün öğleden sonra sizi hiç göremedim Miss Marple."

Miss Marple açıkladı.

"Molly Kendal'ın yanındaydım. Neyse kızcağız eskisinden çok daha iyi."

"Bana sorarsanız zaten aslında pek bir şeyi de yoktu."

Miss Marple kaşlarını çattı. Esther'in sesi belirgin şekilde iğneleyiciydi.

"Yani sizce Molly'nin intihar girişimi..."

Esther Walters, "Onun intihar ettiğini sanmıyorum," dedi. "Bence Molly fazla uyku hapı filan almadı. Sanırım bunu Doktor Graham da çok iyi biliyor."

"Çok ilginç. İşte şimdi neden böyle söylediğinizi oldukça merak ettim."

"Çünkü böyle olduğundan eminim. Ah, böyle şeyler çok sık oluyor. Sanırım bu da ilgi çekmenin bir yolu..."

Miss Marple, "Yani, 'Acaba ölürsem üzülürler mi?' diye düşünüp de mi bunu yaptı?" diye sordu.

Esther onayladı.

"Evet, öyle bir şey. Ama bence bu kez, bu olaydaki neden tam olarak bu değil. Zira insan böyle bir şeyi ancak kocasını çok sevdiği ve onun çapkınlık ettiğini sezdiği zaman yapar."

"Molly Kendal'ın kocasını sevmediğini mi düşünüyorsunuz?"

Esther, "Ya siz?" diye soruya soruyla yanıt verdi.

Miss Marple düşündü. "Ben az çok sevdiğini sanıyordum." Kısa bir sessizlikten sonra ekledi. "Yanılıyor olabilirim."

Esther gülümsedi. Alaycı ve çarpık bir gülümsemeydi bu.

"Molly hakkında bazı şeyler duydum. Konuyu biliyorum."

"Miss Prescott'tan mı?"

Esther başını salladı.

"Ah, bir iki kişiden. Olayda bir erkek var. Molly'nin âşık olduğu biri. Ailesinin istemediği bir adam."

Miss Marple, "Evet," dedi. "Bunu ben de duydum."

"Ve sonra Molly, Tim'le evlenmiş. Belki bir bakıma onu da seviyordu. Ama diğer genç Molly'den vazgeçmemiş. Bazen onun kadının peşinden buraya kadar gelmiş olabileceğini düşünüyorum."

"Sahi mi? Peki bu kim?"

Esther çaresizlik içinde ellerini açtı.

"Kim olduğunu bilmiyorum. Bence Molly'yle çok dikkatli davranıyor olmalılar."

"Yani siz Molly'nin hâlâ ona âşık olduğunu mu sanıyorsunuz?"

Esther omuz silkti.

"Adamın kötü bir insan olduğu kesin. Ama zaten çoğunlukla kadınların kalplerine girmeyi ve de orada kalmayı başaranlar da bu tipler değil midir?"

"Onun nasıl bir insan olduğunu, ne yaptığını filan duydunuz mu hiç?"

Esther başını salladı.

"Hayır. Tabii herkes bazı tahminler yürütüyor, ama onlara dayanarak bir şey söylemek olanaksız. Belki adam evliydi. Belki de Molly'nin ailesi bu yüzden ona düşman oldu ya da adam gerçekten berbat bir tipti. Belki çok içiyordu. Belki yasalarla başı dertteydi. Bilemiyorum. Ama Molly hâlâ ona âşık. Bundan eminim."

Miss Marple merakla sordu.

"Bir şey mi gördünüz ya da duydunuz?"

"Ben neden bahsettiğimi biliyorum." Esther Walters'ın sesi haşin ve sertti.

Miss Marple, "Bu cinayetler..." diye başladı.

Esther haykırdı.

"O cinayetleri unutamaz mısınız? Bay Rafiel'in de aklını karmakarışık ettiniz. Bu işe karışmasanız olmaz mı? Başka bir şey öğrenemeyeceksiniz. Bundan eminim."

Miss Marple kadını sert bakışlarla süzdü.

"Her şeyi bildiğinizi sanıyorsunuz, değil mi?"

"Evet, öyle. Bundan oldukça eminim."

"O halde bana bildiklerinizi söyleseniz, bu konuda bir şeyler yapsak?"

"Neden ki? Bunun bana ne yararı olur? Hiçbir şeyi kanıtlayamam ki. Ayrıca ne olacak ki? Son zamanlarda herkes yakasını kolayca kurtarıyor. 'Cezai ehliyeti yok, cinnet' filan diyorlar. Katil bir iki yıl hapis yattıktan sonra tekrar aramıza karışıyor."

"Ya bildiklerinizi söylemediğiniz için biri daha öldürülürse, yeni bir kurban daha verilirse?"

Esther kararlılıkla başını salladı.

"Hayır. Artık kimse öldürülmeyecek."

"Bundan emin olamazsınız."

"Eminim. Zaten kimin öldürüleceğini de..." Kaşlarını çattı. Sonra da hiç sırası değilken, "Belki de katil gerçekten sorumlu değil," diye ekledi. "Belki gerçekten dengesiz biri, iradesi kendi elinde değil. Ah, bilemiyorum. Bence en iyisi bu kişi her kimse, kalkıp gitmesi. O zaman hepimiz de bu olayları unuturuz, geçip gider." Birden saatine baktıktan sonra heyecanla, "Artık gidip üzerimi değiştirmem gerekiyor," dedi.

Miss Marple, uzun uzun arkasından baktı.

Sözcüklerin bazen çok şaşırtıcı olabildiğini, Esther gibi kadınların da onları gelişigüzel kullanma eğiliminde olduklarını düşünüyordu. Acaba Esther Binbaşı Palgrave'la Victoria'yı öldürenin bir kadın olduğunu mu sanıyordu? Miss Marple öyle hissetmişti. Derin derin düşünüyordu.

"Ah, Miss Marple, burada yapayalnız oturuyorsunuz ve örgü de örmüyorsunuz, ha?"

Bu Miss Marple'ın konuşmak için uzun uzun bir yol aradığı ve bulamadığı Doktor Graham'dı. Adam şimdi kendi ayağıyla yanına gelmişti ve onun yanına oturmak, biraz gevezelik etmek istiyordu. Miss Marple içinden, fazla kalmayacak, diye düşündü. Onun da akşam yemeği için giysilerini değiştirmesi gerekiyor. Üstelik akşam yemeğine de genellikle erken gidiyor. Miss Marple hemen doktora o gün öğleden sonra Molly'nin yanında olduğunu söyledi.

"İnsan onun bu kadar çabuk iyileştiğine inanamıyor."

Doktor Graham, "Bu şaşılacak bir şey değil," dedi. "Molly aşırı dozda ilaç almamıştı."

"Öyle mi? Ben onun yarım şişe ilacın tamamını yuttuğunu duydum."

Doktor Graham hoşgörüyle gülümsedi.

"Hayır. Onun bu kadar ilaç aldığını hiç sanmıyorum. Bence Molly hapların tamamını içmek niyetindeydi. Ama son dakikada yarısını attı. Genelde insanlar intihar etmeyi istediklerini düşündükleri zaman bile *gerçekte* bunu yapmayı istemezler. Bu yüzden bir şekilde aşırı dozda hap almamayı başarırlar. Bu hileye daima bilerek de başvurmazlar, bilinçaltları onları korur."

"Belki özellikle bu hileye başvuran da oluyordur. Yani herkesin öyle sanmasını..." Miss Marple sustu.

"Olabilir."

"Örneğin Tim'le kavga ettilerse..."

"Bildiğiniz gibi onlar hiç kavga etmiyorlar. Birbirlerine delicesine âşıklar. Hoş, yine de bu asla olmayacak anlamına gelmiyor. Evet, artık Molly'nin tamamen iyileştiğini düşünüyorum. Her zamanki gibi kalkıp dolaşabilir. Ama yine de bir iki gün daha yatması iyi olur." Ayağa kalkarak, neşeyle Miss Marple'ı selamladı. Ve otele doğru gitti. Miss Marple ise olduğu yerde düşünmeyi sürdürdü.

Kafası karmakarışıktı. Düşünceler birbirini kovalıyordu. Molly'nin yatağının altındaki kitap... Molly'nin uyuyor numarası yapması...

Joan Prescott'un ve daha sonra Esther Walters'ın söyledikleri...

Ve her şeyin başlangıç noktası, Binbaşı Palgrave...

Birden zihninde bir kıpırtı hissetti. Bu Binbaşı Palgrave'la ilgili bir şeydi.

Ah bir de bunu anımsayabilseydi.

23. BÖLÜM

Son Gün

I

Miss Marple, kendi kendine, "*Ve akşam ve sabahıydı son günün*," diye mırıldandı.

Sonra da şaşkın şaşkın sandalyesinde doğrulup oturdu. Uyuklamıştı. Dalıp gitmişti. Yerel orkestra çalarken uyuyup kalmak, inanılmayacak bir şeydi. Bu gürültüde uyuyabilmiş olması buraya alışmaya başladığını gösteriyordu. "Biraz önce kendi kendime ne diyordum? Ünlü bir sözü yanlış bir şekilde tekrarlıyordum galiba?" Son gün? *İlk* gün. Öyle olması gerekiyordu. Bu ilk gün değildi. Herhalde son gün de olamazdı.

Miss Marple yeniden doğruldu. Gerçek onun çok yorgun olduğuydu. Tüm bu gerginlikler, endişe, bir şekilde utanılacak derecede yetersiz olduğu hissine kapılmış olması... Bir kez daha Molly'nin kirpiklerinin altından tuhaf bir şekilde, sinsi sinsi kendisine bakışını anımsayarak, ürperdi. Kızın kafasından neler geçiyordu acaba? Miss Marple iç çekerek, başlangıçta her şey ne kadar farklı görünüyordu, diye düşündü. Tim Kendal ve Molly, çok doğal mutlu bir çift... Öyle ki gerçekten "hoş" insanlar olarak nitelendirilebilecek kadar terbiyeli ve nazik Hillingdon'lar, dışadönük, canlı ve neşeli Greg Dyson ve yine neşeli, gürültücü Lucky. Durmadan konu-

şan, kendisiyle ve dünyayla barışık bir insan. Birbirleriyle çok iyi geçinen bir dörtlü, yakın dostlar! Rahip Prescott. Zeki, nazik, sevecen bir insan. Biraz sivri dilli ama iyi bir kadın olan Joan Prescott. İyi kadınlar da dedikodu yaparak eğlenirler. Neler olduğunu, ikiyle ikinin ne zaman dört ve mümkünse ne zaman da beş ettiğini bilmek isterler! Bu kadınlar zararsızdır. Çeneleri durmadan işler ama başınız sıkıştığında hep yanınızdadırlar. Bay Rafiel, kişilik sahibi, karakteri oturmuş, önemli bir adam. Hiçbir zaman unutulamayacak bir insan. Miss Marple birden onun hakkında bir şey daha bilmesi gerektiğini düşündü.

Doktorların kendisinden sık sık umudu kestiklerini söylemişti, ama bu kez adamların çok kesin konuşmuş oldukları anlaşılıyordu. Bay Rafiel, artık günlerinin sayılı olduğunu biliyordu.

Bu gerçeği bilen biri olarak yaptığı bir şey var mıydı?

Miss Marple bunu ciddi şekilde irdeledi.

Bunun önemli olabileceğini düşündü.

Bay Rafiel yüksek sesle ve kendinden emin bir tavırla ne söylemişti? Miss Marple, ses tonları konusunda ustaydı. Yaşamı boyunca o kadar çok başkalarını dinlemişti ki...

Evet, Bay Rafiel ona doğru olmayan bir şey anlatmıştı.

Miss Marple etrafına bakındı. Ilık gece, çiçeklerin hafif ve tatlı kokusu, küçük lambalarıyla masalar, şık giysileriyle kadınlar. Evelyn, koyu mavi beyaz desenli; Lucky dar, beyaz bir gece elbisesi giymişti. Altın rengi saçları loş ışıkta bile parlıyordu. O akşam herkes neşeli ve yaşam doluydu. Hatta Tim Kendal bile gülümsüyordu. Miss Marple'ın masasının önünden geçerken, "Yaptıklarımız için ne kadar teşekkür etsem azdır," dedi. "Molly tamamen kendine geldi. Doktor onun yarın artık kalkabileceğini söyledi."

Miss Marple gülümseyerek, bunu duyduğuna sevindiğini belirtti. Ama gülümsemek bile yormuştu onu. Gerçekten bitkin denecek kadar yorgundu...

Ayağa kalktı ve ağır ağır bungalovuna doğru ilerledi. Düşünmek, irdelemek, yorumlamak, unuttuklarını anımsamaya çalışmak, öğrendiklerini, duyduklarını toparlamak, çözümleme yapmak istiyordu. Ama bunu yapacak halde değildi. Yorgun zihni isyan etmişti. Ona, "Uyu," diyordu. "Uyumalısın."

Miss Marple, soyunarak yatağına girdi, yatağının başucundaki Thomas'à Kempis'in kitabından birkaç satır okudu. Sonra da ışığı kapadı. Karanlıkta dua etti. İnsan her şeyi tek başına yapamazdı. Yardıma ihtiyacı vardı. Umutla fısıldadı. "Umarım bu gece bir şey olmaz."

II

Miss Marple, birdenbire uyanıp, yatağında doğrulup oturdu. Kalbi hızla çarpıyordu. Işığı yaktı. Yatağının başucundaki saate baktı. İki. İki ve dışarıda bir hareket vardı. Bir şeyler oluyordu. Yataktan kalktı, terliğiyle sabahlığını giydi. Başına pembe bir yün atkı sararak dışarıyı keşfe çıktı. Ellerinde cep fenerleriyle etrafta dolaşan birtakım insanlar vardı. Aralarında Rahip Prescott'u gördü ve hemen yanına gitti.

"Neler oluyor?"

"Ah, Miss Marple? Bayan Kendal kayboldu. Kocası uyanmış ve onun yataktan kalkıp dışarı çıkmış olduğunu görmüş. Onu arıyoruz."

Telaşla ilerledi. Miss Marple da onun peşinden ağır ağır ilerledi. Molly nereye gitmiş olabilirdi? Neden? Bunu özellikle mi yapmıştı? Başında bekleyenler yerlerine döndükten, üzerindeki sıkı kontrol gevşedikten hemen sonra kaçmayı mı planlamıştı... kocası derin uykudayken? Miss Marple bunun olabileceğini düşündü. İyi de neden? Gerçekten de Esther Walters'ın ısrarla belirttiği gibi işin içinde başka bir erkek olabilir miydi? Eğer öyleyse kimdi bu adam? Ya da neden çok daha mı kötüydü?

Miss Marple etrafına, çalılıkların, fidanların altına baka baka ilerledi. Birden uzaklardan birinin seslendiğini duydu.

"Burada... Bu tarafta."

Ses otelin bahçesinin hemen biraz dışından geliyordu. Miss Marple, bunun denize dökülen derenin hemen yanı olması gerektiğini düşündü. O tarafa doğru elinden geldiğince hızla yürüdü.

Molly'yi arayanlar başlangıçta sandığı kadar fazla değildi. Konukların büyük bir çoğunluğu hâlâ bungalovlarında uyuyor olmalıydılar. Birkaç kişinin derenin kenarında durduklarını gördü. Biri koşarak, hızla yanından geçti. Neredeyse Miss Marple'a çarpıyordu. Bu Tim Kendal'dı. Miss Marple bir ya da iki dakika sonra onun haykırdığını duydu.

"Molly! Yüce Tanrım! Molly!"

Miss Marple gruba ancak bundan bir iki dakika sonra katılabildi. Grupta Kübalı bir garson, Evelyn Hillingdon ve iki yerli kız vardı. Tim'in geçmesi için yol vermişlerdi. Genç adam tam bakmak için eğildiği sırada Miss Marple da yanlarına ulaştı.

"Molly..." Genç adam dizlerinin üzerine yığıldı. Miss Marple kızın cesedini iyice görebiliyordu. Yüzü derenin içinde, yüzükoyun yatıyordu. Altın rengi saçları omuzlarını örten uçuk yeşil şalın üzerine yayılmıştı. Deredeki yapraklar, kırık dallar ve kamışlarla sanki *Hamlet*'ten bir sahneydi bu. Molly de artık ölmüş olan Ophelia...

Tim'in karısına dokunmak için elini uzattığı anda Miss Marple birden kendini toparlayarak, her zamanki sakin, soğukkanlı ve otoriter ses tonuyla seslendi:

"Onu kımıldatmayın Bay Kendal. Hareket ettirilmemeli."

Tim şaşkınlık içinde ona döndü.

"Ama onu kaldırmalıyım. O Molly. Onu kaldırmalıyım."

Evelyn Hillingdon, genç adamın omzunu tuttu.

"O ölmüş Tim. Onu kımıldatmadım ama nabzına baktım."

Tim, kulaklarına inanamıyordu.

"Ölmüş mü? Ölmüş mü? Yani o *kendini boğdu* mu?"

"Korkarım öyle. Ona benziyor..."

"Ama *neden*?" Genç adam acı acı bağırıyordu artık. "*Neden*? Bu akşam o kadar mutluydu ki. Yarın sabah neler yapacağımızdan bahsediyordu. Neden yine bu korkunç ölüm isteğine kapıldı? Niçin böyle gizlice dışarı kaçtı? Gecenin karanlığında buraya gelip, kendini boğdu, ne sorunu vardı? Derdi neydi? Niçin bana hiçbir şey *söylemedi*?"

Evelyn içtenlikle, "Bilmiyorum yavrum," diye mırıldandı. "Bilmiyorum."

Miss Marple, "En iyisi biri Doktor Graham'ı çağırsın," dedi. "Biri de polisi arasın."

"Polisi mi?" Tim acı acı güldü. "Onların ne yararı olacak ki?"

Miss Marple ağır ağır, "İntihar olaylarını polisin görmesi gerekir," dedi.

Tim yavaşça ayağa kalktı.

"Graham'ı çağırayım. Belki o şimdi bile bir şeyler yapabilir."

Sendeleyerek, otele doğru gitti.

Evelyn'le Miss Marple yan yana durmuş, Molly'nin cesedine bakıyorlardı.

Evelyn başını salladı.

"Çok geç. Vücudu soğumuş bile. En az bir saat önce, hatta belki daha da önce ölmüş. Tanrım, ne büyük bir trajedi bu. İkisi hep öyle mutluydular ki. Ama herhalde Molly biraz dengesizdi."

Miss Marple, "Hayır." dedi. "Onun dengesiz olduğunu sanmıyorum."

Evelyn onu merakla süzdü.

"Ne demek istiyorsunuz?"

Bir bulutun arkasına saklanmış olan ay birden ortaya çıktı. Gümüş ışıkları Molly'nin dağılmış saçlarını aydınlattı...

Miss Marple birden bir çığlık attı. Eğildi, elini uzattı ve ölünün altın renkli saçlarına dokundu. Evelyn'e dönüp konuştuğunda ses tonu tamamen farklıydı:

"Sanırım emin olmamız gerekiyor."

Evelyn şaşkınlık içinde ona bakıyordu.

"Ama Tim'e hiçbir şeye dokunmaması gerektiğini söyleyen sizdiniz."

"Biliyorum, ama o sırada ay bulutların arkasındaydı. Ve ben bunu görmemiştim..."

Parmağıyla suyun içindeki kadının saçını işaret etti. Sonra da yavaşça ölünün başına dokunarak, saçlarını ayırdı. Şimdi saçların dipleri de görülüyordu.

Evelyn bir çığlık attı.

"*Lucky!*" Uzunca bir sessizlikten ardından yeniden haykırdı. "Molly değil... Lucky'ymiş."

Miss Marple başını sallayarak onayladı.

"İkisinin saçları hemen hemen aynı renk, ama onunkiler boya olduğu için dipleri koyuydu."

"Ama üzerinde Molly'nin şalı var."

"Lucky bunu çok beğenmişti. Onun böyle bir şal alacağını söylediğini duydum. Demek ki aldı."

"Ve bizi de bu yanılttı..."

Evelyn geri çekilirken Miss Marple'ın kendisini dikkatle süzdüğünü görünce durakladı.

Miss Marple, "Birinin durumu kocasına bildirmesi gerekiyor," dedi.

Kısa süren bir sessizlik oldu.

Ardından Evelyn, "Peki," diye mırıldandı. "Bunu ben yaparım."

Arkasını dönerek, palmiye ağaçlarının arasında kayboldu.

Miss Marple bir an kımıldamadan durdu. Sonra başını hafifçe çevirerek, seslendi.

"Evet, buyurun Albay Hillingdon."

Edward Hillingdon Miss Marple'ın arkasındaki ağaçların arasından çıkarak yaklaştı.

"Demek benim orada olduğumu biliyordunuz?"

Miss Marple, "Gölgeniz..." dedi.

Bir süre konuşmadan durdular.

Neden sonra adam kendi kendine konuşurcasına mırıldandı.

"Demek sonunda onun da şansı döndü..."

"Sanırım onun ölümü sizi sevindirdi?"

"Bu sizi şaşırtıyor mu? Evet, bunu inkâr edemeyeceğim. O öldüğü için seviniyorum."

"Ölüm bazen sorunları çözer."

Edward Hillingdon ağır ağır başını çevirdi. Miss Marple'la bakışları karşılaştı. Yaşlı kadının bakışları sakin ve kararlıydı.

"Eğer siz düşünüyorsanız ki..." Albay Hillingdon, Miss Marple'a doğru bir adım attı. Sesinde gizli bir düşmanlık vardı.

Miss Marple sakin sakin, "Karınız neredeyse Bay Dyson'la gelecek," diye mırıldandı. "Bay Kendal da Doktor Graham'ı getirecek."

Edward Hillingdon'un gergin vücudu gevşeyiverdi. Dönerek yerde yatan ölü kadına baktı.

Miss Marple yavaşça oradan uzaklaştı. Hemen sonrasındaysa adımlarını hızlandırdı.

Kendi bungalovuna gelmeden önce durakladı. Tam o noktada Binbaşı Palgrave ile konuşmuştu. Adam cüzdanını karıştırarak, katilin fotoğrafını aramıştı.

Miss Marple adamın başını kaldırıp bakmasını, yüzünün mosmor kesilişini anımsadı...

Senyora Caspearo'un dediği gibi, "Çok çirkindi."

"Kem gözlüydü."

Kem gözler... uğursuz... Gözler... *Gözler...*

24. BÖLÜM

Nemesis

I

Gecenin tüm hareketliliğine ve gürültüsüne rağmen Bay Rafiel hiçbir şey duymamıştı.

Bu yüzden biri omzundan tutup şiddetle sarstığında da yatağında mışıl mışıl uyuyor ve hafifçe horluyordu.

"Hıı... ne... ne oluyor Tanrı aşkına? Kim bu?"

Miss Marple, "Ben," dedi. "Ama bunu farklı bir biçimde de ifade edebilirim: Nemesis![*] Eğer yanılmıyorsam Antik Yunan'da ona bu isim verilmişti."

Bay Rafiel yastıklarına dayanarak, elinden geldiğince doğrulmaya çalıştı. Karşısında ay ışığında duran yaşlı kadına baktı. Başına sardığı uçuk pembe, yünlü atkısıyla Miss Marple anımsayabildiği kadarıyla hiç de mitolojideki Nemesis figürüne benzemiyordu.

Bay Rafiel, kısa bir sessizliğin ardından, "Demek siz Nemesis'siniz?" dedi.

"Yardımcı olursanız olacağımı umuyorum."

(*) Adaleti sağlamak için intikam almayı savunan acımasız tanrıça. Yunan mitolojisinde aşırı gurur ve bencilliği cezalandıran, kaderin vücut bulmuş halidir.

"Bana lütfen gecenin bir yarısında neler saçmaladığınızı açıklar mısınız? Tanrı aşkına neler oluyor?"

"Bence hemen harekete geçmemiz gerekiyor. Hemen acele! Aptallık ettim. Hem de çok. Ta başında ne olduğunu tahmin etmeliydim. Bu öyle basitti ki."

"Basit olan ne? Neden bahsediyorsunuz?"

Miss Marple, "Siz uyurken çok şey oldu," diye açıkladı. "Derede bir ceset bulundu. Başlangıçta onun Molly Kendal olduğunu sandık. Ama değildi. Lucky Dyson'du. Derede boğulmuştu."

"Lucky mi? Boğulmuş mu? Derede mi? İntihar mı etmiş yoksa biri mi boğmuş?"

Miss Marple, "Biri boğmuş," dedi.

"Anlıyorum. Ya da anladığımı sanıyorum. Konunun basit olduğunu söylerken bunu kastediyordunuz değil mi? Şüpheler listesinin başında Greg Dyson vardı ve katil de o. Öyle değil mi? Düşündüğünüz bu mu? Onun bu kez de adaletin elinden paçasını kurtaracağından mı korkuyorsunuz?"

Miss Marple derin bir soluk aldı.

"Bay Rafiel, bana güvenin. Bir cinayet işlenmesine engel olmamız gerekiyor."

"Cinayetin *işlendiğini* söylemiştiniz."

"Bu yanlışlıktı. Her an yeni bir cinayet daha işlenebilir. Kaybedecek zamanımız yok. Engel olmalıyız. Hemen gitmeliyiz."

Bay Rafiel iç çekti.

"Böyle konuşmak kolay! *Biz* şunu yapmalıyız, bunu yapmalıyız deyip duruyorsunuz. *Ben* bu konuda ne yapabilirim ki? Yardım almadan yürüyemiyorum bile. Siz ve ben nasıl bir cinayete engel olabiliriz? Siz belki yüz yaşındasınız, bense bir kukladan farksızım."

Miss Marple, "Jackson'u düşünüyordum," dedi. "O sizin her dediğinizi yapar, değil mi?"

Bay Rafiel başını salladı.

"Elbette. Özellikle de yaptığının karşılığını alacağını belirtirsem. İstediğiniz bu mu?"

"Evet. Ona benimle gelmesini ve vereceğim her emre uymasını söyleyin."

Bay Rafiel kısa bir süre yaşlı kadını süzdükten sonra, "Peki," dedi. "Sanırım bu yaşamım boyu aldığım en büyük risklerden biri. Neyse, ilk değil, böyle şeylere alışığım." Sesini yükseltti. "Jackson!" Aynı zamanda da yanındaki zile uzanarak, düğmeye bastı.

Jackson'un bitişikteki odaya açılan kapıda belirmesi otuz saniye bile sürmedi.

"Bana seslenip zile bastınız, değil mi efendim? Bir sorun mu var? Susarak şaşkınlık içinde Miss Marple'a baktı.

"Evet Jackson, dediklerimi harfiyen yerine getireceksin. Bu bayana, yani Miss Marple'a eşlik edeceksin. Onun götürdüğü yere gidecek ve her dediğini yapacaksın. Onun vereceği her emre itaat edeceksin. Anlıyor musun?"

"Ben..."

"*Anlaşıldı mı?*"

"Evet, efendim."

Bay Rafiel, "Bunu yaparsan, bir şey kaybetmiş de olmayacaksın," diye ekledi. "Aksine karşılığını alacaksın."

"Teşekkür ederim efendim."

Miss Marple, "Benimle gelin Bay Jackson," dedi. Sonra da omzunun üzerinden Bay Rafiel'e seslendi. "Geçerken Esther Walters'a da buraya gelmesini söyleriz Bay Rafiel. Sizi yataktan kaldırıp getirsin."

"Nereye getirecek?"

Miss Marple, "Kendal'ların bungalovuna," dedi. "Molly'nin oraya döneceğini sanıyorum."

II

Molly, kumsaldan yukarı çıkan yolda ilerliyordu. Gözlerini ileride bir noktaya dikmişti. Zaman zaman soluk alırken hafifçe iç geçiriyordu...

Genç kadın verandanın basamaklarından çıktı, bir an durakladı. Sonra camlı kapıyı iterek yatak odasına girdi. Işıklar yanıyordu ama oda boştu. Molly yatağına giderek, üzerine oturdu. Bir süre hiç kımıldamadan durdu. Yalnızca arada sırada kaşlarını çatarak alnını ovuşturuyordu. Sonra hızla etrafına bakındıktan sonra elini yatağın altına sokup, oraya saklanmış kitabı çıkardı. Bunun üzerine eğilerek, istediğini bulmak için sayfaları çevirmeye başladı.

Birdenbire dışarıda ayak sesleri duyarak irkildi, başını kaldırdı. Hızla kitabı arkasına sakladı.

Gelen Tim'di. Soluk soluğa içeri girdi. Molly'yi orada görünce rahatladı.

"Tanrıya şükür! Neredeydin Molly? Her yerde seni aradım."

"Dereye gittim."

"Dereye mi?" Tim bir an durakladı.

"Evet, dereye gittim. Ama orada bekleyemedim. Bu olanaksızdı. Suda biri vardı, ölmüştü."

"Yani, Molly, biliyor musun ben onu *sen* sanıyordum. Ancak şimdi Lucky olduğunu anlıyorum."

"Onu ben öldürmedim. Tim gerçekten de onu ben öldürmedim. Bundan eminim. Yani eğer onu öldürseydim, bunu anımsardım, değil mi?"

Tim ağır ağır yatağın kenarına oturdu.

"Öldürmedin mi? Bundan emin misin? Hayır, hayır, tabii ki öldürmedin." Genç adam neredeyse bağırıyordu. "Böyle şeyler düşünme Molly! Lucky intihar etti! Tabii intihar etti. Hillingdon ondan bıkmıştı. Onun için gidip yüzükoyun suya yattı..."

"Lucky, böyle bir şey yapmaz. Asla yapmaz. Ama onu ben de öldürmedim. Yemin ederim, ben öldürmedim."

"Tabii sevgilim. Sen öldürmedin." Karısına sarıldı, ama Molly kendini geri çekti.

"Buradan nefret ediyorum. Sözde burası güneşli bir yer. Güneşli görünüyor ama gerçekte değil. Aksine, burada bir gölge var, koskocaman, kapkara bir gölge... Ben de onun içindeyim. Kurtulamıyorum..."

Molly'nin sesi iyice yükselmiş, feryat halini almıştı.

"Sus Molly! Tanrı aşkına sus!" Tim, banyoya koşarak, elinde bir bardakla döndü.

"Haydi. İç şunu. Sakinleşeceksin."

"Ben... ben hiçbir şey içemem. Dişlerim birbirine vuruyor."

"İçebilirsin sevgilim. Gel otur. Haydi gel, yatağa otur." Kolunu genç kadına doladı ve kadını yanına çekti. Bardağı ağzına götürdü. "Haydi canım, iç şunu."

O anda camlı kapıda bir ses duyuldu.

Miss Marple açıkça emrederek, "Jackson," dedi. "Git. O bardağı elinden al ve sıkıca tut, sahip ol. Dikkatli ol, adam kuvvetli. Ve de çaresiz."

Jackson'un belli özellikleri vardı. Emir almaya alışıktı. Paraya çok düşkündü, adeta âşıktı ve güçlü, otorite sahibi bir insan olan patronu ona para vaat etmişti. Ayrıca sürekli yaptığı antrenmanlarla da iyice geliştirdiği, kaslı bir vücut yapısına sahip, kuvvetli bir gençti. Nedenini sormadan denileni yapacaktı.

Yıldırım gibi ileriye atıldı. Bir eliyle Tim'in Molly'nin ağzına dayadığı bardağa uzanırken diğer koluyla da adama sıkıca sarıldı. Bileğini şöyle bir büktü ve bardağı Tim'den alıverdi. Tim deli gibi döndü. Ama Jackson onu sıkı sıkı yakalamıştı.

"Tanrı'nın cezası, ne oluyor? Bırak beni. Çıldırdın mı? Ne yapıyorsun?"

Tim olanca gücüyle çırpınmaya başladı.

Miss Marple, "Onu sıkı tut Jackson," dedi.

"Neler oluyor? Sorun ne?" Bu arada Bay Rafiel de yanındaki Esther Walters'ın koluna dayanarak camlı kapıdan içeri girmişti.

Tim haykırdı.

"Ne olduğunu bana mı soruyorsunuz? Ne olacak, uşağınız çıldırdı, aklını kaçırdı, tek olan bu! Ona beni bırakmasını söyleyin."

Miss Marple, "Hayır," dedi.

Bay Rafiel, ona döndü.

"Anlat bakalım Nemesis! Bir şekilde bu işin içyüzünü anlamamız gerekiyor."

Miss Marple, "Ben çok aptallık ettim," dedi. "Ama artık etmeyeceğim. Bu adamın karısına içirmeye çalıştığı ilaç analiz edildiğinde içinde öldürücü dozda uyuşturucu madde olduğu anlaşılacağına her şeyim üstüne, hatta canımın üstüne bile bahse girebilirim. Gördüğünüz gibi olay Binbaşı Palgrave'ın anlattığı öykünün aynısı. Sinirleri bozuk bir kadın, intihar etmeye kalkıyor. Kocası onu tam zamanında kurtarıyor. Ama kadın ikinci denemede kendini öldürmeyi başarıyor. Evet, öykü hep aynı öykü, aynı formül. Binbaşı Palgrave bana bu öyküyü anlattı, sonra cüzdanından fotoğrafı çıkardı, başını kaldırdı ve..."

Bay Rafiel onun sözlerini tamamladı.

"Sağ omzunuzun üzerinden baktı..."

Miss Marple başını salladı.

"Hayır," dedi. "*Sağ omzumun üzerinden baktığı zaman hiçbir şey görmedi.*"

"Ne diyorsunuz? Bana anlattıklarınız..."

"Yanılmışım. Tamamen yanlış düşünmüşüm. İnanılmayacak derecede aptallık etmişim. Bana Binbaşı Palgrave sağ omzumun üstünden hiddetle bir şeye bakıyormuş gibi *geldi.* Ama bir şey *görmesi* olanaksızdı, çünkü sol gözüyle bakıyordu ve sol gözü camdı."

Bay Rafiel haykırdı.

"Şimdi anımsadım. Palgrave'ın *bir gözü takmaydı.* Bunu unuttum, belki de doğal olarak algıladım. Yani sizce adam bu durumda bir şey görmüş olamaz mıydı?"

Miss Marple, "Hayır," dedi. "Tabii ki *görebilirdi.* Rahatlıkla görmüş olabilirdi ama tek gözüyle. *Gören* gözü *sağ* gözüydü. Dolayısıyla da aslında benim sağımda değil, *solumda* olan bir şeye bakıyordu."

"Solunuzda kimse var mıydı?"

Miss Marple, "Evet," dedi. "Tim Kendal'la karısı biraz ileride oturuyorlardı. Büyük bir gülhatmi fidanının yanındaki masada oturmuş, hesapları kontrol ediyorlardı. Evet, işte böyle, binbaşı başını kaldırdı. Cam olan sol gözü, sağ omzumun hizasındaydı. Ama Palgrave aslında diğer gözüyle bir sahne *gördü.* Gülhatmi fidanının yanında oturan bir adam, adamın yüzü fotoğraftakiyle aynıydı, yalnızca biraz daha yaşlıydı. Katil fotoğrafta da bir gülhatmi fidanının yanındaydı. Bu arada Tim Kendal, Binbaşı Palgrave'ın anlattığı öyküyü duymuştu ve onun kendisini tanıdığını fark etmişti. Bu durumda zaman kaybetmeden onu ortadan kaldırması gerekiyordu. Aynen binbaşının odasına o ilaçları koyduğunu gören Victoria denen kızı da öldürmek zorunda kaldığı gibi. Kız önce hiçbir şeyden şüphelenmemişti, çünkü Tim Kendal görevi gereği çeşitli nedenlerle konukların bungalovlarına zaten giriyordu. Onun restoranda unuttuğu bir şeyi iade etmek için orada olduğunu sandı. Ama sonra Victoria bu konunun üzerinde uzun uzun düşündü, Tim Kendal'a bazı şeyler sordu ve onu kendisini ortadan kaldırmak zorunda bıraktı. Ama asıl işleyeceği cinayet, uzun zamandır planladığı cinayet işte buydu. O eşlerini öldüren bir katil!"

Tim Kendal bağırdı.

"Lanet olsun, bütün bu saçmalıklar..."

Birden acı bir feryat duyuldu. Öfkeli, tiz, çılgınca bir feryat. Esther Walters, Bay Rafiel'in yanından fırladı. Yaşlı adam az kalsın yere yuvarlanıyordu. Esther heyecanla koşarak Jackson'un üzerine atıldı ve boşu boşuna adamı geri çekmeye çalıştı.

"Onu bırak! Bırak onu! Doğru değil. Bu söylenenlerin tek kelimesi bile doğru değil. Tim, Tim sevgilim... bu doğru olamaz. Sen asla kimseyi öldüremezsin! Öldüremeyeceğini biliyorum! Sen böyle bir şey yapmış olamazsın. Karın olacak o korkunç yaratığın işi bu. Senin hakkında bir sürü yalan uydurmuş. Doğru değil bunlar. Hiçbiri de doğru değil. Ben sana inanıyorum. Seni seviyorum. Ve sana güveniyorum. Başkalarının senin aleyhine söylediği tek bir sözcüğe bile inanamam, inanmayacağım. Ben..."

İşte tam o anda Tim Kendal da kendini kaybetti.

"Kes sesini, lanet cadı. Tanrı'nın belası. Çeneni tutamaz mısın sen? Beni astırmak mı istiyorsun? Sus diyorum sana! Kapa o koca pis ağzını."

Bay Rafiel yavaşça, "Zavallı aptal yaratık," dedi. "Demek sorun buydu?"

25. BÖLÜM

Miss Marple Hayal Gücünü Kullanıyor

Bay Rafiel, "Demek olan biten bundan ibaretti," dedi.

Miss Marple'la baş başa oturuyorlardı.

"Esther'le Tim Kendal'ın arasında bir aşk ilişkisi vardı?"

Miss Marple ciddi bir tavırla, "Bunun bir aşk macerasından çok daha ötede bir ilişki olduğunu düşünüyorum," dedi. "Bana kalırsa bu romantik bir ilişkiydi, ileride evlenmeyi planlıyorlardı?"

"Yani Tim Kendal'ın karısı ölünce mi?"

Miss Marple, "Bence zavallı Esther Walters, Molly'nin öleceğini bilmiyordu. O, Tim'in Molly hakkında anlattığı öyküye inanmıştı. Yani, Molly'nin başka birine âşık olduğuna, adamın onun peşinden buralara kadar geldiğine. Herhalde Tim'in Molly'den ayrılacağını sanıyordu. Bence Esther ciddi ve dürüsttü. Tim'e de delicesine âşıktı."

"Bu şaşılacak bir şey değil. Tim gerçekten yakışıklı bir gençti. Ama *o* Esther'in nesinden hoşlandı? İşte bunu merak ediyorum."

Miss Marple ona baktı. "Bunu *bilmiyor musunuz*?"

"Tahmin ediyorum, ama sizin bunu nasıl anladığınızı bilmiyorum. Ayrıca Tim Kendal'ın da bunu nasıl öğrendiğini de anlayamıyorum."

"Bunu açıklamam için biraz hayal gücü yeterli. Ama tabii sizin bana açıklamanız olayı çok daha basitleştirebilir."

Bay Rafiel, "Size hiçbir şey söyleyecek değilim," dedi. "Madem bu kadar zekisiniz, siz anlatın ben dinleyeyim."

Miss Marple omuz silkti.

"Peki. Size daha önce de uşağınız Jackson'un zaman zaman belgelerinizi karıştırdığını söylediğimi anımsıyorsunuz, değil mi?"

Bay Rafiel, "Evet. Bu olabilir," dedi. "Ama ben de size o kâğıtların onun bir işine yaramayacağını belirtmiştim. Bu konuda çok dikkatli davranıyordum."

Miss Marple, "Bence Jackson vasiyetnamenizi okudu," dedi.

"Evet, anlıyorum. Doğru, vasiyetnamemin bir kopyası valizin içindeydi."

Miss Marple, çocukça bir inatla, sanki bir tekerlemeyi tekrarlarcasına, "Bana yüksek sesle ve açıkça..." diye ekledi. "Esther Walters'a vasiyetnamenizde hiçbir şey bırakmadığınızı söylediniz. Hem Esther hem de Jackson üzerinde bunu bir baskı unsuru olarak kullanıyordunuz. Sanırım Jackson için bu geçerliydi. Yani *ona* bir şey bırakmak gibi bir niyetiniz yoktu, ama kadının bunu hissetmesine bile fırsat vermemenize rağmen vasiyetnamenizde Esther Walters'a bir miktar *para bırakmıştınız*. Bu doğru, değil mi?"

"Evet, doğru. Ama bunu *sizin* nasıl anladığınızı bilmiyorum."

Miss Marple, "Sizin ısrarla bunun üzerinde durmanızdan anladım," dedi. "İnsanların ne zaman yalan söylediklerini anlayacak kadar deneyimliyim."

Bay Rafiel, "Haklı olduğunuzu kabul ediyorum," dedi. Esther'e 50.000 sterlin bıraktım. Ben ölünce bu onun için hoş bir sürpriz olacaktı. Herhalde Tim Kendal, bunu öğrenince şimdiki karısını uygun bir şekilde ortadan kaldırmaya, bizim 50.000 sterlinle birlikte Esther'le evlenmeye karar verdi. Hiç şüphesiz zamanı geldiğinde onu da öbür tarafa gönderecekti. İyi de Tim Esther'e 50.000 sterlin bırakacağımı nereden biliyordu?"

"Şüphesiz bunu ona Jackson söylemişti. İkisi iyi arkadaştı. Tim Kendal, Jackson'a dostça davranıyordu. Bunda özel bir amacı da yoktu. Sanırım Jackson bir sohbet sırasında Esther'e çok para kalacağını ve kadının bundan haberi olmadığını anlattı. Hatta Esther'le evlenmeyi düşündüğünü, ama onun ilgisini çekmeyi başaramadığını bile anlatmış olabilir. Evet, bence aynen böyle oldu."

Bay Rafiel güldü.

"Tahminleriniz oldukça mantıklı."

Miss Marple başını salladı.

"Ama aptallık ettim. Çok budalalık ettim. Bakın aslında her şey yerli yerine oturuyordu. Tim, hem çok kötü hem de çok zeki bir adamdı. Özellikle de dedikodu yaymayı iyi biliyordu. Sanırım burada duyduğum dedikoduların en az yarısının kaynağı oydu. Etrafta Molly'nin adı çok kötüye çıkmış bir gençle evlenmeye kalkıştığına dair öyküler dolaşıyordu. Bana kalırsa bu kötü şöhretli genç aslında Tim'in ta kendisiydi, tabii o sırada başka bir isim kullanıyordu. Molly'nin ailesi onun hakkında bazı şeyler duymuştu, belki Tim'in karanlık bir geçmişi olduğuydu bu. Bu yüzden çok öfkelenmiş gibi rol yaparak Molly tarafından onun ailesine 'tanışmaya' götürülmeyi kesinlikle reddetti. Bu arada kızla her ikisini de çok eğlendiren küçük bir plan yaptılar. Molly ondan ayrıldığı için üzülüyor, onu çok özlüyormuş gibi bir tavır takındı. Sonra ortaya bir Bay Tim Kendal çıktı, adam Molly'den ailenin eski dostlarının adlarını filan öğrenmişti. Molly'nin ailesi onu sevinçle, kollarını açarak bağrına bastı, onun umutla bekledikleri Molly'nin kafasından o kötü genci silecek, dürüst genç adam olduğunu düşündüler. Korkarım Molly'yle bu pis oyun nedeniyle bir hayli eğlendiler, güldüler. Her neyse, Tim kızla evlendi. Onun parasıyla bu oteli yöneten çiftten burayı satın aldı ve kalkıp buraya geldiler. Herhalde Tim, Molly'nin parasını kısa sürede harcayıp bitirdi. Sonra, Esther Walters'la karşılaştı ve eline daha da bol para geçebileceğini anladı."

Bay Rafiel sordu.

"Peki, Tim neden beni öldürmedi?"

Miss Marple öksürdü.

"Bence önce Esther Walters'tan tam olarak emin olmak istiyordu. Ayrıca... yani..." Bir an ne diyeceğini bilemeyerek sustu.

Cümleyi tamamlayan yine Bay Rafiel oldu.

"Benim ölümümü fazla beklemesi gerekmeyeceğini anlamıştı. Ayrıca benim ecelimle ölmem daha doğru olacaktı. Ben çok zengin bir adamım. Milyonerlerin ölümleri genellikle çok dikkat çeker, eş ölümlerine benzemez, değil mi?"

Miss Marple, "Evet," dedi. "Doğru. Tim, o kadar çok yalan söyledi ki. Molly'yi inandırdığı yalanları bir düşünün, ya akıl hastalıklarıyla ilgili kitabı kızın kolayca bulabileceği bir yere koyması. Zavallıya düşler, sanrılar, kâbuslar görmesine neden olan ilaçlar verdi. Biliyor musunuz ki sizin Jackson bunu sezdi ve bu konuda çok akıllı davrandı. Sanırım Molly'de görülen rahatsızlık belirtilerinin bazı ilaçların etkisiyle ortaya çıktığını anlamıştı. O gün bungalova girişinin nedeni de buydu, banyodaki makyaj malzemelerini biraz araştırmak. O yüz kremini inceledi. Okuduğu ya da duyduğu öykülerden eski büyücülerin vücutlarına içinde belladon bulunan yağlar sürdüklerini öğrenmişti. Yüz kremine karıştırılan belladon da aynı etkiyi yapabilirdi. Molly kısa süreli şuur kayıpları yaşayabilirdi. Böylece belli bir zaman aralığında ne yaptığını bilemez, düşlerinde havalarda uçardı. Kızcağızın kendi kendinden korkmaya başlamış olması çok doğal. Bütün bu belirtiler akıl hastalıklarına uyuyordu. Jackson, iyi bir iz üzerindeydi. Belki de bunu aklına getiren Binbaşı Palgrave'ın anlattığı, Hintli kadınların kocalarına tatula verdiklerine ilişkin öykülerdi."

Bay Rafiel homurdandı. "Binbaşı Palgrave. Ah o adam..."

Miss Marple, "Kendi ölümüne neden oldu. Victoria'nın ölümüne de. Az kalsın Molly de ölecekti. Ama adam katili tanımıştı."

Bay Rafiel birden merakla sordu. "Nasıl oldu da onun bir gözünün cam olduğunu anımsadınız?"

"Senyora Caspearo'nun söylediği bir sözcük sayesinde. Palgrave'ın çirkin olduğu, her şeyde gözü kaldığı, *kem gözlü* olduğu gibi bir şeyler saçmaladı. Ben de ona, 'Adamın bir gözü camdı. Zavallının bu konuda yapabileceği bir şey yoktu,' dedim. Bunun üzerine, 'Gözleri şaşıydı, biri sağa bakarken biri sola bakıyordu,' dedi. Bu doğruydu. Kadın, Palgrave'ın bakışlarının uğursuzluk getirdiğini de iddia etti. *Biliyordum*. Önemli bir şey duyduğumu biliyordum ama anımsayamıyordum. O gece, Lucky'nin ölümünün ardından, birden ne olduğunu anımsadım. Ve o zaman kaybedecek zamanımız olmadığını da fark ettim..."

"Tim Kendal nasıl oldu da yanlış kadını öldürdü?"

"Tamamen şanssızlık. Sanırım adamın planı şuydu. Molly kendisi de dahil herkesi onun akıl sağlığının yerinde olmadığına inandırmıştı. Kıza, kullandığı ilaçtan oldukça fazla bir miktarda verdikten sonra, ikisinin birlikte bu cinayetlerin gizemini çözeceklerini söylemişti. Yalnız Molly'nin ona yardımcı olması gerekiyordu. Herkes uyuduktan sonra, ikisi farklı yollardan derenin kıyısına gidecek, orada belirli bir noktada buluşacaklardı. Katilin kim olduğunu bildiğini, onu orada tuzağa düşüreceklerini söylemişti. Molly onun sözünü dinleyerek oraya gitti. Ama aklı karışmış, aldığı ilaçlar onu aptallaştırmıştı. Bu yüzden hareketleri ağırlaştı. Tim oraya ondan önce vardı, orada gördüğü kadını Molly sandı. Altın rengi saçlar, uçuk yeşil şal. Arkasından sokularak, bir eliyle ağzını kapadı. Sonra da başını suya sokarak, orada öylece tuttu."

"Ne adammış. Peki, ama Molly'ye aşırı dozda uyuşturucu vermesi daha kolay olmaz mıydı?"

"Hiç kuşkusuz çok daha kolay olurdu ama polisin şüphelenmesine yol açabilirdi. Anımsayın, tüm uyuşturucu ve sakinleştiri-

ci ilaçlar Molly'nin erişemeyeceği bir yere kaldırılmıştı. Eline böyle bir ilaç *geçti mi*, bunu ona kocasının vermiş olabileceğini düşüneceklerdi? Ama Molly bir bunalım anında, zavallı masum kocası mışıl mışıl uyurken, bir şekilde suda boğulup öldüğü takdirde herkes bunu trajik bir kaza olarak nitelendirecekti. Hiç kimse kadını birinin özellikle boğduğunu düşünmeyecekti." Miss Marple bir an sustuktan sonra ekledi. "Bu arada katiller asla basit yollara başvurmaktan hoşlanmazlar. Kendilerini her şeyi karmakarışık bir hale sokmaktan alıkoyamazlar."

"Demek katillerle ilgili her şeyi bildiğinizi sanıyorsunuz. Peki, sizce Tim yanlış kadını öldürdüğünü bilmiyor muydu?"

Miss Marple başını salladı.

"Kadının yüzüne bile bakmadı. Çabucak oradan uzaklaştı. Aradan bir saat geçtikten sonra da karısını aramaları için insanları ayarladı. Kendisi de üzgün koca rolü oynadı."

"Peki ama Lucky'nin gecenin bir yarısı o derenin başında ne işi vardı?"

Miss Marple utanarak hafifçe öksürdü. "Sanırım, şey... orada biriyle buluşmak için bekliyordu."

"Edward Hillingdon'la mı?"

Miss Marple "Oh *hayır*," dedi. "O ilişki çoktan sona ermişti. Ben, şey... bu yalnızca bir olasılık. Acaba Jackson'u bekliyor olabilir miydi?"

"*Jackson*'u mu bekliyordu?"

Miss Marple, gözünü kaçırarak mırıldandı.

"Şey... Lucky'nin bir iki kez ona bakışını yakaladım da..."

Bay Rafiel bir ıslık çaldı.

"Şu bizim mart kedisi Jackson. Yakışır! Doğrusu bunu anlamalıydım. Herhalde daha sonra yanlış kadını öldürdüğünü anlamak Tim için büyük bir şok olmuştur."

"Evet, kesinlikle. Sanırım büyük bir umutsuzluğa kapıldı. Molly sapasağlam ortada dolaşıyordu. Kızı iyi bir sinir hastalıkları uzmanına gösterdikleri takdirde Tim'in onun deliliği hakkında etrafa yaydığı öykülerin doğru olmadığı anlaşılacaktı. Ayrıca ya Molly onun kendisine derenin kenarında buluşmalarını söylediğini anlatırsa, o zaman Tim ne yapacaktı? Bu onun bitmesi demekti. Tek umudu, tek çıkışı olabilirdi, Molly'yi hemen ortadan kaldırmak. O zaman herkesi cinnet getiren Molly'nin Lucky'yi derede boğduğunu, sonra da işlediği cinayetten dolayı dehşete kapılarak intihar ettiğine inandırmak gibi büyük bir şansı olabilirdi."

Bay Rafiel, "Ve," dedi. "Siz de o zaman Nemesis rolüne soyundunuz, öyle mi?"

Birden arkasına yaslanarak, kahkahalarla gülmeye başladı.

"Bu gerçekten çok komikti. Geceki halinizi bir görseydiniz. Başınıza o pembe, yumuşak atkıyı sarmış, karşımda Nemesis olduğunuzu söylüyordunuz. Bunu asla unutmayacağım."

SON SÖZ

Zaman gelmişti. Miss Marple havaalanında uçağını bekliyordu. Onu geçirmeye gelen oldukça fazlaydı. Hillingdon'lar daha önce St. Honoré'den ayrılmışlardı. Gregory Dyson ise diğer adalardan birine geçmişti. Onun Arjantinli bir dulla beraber olduğu söyleniyordu. Senyora Caspearo ise Güney Amerika'ya dönmüştü.

Molly de Miss Marple'ı geçirmeye gelmişti. Genç kadın bir hayli zayıflamıştı. Rengi uçuktu, zayıftı ama yaşadığı bu ağır şoka cesaretle göğüs germeyi başarmıştı. Her şey geride kalmıştı. Artık Bay Rafiel'in telgraf çekerek İngiltere'den getirttiği adamlarından birinin yardımıyla oteli idare ediyordu.

Bay Rafiel, "Çalışman gerekiyor," demişti. "Gereksiz şeyler düşünmeni engeller. Bu otel bir altın madeni sayılır..."

"Acaba cinayetlerin etkisi..."

"İnsanlar gizemi çözülmüş olan cinayetlere bayılır," demişti Bay Rafiel onu teselli ederek. "Sen işine devam et kızım, içini ferah tut. Kötü düşüncelere kaptırma... Kötü biriyle karşılaştım diye bütün erkeklere güvensizlik duyma."

Molly mırıldanmıştı.

"Miss Marple gibi konuşuyorsunuz. O da bana günün birinde Bay Doğru'yla karşılaşacağımı söylüyor."

Bay Rafiel bu duygusallık karşısında hafifçe gülümsemişti.

Evet, o gün Molly, Miss Marple'ı geçirmeye gelmişti. Prescott'lar da öyle. Tabii Bay Rafiel de oradaydı. Yanında da Esther vardı, çok daha yaşlı ve hüzünlü bir Esther ve ona hiç beklenme-

dik bir şekilde sevecen ve nazik davranan bir Bay Rafiel. Jackson da oradaydı, sözde Miss Marple'ın bagajlarıyla ilgileniyordu. Genç adam son günlerde sürekli gülümsüyor, sanki herkese artık çok parası olduğunu anlatıyordu.

Gökten bir uğultu duyuldu. Uçak geliyordu. St. Honoré'de kimsenin formalitelere uyduğu yoktu. Kimse "8 numaralı ya da 9 numaralı çıkış kapısına lütfen" filan gibi anonslar yapmıyordu. Çiçekler içindeki perondan doğruca aprona çıkıyordunuz.

"Güle güle sevgili Miss Marple." Molly, yaşlı kadını öptü.

"Güle güle. Bizi ziyarete gelin, olur mu?" Miss Prescott hararetle Miss Marple'ın elini sıktı.

Rahip, "Sizinle tanışmak bizim için büyük bir zevk oldu," diyerek gülümsedi. "Ben de kardeşimin davetine içtenlikle katılıyorum."

Jackson, "İyi yolculuklar madam, her şeyin en iyisi sizinle olsun," dedi. "Eğer bedava masaj isterseniz hemen bana bir telgraf çekin, bir randevu ayarlayalım."

Vedalaşma zamanı geldiğinde yalnızca Esther Walters biraz geri çekildi. Miss Marple da onun üzerine gitmedi. Yaşlı kadın en son Bay Rafiel'le vedalaştı. Yaşlı adam onun elini tuttu. "*Ave Caesar, nos morituri te salutamus.*"(*)

Miss Marple, "Korkarım Latince bilmiyorum," dedi.

"Ama sanırım bunu anladınız."

"Evet." Miss Marple, fazla bir şey söylemedi. Adamın ne demek istediğini, o sözlerin ne anlama geldiğini çok iyi biliyordu.

Yalnızca, "Sizi tanımak benim için büyük bir zevkti," dedi.

Sonra alanda ilerleyerek, uçağa bindi.

SON

(*) Selam sana Sezar, biz ölümlüler seni selamlarız.